THE GREEK QABALAH

Alphabetic Mysticism and Numerology in the Ancient World

KIEREN BARRY

QABALAH GREACĂ

Misticismul alfabetic și numerologia în lumea antică

Kieren Barry

CUPRINS

Nu ai divinitate dacă există prudență: noi, Fortuna, te facem zeiță și te așezăm în rai.

—Juvenal, Satira X

Nu ai nicio divinitate Fortuna, dacă suntem înțelepți; noi, noi, suntem cei care te transformăm într-o divinitate și te punem în cer.

RECUNOȘTINȚE

Ajutorul și asistența următoarelor persoane și instituții pentru contribuțiile lor la pregătirea acestei lucrări sunt recunoscute cu recunoștință: Personalul bibliotecii de la Universitatea din Hong Kong și de la Biblioteca Berkeley, Trinity College pentru permisiunea de a utiliza resursele lor: Bodleian Library. Universitatea din Oxford și prietenul meu erudit Mark Hickford pentru asigurarea unei introduceri acolo: British Museum Press și Quest Books pentru permisiunea lor de a utiliza ilustrațiile din această carte: Stephen Ronan de la Chthonios Books pentru permisiunea de a folosi traducerea sa din Theodorus și multe referințe utile: Departamentul de Clasici al Universității din Auckland pentru metoda istorică și inspirație în general și, în special. Dr. Bill Barnes pentru timpul său prețios acordat citirii unui prim proiect și pentru numeroasele corecții și sugestii: editorii E. J. Brill din Olanda pentru permisiunea de a cita extrase din ediția lor a Codurilor Nag Hammadi: Princeton University Press pentru permisiunea de a cita extrase din Comentariul lui Proclus asupra primei cărți a *Elementelor* lui Euclid: Aristarchos Papadopoulos, Evangelos Rigakis, și Nyk Ashlin pentru încurajare, sprijin și feedback în primele etape ale proiectului: bunul meu prieten Antony George pentru răbdarea și generozitatea sprijinului tehnic și software: Cynthia Crosse pentru amabilitatea cu care m-a ajutat să caut surse la Biblioteca Universității din Auckland: tot personalul editorial de la Samuel Weiser: și mai ales Muza mea, Michelle, pentru că a îndurat atâtea ore de cercetare și scriere.

DESPRE AUTOR

Kieren Barry s-a născut în Tauranga, Noua Zeelandă. Ca student la Universitatea Auckland, a câștigat premii pentru lucrările sale de istorie antică și latină. A primit o bursă pentru a studia mandarina în China, o bursă în drept și un post de redactor-șef al revistei *Law Review.* A absolvit Universitatea Auckland în 1993 cu două diplome: prima în drept și a doua în arte, specializându-se în clasică și istorie antică. În prezent, practică avocatura și locuiește în Hong Kong cu soția sa, Michelle.

PREFAȚĂ

ESTE NECESAR SĂ ÎNCEPEM CU o scuză. Este, de fapt, anacronic și înșelător să folosim termenul grecesc *Qabalah*. Cuvântul *Qabalah* (derivat din ebraicul **QBL**, „a primi”) în ebraica rabinică înseamnă pur și simplu „Tradiție”. A ajuns să fie folosit pentru a denumi o anumită filozofie mistică evreiască care a apărut în Franța și Spania în secolul al XIII-lea al erei actuale sau creștine (E.C.). Această școală filosofică credea în iluminarea spirituală dintr-o cunoaștere „primită”, sau *gnosis*. Qabaliștii sunt probabil cel mai bine cunoscuți pentru utilizarea unei tehnici cunoscute sub numele de „Qabalah literală”, care presupunea interpretarea scripturilor sacre evreiești în funcție de numărul, forma și atribuțiile mistice ale fiecărei litere din alfabetul ebraic. Termenul Qabalah (uneori anglicizat ca Kabbalah sau Cabala) este folosit atât de des pentru a se referi la această tehnică de analiză literară, mai degrabă decât la filosofia cabalistică în ansamblu, încât a devenit practic sinonim cu aceasta în Occident. În această carte, cuvântul este utilizat doar în sensul său mai restrâns.

Filozofia qabalistică a format o școală principală de gândire în cadrul iudaismului. Ea a devenit cunoscută în Europa Creștină datorită influenței sale în timpul Evului Mediu. Conștientizarea pe scară largă a Qabalei ebraice în Occident a condus adesea la credința greșită că evreii au fost fondatorii originali ai Qabalei literale și chiar că evreii au fost primii care au folosit literele ca numere. Teza principală a acestei cărți este că Qabalah este, de fapt, un termen evreiesc târziu pentru o gnoză care era deja veche când a apărut în mistica evreiască. De fapt, grecii au fost cei care, încă din secolul al VIII-lea î.e.n., au inventat numerele alfabetice, esența numerologiei qabalistice. Ei au introdus ideea în Orientul Mijlociu abia după cuceririle lui Alexandru cel Mare în secolul al IV-lea î.e.n. Exemple de Qabalah greacă pot fi găsite și în afara Greciei continentale cu mult înainte de secolul al III-lea î.e.n. în amuletele egiptene, graffiti romane, filozofia gnostică și scrierile creștine timpurii. Aceasta este cea mai timpurie dată probabilă a primei lucrări cunoscute în Qabalah ebraică, *Sefer Yezirah* sau *Cartea formării.*[1] Această lucrare timpurie a fost în esență un produs al impactului gnosticismului grec asupra misticii evreiești și arată influența a numeroase concepte, cum ar fi teoria gnostică a creației prin emanații, decadența pitagoreică, filosofia platonică, astrologia ptolemeică și cele patru elemente ale lui Empedocle, toate acestea făcând deja parte din simbolismul alfabetic grec existent. Această gnoză greacă anterioară, denumită anacronic aici prin termenul ebraic ulterior Qabalah, este investigată și prezentată în această carte.

În ultima vreme, numerologia, Cabala ebraică, enneagramele, divinația și subiecte similare au cunoscut o renaștere ca parte a doctrinelor ezoterice de interes pentru așa-numita mișcare New Age. Ca parte a acestui proces, au fost scrise multe cărți despre aceste subiecte, fără o cunoaștere profundă a originilor sau a dezvoltării lor trecute. Drept consecință, au fost introduse și repetate multe concepții greșite și neînțelegeri fundamentale. Una dintre funcțiile secundare ale acestei cărți este de a restabili baza istorică factuală a numerologiei alfabetice și a simbolismului, pentru a oferi un fundal pe care să se poată baza alte scrieri despre aceste subiecte. În acest scop, au fost adunate, traduse și prezentate aici cât mai multe exemple și extrase relevante din scrieri și inscripții antice, astfel încât să formeze o sursă de material. Citatele și faptele importante au fost notate în note de subsol, astfel încât să poată fi verificate sau investigate în continuare, și astfel încât dezbaterile sau cercetările ulterioare să poată fi lansate pe o bază solidă de surse textuale. Prin urmare, cartea este, în mod necesar, de stil academic, dar a fost adresată cititorilor fără nicio cunoștință prealabilă de greacă, istorie antică, Cabala, numerologie sau domenii conexe. În fiecare capitol, este dat un fundal istoric de bază pentru a ilumina contextul, precum și pentru a oferi o introducere în perioada respectivă și o înțelegere generală a diferitelor forțe în acțiune. Tentația de a interpreta materialul prezentat cu orice teorie individuală a fost, sperăm, rezistată și, în afară de unele sumare generale

---

1 Secolul al III-lea până la al VI-lea d.Hr. G. Scholem. "Sefer Yezirah", în Encyclopedia Judaica (Ierusalim: Keter Publishing House. 1972).

ale dovezilor, a fost lăsat cititorilor să-și tragă propriile concluzii. Un alt scop al acestei cărți, în special având în vedere renașterea recentă a interesului pentru Cabala și numerologie în Occident, este de a elimina percepția că aceste subiecte sunt în vreun fel deosebit de ezoterice. După cum se va arăta, în lumea antică, atribuirea valorilor numerice literelor era obișnuită, pur și simplu pentru că era sistemul standard de numerotație. Nu existau simboluri separate pentru cifre, cum ar fi cele pe care le folosim acum. Din cauza acestui lucru, există numeroase exemple de jocuri de cuvinte numerice în scrierile antice, precum și referiri la alte simboluri atașate literelor alfabetului în folclorul și superstiția obișnuite. În plus, importanța masivă acordată numerelor și calităților lor percepute după Pitagora pătrunde în operele multora dintre filozofii greci ulteriori. Prin urmare, este imposibil pentru noi să traducem și să interpretăm corect aceste scrieri, dacă nu am studiat și înțeles mai întâi tehnicile de numerologie alfabetică și simbolism care au fost folosite de autorii greci. Gimnastica alfabetică prost informată aplicată de generațiile trecute faimoasei „Fiare 666" din cartea biblică *Apocalipsa* este doar un exemplu care ilustrează această nevoie. Arată cât de mult a suferit interpretarea scrierilor antice din cauza lipsei de resurse academice și a respectabilității în domeniu. După cum se va vedea, *Marriage of Philology and Mercury* a lui Martianus Capella este un alt caz al unei lucrări care a fost mult timp neînțeleasă din același motiv. Chiar și astăzi, pasajele cabalistice grecești criptice din *Pistis Sophia* a lui Valentinus rămân nerezolvate. Discuția extinsă despre Cabala greacă din *codexul Marsanes* recent descoperit, printre sulurile gnostice celebre găsite la Nag Hammadi în Egipt în 1945, arată din nou că pur și simplu nu ne putem permite să ignorăm o ramură a cunoașterii considerată atât de importantă pentru gnostici, precum și pentru primii creștini, neoplatonici și alții. Această cunoaștere era atât de răspândită în lumea greco-romană antică încât a apărut în *graffiti* obișnuite. Este o greșeală să desconsideri o tehnică ca fiind frivolă sau superstițioasă, pur și simplu pentru că este găsită în amulete și oracole, când știm că a fost folosită și de comentatori antici importanți în interpretarea scrierilor filozofice și sacre majore, de la Platon la *Biblie*. Pe scurt, nu trebuie să subscrii utilizării Cabalei sau numerologiei în lumea modernă pentru a aprecia beneficiile sale în înțelegerea deplină a celor vechi. Renașterea Cabalei în ultima vreme este evidentă în numărul de cărți despre acest subiect care pot fi găsite în aproape orice librărie. Într-o anumită măsură, acest lucru se datorează mișcării New Age și interesului său pentru credințele mistice, magice și religioase ale altor culturi și epoci. Cu referire specifică la Cabala. Cu toate acestea, acest fenomen a fost, de asemenea, interpretat ca fiind un indicator al unui număr tot mai mare de oameni (în special creștini) care caută să adauge un element mai mistic sau magic credinței lor, dar care, în același timp, nu doresc o filozofie care ar putea contesta credințele lor religioase fundamentale. Pentru acei oameni, Cabala nu este un studiu istoric, ci o practică vie. Anexele de la sfârșitul acestei cărți au fost incluse având în vedere aceștia, mai degrabă decât pentru un public academic.

— KIEREN BARRY, HONG KONG

Cap. 1 - ISTORIA ALFABETULUI

Înainte de a începe studiul simbolismului alfabetic, să trecem în revistă pe scurt istoria inventării scrierii în sine și evoluția alfabetului. Examinarea originilor alfabetului va servi ca un mijloc util de a introduce istoria timpurie a grecilor și a altor popoare și culturi relevante pentru povestea noastră. Aceasta ne va oferi, de asemenea, o imagine completă a gamei de idei din spatele simbolurilor alfabetice, chiar de la începuturile lor. Acest lucru ne va oferi, la rândul său, un fundal util pentru a analiza gama de utilizări ulterioare ale acestora.

În mai multe situri neolitice, cum ar fi Banpo din China și Moenjodaro din Pakistan, au fost descoperite numeroase exemple de scrieri încă nedescifrate, datând din câteva mii de ani î.e.n., cu o origine clar independentă. În cele mai vechi civilizații ale lumii, primele forme de scriere erau în principiu pictografice. Caracterele erau ideograme sau pictograme, idei sau obiecte reprezentate fiecare de un singur simbol stilizat. Cel mai vechi exemplu răspândit și durabil al unui astfel de sistem se găsește în civilizația antică din Mesopotamia (modern Irak), unde scrisul a apărut pentru prima dată în jurul anului 3000 î.e.n. sub forma unei scrieri cuneiforme sau „în formă de cuțit”, constând în semne făcute cu un stilou de trestie pe tăblițe de lut. Nu după mult timp, în Egipt a apărut un sistem practic similar, cunoscut sub numele de hieroglife sau „imagini sacre”. Aceste simboluri au ajuns apoi să reprezinte silabe și au fost utilizate împreună cu alte pictograme pentru a indica sunetul și semnificația diferitelor cuvinte. O metodologie similară stă la baza caracterelor chinezești și a radicalelor lor pictofonetice compuse.

În Grecia miceniană, în timpul mileniului al doilea î.Hr., scrierea consta, de asemenea, din scripturi pictografice. Versiunile cele mai bine documentate cunoscute astăzi de istorici sunt numite Linear A și Linear B (vezi fig. 1).

a	*e*	*i*	*o*	*u*
da	*de*	*di*	*do*	*du*
ja	*je*		*jo*	*ju*
ka	*ke*	*ki*	*ko*	*ku*
ma	*me*	*mi*	*mo*	*mu*
na	*ne*	*ni*	*no*	*nu*
pa	*pe*	*pi*	*po*	*pu*
qa	*qe*	*qi*	*qo*	
ra	*re*	*ri*	*ro*	*ru*
sa	*se*	*si*	*so*	*su*
ta	*te*	*ti*	*to*	*tu*
wa	*we*	*wi*	*wo*	
za	*ze*		*zo*	

Fig. 1. Semne lineare B. (Retipărit din John Chadwick. Linear B and Related Scripts. 1987 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Acestea au fost bazate pe scrierea pictografică adusă la Micene și în alte orașe grecești de către negustorii din regatul Minos de pe insula centrală apropiată Creta, o insulă strâns legată de Grecia miceniană timpurie. Un exemplu de scriere pictografică minoică timpurie apare pe celebrul disc Phaistos din Creta, care, în ciuda cercetărilor ample, rămâne nedescifrat până în ziua de azi.

O relatare despre utilizarea acestui tip de scriere este păstrată și în *Iliada* lui Homer, unde Bellerophon este trimis departe purtând o scrisoare de la rege în simboluri „pe o tăbliță pliată” care conținea un mesaj că purtătorul ar trebui ucis – o idee copiată de Shakespeare în *Hamlet*.[2] Scriptul micenian Linear B (1400-1200 î.Hr.) conținea optzeci și opt de semne fonetice diferite și a fost descifrat de Ventris și Chadwick abia în 1953 (vezi fig. 2).

ka-ko	*pa-ka-na*	*ti-ri-po*	*i-je-re-ja*	*qa-si-re-u*
kha(l)ko(s)	*pha(s)gana*	*tripo(s)*	*(h)iereia*	*gwasileu(s)*
‘bronze’	‘swords’	‘tripod’	‘priestess’	‘chief’

po-me	*tu-ka-te*	*ko-wo*	*re-wo-to-ro-ko-wo*
po(i)mē(n)	*thugatē(r)*	*ko(r)wo(s)*	*lewotrokhowo(i)*
‘shepherd’	‘daughter’	‘boy’	‘bath-pourers’

Fig. 2. Exemple de semne lineare B cu traducere în limba engleză. (Retipărit din John Chadwick. Linear B and Related Scripts. 1987 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Astfel de sisteme erau, evident, greoaie, și a existat multă experimentare în Orientul Apropiat antic, menită să producă o metodă mai simplă de reprezentare a limbajului în scris. Originea alfabetului, în care fiecare sunet este denotat de un singur semn, este, în general, atribuită regiunii care formează podul de pământ între marile culturi ale Egiptului și Mesopotamiei. Această zonă este cunoscută și de istorici și arheologi sub numele de Semiluna Fertilă și a fost căminul regatelor Feniciei, Aramului și Israelului. Pe lângă rutele comerciale terestre care treceau prin regiune, comerțul maritim a transformat porturile comerciale de coastă din această zonă în centre de mare activitate comercială. Toate dovezile disponibile sugerează că în această parte a lumii, o

2 Homer, Iliada. VI: 168-9: Shakespeare. Hamlet. V. ii.

persoană sau persoane, nemulțumite de diversele metode greoaie existente de transcriere a cuvintelor, au avut pentru prima dată ideea de a reprezenta fiecare sunet cu un singur simbol.

Este probabil ca inventatorul primului alfabet să fi cunoscut și să fi fost influențat de scrierile și simbolurile utilizate atunci pentru scriere de culturile din jur. Cel mai timpuriu exemplu de alfabet silabic apare în 1400 î.e.n. sub forma unui alfabet de 32 de litere din orașul fenician de coastă Ugarit (Ras Shamra), literele fiind scrise într-un alfabet cuneiform, ceea ce arată influența mesopotamiană (a se vedea fig. 3.).[3]

'a		k	
'i		l	
'u		m	
b		n	
g		s	
d		ś	
ḏ		ʿ	
h		ǵ	
w		p	
z		ṣ	
ḥ		q	
ḫ		r	
ṭ		š	
ṯ̣		t	
y		ṯ	

Fig. 3. Alfabetul cuneiform ugaritic. (Retipărit din John Healy. The Early Alphabet. 1990 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Timp de multe secole. Egiptul a menținut legături strânse cu orașele feniciene de coastă, iar

3 D. Diringer, *The Alphabet* (London: Hutcliinson. 1948), p. 203.

influența egipteană poate fi observată, de asemenea, în mai multe litere (a se vedea fig. 4)[4].

’ – *’alpu* (‘ox’)
b – *bētu* (‘house’)
w – *wawwu* (‘hook/peg’)
ḥ – *ḥōtu* (‘fence’ ?)
k – *kappu* (‘palm of hand’)
l – *lamdu* (‘goad’)
m – *mayyūma* (?) (‘water’)
n – *naḥašu* (‘snake’)
‘ – *‘ēnu* (‘eye’)
r – *ra’šu* (‘head’)
t – *tawwu* (‘mark’ ?)

Fig. 4. Câteva semne proto-sinaice. (Retipărit din John Healy. The Early Alphabet. 1990 © British Museum, British Museum Press, folosit cu permisiune).

Hieroglifa egipteană pentru apă

de exemplu, a fost simplificată în formă pentru a deveni litera feniciană **mem**. Forma sa ondulată este încă vizibilă în forma noastră a literei M. De asemenea, litera feniciană **O** poate fi urmărită până la hieroglifului egiptean pentru un ochi: litera **Y** poate fi urmărită până la cea a unei proptele. Scrisul fenician era scris de la dreapta la stânga, ca hieroglifele, așa cum se practică și în prezent în

4 D. Diringer, *Writing* (London: Hutchinson. 1962), p. 120: J. F. Healy, *The Early Alphabet* (London: British Museum Press. 1990), pp. 57-59.

arabă și ebraică. Nu este improbabil ca unele simboluri feniciene să provină, de asemenea, din scrierea pictografică utilizată de primii minoici, care erau, de asemenea, angajați în comerțul regulat cu orașele de coastă din Levant.

Inventarea alfabetului silabic în zona Feniciei a avut loc chiar înainte de perioada din istoria Greciei cunoscută sub numele de Evul Mediu (1200-800 î.Hr.). Aceasta este perioada războiului troian, relatat de Homer în *Iliada*. Cercetătorii sunt în general de acord că Războiul Troian a avut loc în jurul anului 1200 î.e.n., o perioadă în care orașe puternice, înconjurate de ziduri, precum Micene regelui Agamemnon, împânzeau Grecia continentală. Pe insula Creta, regatul lui Minos trăia din comerțul maritim între națiunile din jurul său, iar navele sale dominau Marea Egee. Cu toate acestea, la scurt timp după această perioadă, se pare că istoria Greciei se oprește, iar arheologii descoperă secole de distrugeri, deoarece orașele cu ziduri ale Greciei au căzut pradă invadatorilor și războaielor. Când epoca întunecată a Greciei s-a încheiat, regatele Micenei și Minos au fost reduse la simple mituri, amintite doar în legende și în opere eroice precum cântecele lui Homer.

După prăbușirea culturii minoice și a puterii maritime, navele feniciene, originare din orașele de pe coasta Libanului de astăzi, au ajuns să domine Mediterana. Un pasaj din *Odiseea* consemnează percepția grecilor asupra vecinilor lor de peste mări: „*Acolo au venit fenicienii, navigatori renumiți, negustori lacomi, cu nenumărate gabarite într-o corabie neagră*”[5] .

Fenicienii au devenit comercianți, coloniști și navigatori faimoși și chiar au făcut înconjurul Africii în jurul anului 600 î.e.n. în numele faraonului Necoh.[6] Ei și-au dus alfabetul cu ei în majoritatea ținuturilor lumii antice, în timp ce o altă formă a aceluiași alfabet semitic nordic parental. Aramaicul, răspândit spre est pe rutele terestre spre India, în acest fel, alfabetul semitic nordic de 22 de litere a devenit sursa aproape a tuturor scrierilor folosite astăzi în lume, cu excepția celor din Extremul Orient (vezi fig. 5.).

Fig. 5. Scrieri feniciene, ebraice și aramaice. (Retipărit din John Healy. The Early Alphabet. 1990 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

5 Homer, *Odyssey*. XV; 415-6, S. H. Butcher și A. Lang, (trans.) (London: MacMillan. 1930). p. 253.
6 Herodotus, *Histories*. IV; 42.

Printre scrierile alfabetice ale lumii care pot fi urmărite până la acest alfabet părinte original se numără feniciana, aramaica, araba, ebraica, greaca, copta, rusa, latina, runa, gotica, engleza, mongola, tibetana, coreeana și sanscrita (a se vedea fig. 6.).

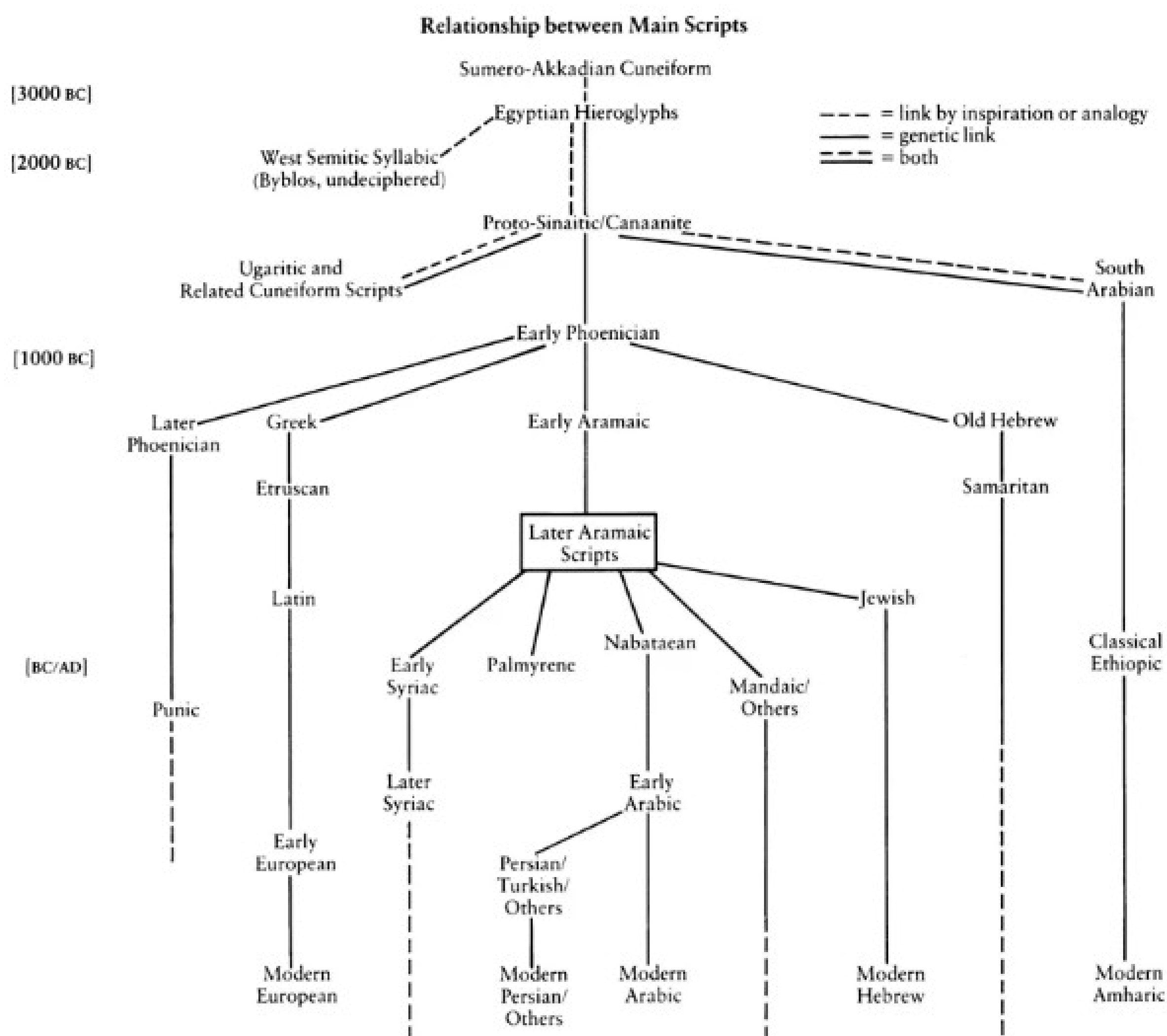

Fig. 6. Relația dintre scrierile principale. (Retipărit din John Healy. The Early Alphabet. 1990 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune)[7].

Cândva în jurul anului 850 î.e.n., când epoca întunecată a Greciei se apropia de sfârșit, grecii, ca și alte culturi mediteraneene, au adoptat noul alfabet.

Acesta a fost momentul apariției lui Homer și Hesiod, ale căror compoziții sunt cele mai vechi opere în limba greacă păstrate cu ajutorul noului alfabet. Acest fapt a condus chiar la sugestia că poemele lui Homer au fost de fapt impulsul și instrumentul pentru adaptarea și răspândirea alfabetului fenician în întreaga Grecie.[8] Scrierea pictografică utilizată anterior în Grecia continentală pare să fi dispărut din uzul comun în timpul Epocii Întunericului, împreună cu orașele care o utilizau. Este puțin probabil ca vreo formă de alfabetizare să fi supraviețuit tulburărilor din Grecia în timpul acestei perioade.

Recent. Roger Woodard, în lucrarea sa *Greek Writing from Knossos to Homer,* a folosit analiza lingvistică pentru a propune teoria conform căreia adaptarea greacă a alfabetului consonantic fenician a avut loc într-un mediu bilingv, pe insula Cipru, unde scribii încă foloseau un

---

7 A. R. Burn, *The Pelican Histoiy of Greece* (Londra: Pelican Books. 1966). p. 80; R. Woodard, *Greek Writing from Knossos to Homer* (New York: Oxford University Press. 1997), p. 219.

8 B. Powell, Homer and the Origin of the Greek Alphabet (Cambridge: Cambridge University Press. 1991): contra, a se vedea R. Woodard. Scrierea greacă de la Knossos la Homer.

alfabet silabic care probabil a evoluat din alfabetul minoic liniar A. Multe dezbateri academice încă înconjoară data, locul și viteza adaptării grecești a alfabetului fenician, dar există un consens general că istoricul grec Herodot, a avut în esență dreptate atunci când a consemnat în *Istoriile* sale (scrise în jurul anului 450 î.Hr.) că:

Grecii au învățat aceste litere de la fenicieni și le-au adoptat, cu câteva modificări, pentru uzul lor propriu, continuând să se refere la ele ca la „lucruri feniciene" [phoinikeia] - așa cum era corect, deoarece fenicienii le-au introdus.[9]

Tradiția greacă, relatată de Herodot, a mers chiar mai departe și a atribuit alfabetul unui anumit individ fenician numit Cadmus, fondatorul Tebei.

Prin urmare, literele au ajuns să fie cunoscute sub numele de litere cadmeene (*kadmeia grammata*).[10] Au apărut și alte legende privind originea alfabetului grecesc, inclusiv cea conform căreia acesta ar fi fost inventat de Hermes, care ar fi văzut un zbor de cocori și ar fi decis că forme similare ar putea fi folosite pentru a reprezenta sunetele. Cocorii zboară într-o formațiune în V care evocă cu ușurință caracterele unghiulare ale primelor alfabete. Omologul lui Hermes în Egipt era zeul Thoth. numit Hermes Trismegistus de greci, al cărui simbol era ibisul alb asemănător cocorului și căruia i s-a atribuit și inventarea scrisului. O altă versiune este consemnată de scriitorul roman Caius Julius Hyginus, care a scris că Moirai, sau Sorții, au inventat primele șapte litere (vocalele): Palamedes, fiul lui Nauplius, a inventat ulterior încă unsprezece: Epicharmus din Sicilia a adăugat apoi două: iar Simonides din Ceos a contribuit cu încă patru. Pliniu a scris în lucrarea sa *Natural History* că Palamedes a adăugat patru litere la cele șaisprezece aduse de Cadmus. Aceste tradiții indică faptul că este posibil să fi existat un anumit individ pe nume Palamede care a perfecționat alfabetul grecesc prin modificările aduse sistemului fenician.

Fenicienii au dat fiecăreia dintre litere nume, unele derivate din originea lor pictografică, altele pur și simplu ca ajutor mnemonic sau de memorie, similar cu alfabetele noastre moderne: A de la afine, B pentru bou și așa mai departe. Astfel, litera **aleph** în feniciană înseamnă **bou**, **beth** înseamnă **casă**, iar **gimel** înseamnă **cămilă**. În limba greacă, aceste nume străine nu aveau nicio semnificație, astfel că pronunția lor a fost ușor modificată în timp, astfel încât **aleph**. **beth** și **gimel** au devenit **alfa**, **beta** și **gamma**. Numele primelor două litere ne dau cuvântul **alfabet**, de la **alphabetum**. un termen folosit pentru prima dată de Tertullian (155-230 e.n.), unul dintre primii apologeți creștini cunoscuți în general sub numele de Părinții Bisericii.

Grecii au fost cei care au inventat primul alfabet real în forma pe care o folosim acum în Occident, adăugând ceva ce lipsea sistemului fenician - un set de vocale pure. În alfabetul consonantic semitic, fiecare dintre litere putea reprezenta mai multe sunete, în funcție de sunetul vocalei (de exemplu, ba, be, bi, bo, bu) care a fost indicat ulterior prin puncte sau semne diacritice între litere. Prin separarea silabei în două părți distincte, consoană și vocală, grecii au îmbunătățit fundamental alfabetul silabic. Ei au adaptat câteva litere feniciene reprezentând consoane pe care nu le foloseau pentru a le utiliza ca sunete vocale.

O formă de **waw** a devenit litera **upsilon** (Y). Aceasta a fost utilizată pentru a reprezenta vocala U, și adăugată la sfârșitul alfabetului după **tau** (T). Grecii au inventat, de asemenea, semne noi pentru consoanele duble **phi**, **chi**, și **psi** (φ, χ, ψ), probabil adaptate din formele timpurii ale literelor **theta** și **kappa**, pe care le-au adăugat, de asemenea, la sfârșitul alfabetului. Forma ionică a alfabetului includea caractere separate pentru formele lungi și scurte ale literelor O și E. Una dintre modificările atribuite de unii lui Simonides din Ceos (556-467 î.e.n.), un cunoscut poet grec care ar fi introdus pentru prima dată noile litere în manuscrisele sale. Dialectul ionic nu folosea aspirantul fenician **cheth** (H), cunoscut sub numele de **heta** de mulți greci, și de aceea au folosit această literă

9 Herodotus. *Histories*. V: 60. A. de Selincourt (trans.) (London: Penguin. 1974). p. 361.

10 Numele lui Cadmus apare adesea în legendele grecești, unde originea sa este în general legată de Orient: a se vedea R. Graves. *The Greek Myths* (Londra: Pelican Books. 1955), capitolele 58-59, și sursele originale citate acolo. K. Koutrovelis (*Despre Kadmos: Was he a Phoenician or a Greek?*, în Davlos, nr. 137 (Atena: mai 1993)) a interpretat dovezile mitologice ca sugerând o origine greacă: dar întrucât derivarea feniciană a formelor literelor grecești este clară. Originea lui Cadmus este irelevantă.

pentru forma lungă a lui **E** și au numit-o **eta**. **O** a fost deschis în partea de jos pentru a produce **Ω**, „O mare” (*o-mega*), spre deosebire de vechiul „O mic” (*o-mikron*), iar această literă a fost adăugată și la sfârșitul alfabetului. Adoptând alfabetul fenician, grecii par, de asemenea, să fi atribuit nume greșite sibilantelor feniciene: **zayin**, **tzaddi**, **samekh**, și **shin**.[11] Alte litere, cum ar fi **digamma**, **qoppa** și **sanpi**, au fost eliminate atunci când sunetele lor relative nu erau utilizate (a se vedea figura 7.).[12]

			Ionia	Athens	Corinth	Argos	Euboea (cf. Etruscan)
Α	α	a	AA	AA	AA	AA	AA
Β	β	b	B	B	ЏП	ᑕ	B
Γ	γ	g	Γ	Λ	ᑕ<	ΓΛ	<ᑕ
Δ	δ	d	Δ	Δ	Δ	D	DD
Ε	ε	e	ꟻE	ꟻE	B	ꟻE	ꟻE
F	F	w	—	ꟻ	ꟻ	ꟻF	ꟻ
Ζ	ζ	z	I	I	I	I	I
Η	η	ē	ΒH	—	—	—	—
	|h|	h	—	ΒH	ΒH	ΒH	ΒH
Θ	θ	th	⊗⊕⊙	⊗⊕⊙	⊗⊕⊙	⊗⊕⊙	⊗⊕⊙
Ι	ι	i	I	I	Σ	I	I
Κ	κ	k	K	K	K	K	K
Λ	λ	l	ΓΛ	L	ΓΛ	⊢	L
Μ	μ	m	ΜM	ΜM	ΜM	ΜM	ΜΜM
Ν	ν	n	ΝN	ΝN	ΝN	ΝN	ΝN
Ξ	ξ	x	Ξ	(XΣ)	Ξ	ΞH	X
Ο	ο	o	O	O	O	O	O
Π	π	p	Γ	Γ	Γ	Γ	ΓΓ
M	—	s	—	—	M	M	M(?)
Ϙ	ϙ	q	Ϙ	Ϙ	Ϙ	Ϙ	Ϙ
Ρ	ρ	r	PD	PR	PR	PR	P
Σ	σ ς	s	Σ	S	—	Σ	S
Τ	τ	t	T	T	T	T	T
Υ	υ	u	VY	YYV	YYV	YYV	YYV
Φ	φ	ph	Φ	ΦΦ	ΦΦ	ΦΦ	ΦΦ
Χ	χ	kh	X	X	X	X	ΨΨ
Ψ	ψ	ps	ΨΨ	(ΦΣ)	ΨΨ	Ψ	(ΦΣ)
Ω	ω	ō	ΩΩ	—	—	—	—

Fig. 7. Unele alfabete grecești arhaice din secolele VIII-VII î.Hr. (reprodus din B. F. Cook. Greek Inscriptions, 1987 © British Museum, British Museum Press, folosit cu permisiune).

11 „Ipoteza confuziei” este propusă de Lillian Jeffrey în lucrarea sa autoritară, *The Local Scripts of Archaic Greece* (Oxford: Oxford University Press. 1961). Litera feniciană **samekh** a fost numită **shin**, a cărei pronunție a fost scurtată în greacă la **xi** (Ξ): în timp ce litera **shin** în zig-zag a fost înclinată pe o parte și numită **samekh**, care a devenit pronunțată în greacă ca **sigma** (Σ). Litera feniciană **zayin** a fost numită greșit **tzaddi**. În greacă, aceasta a ajuns să fie pronunțată ca **zeta** (Z): în timp ce **tzaddi** (scrisă inițial similar literei **M**) a fost numită în mod greșit **zayin**. care a ajuns să fie pronunțată ca **san**, dar nu era utilizată în ionică și, prin urmare, a fost eliminată. Contra, a se vedea R. Woodard. *Greek Writing from Knossos to Homer,* pp. 138-156. Woodard propune că grecii nu au făcut nicio confuzie cu privire la numele literelor sibilante feniciene, ci au creat nume noi în procesul de atribuire a unor valori sonore modificate (comparați numele **eta** și **zeta**; **pi** și **xi**).

12 O formă variantă a literei feniciene **waw**, cunoscută sub numele de **digamma** deoarece forma sa seamănă cu două litere **gamma** (Γ) așezate una peste alta (F), a ajuns să fie folosită pentru a reprezenta o consoană U, similară cu W-ul englezesc. Litera **digamma** a fost treptat eliminată în epoca clasică, pe măsură ce sunetul a căzut în desuetudine în dialectul ionic (greaca orientală), și a fost păstrată ca semn numeric. Forma sa a fost simplificată treptat până când nu a mai fost decât o virgulă mare, **episemonul** sau **stigma** (ς), aproape identică ca aspect cu o literă semicompusă cunoscută sub numele de **stau**, care a fost folosită în greaca de mai târziu pentru a reprezenta sunetul S și T împreună. Derivată din **tzaddi**, litera arhaică **sanpi** sau **sampi** și-a avut numele inventat de gramaticienii din perioada bizantină după faptul că această literă avea în formă „ca pi”' (ως αν πι: [h]os și pi): a fost abandonată ulterior în favoarea lui **xi** sau **sigma** dublă. Majoritatea alfabetelor grecești locale foloseau fie **sigma**, fie **san**, dar nu ambele.

La început, grecii scriau de la dreapta la stânga, după modelul fenicienilor. Cu toate acestea, ei au început curând să scrie în direcția opusă, dacă acest lucru se dovedea mai convenabil. Unele vase grecești antice prezintă scrierea în ambele direcții. În mai multe inscripții din piatră sculptată, fiecare rând nou începe sub ultima literă a rândului de deasupra și merge în direcția opusă. Ocazional, literele sunt chiar orientate în direcția opusă. Deoarece această metodă amintea de modul în care era arat un câmp, plugul tras de boi întorcându-se la sfârșitul fiecărei brazde, a fost numită „întoarcerea boilor" (*boustrophedon*). În cele din urmă, grecii au ajuns să scrie în mod uniform în maniera pe care o folosim în prezent, numai de la stânga la dreapta. Scrierea de la stânga la dreapta permitea dreptacilor să nu se murdărească și să vadă mai ușor cele mai recente caractere formate.

Numeroase variații în pronunțarea literelor au apărut pe măsură ce alfabetul fenician a fost adaptat pentru diferite dialecte grecești. Alfabetul ionic din Milet a fost adoptat oficial la Atena în 403 î.e.n. și a devenit în cele din urmă standardul în întreaga lume greacă. O altă evoluție a fost utilizarea semnelor de accent, introduse de Aristofan din Bizanț la mijlocul secolului al III-lea î.e.n. pentru a ajuta elevii în pronunție. Formele minuscule ale literelor grecești, sau minusculele, au fost derivate din stilul cursiv de scriere și sunt evidențiate încă din secolul al III-lea î.e.n..[13]

Scrierea greacă a avut o importantă ramură în Egipt, numită *coptă*. În urma cuceririi Egiptului de către Alexandru cel Mare în secolul al IV-lea î.e.n., macedonenii au domnit acolo timp de trei secole, până când Cleopatra, singura din neamul ei care s-a deranjat să învețe limba egipteană, a fost învinsă, împreună cu Antoniu, de forțele romane la Actium în anul 31 î.e.n. Prin urmare, în timp ce egiptenii din clasele superioare vorbeau și scriau în greacă, clasele inferioare foloseau *copta*. Copta și-a bazat 25 din cele 32 de litere pe alfabetul grecesc și a adăugat încă șapte litere din demotic, o formă cursivă a hieroglifelor, folosită pentru limba egipteană. Ambele cuvinte „copt" și „Egipt" au aceeași etimologie, fiecare derivând din egipteanul **he-ku-Ptah**, care înseamnă „casa spiritului lui Ptah", zeul creator egiptean. Utilizarea limbii *copte* a fost mult avansată de răspândirea creștinismului în Egipt, iar recent a fost publicat un corp extins de papirusuri magice creștine copte, care încorporează numeroase exemple de Qabalah greacă.

O altă formă a alfabetului grecesc a ajuns la Roma. Coloniștii din insula grecească Eubea au dus versiunea lor particulară a alfabetului în Italia, unde a fost adoptată și modificată de etrusci. Acesta a fost, la rândul său, adoptat mai târziu de cuceritorii lor, romanii, în jurul secolului al VI-lea î.Hr. (a se vedea figura 8).

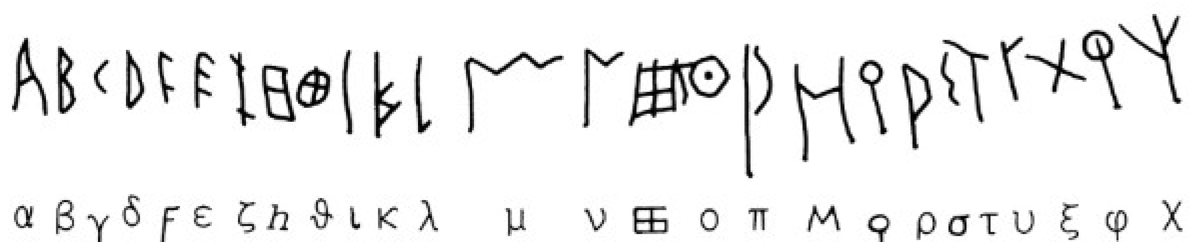

Fig. 8. Alfabetul grecesc de pe un vas de la Formello, la nord de Roma. (Retipărit din A. O. Dilke. 1987 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Cea mai veche inscripție latină, găsită pe o broșă cunoscută sub numele de fibula Praeneste (deși unii cercetători o consideră un fals din secolul al XIX-lea), este scrisă de la dreapta la stânga, deși un alt exemplu din secolul al VI-lea î.e.n. este scris *boustrophedon*. La fel ca toate rasele care au primit alfabetul, romanii l-au modificat pentru a se potrivi limbii lor. Din cele douăzeci și șase de litere etrusce, romanii au adoptat douăzeci și una, în timp ce unele litere pentru care nu aveau nicio utilizare au fost păstrate ca numere.[14] După cucerirea Greciei, romanii au adăugat literele **Y** și **Z**

13 A. C. Moorhouse. The Triumph of the Alphabet, p. 140. În acest fel, litera sigma (L) și-a dezvoltat și forma sa alternativă cursivă (C), în care unghiurile sunt eliminate și înlocuite cu o curbă simplă, așa cum apare și în forma sa finală minusculă (9).

14 Pe fibula Praeneste, sunetul **F** este reprezentat de literele combinate **FH**. deși, mai târziu, **H**-ul a fost eliminat ca urmare a influenței etrusce. Astfel, romanii au ajuns să folosească **digamma** (F), care reprezenta sunetul W în greacă, pentru sunetul F, și au folosit în schimb litera **waw** (V) atât pentru consoana W, cât și pentru vocala U.

pentru a ajuta la pronunțarea cuvintelor grecești. Împăratul Claudius, în timpul scurtei sale domnii din 51 până în 54 î.e.n., a încercat fără succes să introducă trei litere noi, inclusiv un echivalent al literei grecești **psi** și altul pentru sunetul literei noastre **W**.

Alfabetul nostru derivă din acest alfabet roman, literele J, U și V fiind adăugate ulterior. **W** a fost adăugat în scrierile anglo-saxone din secolul al VII-lea e.n., derivat prin dublarea literei **V**, un fapt reflectat în numele său, „double-U", precum și prin forma sa. Atât **J**, cât și **U** s-au impus în secolul al XVI-lea; **J** a fost dezvoltat din **I**, iar **U** din **V**. Astfel, alfabetul englez a evoluat prin intermediul celui grecesc, Etrusc, și apoi adaptări romane. Cu toate acestea, în cele din urmă, a derivat din alfabetul fenician utilizat în urmă cu peste 3.000 de ani.

Etruscii nu făceau diferența între sunetele C și G, astfel că romanii au creat litera **G** adăugând o coadă formei cursive etrusce a lui **gamma** (C). În general, romanii nu aveau nevoie de litera **kappa** (K) și, prin urmare, aceasta a fost eliminată de Appius Claudius Censor în 312 î.e.n.

Cap. 2 - ALFABETUL CA NUMĂR

Prin extinderea ideii geniale a alfabetului, grecii au dezvoltat un sistem simbolic care folosea literele ca simboluri numerice. În istoria timpurie a tuturor marilor culturi ale lumii antice, inclusiv Egipt și Mesopotamia - numărarea se realiza prin reprezentarea fiecărei unități cu un singur simbol repetat de un număr stabilit de ori. Când această limită era atinsă, setul respectiv era înlocuit cu un simbol separat. Aceste simboluri erau apoi combinate după cum era necesar pentru a exprima numere mai mari. Diviziunea în seturi și subseturi se baza, de obicei, pe grupuri de câte zece (denar) pentru a reproduce număratul pe degete. Unele limbi ugaritice timpurii, Aramaică, arabă și feniciană prezintă cifrele prin intermediul unor astfel de simboluri denare; altele scriu numerele în întregime. Acest lucru este valabil pe Piatra Moabită, o inscripție semitică timpurie celebră din secolul al IX-lea î.Hr. care comemorează victoria regelui Moab asupra israeliților (a se vedea fig. 9). De asemenea, cifrele sunt întotdeauna scrise în întregime în *Vechiul Testament*.

Fig. 9. Inscripție pe piatră moabită a regelui Mesha, circa 850 î.e.n. (Retipărită din John Healy; The Early Alphabet, 1990 © British Museum, British Museum Press, utilizată cu permisiune).

Numerele alfabetice au fost inventate de greci, probabil în orașul Milet din estul Greciei, de pe coasta Turciei moderne, posibil încă din secolul al VIII-lea.

În Grecia antică existau, de fapt, două tipuri importante de numerație utilizate pe scară largă: cea atică (cunoscută și sub numele de sistem *herodianic* sau acrofonic) și cea *ionică* (cunoscută și sub numele de sistem *milesian*, *alexandrin* sau *alfabetic*).

Sistemul Herodianic își trage numele de la faptul că apare în inscripțiile din Atena descrise de un gramatician din secolul al II-lea e.n. numit Herodianus. Este posibil să se fi dezvoltat încă din secolul al VII-lea î.e.n., dar este cunoscut cel mai bine în Attica de la mijlocul secolului al V-lea î.e.n. O singură literă, **iota** (I), se repeta pentru numerele până la patru, apoi se folosea litera **pi** (**Π**). pentru **pente** (cinci): la zece, se folosea simbolul **delta** (**Δ**), ca literă inițială a **deka** (zece). Deoarece sistemul era denar, se folosea o nouă literă pentru fiecare putere de zece: **eta** (H) pentru **hekaton** (100): **chi** (X) pentru **chilioi** (1.000); și **mu** (M) pentru **myrioi** (10.000). Astfel, numărul 21.335 ar fi scris ca MMXHHHΔΔΔΠ. Grecii au combinat, de asemenea, aceste simboluri cu litera **pi** (**Π**) pentru a crea noi simboluri pentru multiplii bazați pe cinci. Pentru 50, un **Δ** mic (10) era plasat în interiorul lui **Π** (5): pentru 500, un H mic (100) era scris în interiorul lui **Π** (a se vedea fig. 10).

1	Ι		500	𐅅		*Examples*
5	Γ	(*pente*)	1000	Χ	(*khilioi*)	11 ΔΙ
10	Δ	(*deka*)	5000	𐅆		63 𐅄ΔΙΙΙ
50	𐅄, 𐅄, 𐅄		10,000	Μ	(*myrioi*)	128 ΗΔΔΓΙΙΙ
100	Η	(*hekaton*)	50,000	𐅇		1601 Χ𐅅ΗΙ

Fig. 10. Numere alfabetice milesiene. (Retipărit din A. O. Dilke. Matematică și măsurători. 1987 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Sistemul *herodianic* este cunoscut și sub numele de acrofonic (**akro** înseamnă „cel mai de sus«» sau «superior», iar **phone** înseamnă «sunet»), deoarece literele folosite pentru a reprezenta numerele sunt literele inițiale sau sunetele pentru acele numere.

Sistemul *milesian*, sau alfabetic, mai vechi și mai simplu, folosea fiecare literă din alfabet pentru a reprezenta un număr. Acesta a intrat în uzul general în timpul epocii alexandrine și a continuat după perioada romană până în cea bizantină. Trei litere arhaice (**digamma** ca 6, **qoppa** ca 90 și **sanpi** ca 900) au continuat să fie utilizate împreună cu cele douăzeci și patru ale alfabetului grec clasic. Acest lucru a dat douăzeci și șapte de litere, suficiente simboluri pentru a reprezenta cele nouă numere întregi, multipli de nouă și multipli de o sută (a se vedea fig. 11).

1	α	10	ι	100	ρ	1000	͵α
2	β	20	κ	200	σ	10,000	Μ
3	γ	30	λ	300	τ	20,000	$\overset{\beta}{\mathrm{M}}$
4	δ	40	μ	400	υ		
5	ε	50	ν	500	φ	*Examples*	
6	Ϝ	60	ξ	600	χ	11	ια
7	ζ	70	ο	700	ψ	63	ξγ
8	η	80	π	800	ω	128	ρκη
9	θ	90	ϙ	900	ϡ	1601	͵αχα

Fig. 11. Numerale acrofonice attice. (Retipărit din A. O. Dilke. 1987 © British Museum. British Museum Press, folosit cu permisiune).

Ideea inovatoare de a utiliza simboluri sonore pentru a indica numere a fost mai târziu răspândită în întreaga Mediterană, în timpul perioadei care a urmat cuceririlor masive ale lui Alexandru, cunoscută sub numele de epoca elenistică (338-30 î.Hr.). În Egipt, se pare că a fost

adoptat oficial la Alexandria în timpul domniei lui Ptolemeu Philadelphus (246-221 î.Hr.). Sistemul numeric *milesian* le-a înlocuit pe toate celelalte în țările din Orientul Mijlociu în timpul secolelor de dominație greacă care au urmat cuceririi macedoniene. Egiptenii, perșii, fenicienii, arabii și evreii au adoptat în cele din urmă sistemul grecesc de utilizare a literelor ca numere.

În plus față de sistemele *acrofonic* și *alfabetic*, trebuie menționată și o a treia formă de numerație. Acesta utilizează literele alfabetului ca numere ordinale de la 1 la 24: A = 1, B = 2, și așa mai departe, până la Ω = 24. Acest sistem a fost utilizat în manuscrise pentru a enumera numerele capitolelor, așa cum se întâmplă, de exemplu, în *Metafizica* lui Aristotel. Acest sistem se regăsește și pe monedele din Atena și din Egiptul ptolemeic. Satiristul Lucian (125-180 e.n.) povestește cum literele alfabetului erau folosite în mod similar cu sorții la Jocurile Olimpice, unde concurenții trăgeau literele pentru a-și determina adversarii și ordinea meciurilor.

> *O urnă de argint dedicată zeului este așezată în fața lor. În aceasta sunt aruncate lozuri mici, de mărimea unor boabe de fasole, pe care sunt inscripționate litere. Două sunt marcate cu alfa, două cu beta, două cu gamma și așa mai departe în același mod, dacă sunt mai mulți concurenți, două lozuri având întotdeauna aceeași literă. Fiecare dintre concurenți se ridică, se roagă lui Zeus, pune mâna în urnă și alege unul dintre lozuri. După el, un altul face la fel. Un polițist stă lângă fiecare și îi ține mâna, fără a-l lăsa să citească care este litera pe care a extras-o. Când toți au acum propria lor literă, ofițerul șef de poliție, sau chiar unul dintre judecătorii naționali (nu-mi amintesc acum) se plimbă în jurul concurenților, care stau într-un cerc, și le inspectează lozurile. În acest fel, îl potrivește pe unul care are alfa cu celălalt care a extras celălalt alfa pentru luptă sau* **pancratium**. *La fel îi potrivește pe cei doi beta și pe ceilalți cu aceeași literă în același mod...*

Utilizarea sistemului grecesc alfabetic de numere a conferit fiecărui cuvânt scris în alfabetele antice, cum ar fi greaca, arabă și ebraică, cu o semnificație numerică, deoarece fiecare dintre litere putea fi adunată pentru a forma un singur număr. Grecii numeau fenomenul acesta **isopsephos** (**iso-** înseamnă „egal”': **psephos**. „pietricică”), deoarece era o practică comună la primii greci să folosească modele de pietricele sau pietre pentru a învăța aritmetica. Un alt cuvânt pentru pietricele (**kalkuli**) este la originea cuvântului nostru „a calcula”.

Un sistem de măsură numerică a cuvintelor pare să fi existat și în rândul babilonienilor. Un singur exemplu apare în timpul domniei lui Sargon al II-lea (727-707 î.e.n.) într-o inscripție pe o tăbliță de lut care afirmă că regele a construit zidul din Khorsabad „echivalent cu valoarea numelui său” (**dur sharrukin**), calculat ca fiind 16,283 coți. Utilizarea **izopsefiei** a fost larg răspândită în scrierile magicienilor și de către interpreții de vise în epoca elenistică, când tradiția susținea că Pitagora ar fi folosit **izopsefia** în scopuri de divinație.

Sub Imperiul Roman, s-a răspândit sistemul mai greoi al cifrelor romane, care era similar cu sistemul *herodianic*. Cifrele numerice D, M, C, și L utilizate de romani au fost probabil toate derivate din primele forme de litere grecești.[15] Utilizarea cifrelor romane a fost înlocuită în cele din urmă de așa-numitele cifre „arabe«» pe care le folosim în prezent. Numerele arabe sunt, de fapt, litere aparținând unui alfabet indian adus în Spania de către arabi sub islam în secolele XII și XIII e.n. Din Spania, utilizarea lor s-a răspândit în Europa. Numeralul 5 este de fapt litera indo-bactriană P, litera inițială a sanscrităi **panchan**, sau cinci (greacă, **pente**). Cifra 4 este litera „**ch**”, litera inițială din sanscrită **chatur** (latină **quatuor**): 7 este litera S, litera inițială din **saptan**. șapte (latină, **septem**). Astfel a evoluat separarea actuală dintre semnele noastre alfabetice și numerale. Numerele „noastre” au fost inițial litere ale unui obscur alfabet indo-bactrian introdus în India în urmă cu 2400 de ani prin cuceririle regelui persan Darius.

---

15 Subiectul este supus unei dezbateri continue, dar o sugestie este că litera omega (ω) a fost inversată pentru a deveni M (inițiala lui mille = 1000): **phi** (φ = 500) a fost înjumătățit pentru a deveni D: **theta** (Θ) a fost înjumătățit pentru a deveni C (inițiala lui **centum** = 100): iar L a fost o formă inițială divizată a literei **chi** (X). Este posibil ca degetele întinse ale mâinii să fi dat forma cifrei romane V, iar două astfel de cifre unite la vârfurile lor au dat X. A se vedea D. Diringer. *Writing*, p. 166: și M. Farbridge. Studies in Biblical and Semitic Symbolism, p. 92.

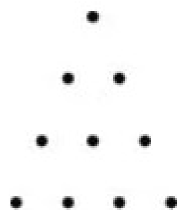
Cap. 3 - PITAGORA

Intră în scenă Pitagora, fiul unui tăietor de pietre din insula Samos. care a trăit în jurul anilor 580-500 î.e.n. Pitagora a fost prima figură înregistrată în istorie care a ridicat numerele în sfera filosofiei și a religiei. Pitagora nu a lăsat în urma sa așteptări majore, dar avem biografii ale vieții sale de la scriitori de mai târziu, precum Porfir și Iamblichus. Există, de asemenea, așa-numitele *Versuri de Aur* ale lui Pitagora, ziceri păstrate de neoplatonicianul Hierocles din Alexandria, contemporan cu Proclus. Pitagora ar fi formulat celebra teoremă conform căreia pătratul ipotenuzei unui triunghi dreptunghic are aria egală cu suma pătratelor celorlalte două laturi, deși, de fapt, teorema era deja cunoscută în Egipt și Mesopotamia. De asemenea, se spune că a studiat legătura dintre muzică și număr, observând probabil corelația matematică obținută prin blocarea unei corzi de liră în diferite puncte de pe lungimea sa.

Pornind de la aceasta și de la alte observații privind geometria „sacră" care se găsește în natură, și probabil influențat de importanța numerelor sacre în misticismul orfic, Pitagora a dezvoltat ideea că numerele sunt cheia naturii universului. El este citat în biografia sa de Iamblichus ca fiind cel care a stabilit, în *Discursul său sacru*, că „numărul este conducătorul formelor și ideilor și cauza zeilor și demonilor". Învățăturile lui Pitagora au atras un număr mare de adepți în colonia grecească din Crotona, în sudul Italiei, unde a mers să trăiască. Aici, un fel de francmasonerie a evoluat în rândul aristocrației, o fraternitate al cărei maestru era Pitagora. Membrii acesteia au dominat politica din Crotona până când au fost masacrați într-o revoltă, mult după moartea lui Pitagora. Cu toate acestea, adepții săi au răspândit principiile gândirii lui Pitagora în alte părți ale lumii grecești. Învățatul Aristotel (384-322 î.e.n.), care a studiat cu Platon la Atena și a fost mai târziu tutorele lui Alexandru cel Mare, a spus în *Metafizica* sa:

> *Pitagoricii s-au dedicat matematicii și au fost primii care au dezvoltat această știință; studiind-o, ei au ajuns să creadă că principiile ei sunt principiile tuturor lucrurilor. Și întrucât numerele sunt prin natura lor primele dintre aceste principii, iar ei își închipuiau că pot detecta în numere, într-o măsură mai mare decât în foc, pământ și apă, multe analogii ale ceea ce este și vine în ființă - o astfel de proprietate fiind Justiția, și un astfel de Suflet sau Minte, o altă Oportunitate, și în mod similar, mai mult sau mai puțin, cu toate celelalte - și întrucât au văzut mai departe că proprietățile și raporturile scării muzicale se bazează pe numere, și întrucât părea clar că toate celelalte lucruri din natură erau modelate pe numere și că numerele sunt lucrurile ultime din întregul univers fizic, au presupus că elementele numărului sunt elementele tuturor lucrurilor, iar întregul univers este o proporție sau un număr.*

Pitagoricii considerau numerele de la unu la zece ca fiind puterile primordiale care formează baza tuturor numerelor posibile. Aristotel exprimă aceste zece principii în două coloane de calități înrudite - limitat și nelimitat, par și impar, unu și pluralitate, dreapta și stânga, masculin și feminin, odihnă și mișcare, drept și strâmb, lumină și întuneric, bine și rău, pătrat și alungit. Numărul unu era identificat cu creatorul și, prin urmare, reprezenta bărbatul și forța; doi reprezenta femeia și slăbiciunea; trei era numărul întregului (începutul, mijlocul și sfârșitul); patru înfățișa dreptatea și stabilitatea; cinci era căsătoria ca fiind combinația dintre impar și par, bărbat și femeie; șase reprezenta integritatea, pacea și sacrificiul; șapte era identificat cu bucuria, dragostea și oportunitatea; opt indica fermitatea și echilibrul; în timp ce nouă însemna finalizarea. Pitagoricii considerau numărul zece ca fiind deosebit de sacru, iar decada era reprezentată pictural sub forma unui model triunghiular cu patru niveluri format din zece puncte, cunoscut sub numele de **tetraktys**, un simbol sacru pe care se depuneau jurăminte. Tetraktys (de la **tetra**, patru, după cele patru niveluri ale sale) a fost desenat astfel:

Reprezentarea triunghiulară a decadenței în **tetraktys** își are probabil originea în aranjamentele de pietricele folosite pentru studiul matematicii, precum și în faptul că prima literă din cuvântul grecesc pentru **decadă** (ΔΕΚΑ, **deka**) era ea însăși un triunghi și era folosită în sistemul numeric *herodianic* ca simbol pentru numărul zece.

Studiul proprietăților mistice ale numerelor din *decadă* a devenit o ramură separată a aritmeticii, cunoscută de greci sub numele de *aritmologie*. Aritmologia s-a ocupat de atributele, epitetele și puterile magice ale acestor numere și le-a identificat cu o varietate de obiecte animate și inanimate, precum și cu zei și zeițe. Există referiri frecvente la *aritmologie* în *Timeu* al lui Platon (427-347 î.Hr.), iar numeroase relatări despre aceasta, inclusiv trei cărți dedicate în întregime subiectului, au supraviețuit într-o formă mai mult sau mai puțin completă. După cum va fi evident pentru cei familiarizați cu Qabalah ebraică, cele zece **sefrroth** nu sunt altceva decât forme abstracte ale decadenței pitagoreice, încă o dovadă dramatică a influenței grecești asupra acestei școli.

În astronomie, pitagoricii recunoșteau Pământul, Soarele, Luna, alte cinci planete și „sfera stelelor fixe”, precum și un presupus „contrapământ” care se rotea pe partea îndepărtată a focului central din inima universului, completând astfel numărul sacru zece. Distanțele și vitezele orbitelor planetelor au creat o armonie cunoscută sub numele de „muzica sferelor”, care suna pentru urechile umane ca o tăcere. O descriere interesantă a cosmogoniei pitagoreice și a muzicii sferelor a fost păstrată de avocatul și omul de stat roman Cicero (106-43 î.e.n.) în „*Visul lui Scipio*”, o lucrare asemănătoare în multe privințe cu „*Mitul lui Er*” din „*Republica*” a lui Platon, care ne oferă cea mai veche discuție despre problemele astronomice.

Legătura intimă dintre literă și număr realizată de greci a făcut ca literele alfabetului să moștenească automat simbolismul numeric pitagoreic. Conform biografiei lui Pitagora scrisă de eminentul neoplatonician Iamblichus din Chalcis (242-326 e.n.), aceasta i-a permis lui Pitagora să inventeze divinația prin **izopsefie**, cunoscută astăzi pur și simplu ca numerologie pitagoreică. Acesta l-a învățat pe un bătrân scit, preot al lui Apollo, pe nume Abaris.

> *Abaris a rămas cu Pitagora și a fost învățat fiziologie și teologie; în loc să ghicească prin măruntaiele animalelor, el i-a dezvăluit arta prezicerii prin numere, considerând că aceasta este o metodă mai pură, mai divină și mai apropiată de numerele celeste ale zeilor.*

Identificarea numărului cu divinul este atribuită și pitagoricilor, după cum aflăm de la istoricul grec Plutarh din Chaeronea (45-125 e.n.), în lucrarea sa *Despre Isis și Osiris*.

Eu însumi cred că atunci când acești oameni au numit monada Apollo, diada Artemis, hebdomada Atena [numărul prim „virginal”] și primul cub Poseidon [8 = 2 x 2 x 2], seamănă cu ceea ce este stabilit și cu siguranță decretat și scris în riturile sacre.

Această listă de corespondențe este mult extinsă într-o lucrare din secolul al IV-lea e.n. numită *Teologia aritmeticii*, atribuită de obicei lui Iamblichus. De fapt, textul este mai degrabă o serie de note păstrate de Iamblichus și a fost derivat în mare parte dintr-un tratat de aritmologie al faimosului matematician pitagoreic Nicomachus din Gerasa (circa 100 e.n.), a cărui *Introducere în aritmetică*, prima carte care utilizează numere arabe, a devenit un manual standard timp de o mie de ani.

Monada este descrisă aici în diferite feluri ca fiind asemănătoare cu Zeus, Prometeu și haosul: **diada** este muza Erato (Dragostea), precum și Isis, dreptatea, natura și Rhea; **triada** este prudența și Hecate, zeița Lunii cu cele trei faze ale sale: **tetrada** este dreptatea, Herakles. cele patru

elemente și cele patru anotimpuri: **pentada** este Nemesis, providența, Afrodita, justiția, Pallas, și eterul, al cincilea element sau chintesența; **hexada** este armonia, universul (deoarece Kosmos prin izopsefie = 600, a cărui rădăcină este 6), și muza Thaleia (abundența); **heptada** este Atena, ca număr prim „virgin”, și șansa: **octada** este muza Euterpe (desfătarea) și, prin urmare, schimbătoare (*eutreptos*) în natură; iar **enneada** este în mod divers Oceanus, Prometeu, Hefaistos, Hera și Hyperion. Legătura dintre zeități și numere a fost făcută și de babilonieni, care au atribuit numărul 20 lui Shamash sau Utu, zeul Soarelui: 30 lui Sin, zeul Lunii; 40 lui Ea sau Enki, zeul apei: 50 lui Bel, zeul patron al Babilonului; și 60 zeului cerului, Anu.

Pitagorismul avea să aibă o influență majoră asupra filozofiei grecești de mai târziu. Cuvântul „filosofie” a fost, de fapt, inventat de Pitagora, care a fost primul care s-a descris pe sine ca fiind un „iubitor de înțelepciune” (*philosophos*). Pitagorismul a stat și la baza platonismului. Târziu în epoca elenistică s-a bucurat de o renaștere în ceea ce a devenit cunoscut sub numele de neopitagorism. Printre neopitagoreici s-au numărat Filon din Alexandria (circa 20 î.Hr.-40 d.Hr.), Apollonius din Tyana (circa 20-90 d.Hr.) și Numenius din Apamea (secolul al II-lea d.Hr.). Doctrinele pitagoreice au înflorit din nou sub forma neoplatonismului, un amalgam de pitagoreism și platonism dezvoltat în secolul al III-lea e.n. de către Plotin (204-270 e.n.). În toate formele sale, mistica numerelor a lui Pitagora și a discipolilor săi continuă să se regăsească în istoria evoluției Qabalei și trebuie recunoscută ca fiind originea sa finală.

Cap. 4 - VOCALELE ȘI PLANETELE

Primii observatori ai cerului au remarcat un grup de „stele” care, spre deosebire de constelații (sau stele „fixe”), se mișcau. Acestea au fost numite „rătăcitoare” (*planetes*) de către greci, de unde derivă cuvântul „planetă”. Astronomii babilonieni au observat în cele din urmă cele mai apropiate cinci „rătăcitoare”. Considerate împreună cu Soarele și Luna, acestea au dat un grup de șapte planete. Grecii au primit datele despre planete de la babilonieni, inclusiv asocierea planetelor cu zei individuali, care este încă păstrată în numele zeităților greco-romane date planetelor. Cele șapte planete au fost rapid asociate cu faptul că existau șapte vocale grecești. Acestea au ajuns să reprezinte puterile zeilor planetari. Legătura apare pentru prima dată într-un tratat de aritmologie, *Despre șeptari*, atribuit celebrului medic Hipocrate (circa 460-377 î.e.n.)... de la care își trage numele jurământul hipocratic. Nu după mult timp, Aristotel (384-322 î.e.n.) se referă la faptul că vocalele și alte litere ale alfabetului grecesc au diverse seturi de corespondențe simbolice, inclusiv planetele și notele muzicale.

Există șapte vocale, șapte corzi ale scalei, șapte Pleiade . . . și șapte eroi care au atacat Teba . . . [Pitagoricii] afirmă, de asemenea, că ***xi****,* ***psi*** *și* ***zeta*** *sunt concordanțe . . . deoarece există doar trei consoane duble și . . . există trei concordanțe. . . . Și ei subliniază că intervalul de la* ***alfa*** *la* ***omega*** *în alfabet este egal cu cel de la cea mai mică notă a unui flaut la cea mai înaltă, al cărui număr [douăzeci și patru] este egal cu cel al întregului sistem al universului*.

Pasajul de mai sus din Aristotel ne oferă cea mai veche referință la un set complet de corespondențe nenumerice pentru fiecare dintre cele douăzeci și patru de litere ale alfabetului grec, și anume notele muzicale ale flautului. Reamintim că Aristotel a menționat, de asemenea, că legătura dintre muzică și cer a fost făcută de pitagoreici. Cele trei „litere duble”, **zeta**, **xi**, și **psi** (**Z**, **Ξ**, și **Ψ**) au fost numite astfel deoarece fiecare dintre ele reprezenta sunetele a două alte litere combinate (**ds**, **ks**, și **ps**) și puteau fi scrise ca **ΔΣ**, **ΚΣ**, și respectiv, **ΠΣ**. Sunetele literelor **Ξ** și **Ψ**, introduse de Simonide din Ceos și adoptate la Atena în 403 î.e.n., fuseseră scrise anterior în același mod ca două litere, ΚΣ și **ΠΣ**.

Cealaltă modificare pe care Simonide a adus-o alfabetului grecesc a fost distincția dintre formele lungi și scurte ale vocalelor E (**eta** și **epsilon**) și O (**omicron** și **omega**). Prin urmare, asocierea dintre vocale și planete nu ar fi putut fi făcută înainte de 403 î.Hr. când vocalele suplimentare **epsilon** și **omega** au fost adoptate în alfabet, deoarece, înainte de acea dată, existau doar cinci vocale. Acest lucru explică comentariul din *Fabulele* lui Hyginus conform căruia literele adăugate de Simonide erau „legate de lira lui Apollo”, care avea șapte corzi.

Deoarece orbitele planetelor au creat „muzica sferelor”, conform lui Pitagora, și, în urma acestuia, au fost echivalate cu cele șapte note ale scalei majore de către Platon în „*Mitul lui Er*”, cele șapte vocale au fost considerate în mod natural ca fiind corespunzătoare scalei muzicale. Prin urmare, găsim invocații magice din Egiptul alexandrin care conțin afirmații precum: „În numele tău cu șapte litere este stabilită armonia celor șapte sunete": și «Eu îți cinstesc» puterea sfântă într-un imn muzical, ΑΕΗΙΟΥΩΩΩ”. Un ritual prevede chiar instrucțiuni pentru recitarea celor șapte vocale și încorporează, de asemenea, un alt set de corespondențe, și anume cele șapte direcții: est, nord, vest, sud, sus, jos și centru.

Vorbind către soarele care răsare, întindeți mâna dreaptă spre stânga și mâna stângă la fel spre stânga și spuneți ”A”: Spre nord, întinzând doar pumnul drept, spuneți ”EE”. Apoi spre vest, întinzând ambele mâini în fața voastră, spuneți „HHH”. Spre sud, ținând ambele mâini pe burtă, spuneți „IIII”. Spre Pământ, aplecându-vă și atingându-vă capetele degetelor de la picioare, spuneți „OOOOO”. Privind în Aer, având mâinile pe inimă, spuneți „YYYYYY”. Privind spre Cer, având ambele mâini pe cap, spuneți ΩΩΩΩΩΩΩ”.

O primă relatare despre utilizarea unui astfel de cântec se găsește în scrierile filosofului alexandrin Demetrius din secolul I î.Hr. care, atunci când discută despre eliziunea vocalelor și *hiatus* în eseul său *Despre stil*, a scris:

În Egipt, preoții, atunci când cântă imnuri în lauda zeilor, folosesc cele șapte vocale, pe care le pronunță în succesiune; iar sunetul acestora este atât de eufonic încât oamenii îl ascultă în locul flautului și al lirei.

Philo Judaeus (circa 30 î.Hr.-45 î.Hr.) dezvoltă această legătură în eseul său, Despre crearea lumii, adăugând în același timp observații privind gramatica.

> *Numărul șapte își exercită influența ... în cele mai nobile dintre științe, gramatica și muzica. Pentru că lira cu șapte coarde, care corespunde corului planetelor, produce melodii remarcabile și nu este exagerat să spunem că lira este regula la care se conformează fabricarea tuturor instrumentelor muzicale. Iar printre literele din gramatică există șapte numite în mod corespunzător vocalize sau „vocale", deoarece, după cum este evident, ele pot fi auzite singure, iar atunci când sunt unite cu altele pot produce sunete articulate; deoarece, pe de o parte, ele completează ceea ce lipsește „semivocalelor", făcând sunetele pline și complete, iar pe de altă parte, ele schimbă natura „celor fără voce" (consoanele) insuflându-le ceva din propria lor putere, astfel încât să fie acum posibilă pronunțarea literelor înainte incapabile de pronunție*.

În *Manualul său de armonie*, Nicomachus din Gerasa ne oferă un pasaj similar referitor la legătura dintre vocale, planete și muzică.

> *Iar tonurile celor șapte sfere, fiecare dintre ele producând prin natura sa un sunet particular, sunt sursele nomenclaturii vocalelor. Acestea sunt descrise ca nepronunțabile în sine și în toate combinațiile lor de către înțelepți, deoarece tonul în acest context îndeplinește un rol analog cu cel al monadei în număr, al punctului în geometrie și al literei în gramatică. Cu toate acestea, atunci când sunt combinate cu materialitatea consoanelor, la fel cum sufletul este combinat cu trupul și armonia cu corzile - unul producând o creatură, celălalt note și melodii - ele au potențe care sunt eficiente și perfective pentru lucrurile divine. Astfel, ori de câte ori teurgii desfășoară astfel de acte de cult, ei fac invocarea în mod simbolic șuierând, cloncănind și scoțând sunete inarticulate și discordante*.

Legătura antică dintre cele șapte vocale grecești și muzică, reflectată în simbolismul legat de lira lui Apollo și de muzica sferelor, a fost bine cercetată și documentată în două cărți recente despre concepția pitagorică-platonică a universului armonic: *The Music of the Spheres*, de Jamie James, critic muzical newyorkez, și *The Mystery of the Seven Vowels*, de Joscelyn Godwin, profesor de muzică la Universitatea Colgate.

Deși știm de la Hipocrate și Aristotel că cele șapte vocale au fost atribuite planetelor la începutul secolului al IV-lea î.Hr., trebuie să căutăm mai departe pentru a afla care vocală a fost legată de o anumită planetă. Istoricul grec Plutarh din Chaeronea (45-125 e.n.), care a deținut o preoție la Delphi când Grecia se afla sub stăpânire romană, a scris un eseu intitulat *Despre E la Delphi*, în care consemnează că, pe lângă inscripțiile bine cunoscute de la faimosul oracol din Delphi și templul antic al lui Apollo („*cunoaște-te pe tine însuți*" și „*evită extremele*" - **ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ** și **ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ**), exista și o reprezentare a literei **epsilon** (E). De asemenea, au fost găsite monede grecești care prezintă E-ul suspendat între coloanele de mijloc ale templului (a se vedea fig. 12). Printre motivele invocate de vorbitorul lui Plutarh pentru existența E-ului de pe Apollo se numără următorul:

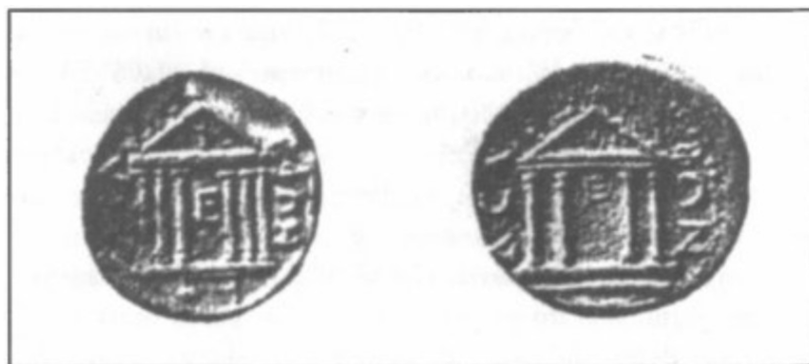

Fig. 12. Monede din Delphi cu litera E și Templul lui Apollo (Retipărit din F. W. Imhoof-Blumer și Percy Gardner, Ancient Coins Illustrating Lost Masterpieces of Creek Art Chicago: Argonaut 1964).

> *Există șapte vocale în alfabet și șapte stele care au o mișcare independentă și necontenită;* ***E*** *este a doua în ordinea vocalelor de la început, iar Soarele este a doua planetă după Lună și practic toți grecii îl identifică pe Apollo cu Soarele*.

Pentru a înțelege acest pasaj, trebuie să ne amintim că primii filosofi greci, precum Platon și Aristotel, concepeau universul ca fiind geocentric, cu Luna orbitând lângă Pământ, urmată de Soare, apoi de „stelele rătăcitoare" (Venus, Mercur, Marte, Jupiter și Saturn) și, în cele din urmă, de „stelele fixe". Planetele erau aranjate în funcție de cât timp le lua să facă un circuit prin zodiac, un timp mai lung corespunzând unei distanțe mai mari. Asocierea literei **E** cu Soarele în templul antic al lui Apollo din Delphi, relatată de Plutarh, este în concordanță cu această ordine platoniciană timpurie a planetelor, în care Soarele era „a doua planetă după Lună".

Un sistem geocentric diferit, în care Soarele era plasat ca a patra dintre planete, este consemnat pentru prima dată în timpul lui Arhimede (287-212 î.Hr.). Această ordine ulterioară (Pământ, Lună, Mercur, Venus, Soare, Marte, Jupiter, Saturn și stelele fixe) este adesea denumită sistemul ptolemeic, după codificarea sa de către celebrul astrolog antic Claudius Ptolemaeus (100-178 e.n.) în influenta sa colecție de cunoștințe astronomice și astrologice cunoscută sub numele de *Almagest* și *Tetrabiblos*. Sistemul ptolemeic, același pe care îl găsim în *Visul lui Scipio* de Cicero, a devenit standardul în astronomie până când Copernic a reafirmat teoria heliocentrică a pitagoricilor. Deoarece cele șapte vocale ca simboluri ale planetelor apar aproape întotdeauna ca un grup colectiv, atribuirea planetară exactă a anumitor vocale nu a fost probabil statică, ci este probabil să se fi schimbat odată cu percepția anticilor asupra ordinii planetelor, de la cea platonică la cea ptolemeică.

Un set specific de corespondențe este făcut cu cele șapte ceruri ale gnosticilor de către Marcus, care, potrivit părintelui Bisericii primare Irineu de Lyon (125-203 e.n.), a conectat aceste ceruri la vocale în următoarea ordine:

Și primul cer într-adevăr pronunță Alfa, următorul la acesta Epsilon, al treilea Eta, al patrulea, care este de asemenea în mijlocul celor șapte, emite sunetul Iota, al cincilea Omicron, al șaselea Upsilon, al șaptelea, care este de asemenea al patrulea de la mijloc, emite elementul Omega.

Cele șapte ceruri erau vag legate de sferele planetelor și erau conduse de diferiți îngeri sau puteri, a căror ordine, nume și calități variau foarte mult în diferite texte gnostice. Divinitatea supremă era considerată ca trăind deasupra sferei celor șapte planete, într-o a opta regiune, numită Ogdoas.

Un alt scriitor purtând numele de Porfir (care nu trebuie confundat cu celebrul neoplatonician cu același nume) a scris un comentariu la *Arta gramaticii* a lui Dionisie din Tracia, în care menționează că **alfa** era consacrat lui Venus, **iota** Soarelui, **omicron** lui Marte, **upsilon** lui Jupiter și **omega** lui Saturn. Consacrarea primei vocale, **alfa**, lui Venus este curioasă, cu excepția

cazului în care a fost făcută în conformitate cu principiul *acrofonic* cunoscut sub numele de **notarichon**, ca literă inițală a Afroditei (**ΑΦΡΟΔΙΤΗ**) - caz în care, **epsilon** (Ε) ar fi putut fi conectat fie la Lună, ca literă inițială a lui Hecate (**ΕΚΑΤΗ**), fie la Mercur, ca literă inițială a lui Hermes (**ΕΡΜΗΣ**). Joscelyn Godwin are probabil dreptate când concluzionează că atribuirea literei **alfa** lui Venus este o eroare și că următorul set de atribuiri, cu literele urmând succesiunea lor naturală în raport cu ordinea ptolemeică, a fost cel utilizat de obicei în epoca elenistică și ulterior:

Greek Letter	Gnostic Heaven	Planet	God or Goddess
A	First	Moon	Selene or Hecate
E	Second	Mercury	Hermes
H	Third	Venus	Aphrodite
I	Fourth	Sun	Helios
O	Fifth	Mars	Ares
Y	Sixth	Jupiter	Zeus
Ω	Seventh	Saturn	Chronos

Este demn de remarcat aici că planetele au fost, de asemenea, atribuite celor 24 de ore ale zilei, iar acest aranjament a determinat ordinea zilelor din săptămâna noastră, după cum explică O. Neugebauer în *Științele exacte în Antichitate*:

Sistemul grec ... urmează modelul care aranjează planetele în profunzime în funcție de perioadele lor de rotație siderală. Acest lucru se reflectă chiar și în dispunerea zilelor săptămânii planetare pe care o folosim și astăzi. Aici Soarele este plasat între Marte și Venus, iar Luna sub Mercur. Fiecare dintre cele 24 de ore ale unei zile primește o „regulă” care urmează această secvență. Începând, de exemplu, cu Soarele pentru prima oră se obține:

DAY 1	hour 1 Sun	hour 2 Venus	hour 3 Mercury	hour 4 Moon	hour 5... Saturn	hour 24 Mercury
DAY 2	hour 1 Moon	hour 2 Saturn	hour 3 Jupiter	... ...	... ...	hour 24 Jupiter
DAY 3	hour 1 Mars	hour 2 Sun	... ...	... ...	... ...	... ...

„Conducătorul” primei ore este apoi considerat a fi conducătorul zilei și astfel se obțin pentru șapte zile consecutive următorii conducători:

- Soare - Lună - Marte – Mercur

- Jupiter - Venus - Saturn

care este succesiunea zilelor săptămânii și, de asemenea, dispunerea planetelor în astronomia hindusă. Avem aici un sistem care este evident de origine greacă, nu numai pentru că se bazează pe

aranjarea corpurilor cerești în funcție de distanța lor față de Pământ, ci și pentru că presupune o împărțire a zilei în 24 de ore, o formă de calcul care nu este babiloniană, ci un produs elenistic de origine egipteană. Este total înșelător când această ordine este numită „caldeeană” în literatura modernă.

Săptămâna de șapte zile, a cărei organizare a fost inspirată de cele șapte planete, a fost larg răspândită în lumea mediteraneană abia în secolele I și II d.Hr. M. H. Farbridge a observat că importanța numărului șapte în simbolismul grecesc și semitic precede concepția astrologică a unui grup de șapte planete (spre deosebire de cinci) și că, prin urmare, săptămâna de șapte zile provine probabil din împărțirea lunii lunare de douăzeci și opt de zile în sferturi. În diferite părți ale Imperiului Roman, numele zilelor au urmat secvențe diferite, în conformitate cu diverse scheme astrologice, însă duminica s-a impus în cele din urmă ca prima zi a săptămânii atunci când împăratul Constantin a recunoscut-o ca fiind ziua oficială de odihnă în anul 321 e.n. Nu este surprinzător faptul că zilele săptămânii au fost, de asemenea, supuse interpretării numerologice, în termenii simbolismului numerelor pitagoreice, în funcție de secvența lor. Astfel, John Lydus, funcționar public și anticar care a trăit în prima jumătate a secolului al VI-lea e.n., la sfârșitul Imperiului Roman sau în epoca bizantină, a folosit surse pitagoreice pentru a asocia ziua a patra cu a patra planetă, **tetrada**, cele patru poziții ale Soarelui și cele patru faze ale Lunii.

Legătura dintre vocale și planete a făcut imediat ca aceste șapte litere grecești să facă parte dintr-o gamă largă de „simpatii” planetare utilizate în astrologia, alchimia și magia antică, inclusiv tămâie, pietre prețioase, metale, flori, ierburi, culori, note muzicale, emoții, virtuți și vicii. Alchimia, de exemplu, care își are originea în Egiptul elenistic, a fost unul dintre principalii contribuitori la sistemul extins de corespondențe qabalistice din care făceau parte literele alfabetului. Lucrările primilor alchimiști eleniști prezintă puternice influențe ale magiei și gnosticismului și erau adesea pline de simboluri ciudate sau erau scrise în mod deliberat în alfabet criptic. După cum a remarcat savantul francez Marcellin Berthelot, în studiul său despre chimia în lumea antică:

> *Alchimia s-a extins constant, la început prin legătura stabilită între metale și planete, pornind de la faptul că acestea erau asemănătoare ca strălucire, culoare și număr.*
>
> *Acestei descoperiri târzii i se alătură una mai veche: numărul șapte, număr sacru pe care îl regăsim pretutindeni, în zilele săptămânii, în numărul planetelor și al zonelor lor cerești, în metalele care le corespund, în culori, în corzile lirei și în notele lor muzicale, în vocalele alfabetului grecesc, dar și în numărul stelelor din Marele Urs, din înțelepții Greciei, din porțile Tebei și din conducătorii care le asediau, după Eschil*.

Un exemplu al acestei asocieri între planete, metale, culori și zilele săptămânii se găsește într-o relatare despre *mitraism* făcută de autorul păgân Celsus în Doctrina *adevărată*, un atac la adresa creștinismului scris în jurul anului 178 e.n. Plutarh menționează că riturile și misterele cultului zeului solar ucigaş de tauri, Mithra sau Mithras, care descinde din zoroastrismul persan, au fost introduse în lumea romană de către pirații din Cilicia (Turcia de astăzi). Valorile sacrificiului de sine, adevărului, loialității și onoarei din *mitraism* au atras foarte mult marinarii, ofițerii și soldații din legiunile romane, care, până în secolul al II-lea e.n., au înființat temple pentru Mithra Răscumpărătorul, cunoscut și sub numele de Soarele Necuprins (*Sol Invictus*), în întregul Imperiu Roman. Această influență extinsă a făcut din *mitraism* principalul concurent al creștinismului pentru titlul de religie oficială a Imperiului Roman, până când convertirea împăratului Constantin a rezolvat problema în 337 e.n. Urmele luptei îndelungate cu *mitraismul* supraviețuiesc în celebrarea nașterii Răscumpărătorului la 25 decembrie, care, în calendarul iulian, era considerată solstițiul interimar și era sărbătorită de egipteni ca nașterea Soarelui nou-născut. Deoarece Mithras a fost identificat cu Soarele, această dată a fost folosită și de adepții săi pentru a sărbători Nașterea Sa. Având în vedere popularitatea acestei sărbători a nașterii, primii creștini, care nu cunoșteau și nu sărbătoreau ziua de naștere a lui Iesus, au decis să o adopte și ei, în loc să fie depășiți anual de concurenții lor. Aceasta este originea sărbătorii celebrate astăzi ca Crăciun.

Pentru a reveni la problema corespondențelor planetare, Celsus descrie ascensiunea sufletului prin cele șapte ceruri conform misterelor mithraice. Această ascensiune se reflecta și în cele șapte etape ale inițierii mithraice: Corb, Nimfă, Soldat, Leu, Persan, Curier al Soarelui și Tată. O mare parte din ceea ce a scris Celsus a fost păstrată de Origen (circa 185-254 e.n.). Considerat, în general, teologul preeminent al Părinților Bisericii primare, Origen a murit în cele din urmă bătrân, după lungi torturi în timpul persecuțiilor din Cezareea. Origen a dus o viață atât de austeră, încât chiar s-a castrat, după cum se spune, bazându-se pe Matei 19:12 - „Există eunuci care s-au făcut eunuci de dragul împărăției cerurilor. Cel care este în stare să o accepte, să o accepte”. Ca răspuns la *Adevărata Doctrină* a lui Celsus, Origen a scris *Împotriva lui Celsus*, poate cea mai mare apologie creștină timpurie, în care apare următoarea relatare a corespondențelor planetare cu metalele:

> *Aceste adevăruri sunt reprezentate în mod obscur de învățătura perșilor și de misterul lui Mithra, care este de origine persană. Căci în acesta din urmă există un simbol al celor două orbite cerești, una fiind cea a stelelor fixe și cealaltă cea atribuită planetelor, și al trecerii sufletului prin acestea. Simbolul este acesta. Există o scară cu șapte porți, iar în vârful ei se află o a opta poartă. Prima dintre aceste porți este din plumb, a doua din staniu, a treia din bronz, a patra din fier, a cincea dintr-un aliaj, a șasea din argint și a șaptea din aur. Ei o asociază pe prima cu Kronos (Saturn), luând plumbul pentru a se referi la lentoarea astrului; a doua cu Afrodita (Venus), comparând-o cu strălucirea și moliciunea staniolului; a treia cu Zeus (Jupiter), ca poartă care are o bază de bronz și care este fermă; a patra cu Hermes (Mercur), pentru că atât fierul, cât și Hermes sunt de încredere pentru toate lucrările, fac bani și sunt harnici; a cincea cu Ares (Marte), poarta care, ca urmare a amestecului, este inegală și de calitate variată; a șasea cu Luna, ca poarta de argint; și a șaptea cu Soarele, ca poarta de aur, aceste metale asemănându-se culorilor lor.*

Cel mai vechi autor autentic și de încredere despre alchimie este Zosimus din Panopolis în Egipt (Akhmim de astăzi), ale cărui scrieri datează din jurul anului 300 e.n. Lucrările lui Zosimus au fost împărțite în secțiuni desemnate sub litere ale alfabetului, inclusiv una intitulată *Despre litera Omega*, în care Zosimus folosește tehnica *notarichon* (abreviere) pentru a lega **omega** de ocean, ca literă inițială a zeului grec Oceanus, din care derivă în mod clar cuvântul englezesc asociat. De asemenea, el confirmă legătura dintre vocala **omega** și Chronos, sau Saturn:

> *Litera Omega este rotundă, formată din două părți și aparține zonei a șaptea, cea al lui Saturn, conform limbajului ființelor corporale; dar, conform limbajului celor incorporale, este altceva, inexplicabil, pe care numai Nicotheus cel Ascuns l-a cunoscut. Or, în limbajul ființelor corporale, această literă se numește Ocean, originea și sământa tuturor zeilor.*[16]

Grecii foloseau același cuvânt, ***stoicheia*** (de la **στειχω**, ”a mărșălui în șir”), pentru a desemna nu numai elementele atomice, ca ordine a constituenților esențiali ai materiei, ci și literele alfabetice, întrucât acestea apăreau într-o succesiune și erau constituenții esențiali ai vorbirii. Vocalele, **ΑΕΗΙΟΥΩ**, au devenit cunoscute și ca elemente (*stoicheia*), deoarece reprezentau forțele combinate ale celor șapte planete sau „elemente” din Kosmosul teologiei elenistice. Aceste puteri sau elemente sunt printre cele la care face referire Pavel în Galateni 4:8-9:

---

16 Zosimus, *Despre litera Omega*, în M. Berthelot și C. Ruelle, *Collection des Anciens Alchimistes Grecs*, p. 221; din J. Doresse (trad.), *The Secret Books of the Egyptian Gnostics*, p. 100. Scrierile grecești atribuite lui Zosimus sunt transcrise și traduse în franceză de Berthelot și Ruelle; iar o traducere engleză adnotată a fost realizată de H. M. Jackson. *Zosimus of Panopolis on the Letter Omega* (Missoula, MT: 1978). Este înșelător să spunem că a dedicat un tratat fiecărei litere a alfabetului” (J. Doresse, *The Secret Books of the Egyptian Gnostics*, p. 278). Zosimus folosea pur și simplu literele grecești conform sistemului lor ordinal de numerotare, deși uneori (ca aici) făcea aluzie în textul său la simbolismul atașat literei respective.

Dar atunci, într-adevăr, când nu L-ați cunoscut pe Dumnezeu, ați slujit celor care prin natura lor nu sunt dumnezei. Dar acum, după ce L-ați cunoscut pe Dumnezeu, sau mai degrabă sunteți cunoscuți de Dumnezeu, cum se face că vă întoarceți din nou la elementele slabe și cerșetoare [stoicheia], la care doriți să fiți din nou în robie?

Ca semne mistice ale planetelor, cele șapte vocale, **AEHIOYΩ**, sunt repetate în multe vrăji și farmece. Ele apar, de asemenea, în marea *Liturghie* a lui Mithra, dezgropată de Dieterich dintr-un papirus magic din Paris, ca „cei șapte domni fără de moarte ai universului". Ele mai sunt numite și „cele șapte litere ale magicienilor" sau „**heptagrama**". Adesea, ele sunt reprezentate sub forma unui pătrat, a unui diamant sau a unui triunghi, astfel:

A
E E
H H H
I I I I
O O O O O
Y Y Y Y Y Y
Ω Ω Ω Ω Ω Ω Ω

Numele cu șapte vocale **AEHIOYΩ** apare, de asemenea, în papirusurile magice grecești și copte împreună cu zeul evreu IAO sau IEOU, adesea invocat. Acesta a derivat din încercarea grecilor de a scrie ceea ce ei numeau **tetragrammaton**, sau numele cu patru litere folosit de evrei pentru divinitatea lor supremă, IHVH (**יְהוָֹה**) sau Yahweh, redat greșit în engleza elisabetană ca „Jehovah". Datorită faptului că era alcătuit în întregime din vocale mistice, numele IAO se preta cu ușurință analizei simbolice. Litera **iota**, fiind cea din mijloc dintre cele șapte vocale, putea fi considerată ca reprezentând Soarele sau Zeul Luminii, în timp ce ultimele două litere, **alfa** și **omega**, semnificau începutul și sfârșitul. În textul gnostic cunoscut sub numele de *Pistis Sophia*, Iisus oferă discipolilor săi următoarea analiză a numelui IAO:

Aceasta este interpretarea sa: Iota, Universul a ieșit; ***Alfa****, îl vor transforma;* ***Omega****, va deveni completarea tuturor completărilor.*

Într-un papirus creștin copt ulterior, din jurul anului 600 e.n., Dumnezeu Tatăl apare chiar cu vocalele grecești tatuate pe piept. Un alt manuscris din aceeași colecție, conceput pentru a proteja o femeie însărcinată de forțele malefice, stabilește șapte cuvinte putere și cei șapte arhangheli ca fiind asociați magic cu vocalele.

A	EIA	Michael	Peace
E	EIIAK	Gabriel	Grace
H	MIIAK	Raphael	Power
I	SEMIIAK	Suriel	Will
O	ARTORE	Raguel	Truth
Y	ARTORAN	Anael	Glory
Ω	NARTORAK	Saraphuel	Healing

În magia ceremonială creștină ulterioară, arhanghelii au ajuns să fie folosiți în locul planetelor în invocații și amulete. Dintre cei șapte arhangheli, doar Mihail și Gabriel sunt menționați în *Biblie*, iar Rafael apare în cartea apocrifă Tobit. Numele celorlalți arhangheli sunt preluate din surse iudaice, dar există multe variații ale listei de mai sus.

Cap. 5 - CONSOANELE, ELEMENTELE ȘI ZODIACUL

Referințele la elemente pot fi găsite în învățăturile primilor filosofi greci. Thales (circa 624-546 î.e.n.) credea că materia de bază a universului este apa; Anaximenes (circa 85-524 î.e.n.) credea că este aerul; iar Heraclitus (circa 4-484 î.e.n.) considera că este focul. Elementele au fost considerate pentru prima dată ca un grup de patru de către Empedocle (circa 495-435 î.e.n.): pământ (**ge**); foc (**pyr**); apă (**hydor**); și aer (**aither**). Trebuie remarcat, având în vedere evoluțiile ulterioare, că Empedocle nu a folosit cuvântul **aer** (AHP) pentru a se referi la elementul pe care îl cunoaștem sub numele de aer (din care numele său derivă în mod clar). În schimb, el a folosit cuvântul *aither* (**AIΘHP**). Cuvântul **aither** a însemnat „aer" în greacă până în secolul al IV-lea î.e.n., în timp ce **aer** se referea doar la aerul umed, ceață sau nor. Mai târziu, **aither** a ajuns să se refere numai la cea mai înaltă și mai exaltată formă de aer și, în cele din urmă, odată cu stoicii, chiar la o formă de foc. Elementul **aer** (AHP) a format, de asemenea, o anagramă cu numele zeiței Hera (HPA) și este folosit astfel într-un joc de cuvinte de Homer în Iliada.

Platon a atribuit ulterior cele patru elemente poliedrelor regulate, cunoscute și sub denumirea de *solide platonice* sau perfecte, deoarece fiecare dintre fețele lor sunt poligoane de aceeași formă și dimensiune. Euclid (circa 300 î.Hr.) a demonstrat faptul geometric că numai cinci solide corespund acestei descrieri: cubul, cu patru fețe pătrate; tetraedrul, octaedrul și icosaedrul, având patru, opt și, respectiv, douăzeci de triunghiuri echilaterale; și dodecaedrul, cu douăsprezece pentagoane. Platon atribuia cubul pământului, piramida (sau tetraedrul) focului, octaedrul aerului, iar icosaedrul apei. Dodecaedrul era „folosit pentru brodarea constelațiilor pe întregul cer". Proclus, în comentariul său la prima carte din *Elementele* lui Euclid, menționează că cele patru elemente au fost legate de zei de către Philolaos, un pitagoreic din Crotona sau Metapontum, la sfârșitul secolului al XV-lea î.Hr.

> *Pe bună dreptate, Philolaos a dedicat unghiul triunghiului celor patru zei: Kronos, Hades, Ares și Dionysos, deoarece el include în sfera lor de competență întreaga ordine cvadruplă a elementelor cosmice derivate din ceruri sau din cele patru segmente ale cercului zodiacal. Kronos dă ființă tuturor esențelor umede și reci, Ares generează orice natură de foc, Hades controlează toată viața terestră, iar Dionysos supraveghează generarea umedă și caldă, despre care vinul, fiind umed și cald, este un simbol*.

Un alt set de corespondențe între zei și elemente, atribuit preotului și istoricului egiptean Manetho (secolul al III-lea î.Hr.), este înregistrat de Eusebiu (264-340 î.Hr.), episcop de Cezareea, capitala romană a Iudeii:

> *Egiptenii spun că Isis și Osiris sunt Luna și Soarele; că Zeus este numele pe care îl dau Spiritului atotcuprinzător, Hefaistos Focului, iar Demeter Pământului. Printre egipteni, elementul umed este numit Ocean și fluviul lor Nil; și lui îi atribuie originea zeilor. Aerului, din nou, ei îi dau, se spune, numele de Atena*.

Aristotel a sistematizat în continuare cele patru elemente și a adăugat **aither** ca un al cincilea element, reprezentând cel mai înalt principiu elementar care stă la baza celorlalte patru. În latină, această a cincea substanță a fost denumită **quinta essentia** (de la care provine cuvântul nostru „chintesență"). Acest rafinament a căpătat o mare importanță în alchimia antică și, mai târziu, în cea medievală, în care se presupunea că această cea mai pură dintre esențe avea puterea de a-i întineri pe bătrâni și de a vindeca tot felul de boli. Alchimistul Zosimus din Panopolis ne oferă un exemplu de acrostih sau *notarichon* atunci când scrie despre Adam, primul om, explicând cum cele patru elemente și cele patru puncte cardinale se corelează cu cele patru litere **A-Δ-A-M**:

> *Primul om, care printre noi este numit Thoth, a fost numit ADAM de către caldeeni, parți, mezi și evrei, un nume preluat din limbajul îngerilor. Mai mult, acești oameni l-au*

numit astfel pentru valoarea simbolică a celor patru litere, adică cele patru elemente, care corespund direcțiilor cardinale ale întregii sfere. Într-adevăr, litera ***A*** *din numele său desemnează Estul [anatole] și Aerul (aer). Litera* ***D*** *reprezintă apusul Soarelui în Vest [dusis], care coboară din cauza greutății sale. Litera* ***M*** *corespunde amiezii [mesembria, Sud] focului arderii care produce maturizarea corpurilor, zonei a patra și zonei de mijloc. . . Prin urmare, Adam cel carnal este numit Thoth în ceea ce privește forma sa exterioară; în ceea ce privește omul care locuiește în Adam - omul spiritual - el are atât un nume propriu, cât și un nume comun. Numele său propriu este încă necunoscut pentru mine astăzi; într-adevăr, doar Nicotheus cel Ascuns știa aceste lucruri. Cât despre numele său comun, acesta este Phos [****ΦΩΣ****; lumină, foc].*

În scrierile sale, Zosimus reprezintă, de asemenea, planeta Marte printr-o săgeată cu vârf și litera **theta** (Θ), pentru **thouras** („cel grăbit"). El adaugă uneori **pi** (Π) ca abreviere pentru epitetul **pyroeis** („cel înflăcărat"). Abrevierile înregistrate de Zosimus oferă, prin urmare, dovezi că cel puțin două dintre cele patru elemente erau desemnate prin litera lor inițială; aerul (A) și focul (Π). Această explicație a numelui lui Adam reflecta mitul gnostic, găsit în Apocrifonul lui Ioan, referitor la crearea lui Adam din cele patru elemente, subliniind înrobirea omului în lumea materială a Demiurgului. În *Oracolele Sibylline* numele ADAM este explicat și ca un *notarichon* compus din inițialele celor patru direcții: **anatole** (est), **dusis** (vest), **arktos** (nord) și **mesembria** (sud). Trebuie menționat că evreii aveau propria lor interpretare acrostihică a numelui Adam, care, deoarece ebraica nu folosea vocale, era scris ADM (**אדם**). În secolul al II-lea e.n., rabinul Yohanan a folosit tehnica greacă a *notarichon* (transliterată în ebraică ca *notariqon*), pentru a explica numele Adam ca fiind inițialele cuvintelor **afer**, **dam** și **marah**, adică praf, sânge și fiere.

Diferitele calități acordate de Aristotel celor cinci elemente au fost continuu completate și extinse de-a lungul epocii elenistice. Ca și planetele, ele au constituit baza pentru o gamă largă de corespondențe. Literele au devenit parte a acestora atunci când anticii au observat că cuvintele grecești pentru cele cinci elemente - aer, apă, foc, pământ și eter (αηρ, υδωρ, πυρ, γη, αιθηρ) - foloseau doar cinci consoane în total (Ρ, Δ, Π, Γ, și Θ). Aceste consoane ar echivala logic cu atributele lor aristotelice după cum urmează:

Greek Letter	Element	Qualities	Greek God	Platonic Solid
Γ	Earth	Cold and Dry	Hades	Cube
Δ	Water	Cold and Wet	Chronos	Icosahedron
Θ	Ether	All	Zeus	Dodecahedron
Π	Fire	Hot and Dry	Ares	Tetrahedron
Ρ	Air	Hot and Wet	Dionysus	Octahedron

Legătura dintre stele și alfabetul grecesc este, de asemenea, foarte veche și îmbracă o varietate de forme. Stelele și grupurile de stele apar în cele mai vechi scrieri grecești, de exemplu, în descrierea lui Homer a gravurilor de pe scutul lui Ahile, care includeau Pleiadele, Hyadele, Orion și Marele Urs. Am văzut că, în secolul al IV-lea î.e.n., vocalele erau deja legate de cele șapte stele din Pleiade, sau cele Șapte Surori (Alcyone, Maia, Electra, Merope, Taygeta, Celeno și Sterope), așa cum consemnează Aristotel în *Metafizica* sa. Tratatul din secolul al IV-lea î.e.n., *Despre șeptari*, atribuit lui Hipocrate, menționează, de asemenea, atât Ursa Mare, cât și Pleiadele ca având șapte

stele. Franz Dornseiff, academicianul german care, la începutul acestui secol, a scris lucrarea încă de referință privind simbolismul literelor antice, *Das Alphabet in Mystik und Magie*, menționează un papirus antic cu o locație magică pentru „AEHIOYΩ care se ridică în noapte”, aparent - referindu-se la cele șapte stele din Ursa Major, Ursa Mare.

Această legătură timpurie dintre literele alfabetului și constelații a fost extinsă inevitabil la cele douăsprezece semne zodiacale. Un sistem timpuriu de corespondențe zodiacale este înregistrat de Vettius Valens (secolul al II-lea e.n.), care a scris că astrologii eleniști foloseau un sistem în care toate cele douăzeci și patru de litere ale alfabetului grecesc erau alocate celor douăsprezece semne zodiacale în perechi, așa cum este prezentat mai jos.

♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
Α Ν	Β Ξ	Γ Ο	Δ Π	Ε Ρ	Ζ Σ	Η Τ	Θ Υ	Ι Φ	Κ Χ	Λ Ψ	Μ Ω

Acest lucru a stat la baza unui sistem cunoscut sub numele de astrologie *onomantică*, care includea o serie de tehnici diferite. Utilizând atribuțiile zodiacale ale fiecărei litere grecești, numele persoanei în cauză putea fi transformat într-o diagramă pseudo-astrologică, pe baza căreia se dădeau răspunsuri la întrebări.

Numeroasele corespondențe atașate semnelor zodiacale au făcut ca acestea să poată fi împărțite în diferite grupuri. Conform celor patru elemente ale lui Empedocle, fiecare semn era guvernat de foc, aer, apă sau pământ. În astrologia greco-romană consemnată de Ptolemeu (100-178 e.n.), semnele erau clasificate ca având formă umană, animală sau polimorfă. Dionisie din Tracia (secolul al II-lea î.Hr.), în lucrarea sa *Ars Grammatica*, a împărțit alfabetul grecesc în șapte vocale și șaptesprezece consoane, iar cele șaptesprezece consoane în opt semivocale (Z, Λ, M, N, Ξ, P, Σ, Ψ) și nouă consoane fără voce, sau mute (B, Γ, Δ, Θ, K, Π, T, Φ, X). Semnele zodiacale au fost apoi clasificate ca corespunzând acestor litere „vocale” ((Φωνηευτα), „semi-vocale” (ημιΦωνα) și „fără voce” (αΦωνα).

Voiced	Α Ε Η Ι Ο Υ Ω	♈ ♉ ♊ ♍ ♒
Semi-voiced	Ζ Λ Μ Ν Ξ Ρ Σ Ψ	♌ ♐ ♑
Voiceless	Β Γ Δ Θ Κ Π Τ Φ Ξ	♋ ♎ ♏ ♓

Deși ne este imposibil acum să stabilim motivele acestei repartizări a semnelor, se pare că semnele Peștelui, Balanței, Scorpionului și Crabului (♋, ♎, ♍, ♓) au fost atribuite așa-numitelor litere mute (*a-phona*) pentru că și ele erau incapabile să scoată vreun sunet, spre deosebire de celelalte semne zodiacale animale, umane și antropomorfe.

A existat probabil un al patrulea sistem de alocare a celor douăzeci și patru de litere ale alfabetului grecesc stelelor, care folosea elementele și planetele. Legătura antică dintre cele șapte vocale și „stelele rătăcitoare” sau planetele, precum și cu alte grupuri de stele corespunzătoare din punct de vedere numeric, a condus foarte probabil la analizarea posibilității ca cele șaptesprezece litere consonante rămase să fie atribuite constelațiilor rămase. Extinderea asocierii inițiale dintre planete și vocale pentru a include și celelalte stele și litere ar fi fost o conjectură elenistică previzibilă, ușor de dezvoltat într-un sistem complet de simbolism alfabetic prin atribuirea celor șaptesprezece litere rămase din alfabetul grecesc celor douăsprezece constelații zodiacale și celor cinci elemente. Cele cinci consoane din numele grecești pentru cele cinci elemente, menționate anterior, au lăsat exact douăsprezece consoane pentru zodiac, împreună cu cele șapte vocale, oferind

un set de atribuții precum cele atribuite mai târziu alfabetului ebraic în *Seftr Yezirah*, despre care se vor spune mai multe mai târziu. Franz Dornseiff este de acord că sistemul de corespondențe combinate planetare, zodiacale și elementare găsit în *Sefer Yezirah* a fost probabil realizat pentru prima dată de greci, deși nu s-a păstrat nicio dovadă a utilizării sale. Presupunând că semnele zodiacale au fost repartizate în ordinea lor naturală, ca și planetele, o reconstituire a acestor corespondențe colective pentru literele alfabetului grecesc poate fi dată după cum urmează:

Α	Moon	☽	Ν	Virgo	♍
Β	Aries	♈	Ξ	Libra	♎
Γ	Earth	🜃	Ο	Mars	♂
Δ	Water	🜄	Π	Fire	🜂
Ε	Mercury	☿	Ρ	Air	🜁
Ζ	Taurus	♉	Σ	Scorpio	♏
Η	Venus	♀	Τ	Sagittarius	♐
Θ	Ether	⊕	Υ	Jupiter	♃
Ι	Sun	☉	Φ	Capricorn	♑
Κ	Gemini	♊	Χ	Aquarius	♒
Λ	Cancer	♋	Ψ	Pisces	♓
Μ	Leo	♌	Ω	Saturn	♄

Astfel, este evident că, din cele mai vechi timpuri, au existat mai multe metode diferite de alocare a alfabetului grecesc cerurilor și elementelor. Aceste asocieri par să fi implicat, în general, grupuri de litere bazate pe considerente gramaticale sau de altă natură. Cu toate acestea, literele individuale au atras, de asemenea, un simbolism specific, în special datorită formei lor, valorii numerice sau faptului că au apărut ca literă inițială a unui nume sau cuvânt. Exemplele de exegeză qabalistică greacă (examinarea unui cuvânt în funcție de simbolismul fiecărei litere) care au supraviețuit din lumea antică analizează de obicei nume și cuvinte în funcție de o combinație de tehnici, cum ar fi **izopsefia**, **notarichon**, numerologia pitagoreică sau simbolismul fiecărei litere (a se vedea capitolul 13).

Cap. 6 - SIMBOLISMUL LITERELOR INDIVIDUALE

După cum am văzut deja, literele alfabetului grecesc au fost folosite nu numai ca simboluri pentru sunete și numere, ci și pentru multe alte lucruri. Acest simbolism provine din mai multe surse, dintre care unele sunt, de fapt, anterioare sosirii alfabetului în Grecia, în secolul al VIII-lea î.e.n. Câteva dintre formele geometrice simple fuseseră folosite cu secole înainte în scrierile pictografice myceniene și minoice, Linear A și Linear B. Acestea includeau simboluri identice cu primele forme ale literelor alfabetice Δ, E, Z, H, N, O, Σ, și X. Deși simplitatea universală a acestor forme nu poate exclude coincidența culturală, este posibil ca alfabetul mamă nord-semit să se fi inspirat din formele din scrierile miceniene sau minoice la momentul formării sale, la fel cum s-a inspirat din cuneiformele mesopotamiene și din hieroglifele egiptene. Multe dintre simbolurile acestor scrieri pictografice grecești timpurii sunt încă netraduse, dar știm că simbolul timpuriu pentru litera **sigma** (Σ), de exemplu, a fost folosit anterior de grecii micenieni pentru a reprezenta un șarpe, o imagine sugerată încă de forma noastră cursivă a acestei litere (S).

După cum am menționat mai devreme, mai multe litere ale alfabetului original al semiticilor de nord provin, de asemenea, din hieroglife egiptene specifice. Litera **A** s-a bazat inițial pe imaginea capului unui bou

deși coarnele au fost răsturnate ulterior de greci. Imaginea simplificată a capului de bou a fost aleasă pentru a reprezenta sunetul inițial din cuvântul fenician pentru bou, **aleph**, și astfel a fost numită litera. Forma literei **daleth** (grecescul **delta**, Δ) a fost derivată din simbolul egiptean pentru o deschidere de cort sau o ușă; **waw** (upsilon, Y), o proptea; **cheth** (eta, H), o curte sau un gard; **mem** (mu, M), apă; **resh** (rho, P), un cap; **ayin** (omicron, O) a fost derivat din imaginea unui ochi. Această moștenire picturală este, de fapt, mai ușor de văzut în formele literelor grecești decât în alfabetele semitice precum ebraica și araba, care au devenit mai cursive în timp. Pentru a ajuta la memorare, fenicienii au denumit fiecare literă nepicturală din alfabetul lor după un cuvânt care începe cu sunetul pe care îl reprezenta.

Grecii, care au avut o lungă istorie de comerț cu fenicienii, erau conștienți de numele și simbolismul atașate literelor pe care le-au moștenit. De exemplu, printre eseurile despre știință și filosofie scrise de istoricul grec Plutarh (45-125 e.n.) se află o discuție despre motivul pentru care litera **alfa** este prima în alfabet. Vorbitorul lui Plutarh sugerează că Cadmus, fenicianul care se presupune că s-a stabilit în Teba și a introdus alfabetul în Grecia, „a pus **alfa** pe primul loc pentru că este numele fenician al unui bou, pe care ei, la fel ca Hesiod, îl considerau nu al doilea sau al treilea, ci primul dintre necesități”. Referința este la un pasaj din *Opere și zile* al lui Hesiod, contemporan cu Homer, care îi sfătuia pe primii fermieri greci: „Mai întâi obțineți un bou, apoi o femeie.

Pe lângă vechiul simbolism pictural moștenit de la egipteni, micenieni și fenicieni, literele alfabetului au primit curând noi semnificații și atribuții din partea grecilor. Aproape din momentul în care au moștenit alfabetul, în secolul al VIII-lea î.e.n., grecii au folosit literele ca simboluri pentru diverse obiecte animate și inanimate, dintre care numerele erau cele mai importante. În timpul epocilor clasică, elenistică și romană, literele alfabetului grecesc au fost asociate cu planete, stele, semne zodiacale, note muzicale, zeități, îngeri, elemente, părți ale corpului uman și numeroase alte obiecte și idei. Prin utilizarea **izopsefiei** și a simbolismului acumulat de aceste sisteme, era posibil să se analizeze fiecare literă a unui nume sau cuvânt în căutarea unui sens ascuns. Exemple ale acestui tip de exegeză au supraviețuit în scrierile clasice antice și sunt examinate în capitolul 13.

Simbolismul și corespondențele erau atașate literelor de către greci din diverse motive, în special datorită valorii sau formei lor, sau pentru că formau inițiala unui cuvânt sau nume anume. **Alfa** (A) și-a derivat cea mai mare parte a simbolismului din faptul că era prima literă a alfabetului și, prin urmare, simbolul numărului unu. După cum s-a văzut mai devreme la Plutarh, grecii erau, de asemenea, conștienți de identificarea sa de către fenicieni cu boul, prin originea sa hieroglifică.

Urmând ordinea naturală sugerată de Plutarh de atribuire a vocalelor planetelor, **alfa** era legat de prima dintre planete, Luna. Boii erau, de asemenea, asociați cu Luna atât în simbolismul religios sumerian timpuriu, cât și în cel egiptean, datorită formei de semilună a coarnelor lor. Dar, ca primă literă și ca simbol al monadei sacre, **alfa** a fost, de asemenea, echivalată cu Soarele. *Theobgy of Arithmetic* de Iamblichus conține următorul pasaj care dezvăluie legătura solară în tradiția pitagoreică:

> *Semnul care semnifică monada este sursa tuturor lucrurilor. Și își dezvăluie înrudirea cu Soarele în însumarea numelui său: pentru că cuvântul „monadă”, atunci când este adunat, dă 361, care sunt gradele cercului zodiacal*.

„Semnul” la care se face referire este **alfa**, litera inițială a lui arche (APXH, sursa). Cuvântul grecesc pentru monadă (ΜΟΝΑΣ) are o valoare **izopsefică** de 361, considerată echivalentă cu cele 360 de grade ale cercului, probabil pentru că primul grad este numărat de două ori pentru a indica o revoluție completă a zodiacului. Plutarh a observat că numele grecesc al zeului Soarelui, Apollon, semnifica o unitate, deoarece **pollon** însemna „mulți”, iar prefixul **a-** era un negativ. Astfel, Apollon, pentru un grec, putea fi citit ca însemnând „lipsit de mulțime”. În consecință, Apollon a fost asociat cu monada.

Deoarece **alfa** reprezenta în general primul principiu, a fost folosit în simbolistica gnosticilor ca nume pentru Iisus, așa cum au consemnat Părinții Bisericii primare Irineu și Hipolit.

> *Acum Iisus posedă generația sa inefabilă. Din mama tuturor lucrurilor, adică primul Tetrad, a ieșit un al doilea Tetrad, după modelul unei fiice; și astfel s-a format o Ogdoadă, din care, din nou, a ieșit o Decadă: astfel au fost unite o Decadă și o Ogdoadă. Decada, unită cu Ogdoada și multiplicată de zece ori, a dat naștere numărului optzeci; și din nou, multiplicând optzeci de zece ori, a produs numărul opt sute. Astfel, numărul total de litere care provin din Ogdoadă [multiplicat] în Decadă, este de opt sute optzeci și opt. Acesta este numele lui Iisus; pentru că acest nume, dacă socotești valoarea numerică a literelor, se ridică la opt sute optzeci și opt [Iisus, ΙΗΣΟΥΣ - 888]... . De aceea, de asemenea, alfabetul grecilor conține opt Monade, opt Decade și opt Hecatade, care prezintă numărul opt sute optzeci și opt, adică Isus, care este format din toate numerele; și din acest motiv El este numit Alfa (și Omega), indicând originea Sa din toate*.

Irenaeus povestește, de asemenea, „o legendă falsă despre băiatul Isus”, căruia Isus i se atribuie de către legenda gnostică o conștientizare a adevăratului simbolism mistic al literei **alfa**.

> *Când Domnul era un băiat care învăța alfabetul, profesorul său i-a spus, așa cum se obișnuiește, „Spune Alfa”, iar el a răspuns: „Alfa”. Dar când învățătorul i-a ordonat să spună Beta, Domnul a răspuns: „Mai întâi spune-mi ce este Alfa și-ți voi spune ce este Beta”. Ei explică acest răspuns ca însemnând că numai El cunoștea Necunoscutul, pe care îl arăta în figura lui Alfa*.

Alfa apare frecvent în papirusurile magice grecești și copte, nu numai în conjuncție cu celelalte vocale, ci și singură, ca având o putere specială (vezi figura 13). Într-o vrajă coptă creștină din jurul anului 600 e.n., acesta este prezentat în formație de „aripă”.

A A A A A A A
A A A A A A
A A A A A
A A A A
A A A
A A
A

Fig. 13 Gemă egipteană cu Harpocrate și literele alfa și omega. (Retipărit din David Fideler. Iisus Hristos, Soarele lui Dumnezeu, Wheaton, IL: Quest Books, 1993, folosit cu permisiune).

În alfabetul arab, litera feniciană **aliph** era scrisă ca o linie verticală și era astfel comparată cu falusul, o asociere care, în greacă, putem presupune cu destulă siguranță că a revenit literei **iota**. În studiul său istoric al culturii sexuale din Orient, Allen Edwardes vorbește despre cuvintele unui mahomedan în vârstă:

> *Cine dintre noi, vă rog, se poate lăuda că înțepătura sa este la fel de dreaptă ca litera **alif**? Niciun om din mijlocul nostru decrepit nu-și mai poate împinge acum tovarășul din cafenea și să rostească, chinuitor: Eu sunt cel gros și tu ești cel subțire. Acum, cu toții suntem El-Mugheffef (cei zbârciți).*

Primele cinci litere ale alfabetului apar ca un **notarichon** într-o biografie romantică a lui Alexandru cel Mare, scrisă cu ceva timp înainte de secolul al III-lea e.n., de un autor necunoscut care a luat numele unuia dintre contemporanii reali ai lui Alexandru, Callisthenes. Relatând despre întemeierea orașului Alexandria în delta Nilului, acest pseudo-Callisthenes a afirmat despre Alexandru că:

> *După ce a pus temelia pentru cea mai mare parte a orașului, a scris pe ea cele cinci litere: Α, Β, Γ, Δ, Ε; **Α**, Alexandru; **Β**, cel mai mare rege; **Γ**, dintre cele mai mari națiuni; **Δ**, în locul lui Aramazd; **Ε**, a coborât și a construit un oraș unic [Αλεξανδρος; Βασιλεος; Γενος; Διος; Εκτιοε (πολιν αειμυηστον)].*

Litera **beta** (B), la fel ca majoritatea primelor zece litere ale alfabetului grecesc, și-a preluat, de asemenea, cea mai mare parte a simbolismului de la numărul din decada pitagoreică pe care îl reprezenta. Ca număr doi, **beta** era, prin urmare, legat de principiul al doilea și de dualitate în toate formele sale. Filozoful elenistic Eratosthenes a fost poreclit în mod neprietenos „Beta” deoarece era al doilea cel mai bun în atât de multe domenii. După cum se vede în exemplul de mai sus din *Viața lui Alexandru*, era, de asemenea, abrevierea cuvântului grecesc pentru „rege” (**basileos**, de la care provine numele englezesc Basil), la fel cum încă mai găsim litera **R** utilizată pe monedele Commonwealth-ului britanic ca abreviere pentru latinescul *„king*” sau ”*queen*” (ca în ER, *Elizabetha Regina*, și GR, *Georgius Rex*).

Gamma, a treia literă și simbolul numărului trei, a fost legată de diverse triplicități în mitologia greacă, cum ar fi zeița Lunii cu cele trei faze sau fețe ale sale (plină, întunecată și crescătoare sau descrescătoare), care era și zeița răscrucilor. După cum indică cuvântul grecesc

pentru „răscruce” (*trisodos*), o astfel de intersecție nu era cruciformă pentru greci, ci formată de o întâlnire a trei căi. Prin urmare, „litera de răscruce” a lui Pitagora era litera **upsilon** (Y) cu trei tulpini. Pennick afirmă că **gamma** era legată și de cele trei Moirai sau, așa cum le numeau romanii, Destinele (Clotho, Atropos și Lachesis)[17].

Litera utilizată pentru numărul patru, **delta** (**Δ**), apare ca simbol pentru cele patru elemente (pământ, aer, foc și apă) definite de filozoful grec timpuriu Empedocle, precum și pentru alte *tetrade*. Forma sa triunghiulară și faptul că 1+2+3+4 = 10 au dus la identificarea sa cu **tetraktysul** sacru, reprezentarea triunghiulară a decadenței pe care pitagorienii depuneau jurăminte. Astfel, Lucian, în parodia sa a diferitelor școli antice de gândire intitulată *Filosofii de vânzare*, are următorul schimb de replici:

> Pitagorean: „Cum numeri?”
> Cumpărător: ”1,2, 3, 4...”
> Pitagorean: „Iată! Ceea ce tu crezi că este patru este zece,
> și un triunghi perfect, și jurământul nostru!”

După cum am văzut, **Δ** a fost folosit și în secolul al VI-lea î.e.n. ca simbol pentru numărul zece în sistemul numeric Herodian, fiind litera inițială din **deka**, zece. Forma triunghiulară a lui **delta** a făcut ca aceasta să fie folosită și ca simbol pentru pudoarea feminină. Marele comediant atenian Aristofan (447-385 î.Hr.) ne oferă un astfel de exemplu în piesa sa comică, *Lysistrata*, în care femeile din Atena și Sparta convin să organizeze o „grevă a sexului” pentru a-și forța bărbații beligeranți să facă pace între ei. Liderul grevei, *Lysistrata*, le spune femeilor adunate:

> *Ei bine, imaginați-vă: suntem acasă, frumos machiate, purtând cele mai frumoase neglijee de pânză și nimic pe dedesubt, și cu triunghiurile [delta] noastre tunse cu grijă; iar bărbații sunt toți ca niște berbeci și abia așteaptă să sară în pat, iar noi refuzăm categoric - asta îi va face să se împace destul de curând, veți vedea*.

Doar de dragul amuzamentului și pentru a oferi o mostră de comedie greacă clasică, merită să povestim că greva lui Lysistrata și a celorlalte femei a avut curând efectul scontat, iar un trimis spartan aranjează de urgență o întâlnire cu un magistrat atenian:

> ***Herald***: *Unde sunt liderii consiliului atenian, sau ai Comitetului Executiv? Aș vrea să vorbesc cu ei.*
> ***Magistrat***: *[râzând] Ha! Ha! Ha! Ce ești tu - un bărbat sau un simbol falic?*
> ***Herald***: *Dragul meu băiat, eu sunt un herald, și eu sunt aici pentru a vorbi despre pace.*
> ***Magistrat***: *[arătând cu degetul] De aceea ai o suliță sub tunica ta, presupun?*
> ***Herald***: *[întorcându-și spatele] Nu, nu am.*
> ***Magistrat***: *Atunci de ce te-ai întors? De ce îți ții pelerina în acel mod ciudat? Ai avut o ruptură pe drum până aici?*
> ***Herald***: *[pentru sine] Pe Castor, omul e senil.*
> ***Magistrat***: *De ce, ticălosule, ai căpătat prurit!*
> ***Herald***: *Nu, nu am. Nu fi prost.*
> ***Magistrat***: *Ei bine, atunci ce e asta?*
> ***Herald***: *Este o tijă standard de cifrare spartană*.

Ultimul rând se referă la practica spartană de a trimite mesaje secrete scriindu-le pe tije de lemn în jurul cărora fusese înfășurată mai întâi o bandă îngustă de pergament. Odată derulate,

---

17 N. Pennick, The Secret Lore of Runes and Other Ancient Alphabets (Londra: Rider Books. 1991), p. 50. Din păcate, Pennick nu citează nicăieri nicio sursă antică pentru simbolismul pe care îl pretinde pentru literele alfabetului grecesc, ceea ce face imposibil să ne bazăm pe observațiile sale în contextul actual.

literele de pe bandă puteau fi citite doar de destinatarul vizat, căruia i se dăduse în prealabil o tijă de lemn cu circumferință identică.

În ceea ce privește litera **epsilon** (E), Iamblichus a notat, în lucrarea sa **Theology of Arithmetic**, observația lui Nicomachus din Gerasa conform căreia:

> *Cei care au format mai întâi caracterele literelor în termeni de formă - din moment ce **θ** înseamnă nouă, iar media lui ca pătrat este **ε**, iar media este în aproape toate cazurile văzută ca jumătate - au considerat că **ε** formează jumătate din litera 9, ca și cum ar fi tăiată [vertical] în două*.

Deoarece forma lui **epsilon** a fost „nu în mod neplauzibil asemănată cu o balanță cu bare", Nicomachus continuă să spună că **E** este reprezentativ pentru balanța dreptății și, prin urmare, pentru dreptatea însăși. Acest lucru se potrivește perfect cu interpretarea pitagoreică a numărului cinci ca simbol al justiției. După cum s-a discutat mai sus, **epsilon** a fost, de asemenea, strâns asociat cu Helios-Apollo și cu Soarele, datorită apariției sale într-o inscripție de la templul antic al lui Apollo de la Delphi și ca una dintre cele șapte vocale atribuite planetelor. Ca număr cinci, era, de asemenea, reprezentativ pentru **eter**, al cincilea element. Valoarea sa numerică îl leagă și de steaua cu cinci vârfuri, pentagonul sau pentagrama pitagoreică, care conține raportul matematic cunoscut sub numele de *Secțiunea de Aur.*

Într-un pasaj din Proclus care apare mai târziu în această carte (a se vedea capitolul 11), neoplatonicianul Theodorus din Asine (secolul al IV-lea e.n.) analizează pe larg „litera dublă" **zeta** (Z). El o interpretează, printre altele, ca fiind litera inițială a cuvântului pentru viață, **zoe** (ZΩH)". Zoe apare ca zeiță în gnosticism și neoplatonism. Este, de asemenea, numele dat Evei în Septuaginta, traducerea greacă a scripturilor ebraice. Literele grecești pentru numerele de la 7 la 10 (ZHΘI) formează cuvântul **zethi**, care înseamnă „trăiește" sau „trăiește mult". În consecință, apariția secvențială a acestor cifre grecești pe cadranele solare a dat naștere unei epigrame antice: *„Șase ore sunt suficiente pentru a da; următoarele patru reprezintă ZHΘI, care înseamnă a trăi*".

Litera **theta** (Θ) a fost, în forma sa arhaică, scrisă ca o cruce în interiorul unui cerc (⊕, ⊗), iar mai târziu ca o linie sau un punct în interiorul unui cerc (⊖, ⊙). Potrivit lui Porfir (232-305 e.n.), egiptenii foloseau un X în interiorul unui cerc ca simbol al sufletului. Având o valoare de nouă, a fost folosită ca simbol al Enneadei, cele nouă zeități majore ale egiptenilor antici. Cea mai veche dintre acestea, Marea Enneadă din Heliopolis, era compusă din zeul creator inițial, Atum (adesea identificat cu Ra); copiii săi, Shu și Tefnut; copiii lor, Geb și Nut; și a patra generație, frații Osiris și Seth și surorile lor, Isis și Nephthys. Johannis Lydus a observat că egiptenii foloseau, de asemenea, un simbol în formă de **theta** pentru Kosmos, cu un cerc de foc aerian reprezentând lumea, iar un șarpe, care se întinde în mijloc, reprezentând Spiritul Bun (*Agathos Daimon*). Egiptenii foloseau, de asemenea, semnul unui punct în interiorul unui cerc (⊙) pentru a-l reprezenta pe zeul Soarelui Ra, originea probabilă a utilizării sale ca simbol astrologic pentru Soare. Ca o coincidență, **theta** avea aceeași valoare în **izopsefie** ca Helios (ΘHTA = 318 = HΛIOΣ). În Atena clasică, **theta** era cunoscută și sub numele de „litera morții", deoarece era litera inițială a lui **thanatos** (moarte). Supraviețuiește pe potirele folosite de atenieni atunci când votau pentru pedeapsa cu moartea.

Iota (I) înseamnă „jet" și este, de fapt, originea acestui cuvânt, deși și noi mai folosim cuvântul „iota" cu acest sens. Acest lucru se datorează faptului că litera cu o singură linie este cea mai mică și mai simplu de format dintre toate literele alfabetului. Ca o simplă liniuță, este folosită și pentru a reprezenta numărul unu în sistemul Herodianic, la fel ca în alte sisteme numerice, inclusiv cel roman (I) și propriul nostru sistem numeric arabic (1). În termeni pitagoreici, este, desigur, **linia**, *delta* fiind **triunghiul**, iar *omicron* **cercul**.

Clement, episcop de Alexandria (circa 150-215 e.n.), notează că litera **iota** semnifică numele lui Iisus, a cărui literă inițială în limba greacă era. De asemenea, el face referire la pasajul din capitolul al nouălea al *Epistolei lui Barnaba*, în care **iota** și **eta** formează împreună literele inițiale

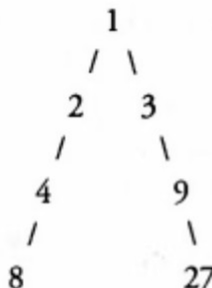
ale numelui lui Iisus (ΙΗΣΟΥΣ). În epoca creștină ulterioară, abrevierea standard pentru Iisus era formată din prima și ultima literă, **ΙΣ**; sau, folosind forma cursivă a lui **sigma**, **IC** - un sistem de abreviere pe care îl folosim pentru forma scurtă a cuvintelor noastre „Domnule” sau „Sfânt”. În iconografia creștină și în arta Renașterii, se poate vedea adesea figura lui Iisus Hristos indicată prin abrevierea **IC XC**. Irineu (125-203 d.Hr.) consemnează că adepții gnostici ai lui Marcus „afirmă că cei zece eoni sunt indicați de litera **Iota**, cu care începe numele său” și că, din același motiv, Iisus a spus:

> *Adevărat vă spun că, până ce cerul și pământul vor trece, nici o **jet** (iota) sau fărâmă nu va trece de la Lege, până ce toate se vor împlini.*

În disertația sa, *Respingerea tuturor ereziilor*, Hippolytus din Roma (d. 235 e.n.) relatează învățăturile gnosticului Monoimus, în care valoarea și forma lui **iota** (I = 10) sunt văzute în diferite moduri ca reprezentând cele zece porunci, toiagul lui Moise, **decada** și valoarea sa rădăcină (1), monada ca sursă a tuturor. În mod interesant, valoarea lui **iota**, atunci când este ortografiată în întregime, dă o monadă recurentă - ΙΩΤΑ = 10 + 800 + 300 + 1 = 1111.

Kappa (K) este prima literă din Kronos, o ortografie alternativă pentru Chronos, sau Saturn, zeul timpului. În inscripțiile și amuletele creștine timpurii, găsim **kappa** în literele prescurtate **ΚΣ** (sau KC) folosite pentru Domnul (*kurios*). În mod similar, litera **M** apare frecvent ca abreviere pentru Mary (Maria); **theta** (Θ) este inițiala folosită pentru Dumnezeu (*theos*); **upsilon** (Y) pentru Fiul (*[h]uios*), și **pi** (Π) ca inițială a Tatălui (*pater*).

Litera **lambda** (**Λ**) a fost pusă în legătură de filosoful Crantor în secolul al IV-lea î.Hr. cu pasajul lui Platon din *Timeu* care descrie secvența primară de numere care dă viață universului. Aceste numere - 1, 2, 3, 4, 8, 9, 27 - demonstrează principiile „de două ori” și „de trei ori” și au fost plasate pe o diagramă în formă de **lambda** cu două brațe, astfel:

Fiecare braț are trei intervale. Brațul stâng arată progresia de la 2 într-un plan de 4 și un cub de 8. Brațul opus arată cu planul său de 9 și cubul său de 27. Din cauza convenției numerotării triunghiulare la greci, **lambda** a fost citit-comparabilă cu **tetraktys**. Diagrama **lambda** este utilizată de Nicomachus, iar Proclus consemnează utilizarea sa printre antici în același scop în comentariul său la *Timeu*.

Ca mijloc de reprezentare a progresiei matematice, litera **lambda** a devenit și un simbol al raportului geometric cunoscut sub numele de *Secțiunea de Aur*. Această teoremă presupune împărțirea unei linii în două părți inegale, astfel încât cea mai mică să fie în aceeași proporție cu cea mai mare ca și cea mai mare cu întregul. Steaua-pentagon sau pentagrama, asociată întotdeauna cu magia, necesită proporțiile Secțiunii de aur pentru construcția sa. A fost unul dintre cele mai importante simboluri ale pitagoricilor. Celebrul desen al lui Leonardo da Vinci, care înfățișează figura unui bărbat gol impusă pe o pentagramă, în care picioarele și mâinile sale iau forma literei **lambda**, poate fi văzut ca o încercare de a reprezenta Secțiunea de Aur într-o formă dinamică.

Hippolytus spune că și gnosticii au atașat un simbolism alegoric specific literelor **lambda** și **mu**.

Și cu o referire similară la ***dodecadă*** *[12], ei vorbesc despre moneda pe care, pierzând-o, o femeie, după ce a aprins o lumânare, a căutat-o cu sârguință. Și fac o aplicație similară a pierderii suferite în cazul unei oi din cele nouăzeci și nouă; și adăugând acestea una la alta, ei dau o fabuloasă socoteală a numerelor. Și în acest fel, ei afirmă, atunci când unsprezece este înmulțit cu nouă, că produce numărul nouăzeci și nouă; și din acest motiv că se spune că cuvântul* ***Amin*** *cuprinde numărul nouăzeci și nouă [AMHN = 99]. Și în ceea ce privește un alt număr, ei se exprimă astfel: că litera* ***Eta*** *împreună cu litera remarcabilă [****stigma****, sau* ***episemon****, a șasea literă învechită] constituie Ogdoada, deoarece este situat în al optulea loc de la* ***Alfa*** *[dacă* ***stigma*** *„literă remarcabilă” este contabilizată]. Apoi, din nou, calculând numărul acestor elemente fără litera remarcabilă și adunându-le până la* ***Eta****, ele prezintă numărul treizeci. Căci oricine începe de la* ***Alfa*** *la* ***Eta*** *va descoperi, după scăderea literei remarcabile, că numărul elementelor este numărul treizeci. Deoarece, prin urmare, numărul treizeci este unificat din cele trei puteri; când a fost multiplicat de trei ori în sine, a produs nouăzeci, deoarece de trei ori treizeci este nouăzeci (și această triadă când a fost multiplicată în sine a produs nouă). În acest fel Ogdoada a produs numărul nouăzeci și nouă din prima Ogdoadă, și Decadă, și Dodecadă . ..*

Deoarece, totuși, cel de-al doisprezecelea ***eon****, după ce a plecat de la cei unsprezece (****eoni*** *de mai sus), și plecând în jos, s-a retras, ei susțin că și acest lucru este corelativ cu literele. Căci figura literelor ne învață la fel de mult. Căci* ***Λ*** *este plasat al unsprezecelea dintre litere, iar acest* ***Λ*** *este numărul treizeci [* ***Λ*** *= 30]. Și ei spun că acesta este plasat conform unei imagini a dispensației de mai sus; deoarece de la Alfa, indiferent de litera remarcabilă, numărul literelor însele, adunate împreună până la* ***Λ****, conform creșterii literelor cu* ***Λ*** *însuși, produce numărul nouăzeci și nouă. Dar faptul că* ***Λ****, situat al unsprezecelea în alfabet, a coborât să caute numărul asemănător cu el însuși, pentru a putea umple al doisprezecelea număr, și că, atunci când a fost descoperit, a fost umplut, este evident din însăși forma literei. Căci* ***Lambda****, atunci când a ajuns, ca să spunem așa, la cercetarea a ceea ce este similar cu sine, și când a găsit așa ceva și l-a smuls, a umplut locul celui de-al doisprezecelea, litera M, care este compusă din două* ***Lambda*** *(în aparență,* ***ΛΛ*** *= M]. Și acesta a fost motivul pentru care acești adepți ai lui Marcus, prin cunoștințele lor, evită locul celor nouăzeci și nouă, adică Hysterema [****υστερημα****, deficiență], un tip al mâinii stângi, și o urmează pe cea care, adăugată la nouăzeci și nouă, spun ei că a fost transferată în propria sa mână dreaptă*.

Hippolytus se referă aici la obiceiul anticilor, derivat probabil din comerțul între persoane care vorbeau limbi diferite, de a reprezenta numerele sub 100 prin diferite poziții ale mâinii stângi și ale degetelor acesteia, în timp ce numerele de 100 și mai mari erau reprezentate prin gesturi corespunzătoare ale mâinii drepte. Scriptura ebraică plasa răufăcătorii pe mâna stângă și, prin urmare, aceasta simboliza, de asemenea, principiul malefic al materiei în teoria gnostică, o asociere transferată aici la numărul „mâinii stângi”, nouăzeci și nouă.

După cum am văzut mai devreme, litera greacă **mu** a fost derivată din simbolul hieroglific egiptean în zigzag pentru **apă**, care a fost simplificat de fenicieni și denumit după cuvântul lor pentru apă, **mem**. Sunetul „M” este încă legat de mare în multe limbi, ca în ebraică **marah**, latină **mare** și franceză **mer**. A fost folosit în secolul al VI-lea î.e.n. ca simbol pentru numărul 10.000, fiind inițiala lui **myrioi**, mulți. Litera **mu** apare împreună cu alfa și omega pentru a semnifica „începutul, mijlocul (*meson*) și sfârșitul”, o frază găsită pentru prima dată într-un vers orfic care îl descrie pe Zeus și adoptată ulterior pentru a-i descrie atât pe Iehova, cât și pe Iisus. În *Eumenidele* lui Eschil, gemetele repetate ale literei **mu** reprezintă sunetul făcut de Furiile adormite atunci când fantoma lui Clitemnestra începe să le invoce. Apare într-un papirus coptic din secolul al X-lea e.n., care conține un blestem creștin împotriva sperjuratorilor care invocă îngerul Temeluchos:

Vă conjur prin cele șapte litere perfecte, M MM MM MM. Trebuie să vă prezentați la el, trebuie să vă prezentați la el. Vă conjur prin cei șapte îngeri din jurul tronului tatălui.

Litera **xi** (Ξ) apare într-un exemplu foarte timpuriu de simbolism al literelor individuale găsit pe insula grecească Thera, unde era, din întâmplare, potrivită pentru pronunția locală a lui Zeus.

Astfel, litera a fost de fapt folosită în rare ocazii.

Simbolismul străvechi al crucii ca emblemă protectoare și imagine falică a fost legat nu numai de litera **chi** (X), ci și de **tau** (T), ultima literă din alfabetul fenician și vechiul alfabet ebraic și care avea inițial formă cruciformă. Primii creștini au făcut mare caz de legătura lingvistică existentă și de asemănarea fizică a literei **tau** cu crucea pe care romanii l-au executat pe fondatorul lor. O astfel de asociere poate fi văzută în capitolul al nouălea din *Epistola lui Barnaba*, scrisă probabil în prima jumătate a secolului al doilea e.n., care interpretează numărul 318 din *Geneza* 4:14 conform literelor grecești pentru acel număr (318 = TIH):

> *Căci [Scriptura] spune: „Și Avraam a tăiat împrejur din casa sa bărbați de optsprezece și trei sute”. Prin urmare, care este cunoașterea [η γνωσις] care i-a fost dată? Observați că se spune mai întâi cei Optsprezece, apoi, marcând un interval, cei Trei sute. Cei optsprezece:* ***I****, zece;* ***H****, opt: tu ai IH(ΣΟΥΣ) [Isus]. Dar pentru că Crucea din* ***T*** *era pe cale să aibă harul pe care îl are, Scriptura spune: „și Trei sute” [T = 300]. De aceea prin două litere a însemnat Iisus, iar prin a treia Crucea Sa. Știe aceasta cel care a pus în noi darul înrădăcinat al învățăturii sale. Nimeni nu a învățat de la mine un cuvânt mai autentic decât acesta, dar eu știu că voi sunteți vrednici de el.*

Această analiză cabalistică era cunoscută și menționată și de Clement (circa 150-215 e.n.), care, în *Miscelaniile* sale, confirmă că **tau** este „ca formă tipul semnului Domnului”, în timp ce cele două litere **iota** și **eta** semnifică numele Mântuitorului.

O altă astfel de referință apare într-un eseu scris în jurul anului 160 e.n., atribuit (probabil din greșeală) lui Lucian, un simulacru de proces juridic intitulat *The Consonants at Law-Sigma v. Tau in the Court of the Seven Vowels*. **Sigma** cere instanței să îl condamne pe **Tau** la moarte prin crucificare, spunând:

> *Oamenii plâng, își plâng soarta și îl blestemă pe Cadmus cu multe blesteme pentru că a introdus* ***Tau*** *în familia literelor; ei spun că trupul lui a fost luat de tirani drept model, forma lui a fost imitată, atunci când au ridicat structuri pe care oamenii sunt crucificați. Stauros [cruce] se numește motorul cel josnic, și își trage numele josnic de la el. Acum, cu toate aceste crime asupra lui, nu merită el moartea, nu, multe morți? În ceea ce mă privește, nu cunosc niciuna destul de rea, decât cea furnizată de propria sa formă - acea formă pe care a dat-o spânzurătorii numită* ***stauros*** *după el de către oameni.*

Răstignirea a fost o formă crudă de tortură și pedeapsă capitală folosită inițial de asirieni și adoptată ulterior ca o idee bună de către romanii la fel de nemiloși, care au întâlnit-o după ce imperiul lor s-a extins până la est. Era considerată una dintre cele mai severe și degradante metode de execuție, rezervată doar celor săraci și sclavilor, și numai atunci pentru infracțiuni care meritau un tratament deosebit de dur, precum spionajul și dezertarea. De fapt, stigmatul special atașat morții prin crucificare era atât de rușinos încât abia în secolul al III-lea e.n. crucea lui Iisus a devenit folosită în mod obișnuit de creștini ca simbol al credinței lor.

Unul dintre cele mai bine documentate exemple de simbolism al literelor apare într-unul dintre puținele fragmente atribuite lui Pitagora însuși, în care litera **upsilon** (Y) este interpretată ca un simbol al vieții umane, reprezentând răscrucea alegerilor morale (a se vedea figura 14). Tulpina inferioară reprezintă partea timpurie a vieții, când caracterul este neformat; ramura din dreapta, care este mai îngustă și mai dificilă, este calea virtuții; iar ramura din stânga, mai largă și mai ușoară, reprezintă viciul.

> *Litera pitagoreică răspândită în două direcții*

arată cele două căi pe care este condusă viața omului.
Calea cea dreaptă spre virtutea sacră tinde,
deși abruptă și aspră la început, în odihnă se termină;
Cealaltă, largă și netedă, dar din coroana ei
pe stânci călătorul se prăbușește.
Cel ce aspiră la Virtute prin munci aspre,
Supunând durerile, valoare și renume dobândește:
Dar cine caută luxul leneș, și fuge,
Truda faptelor mari, dezonorat moare.

Fig. 14. Litera Y a lui Pitagora, reprezentând alegerea morală. (Retipărit din Ceofroy Tory. Champfleury, 1529)

Această idee a lui **upsilon** ca „literă de răscruce" se pare că a primit multă atenție în lumea antică. Satiristul roman Persius (e.n.) scrie:

Y-ul lui Pitagora arată momentul alegerii morale a unui tânăr.
Ochii tăi sunt ațintiți pe calea care urcă abrupt spre dreapta.

Alți scriitori antici care comentează această temă sunt Xenofon, Cicero, Servius și Martianus Capella. Aceeași idee generală este atribuită lui Isus din Nazaret, în scrierile atribuite apostolului său Matei:

> *Intrați pe poarta îngustă; căci largă este poarta și lată este calea care duce la pierzare și mulți sunt cei care intră pe ea: Pentru că îngustă este poarta și grea este calea care duce la viață și puțini sunt cei care o găsesc*. (Matei 7:13-14)

Un alt Părinte al Bisericii primare care face uz de această asociere este autorul nord-african Lactantius, care a trăit la începutul secolului al IV-lea e.n. Lactantius a fost tutorele fiului împăratului Constantin, Crispus. Referința apare în *Institutele sale divine*, o apologie a creștinismului destinată intelectualității păgâne latine:

De ce este nevoie de litera Y în lucruri opuse și diverse? Pentru că un drum, cel mai bun, este îndreptat spre soarele care răsare; celălalt, cel mai rău, spre apusul lui, întrucât cel care urmează adevărul și dreptatea va intra în posesia recompensei acceptate a nemuririi, lumina perenă; dar cel care a preferat viciul în locul virtuții, minciuna în locul adevărului, prins în capcană de acea călăuză malefică, trebuie să fie purtat spre vest și spre întunericul etern.

Chiar și Shakespeare era familiarizat cu această imagine, după cum reiese clar din discursul Ophelias către fratele ei, Laertes, în *Hamlet*:

Nu-mi arăta, așa cum fac unii pastori fără har,
calea abruptă și spinoasă spre cer;
În timp ce, ca un libertin umflat și nesăbuit,
el însuși pășește pe calea primelor roze a desfrâului,
Și nu-și recunoaște propria lectură.

Datând din secolul al VI-lea î.e.n., interpretarea metaforică a literei Y de către Pitagora este probabil cel mai timpuriu exemplu, în orice limbă, de corespondență trasată în mod deliberat între o literă a alfabetului și un concept filosofic. După cum se vede și la ceilalți autori citați mai sus, ideea a avut o influență largă, iar alte litere ale alfabetului au devenit obiectul unor conjecturi similare din partea grecilor. Prin urmare, pe lângă faptul că este reputat ca fondator al divinației prin **izopsefie**, îl putem recunoaște pe Pitagora și ca fondator al simbolismului qabalistic al literelor.

Chiar mai faimoasă în lumea antică a fost utilizarea literei grecești **chi** (X) de către Platon în lucrarea sa extrem de influentă despre originea universului, *Timeu*, în care acesta se referă la faptul că Dumnezeu a creat universul prin unirea a două benzi circulare de materie-suflet sub forma unui **chi**, cu capetele sale extinse pentru a forma cercuri. Acest pasaj din *Psychogonia*, după cum vom vedea mai târziu, a fost sursa multor comentarii din partea neoplatonicienilor și a altora. Iustin Martirul (circa 100-165 e.n.), în *Apologia creștinismului*, adresată împăratului Marcus Aurelius, a făcut legătura între această referire la **chi** a lui Platon și cruce, o asociere reluată în utilizarea crucii sau a **stauros**-ului de către gnostici ca punte între lumi.

Litera **chi** a fost, de asemenea, utilizată de greci ca simbol solar și a fost legată de Saturn ca abreviere a numelui său, Chronos (ΧΡΟΝΟΣ), ca și semnul în formă de roată format din primele două litere combinate, așa-numitul **chi-rho**. Ambele abrevieri au fost adoptate de creștini ca inițiale ale lui Hristos (ΧΡΙΣΤΟΣ) și sunt utilizate și în prezent, **chi** apărând în cuvântul nostru prescurtat pentru Crăciun, Xmas. Literele binare, sau monograma, **chi-rho** (și ocazional **chi-iota**) au devenit unul dintre cele mai proeminente simboluri creștine și pot fi încă văzute în aproape orice biserică romano-catolică (a se vedea fig. 15). Ca inițială a lui **chilioi**, litera **chi** apare și ca semn pentru 1 000 în inscripțiile grecești timpurii care folosesc sistemul numeric herodianic.

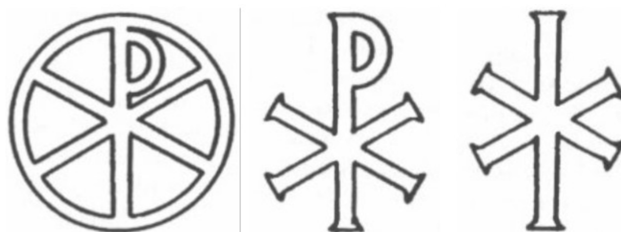

Fig. 15. Reprezentări timpurii ale chi-rho din catacombe. (Retipărit din David Fideler, Jesus Christ Sun of God, Wheaton, IL: Quest Books, 1993, folosit cu permisiune).

Litera **psi** (Ψ), împreună cu celelalte litere din **psyche** (ΨΥΧΗ), este analizată în ceea ce privește forma și valoarea sa de către Theodorus din Asine într-un pasaj din Proclus, prezentat mai

târziu în această carte în capitolul despre neoplatonici. De asemenea, apare ca nume magic ”PSEE” într-o lungă listă de cuvinte și nume ale puterii într-un text ritual coptic produs cândva între secolele al IV-lea și al VI-lea. Este puțin probabil ca gnosticii și primii creștini să nu fi observat că valoarea Duhului Sfânt (*Pneuma Hagion*) era, prin *izopsefie*, identică cu cea a literei **psi** ortografiată în întregime (ΠΝΕΥΜΑ ΑΓΙΟΝ = 710 = ΨΙ, o corelație păstrată dacă **psi** este ortografiată **ΨΕΕ** ca mai sus).

Pe baza dovezilor pe care le-am văzut, pur și simplu incorect să afirmăm că există doar câteva corespondențe ale literelor alfabetului grecesc după modelul celor găsite mult mai târziu în Qabalah ebraică.[18] De asemenea, este anacronic, precum și complet inutil, să încercăm să proiectăm simbolismul qabalistic ebraic pe alfabetul grecesc sau să ne imaginăm ceva atât de imposibil din punct de vedere istoric ca un „arbore al vieții alexandrin”, așa cum s-a făcut.[19] Sperăm că simbolismul extins al literelor grecești examinat mai sus este suficient pentru a pune capăt oricărei nevoi percepute pentru această practică inutilă de către cei cu o pregătire în Qabalah ebraică.

---

18 A se vedea, de exemplu, D. Godwin, *Light in Extension-Greek Magic from Modern to Homeric Times* (St. Paul. MN: Llewellyn, 1992), pp. 197-198. Printr-o eroare istorică, Godwin susține, de asemenea, din păcate, că sistemul milesian „care pare să își aibă originea în jurul anului 400 î.Hr. copiază mai mult sau mai puțin sistemul ebraic/fenician”; toate acestea sunt cu totul greșite.

19 A se vedea, de exemplu, S. Flowers, *Hermetic Magic* (York Beach, ME: Samuel Weiser, 1995), un amestec imposibil de acceptat de fapte istorice și fantezie personală.

Cap. 7 - ORACOLE ȘI INVOCAȚII

În doctrina pitagoreică era inerent faptul că relațiile aritmetice erau o manifestare a divinului și, prin urmare, vocea cerului putea fi dezvăluită prin utilizarea **izopsefiei** sau, așa cum a fost denumită mai târziu, **gematria**. În consecință, **izopsefia** a devenit importantă în magie și divinație și ca ajutor în interpretarea viselor și a oracolelor. Artemidorus Daldianus (secolul al II-lea e.n.), de exemplu, folosește **izopsefia** pentru a asocia cuvinte echivalente numeric în interpretarea sa a viselor. Un bun exemplu poate fi găsit în *Viața lui Alexandru*, biografia lui Alexandru cel Mare scrisă de Pseudo-Callisthenes în secolul al III-lea e.n. Potrivit acestei biografii influente, cu ocazia fondării orașului egiptean Alexandria, un zeu i-ar fi apărut în vis și i s-ar fi adresat după cum urmează:

„Orașul Alexandria, pe care îl construiți în mijlocul pământului, va fi râvnit de toată lumea; ... Și eu voi fi zeitatea sa protectoare pentru toate timpurile care vor veni... Veți locui acolo atât când veți fi morți, cât și când nu veți fi încă morți; pentru că acest oraș pe care îl construiți va fi mormântul vostru. Iar eu îți voi dovedi rapid unde ți-a fost menit să fii. Ia două sute și adaugă unu; apoi o sută unu; și de patru ori douăzeci, și zece; și ia primul număr și fă-l ultimul; și află pentru totdeauna ce zeu sunt eu”.

Și după ce a dat oracolul, zeul a plecat de acolo. Iar când Alexandru s-a trezit și și-a amintit de oracolul care îi fusese dat de zei, l-a recunoscut pe marele Sarapis, stăpânul tuturor. Și a construit un altar mare și a poruncit să fie aduse sacrificii potrivite pentru zei.

Alexandru ar fi recunoscut că valorile date în pasaj sunt 200 + 1 + 100 + 1 + 80 (4 x 20) + 10 + 200, cele ale literelor din numele zeității greco-egiptene Sarapis (ΣΑΡΑΠΙΣ). Numele de Sarapis, sau Serapis, a fost probabil derivat dintr-un compus al celor doi zei egipteni, Osiris și Apis. Atributele sale includeau diverse aspecte ale zeilor greci precum Apollo și Zeus. Cultul lui Sarapis a fost de fapt introdus în Alexandria de succesorul lui Alexandru în Egipt, generalul macedonean Ptolemeu (din greacă *ptolemaios*, războinic), ca parte a unei încercări de a uni practicile religioase ale clasei conducătoare grecești și ale supușilor săi egipteni.

Alte exemple care ilustrează credința anticilor că **izopsefia** era o metodă folosită de zei pentru a dezvălui secrete omenirii pot fi găsite în așa-numitele *Oracole sibiline*, o colecție de scrieri evreiești și creștine care numără în cele din urmă cincisprezece cărți, care au apărut între secolul al II-lea al VIII-lea și secolul al IV-lea e.n. *Sibilinele* erau profetese inspirate care aveau o lungă istorie în lumea greco-romană, apărând, de exemplu, în scrierile comediantului grec Istophanes (circa 447-380 î.e.n.) și ale celui mai mare dintre poeții romani, Virgil (70-19 î.e.n.). Romanii aveau o colecție de cărți *sibiline* care erau consultate doar la ordinul expres al Senatului în momente de pericol sau la apariția unor semne ciudate. Din nefericire, cărțile *sibylline* care au supraviețuit nu păstrează nicio urmă a îndemnurilor rituale pe care le-ar fi putut citi Quindecimvirii romani, acestea fiind eliminate de editorii evrei și creștini de mai târziu. Cartea a cincea, scrisă probabil de un evreu egiptean în ultimul sfert al secolului I e.n., este o lucrare apocaliptică antiromană în genul *Apocalipsei* din *Noul Testament*. Cartea se deschide cu cincizeci de rânduri în care sunt descriși, presupus profetic, dar evident retrospectiv, împărații romani până la Marcus Aurelius:

După pruncii pe care lupul i-a luat drept pui, va veni mai întâi un rege, a cărui primă literă a numelui va însuma de două ori zece; el va învinge mult în război; și pentru primul său semn el va avea numărul zece; astfel încât după el va domni unul care va avea prima literă ca inițială; în fața căruia Tracia se va apleca și Sicilia, apoi Memfis, Memfis îngenuncheată din vina conducătorilor ei și a unei femei neînfricate, care a căzut pe val. El va da legi popoarelor și le va supune pe toate și, după o lungă perioadă de timp, va preda domnia sa unuia care va avea numărul trei sute ca primă literă și un nume bine cunoscut de la un râu, a cărui stăpânire se va întinde de la perși și Babilon; și el îi va uni pe mezi cu sulița Apoi va domni unul a cărui literă a numelui este numărul trei; apoi unul a cărui

inițială este douăzeci: el va ajunge la cel mai îndepărtat reflux al valului oceanelor, călătorind rapid cu compania sa ausoniană. Apoi unul cu litera cincizeci va fi rege, un balaur căzut care respiră război cumplit, care își va ridica mâna împotriva propriului popor pentru a-l ucide și va răspândi confuzie, jucând rolul de atlet, călăreț, asasin, un om cu multe fapte rele; el va tăia muntele dintre două mări și îl va păta cu sânge; totuși el va dispărea în distrugere; apoi se va întoarce, făcându-se egal cu Dumnezeu; dar Dumnezeu îi va dezvălui nimicnicia. Trei regi după el vor pieri unul de mâna celuilalt; apoi va veni un mare distrugător al celor evlavioși, pe care numărul șaptezeci îl arată clar. Fiul său, arătat de numărul trei sute, îi va lua puterea. După el va veni un tiran devorator, marcat de litera patru, și apoi un om venerabil, prin numărul cincizeci; dar după el, unul căruia îi revine semnul inițial trei sute, un celt, cutreierând munții, dar grăbind ciocnirea conflictului, el nu va scăpa de o soartă nedemnă, ci va cădea ...

Legenda romană spune că orașul Roma a fost fondat de doi gemeni alăptați de o lupoaică - Romulus și Remus, „copiii pe care lupoaica i-a luat drept pui”. Litera care are o valoare de două ori zece este K, inițiala lui Caesar (*kaisar*), a cărui primă literă a prenumelui, Julius (IVLIVS), în latină este I, cu o valoare de zece în greacă. În următoarea astfel de referință criptică, „prima literă” este bineînțeles A, indicând succesorul lui Iulius Cezar, Augustus sau Octavian, învingător ulterior în bătălia maritimă de la Actium asupra lui Marc Antoniu și Cleopatra, „femeia neînfricată, care a căzut pe val”. Apoi vine Tiberius, al cărui nume este legat de râul Tibru și începe cu litera T, egală cu trei sute. Literele indicate de valorile numerice care urmează sunt G (= 3) pentru Gaius, K (= 20) pentru Claudius și N (= 50) pentru Nero. Se face referire la legenda atunci populară a lui Nero *redivivus*, conform căreia Nero s-ar fi ridicat din nou și ar fi condus o armată în imperiu dinspre est. La această poveste se face aluzie și în *Apocalipsa* aproximativ contemporană, în descrierea alegorică a celor șapte împărați romani din trecut ca fiind Bestia cu șapte capete, Nero fiind capul cu rana mortală care se vindecă. Cei „trei regi” care urmează sunt Galba, Otho și Vitellius. Șaptezeci este valoarea lui O, indicând Vespasian (ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΣ), urmat de T ca inițială a nului său, Titus. Ceilalți împărați indicați prin valorile literelor grecești sunt Domițian (Δ = 4), Nerva (N = 50) și, în sfârșit, Traian (T = 300), care, de fapt, nu era celt, ci spaniol.

Autoritatea oracolelor sibiene i-a determinat pe creștini să le citeze în sprijinul pretențiilor lor cu privire la divinitatea lui Iisus, care, din păcate, a fost tăcut în această privință. Astfel, pentru a înlătura orice îndoială în această privință, creștinii le-au scris pe ale lor:

Atunci de la răsărit va străluci o stea...
Radiantă și strălucitoare din cerul de sus,
Proclamând un mare semn oamenilor muritori.
Da, atunci Fiul marelui Dumnezeu va veni la oameni,
îmbrăcat în carne, asemenea muritorilor de pe pământ.
Patru vocale are, de două ori consoanele în el,
Și acum îți voi vesti și numărul întreg:
Opt monade, și la acestea tot atâtea decade,
Și opt sute va arăta și numele lui . . .

Oracolul, scris clar în retrospectivă, la fel ca exemplul anterior, se referă la numele lui Isus (ΙΗΣΟΥΣ), care era transliterarea greacă a numelui său aramaic, Joshua. Scriitorul notează că acesta are patru vocale (I, H, O și Y) și două consoane (Σ de două ori) și, atunci când este scris în întregime, are valoarea de 888, fiind opt monade, opt decade și opt sute. Astfel, la fel ca Zeus, Hermes, Mithras și Abraxas, aspectele numerice ale numelui lui Isus au fost calculate în conformitate cu Qabalah greacă și au devenit cunoscute ca parte a calităților magice percepute de acest zeu.

Se pare că nu era neobișnuit ca oracolele să fie inventate și atribuite autorității sibilinice în încercarea de a da greutate afirmațiilor unui anumit lider sau religie. Un alt astfel de oracol ar fi fost

inventat de Alexandru din Abonoteichus, falsul preot al zeului vindecător Asclepius, a cărui activitate religioasă a durat între anii 150 și 170 e.n. și al cărui cult de succes a durat mai bine de un secol după moartea sa. Jucându-se pe credulitatea epocii sale, Alexandru pretindea că are un șarpe cu cap uman care era întruparea zeului Asclepius. De asemenea, el a pretins că are descendență divină. La cererea unui prieten, satiricul Lucian a scris o relatare a activităților lui Alexandru în jurul anului 180 e.n., după ce Alexandru murise de zece ani, intitulată *Alexandru falsul profet*. Lucian povestește cum următorul oracol a apărut după sosirea lui Alexandru, presupunându-se că era o predicție anterioară a Sibilei:

Pe țărmurile Mării Euxine, în apropiere de Sinope,
Un profet se va naște, lângă un Turn, în zilele romane;
După unitatea cea mai importantă și de trei ori zece, el va arăta
Încă cinci unități în plus, și un scor spus de trei ori,
Potrivind, cu locurile patru, numele unui apărător viteaz!

Se obțin astfel valorile 1 („unitatea cea mai de frunte”), 30 („de trei ori zece”), 5 („încă cinci unități”) și 60 (= 3 x 20, „un scor spus de trei ori”), acestea fiind literele **ΑΛΕΞ** (Alex), primele patru litere ale lui Alexandru, „viteazul apărător”. Pentru a fi și mai precis, primele două cuvinte grecești din ultimul vers (**ανδρος αλεξητηρος**) dau întregul nume (*andros-alex* = *Alexandros*). Este posibil ca versul lui Lucians să fi fost inventat de el în scopul satirei, dar, chiar și în acest caz, el arată că **isopsefia** era folosită în mod curent ca tehnică în crearea și interpretarea oracolelor.

După cum am văzut, o formă comună a Qabalei grecești, în plus față de **izopsefie**, este utilizarea acrostihului, sau **notarichon**, în care literele inițiale ale unei fraze sau ale unui pasaj formează un cuvânt. Apariția acrostihului în *Oracolele Sibiline* a fost deja remarcată anterior în legătură cu interpretarea dată acolo numelui lui Adam, fiind inițialele celor patru direcții. Dionysius din Halicarnassus în Asia Mică, scriind în jurul anului 30 î.Hr, spunea că *Oracolele Sibiline* suferiseră deja de interpolări care puteau fi detectate „prin intermediul așa-numitelor acrostihuri”. Unul dintre acestea a fost inserat spre sfârșitul secolului al II-lea e.n. de către un scriitor creștin, evident sub impresia că forma acrostihului era un semn de autenticitate. Cunoscut în epoca creștină ulterioară pur și simplu ca „acrostihul sibilin”, acesta apare în *Cartea a opta* și este descris de Augustin din Hippo (354-430 d.Hr.) în *Orașul lui Dumnezeu*:

> *Într-o zi, distinsul proconsul Flaccianus, care era un om de mare elocvență și învățătură, discuta cu mine despre Hristos și a scos un manuscris grecesc care conținea, spunea el, poemele sibilei din Erythrae. În text, el mi-a arătat cum, într-un anumit pasaj, literele inițiale ale versurilor cădeau într-o asemenea succesiune încât se putea citi acrostihul ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ, care în greacă înseamnă* ***Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul****. ... Versurile sunt în număr de douăzeci și șapte, adică cubul lui trei. În plus, dacă înșiruiți literele inițiale ale celor cinci cuvinte grecești în cauză, obțineți cuvântul grecesc ΙΧΘΥΣ (ichthys) care înseamnă* ***pește****. Acesta, prin aplicare mistică, este un nume pentru Hristos, deoarece un pește poate trăi în adâncul apelor, așa cum Hristos a putut trăi în abisul mortalității noastre fără păcat, ceea ce înseamnă cu adevărat a trăi.*

Augustin omite să menționeze că acrostihul era cu șapte rânduri mai lung și că, de fapt, se citea ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ ΣΤΑΥΡΟΣ; „**Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Răscumpărătorul, Crucea**”. Acest acrostih a fost cel care a sugerat primilor creștini utilizarea unui pește ca simbol al credinței lor, întărit de apariția peștilor în mai multe dintre povestirile referitoare la viața lui Isus. Simbolismul Hristos-Pește apare, de exemplu, în inscripțiile supraviețuitoare din secolul al IV-lea e.n., care îi onorează pe doi Părinți ai Bisericii primare, Abercius și Pectorius. La fel ca contemporanul său, Ieronim, și Augustin a interpretat *Noul Testament* în termenii misticii numerelor, intrând într-o analiză detaliată a celor 153 de pești prinși de apostoli în Ioan 21:11 și

arătând că 153 era suma numerelor de la 1 la 17. În ciuda acestei interpretări și a altor interpretări[20] creative, ne este imposibil să știm acum exact de ce a fost ales acest număr. S-ar putea chiar să fi fost o zi bună de pescuit și să fi existat într-adevăr un memorabil „153 de pești mari”, și astfel numărul a ajuns la posteritate. Cu toate acestea, putem fi siguri, știind că primii creștini au căzut cu entuziasm pe anumite numere din textele biblice și au încercat să atribuie un sens secret retrospectiv autorilor sau divinității inspiratoare, precum analiza numărului 318 găsită în Epistola lui Barnaba.

Numeroase exemple de utilizare a Qabalei grecești apar într-un corp de papirusuri din Egiptul greco-roman, cunoscut printre cercetători pur și simplu ca *Papirusurile magice grecești*. Acestea conțin o varietate de imnuri, ritualuri și vrăji magice, datând în principal din secolul al II-lea î.e.n. până în secolul al V-lea e.n. Aceste descântece și invocații reflectă pluralismul religios și cultural al Egiptului sub dominația greacă și apoi romană, invocând adesea liste lungi de zei fără distincție, astfel încât numele noului venit Iisus apare alături de cele ale lui Adonai, Apollo și Abraxas. Printre listele de nume de zei și cuvinte magice (*voces magicae*) scrise în greacă, demotică și coptă veche se numără nume de divinități egiptene, evreiești, grecești și mesopotamiene. Alte cuvinte, cum ar fi AKRAKANARBA și altele asemănătoare, de la care derivă cuvântul nostru „abracadabra”, par a fi aberații. Conform acestor descântece, numărul de litere dintr-un nume putea fi important, ca în cazul celor construite cu grijă pentru a avea exact 36, 49 sau 100 de litere, aceste numere fiind pătratele lui 6, 7 și, respectiv, 10. *Isopsefia* era, de asemenea, un ingredient, așa cum se vede, de exemplu, în invocarea lui Helios-Apollo care se referă la cunoașterea numelui tău cel mai mare, al cărui număr este 9999” sau în îndemnul de ”a-ți lipi de sâni o pietricică cu numărul 3663”.[21]

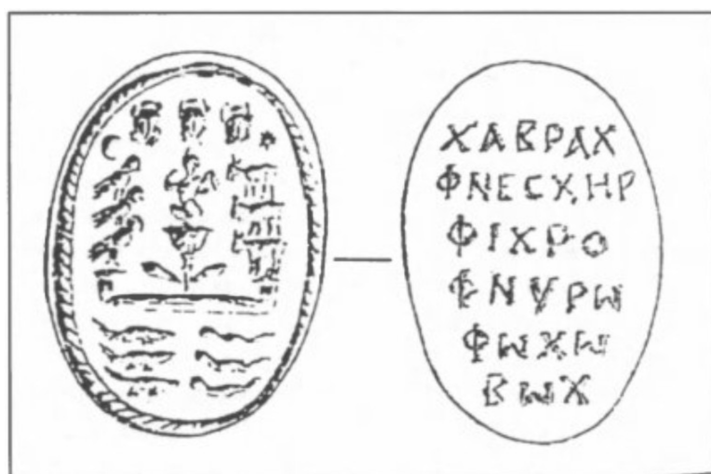

Fig. 16. Gemă egipteană cu Harpocrates și formula 9999. (Retipărit din David Fideler. Jesus Christ, Sun of Cod, Wheaton, IL: Quest Books, 1993, folosit cu permisiune).

De asemenea, erau populare palindromurile („alergarea înapoi”), cuvinte care se citesc la fel în ambele sensuri, dintre care cel mai comun este celebrul și răspânditul farmec magic ABLANATHANALBA (ΑΒΛΑΝΑΘΑΝΑΛΒΑ). Alte tehnici includ repetarea cuvintelor magice

---

20 D. Fideler, *Jesus Christ. Sun of God* (Wheaton, IL Quest Books. 1993), p. 307, sugerează că numărul se referă la raportul 153:265 folosit de Arhimede (circa 287-212 î.Hr.) în tratatul său *On the Measurement of the Circle* pentru a aproxima rădăcina pătrată a lui trei; acesta este raportul de control din spatele triunghiului echilateral, care la rândul său formează rombul, care se presupune că seamănă cu ochiurile întinse ale unei plase de pescuit și, de asemenea, stă la baza formei vezicii de pește a *vesica-piscis*. Această secvență de asocieri pare excesiv de fragilă și nu se oferă nicio dovadă care să susțină afirmația că 153 era cunoscută în mod specific este așa-numita „măsură a peştelui«».

21 PGM. II; 129 și PGM. IV; 937. 3663 este numărul pentru BAINCHOOOCH, „sufletul lui Khukh”, zeul întunericului (ΒΑΙΝΧΩΩΩΧ), un nume magic care apare frecvent în papirusurile magice grecești. Diferite formule totalizând 9999 apar pe o bijuterie cu zeitatea egipteană Harpocrares (ΧΑΒΡΑΧ ΦΝΕΣΧΗΡ ΦΙΧΡΟ ΦΝΎΡΩ ΦΩΧΩ ΒΩΧ: vezi fig. 16), și un papirus care îl invocă pe Agathos Daimon, „Duhul cel Bun”, inițial un zeu invocat la banchetele grecești (ΦΡΗ ΑΝΩΙ ΦΩΡΧΩ ΦΥΥΥΥ ΡΟΡΨΙΣ ΟΡΟΧΩΩΙ); D. Fideler. Iisus Hristos. Soarele lui Dumnezeu. pp. 262-263. Secretul pare să fie folosirea multor **phi** (= 500) și **omega** (= 800).

sau a grupurilor de litere, în special a numelui IAO sau a celor șapte vocale, în diverse permutări, sau scrise într-o formă precum un pătrat sau un triunghi.

Un exemplu deosebit de interesant al acestei creativități cu litere și cuvinte este următorul talisman de dragoste din secolul al V-lea e.n.:

> *Te conjur prin cel care stă pe pintenii celor patru vânturi. Nu mă nesocotiți, dar faceți-o repede, pentru că a-ți porunci este AKRAMMACHAMARI BOULOMEN-TOREB GENIOMOUTHIG DEMOGENED ENKYKLIE ZENOBIOTHIZ ESKOTHORE THOTHOUTHOTH IAEOUOI KORKOOUNOOK LOULOENEL MOROTHOEPNAM NERXIARXIN XONOPHOENAX ORNEOPHAO PYROBARYP REROUTOER SESEN-MENOURES TAUROPOLIT YPEPHENOURY PHIMEMAMEPH CHENNEOPHEOCH PSYCHOMPOIAPS ORION, cel adevărat. Fie ca eu să nu fiu nevoit să spun din nou aceleași lucruri*.

Cu siguranță, această formulă bogatăă nu este o invocare pe care cineva ar dori să fie obligat să o repete prea des. Ceea ce este interesant de observat este că lista pare să fie numele magice ale celor douăzeci și patru de litere ale alfabetului grecesc, în ordine secvențială. Fiecare nume, în afară de primul și ultimul, începe și se termină cu litera corespunzătoare din alfabet. Deși majoritatea acestor *voces magicae* par a fi cuvinte fără sens, unele prezintă urme ale derivării lor. Cea asociată cu **theta**, de exemplu, (THOTHOUTHOTH), conține o triplă repetiție a numelui zeului Thouth sau Thoth, zeul egiptean cu cap de ibis pe care grecii îl numeau „Hermes cel de trei ori mai mare”. Numele de **iota**, IAEOUOI (ΙΑΕΟΥΩΙ), a fost creat prin inserarea celor șase vocale rămase din cele șapte magice între litera repetată **iota**. Am putea presupune că numele magice pentru **pi** și **phi**, PYROBARYP și PHIMEMAMEPH, au început prin a fi palindromuri, dar eroarea s-a strecurat prin copiștii ulteriori pentru a elimina această calitate, deși încă putem vedea cuvântul grecesc pentru „foc” (**pyr**) în numele pentru **pi**, care am văzut deja că a fost asociat cu acesta de către *notarichon*. Cunoașterea acestor nume secrete ale literelor se pare că îl împuternicește pe vorbitor să poruncească divinității supreme, astfel încât Qabalah greacă a devenit o gnoză magică extrem de puternică.

Alte papirusuri magice grecești atestă utilizarea *izopsefiei* în diverse forme de divinație, inclusiv în scopuri de diagnostic medical, ca în Sfera lui Democritus pentru prognosticul vieții și al morții.

1 2 3 4 7 9	10 11 13 14 16 17	19 20 23 25 26 27
5 6 8 12	15 18 21 22	24 28 29 30

> *Aflați în ce zi a lunii s-a culcat bolnavul. Adăugați ziua lunii la numărul numelui său de la naștere și împărțiți la treizeci. Căutați răspunsul pe Sferă: dacă numărul este pe registrul superior, el va trăi, dar dacă este pe registrul inferior, el va muri*.

Democrit a fost un filosof din Abdera în secolul al V-lea î.e.n., care în antichitate avea reputația de a fi fost implicat în magie. Astfel, i s-a atribuit paternitatea a numeroase lucrări cu caracter magic, o soartă pe care a împărtășit-o cu Orfeu, Moise și Zoroastru. Conform „sferei” de mai sus, așa cum erau cunoscute astfel de tabele, dacă cineva pe nume Democrit s-ar fi culcat bolnav în a 21-a zi a lunii, ar fi fost fără îndoială extrem de alarmat. Căci „numele de la naștere” sau

prenumele lui Democritus (ΔΕΜΟΚΡΙΤΟΣ), însumează 819; „ziua lunii” este 21, care, adăugat la 819, este egal cu 840; 840 împărțit la 30 dă 28, un număr din registrul inferior sinistru. Thorndike menționează că aceeași metodă de diagnosticare a persistat printre medicii din Europa până la începutul Evului Mediu.

> *După ce a calculat valoarea numelui unei persoane prin însumarea cifrelor grecești reprezentate de literele sale componente și după ce a adăugat în continuare ziua lunii, se împarte suma la un anumit divizor și se caută coeficientul în compartimente [în Sfera Fortunei].*

Papirusurile magice grecești oferă, de asemenea, exemple de divinație cu ajutorul unui castron sau al unei cupe umplute cu apă, o tehnică populară în Egiptul antic și menționată în *Vechiul Testament*. Un exemplu de divinație cu castron încorporează *izopsefia* doar ca o înfrumusețare magică, fără niciun efect real asupra rezultatului, care este determinat de aruncarea unui zar.

> *Un mijloc de a afla de la un zar dacă un om este viu sau mort: Puneți-l pe cercetător să arunce acest zar în castron. Lasă-l să umple acesta cu apă. Adăugați la rezultatul zarului 612, care este valoarea numerică a numelui zeului, adică Zeus, [ΖΕΥΣ] și scădeți din sumă 353, care este valoarea numerică a lui Hermes [ΕΡΜΗΣ]. Dacă numărul rămas este divizibil cu doi, el trăiește; dacă nu, moartea îl are*.

Efectul net al acestei operațiuni este de a adăuga 259 la numărul de aruncare, făcând un număr impar par, iar un număr par impar. Prin urmare, ar fi fost mai simplu să se spună că o aruncare cu număr par înseamnă că subiectul este mort. Dar acest lucru nu ar fi implicat în mod vizibil nicio legătură divină și, prin urmare, ar fi fost mai puțin „magic”.

Putem vedea din acest ultim exemplu că valorile numerice ale numelor zeilor erau deosebit de importante în *isopsefia* greacă. Numele unor zeități se potriveau cu numere specifice de importanță, cum ar fi numele cu șapte litere pentru zeii solari Mithras/Meithras și Abrasax/Abraxas, ambele însumând 365 (ΜΕΪΘΡΑΣ = 365; ΑΒΡΑΣΑΞ = 365). Observația că numele lui Mithras însumează 365 a fost făcută de Ieronim (342-420 e.n.), eruditul autor al *Bibliei Vulgata*. Irenaeus (125-203 d.Hr.) a făcut aceeași observație cu privire la zeitatea gnostică Abrasax. Abrasax este reprezentat în amulete ca o figură cu picioare de șarpe (*anguipede*) îmbrăcată în armură, cu capul unui cocoș. Cocoșul era identificat cu Soarele deoarece pieptănul său roșu evoca razele solare (vezi fig. 17). Abrasax era echivalat cu Dumnezeul evreilor, Iehova sau Yahweh, iar numele său derivă probabil din parafrazarea secretă a numelui lui Yahweh, Tetragrammaton, care era scris în patru consoane (ebraică **arba** = **abra**). Papirusurile magice folosite de magicienii din Alexandria antică includ afirmații precum: „Tu ești numărul anului, ABRASAX”; și ”Acesta este numele tău ... cu numărul exact 365, corespunzător zilelor anului. Cu adevărat: ABRASAX". Heliodorus (circa 220-250 d.Hr.) a reluat un sentiment similar atunci când a observat că râul Nil era, de asemenea, «de fapt, anul întrupat» (ΝΕΙΛΟΣ = 365).

Fig. 17. Gemă gnostică cu Abraxas și numele ΙΑΩ (Retipărit din David Fideler, Jesus Christ Sun of God, Wheaton, IL: Quest Books, 1993, folosit cu permisiune).

Exemplele reale care susțin o astfel de fabricare deliberată de nume sau cuvinte pentru a obține o anumită valoare numerică sunt extrem de rare. Într-adevăr, multe conjecturi cabalistice, atât în antichitate, cât și în timpurile moderne, sunt retrospective, deoarece forțele motrice din spatele creării limbajului sunt, în general, mult mai banale. Etimologia și lingvistica, de fapt, indică, de obicei, origini independente de considerațiile ezoterice privind cifrele alfabetice. Același lucru este valabil și pentru forțele istorice din spatele evoluției textelor filosofice, magice și religioase. În afară de foarte puține excepții, Qabalah greacă nu a servit drept „cod biblic” sau tehnică în spatele creării cuvintelor sau scrierilor sacre, ci doar ca instrument pentru analiza lor ulterioară în căutarea unui înțeles mai profund. Cu toate acestea, după cum putem vedea din *Oracolele Sibiline* și din alte exemple prezentate mai sus, indiferent dacă *izopsefia* a fost intenționată sau întâmplătoare într-un anumit caz, ea a fost percepută de antici ca o dovadă a vocii cerului, a limbajului secret al zeilor.

Cap. 8 - GNOSTICII

Gnosticismul este numele aplicat credințelor sectelor dualiste de mântuire care au apărut în jurul începutului Erei Actuale. Aceste secte reprezentau o fuziune a misticismului ebraic, a filosofiei grecești și a tradițiilor hermetice din Egipt și Orientul Apropiat. Deși originile și filosofia gnosticismului sunt în esență precreștine, acesta a devenit legat de ideile creștine într-un stadiu incipient și, datorită influenței creștinismului, este încă identificat ca doctrină „eretică”. Pornind ca o sectă aflată la marginea iudaismului eleneist, gnosticii credeau că zeul evreu creator al lumii materiale, Yahweh sau Iehova, era de fapt un demiurg malefic. Adevăratul zeu spiritual locuia în altă parte, dincolo de Kosmos. Sufletul adevărat, reprezentat din ce în ce mai mult de figura lui Iisus, putea să se ridice deasupra planului material și să călătorească prin tărâmurile cerești controlate de diferite puteri, îngeri și planete pentru a experimenta natura zeului superior. Primul secol d.Hr. faza evreiască este în general cunoscută sub numele de *gnosticism setian*, deoarece adepții săi credeau că descind din Seth, al treilea fiu al lui Adam. Faza ulterioară este cunoscută ca *gnosticism valentinian*, după Valentinus din Alexandria (110-175 e.n.), care a fost responsabil pentru o sinteză majoră a teoriei gnostice în secolul al II-lea e.n. Alți gnostici proeminenți din secolul al II-lea au fost Basilides, Marcion și Marcus. În secolul I, Simon Magus, a cărui proeminență este indicată de apariția sa în *Noul Testament*, a jucat un rol major.

Gnosticismul a intrat în cele din urmă în curentul principal religios sub forma maniheismului, atingând statutul de credință mondială al budismului, creștinismului și islamului. Dintre aceste patru religii mondiale, însă, doar maniheismul nu a supraviețuit până în zilele noastre Maniheismul și-a luat numele de la fondatorul său, Mani (216-276 e.n.), un iranian care a fost în cele din urmă ucis de magi din cauza amenințării pe care o reprezenta pentru religia în vigoare, zoroastrianismul. Ca și în cazul lui Iisus, martiriul lui Mani a avut un efect spectaculos. Manicheismul a înflorit în Mesopotamia și s-a răspândit în Siria, Palestina, Asia Mică, Armenia, nordul Arabiei, Egipt și Africa, unde Augustin l-a adoptat în perioada 373-382 e.n. „*Învățătura luminii*”, așa cum era cunoscut Manicheismul, s-a răspândit rapid și în Occident, supraviețuind în Europa în Evul Mediu sub forma unor secte precum Bogomilii și Catarii. Aceste secte au fost în cele din urmă suprimate de Inchiziție în Occident și de apariția islamului în Orientul Mijlociu. Doar o sectă gnostică a supraviețuit până în zilele noastre - mandeenii din sudul Irakului.

Toate dovezile care au supraviețuit arată că Qabalah greacă a jucat un rol important în dezvoltarea doctrinei gnostice prin învățăturile unor figuri gnostice precum Marcus, Marsanes și Monoimus. La rândul său, relația extrem de strânsă dintre gnosticism și creștinismul timpuriu indică influența gnostică în introducerea Qabalei grecești în gândirea creștină. Am văzut deja, de exemplu, cum în importantul text gnostic din secolul al II-lea e.n. cunoscut sub numele de *Pistis Sophia*, a cărui paternitate este de obicei atribuită lui Valentinus însuși, Iisus folosește exegeza cabalistică pentru a explica discipolilor săi simbolismul numelui IAO. Un alt exemplu găsit în *Pistis Sophia* este următoarea criptogramă misterioasă inserată la sfârșitul *Primei Cărți*, care, de asemenea, pare să se refere la simbolismul lui IAO în primele sale câteva fraze:

> *Dar acestea sunt numele pe care le voi da de la Cel fără de margini în jos. Scrieți-le cu un semn, pentru ca fiii lui Dumnezeu să se manifeste din acest loc încoace. Acesta este numele Celui fără de Moarte AAA ΩΩΩ. Și acesta este numele sunetului prin care Omul Perfect a fost mișcat III. Dar acestea sunt interpretările numelor acestor Mistere. Primul este AAA. Interpretarea sa este ΦΦΦ. A doua este MMM sau ΩΩΩ. Interpretarea sa este AAA. A treia este ΨΨΨ. Interpretarea sa este OOO. A patra este ΦΦΦ. Interpretarea sa este NNN. A cincea este ΔΔΔ. Interpretarea sa este AAA. Cel care se află pe tron este AAA. Aceasta este interpretarea celui de-al doilea AAAA AAAA AAAA. Aceasta este interpretarea întregului nume*.

Până la descoperirea recentă a codicelor Nag Hammadi în 1945, singurele informații detaliate disponibile despre sectele gnostice proveneau de la Părinții timpurii ai bisericii creștine. În

timpul dezbaterii religioase aprinse cu gnosticii din secolele al II-lea și al III-lea, Irineu, Hipolit, Tertulian, Clement și Origen au scris critici și infirmări ale învățăturilor pe care le considerau eretice, definind astfel pentru prima dată o mare parte din doctrina creștină. Relatările lor despre gnostici sunt, în mod natural, neprietenoase, dar, pentru că au fost printre primii scriitori creștini, cărțile lor au supraviețuit persecuțiilor ulterioare și ne oferă astăzi relatări neprețuite de primă mână despre filosofia gnostică. Merită să povestim pe larg un pasaj din Irineu care descrie învățăturile unei secte particulare, cunoscută sub numele de Marcosieni, adepții celebrului magician Marcus (d. 175 d.Hr.), care a fost un discipol personal apropiat al lui Valentinus. Irineu (125-203 d.Hr.) a fost episcop de Lyon în timpul secolului al II-lea. El a scris o lucrare în cinci volume intitulată *Împotriva ereziilor*, în care relatarea sa despre teologia marcosiană păstrează un sistem complet de simbolism gnostic atașat literelor alfabetului grecesc și le conectează cu eonii, puterile implicate în crearea Kosmosului:

Ei afirmă că acești optsprezece eoni sunt indicați în mod izbitor de primele două litere ale numelui lui Iisus [ΙΗΣΟΥΣ], și anume ***Iota*** *[= 10] și* ***Eta*** *[= 8]. Și, în același mod, ei afirmă că cei zece eoni sunt indicați de litera* ***Iota*** *[= 10], care începe numele Său; în timp ce, din același motiv, ei ne spun că Mântuitorul a spus: „Nici o iotă, nici o fărâmă nu va trece până când toate nu vor fi împlinite. ” [Marcu 5:31]... Atunci, acest Marcu ... declară că Tetrada infinit de exaltată a coborât la el sub forma unei femei ... și i-a expus numai lui propria sa natură și originea tuturor lucrurilor, pe care nu le-a dezvăluit niciodată înainte zeilor sau oamenilor.*

Mai mult, Tetrada, explicându-i mai amănunțit aceste lucruri, a spus: - Doresc acum să-ți arăt Adevărul [Aletheia] însuși; căci am coborât-o din locuințele de sus, ca să o poți vedea fără văl și să-i înțelegi frumusețea - ca să o poți și auzi vorbind și să-i admiri înțelepciunea. Privește deci, capul ei sus, Alpha și Omega, gâtul ei, Beta și Psi; umerii ei cu mâinile ei, Gamma și Chi; pieptul ei, Delta și Phi; diafragma ei, Epsilon și Upsilon; spatele ei, Zeta și Tau; burta ei, Eta și Sigma; coapsele ei, Theta și Rho; genunchii ei, Iota și Pi; picioarele ei, Kappa și Omicron; gleznele ei, Lambda și Xi, picioarele ei Mu și Nu. Astfel este corpul Adevărului, conform acestui magician, astfel este figura elementului, astfel este caracterul literei. . . .

După ce Tetrada a spus aceste lucruri, Adevărul s-a uitat la el, și-a deschis gura și a rostit un cuvânt. Acel cuvânt a fost un nume, iar numele este cel despre care vorbim acum, și anume Iisus Hristos. După ce a rostit acest nume, ea a căzut imediat în tăcere. Și în timp ce Marcus aștepta cu nădejdea că ea va mai spune ceva, Tetrada a ieșit din nou în față și a spus: - Ai socotit ca disprețuitor acel cuvânt pe care l-ai auzit din gura Adevărului. Acest lucru pe care tu îl știi și pari a-l poseda, nu este un nume străvechi. Pentru că tu îl cunoști doar ca sunet, în timp ce îi ignori puterea. Căci Isus [ΙΗΣΟΥΣ] este un nume aritmetic simbolic, format din șase litere, și este cunoscut de toți cei care aparțin celor chemați.

Să știți atunci că cele douăzeci și patru de litere pe care le posedați sunt emanații simbolice ale celor trei puteri care conțin întregul număr de elemente de mai sus. Căci trebuie să socotiți astfel - că cele nouă litere mute [Β, Γ, Δ, Θ, Κ, Π, Τ, Φ, Χ] sunt imaginile [Eonilor] Pater și Aletheia [Tatăl și Adevărul], pentru că ele sunt fără voce, adică de o asemenea aură încât nu pot fi rostite sau pronunțate. Semivocalele [Ζ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ] reprezintă [eonii] Logos și Zoe [Cuvântul și Viața], deoarece sunt, ca să spunem așa, la jumătatea distanței dintre consoane și vocale, având parte de natura ambelor. Vocalele, din nou, sunt reprezentative pentru [eonii] Anthropos și Ecclesia [Om și Biserică], în măsura în care o voce provenind de la Anthropos [Om] le-a dat ființă tuturor; pentru că sunetul vocii le-a dat formă. Astfel, Logos și Zoe au posedat opt [din aceste litere]; Anthropos și Ecclesia șapte; și Pater și Aletheia nouă. Dar din moment ce numărul alocat fiecăruia era neechivalent, Cel care exista în Tatăl a coborât, fiind trimis special de Cel de care fusese separat, pentru rectificarea a ceea ce avusese loc... și cele trei seturi au fost redate la fel din punct de vedere numeric, toate devenind Ogdoade; care trei, atunci când sunt reunite,

constituie numărul douăzeci și patru [8 + 8 + 8]... . Aceste [trei elemente sau Ogdoade] au fost înzestrate de cele trei puteri [Pater, Anthropos și Logos] cu o asemănare cu Cel care este invizibil. Și el spune că acele litere pe care noi le numim duble [Z, Ξ, Ψ = δς, κς, πς] sunt imaginile acestor trei elemente.

El afirmă că rodul acestui aranjament și al acestei analogii s-a manifestat în asemănarea unui chip, și anume El [Isus] care, după șase zile, s-a urcat pe munte împreună cu alți trei, iar apoi a devenit unul dintre cei șase (al șaselea) [Moise și Ilie fiind adăugați la compania descrisă în Marcu 9:2 și Matei 17: 7, și anume Petru, Iacov și Ioan], caracter în care El a coborât și a fost cuprins în Hebdomadă, deoarece El a fost ilustra Ogdoadă [deoarece Christ, ΧΡΕΙΣΤΟΣ, are opt litere], și a cuprins în Sine întregul număr al elementelor, pe care coborârea porumbelului (care este Alfa și Omega) l-a făcut clar manifest, atunci când El s-a botezat; căci numărul porumbelului este opt sute unu [porumbel, ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ = 801 = 1 + 800 = Α + Ω]. Și din acest motiv a declarat Moise că omul a fost format în ziua a șasea; și apoi, din nou, conform acestui aranjament, a fost în ziua a șasea, care este pregătirea, că ultimul om a apărut, pentru regenerarea celui dintâi. Din acest aranjament, atât începutul, cât și sfârșitul au fost formate în al șaselea ceas, în care El a fost bătut în cuie pe lemn. Căci acea ființă desăvârșită Nous [Minte], știind că numărul șase are puterea atât de formare, cât și de regenerare, a declarat copiilor luminii acea regenerare care a fost realizată de Cel care a apărut ca ***Episemon*** *[ς = 6] în ceea ce privește acel număr. De unde el declară, de asemenea, că este faptul că literele duble [Z, Ξ, Ψ = δς, κς, πς] conțin numărul* ***Episemon****; pentru că acest* ***Episemon****, când a fost unit cu cele douăzeci și patru de elemente, a completat numele de treizeci de litere.*

Luați în considerare acest ***Episemon*** *prezent, ... Cel care a fost format după* ***Episemonul*** *original ... care, prin propria sa putere și înțelepciune, prin intermediul a ceea ce a produs prin el însuși, a dat viață acestei lumi, constând din șapte puteri. . . . Iar primul cer, într-adevăr, pronunță Alfa, următorul după acesta Epsilon, al treilea Eta, al patrulea, care este de asemenea în mijlocul celor șapte, emite sunetul lui Iota, al cincilea Omicron, al șaselea Upsilon, al șaptelea, care este de asemenea al patrulea de la mijloc, emite elementul Omega. . . . Prin urmare, atunci când sufletul este implicat în dificultăți și necazuri, el strigă „Oh” (Ω), în onoarea literei în cauză, pentru a se ușura, astfel încât sufletul său înrudit de sus să-i recunoască necazul și să-i trimită ajutor.*

Relatarea lui Irineu arată în mod clar că Qabalah greacă era deja foarte avansată printre gnostici în secolul al II-lea. Întrucât doctrina și ortodoxia creștină erau, în acest stadiu incipient al elocvenței sale, încă în mare parte nedefinite, învățături precum cele ale lui Valentinus și Marcus, deși mai târziu au fost numite „gnostice” și catalogate drept eretice, făceau la acea vreme parte integrantă din fenomenul creștin variat. Deși alte aspecte ale gândirii gnostice, cum ar fi existența eonilor, nu au supraviețuit pentru a deveni parte a creștinismului ortodox, aspecte ale tratamentului Qabalistic grecesc al numelui lui Iisus demonstrat de gnostici au rămas parte a gnozei creștine în psihicul popular.

Acest pasaj din Irineu ne oferă probabil cea mai completă descriere a numerologiei gnostice din lumea antică și se remarcă prin câteva aspecte specifice în legătură cu Qabalah greacă. Corelarea lui Hristos, ca Alfa și Omega, cu 801 Porumbelul, este o ilustrare a utilizării *izopsefiei* pentru a asocia cuvinte sau fraze de valoare egală. În plus față de atribuirea celor șapte vocale celor șapte ceruri ale gnosticilor, vedem aici și un set complet de corespondențe pentru întregul alfabet grecesc, în atribuirea perechilor de litere diferitelor părți ale corpului uman. Deși nu există nicio legătură dovedită între cele două, există, de asemenea, asemănări izbitoare între interpretarea mistică a lui Marcus a rolului alfabetului în crearea universului și cea mai veche lucrare cunoscută a Qabalei ebraice, *Cartea formării* sau *Sefirr Yezirah*. În această lucrare, care datează aproximativ din secolul al III-lea până în secolul al VI-lea î.Hr, literele alfabetului ebraic joacă un rol similar. Învățăturile lui Marcus analizează, de asemenea, alfabetul în termeni de grupuri de litere, aici împărțite gramatical în nouă mute, opt semivocale și cele șapte vocale, grupuri în care fuseseră

alocate și semnelor zodiacale în astrologia greco-romană, așa cum am discutat mai devreme. Tratamentul gnostic al celor trei litere duble ca grup special fusese observat, după cum am mai văzut, încă din secolul al IV-lea î.e.n. de Aristotel în *Metafizica* sa.

Împărțirea alfabetului în grupuri gramaticale, precum și asocierea sa cu puterile cerului, se regăsesc și în codicele Nag Hammadi, traduse recent, o colecție de treisprezece texte gnostice găsite într-un vas de lut lângă Nag Hammadi, în Egipt, în decembrie 1945. Știm din dovezi interne că aceste papirusuri legate cu piele de capră au fost de fapt fabricate în jurul anului 350 e.n., deși învățăturile conținute în ele sunt probabil traduceri copte considerabil mai vechi ale unor originale grecești. Cel care ne interesează pe noi, *Codex X*, este cunoscut sub numele de *Marsanes*, de la numele autorului său probabil, și din păcate a supraviețuit doar într-o stare fragmentară frustrantă. Cel puțin 60 la sută din text a fost pierdut în totalitate. Ceea ce a rămas dezvăluie o lucrare de gen apocaliptic, în care Marsanes, referindu-se la învățăturile orale anterioare pe această temă, povestește o călătorie cerească și diverse viziuni, și abordează aritmologia pitagoreică și relația dintre literele alfabetului și părțile sufletului și îngerii.

> *Dar puterile lor, care sunt ca ale îngerilor, sunt sub formă de fiare și animale. Unii dintre ei sunt polimorfi și, contrar naturii, au [...] pentru numele lor care [...]. Ei sunt împărțiți și (...) în funcție de [... și ...] în formă [...]. Dar acestea care sunt aspecte ale sunetului conform celei de-a treia își au originea din ființă. Iar cu privire la acestea, toate aceste observații sunt suficiente, deoarece am vorbit deja despre ele. Căci această diviziune are loc din nou în aceste regiuni în modul în care am menționat de la început.*
>
> *Cu toate acestea, sufletul, pe de altă parte, are forme diferite. Forma sufletului există în această formă, adică sufletul care a venit la existenţă de la sine. Forma este a doua parte sferică, în timp ce prima o urmează, EHIOY, sufletul născut de la sine, AEHIOYΩ. A doua formă, EHIOY, . . . prin cele care au două sunete (diftongii), primul fiind pus după ele (...) și (...) lumina. . . . Dar să știți că oxitonurile există printre vocalele și diftongii care sunt alături de ele. Dar vocalele scurte sunt inferioare, iar (...) sunt (...) prin ele. Cele care (...) din moment ce ele sunt intermediare (...). Sunetele semivocalelor sunt superioare consoanelor fără voce. Iar cele care sunt duble sunt superioare semivocalelor care nu se schimbă. Dar aspiratele sunt mai bune decât inaspiratele consoanelor fără voce. Iar cele intermediare vor accepta combinația în care se află; ele sunt ignorante față de lucrurile bune. Vocalele sunt combinate cu cele intermediare care sunt mai mici. Formă cu formă, ele constituie nomenclatura zeilor și a îngerilor, nu pentru că sunt amestecate între ele conform fiecărei forme, ci doar pentru că au o funcție bună. Nu s-a întâmplat ca voința lor să fie revelată. . . . Dar eu vă vorbesc despre cele trei forme ale sufletului. A treia formă a sufletului este [...] una sferică, pusă după ea, din vocalele simple: [AAA] EEE, [HHH], III, OOO, YYY, ΩΩΩ. Diftongii erau după cum urmează: AI, AY, EI, EY, HY, OY, ΩY, OI, HI, YI, ΩI.....A treia formă este sferică. A doua formă, fiind pusă după ea, are două sunete. A treia formă a sufletului masculin este formată din vocalele simple: AAA, EEE, HHH, III, OOO, YYY, ΩΩΩ, ΩΩΩ, ΩΩΩ. Și această formă este diferită de prima, dar seamănă între ele și produc unele sunete obișnuite de acest fel: AEHOΩ. Și din acestea se fac diftongii. La fel și al patrulea și al cincilea. În ceea ce le privește, nu le este permis să dezvăluie întregul subiect, ci doar acele lucruri care sunt aparente. Ați fost învățați despre ei, să îi primiți pentru ca și ei, de asemenea, să caute și să găsească cu toții cine sunt, fie prin ei înșiși singuri, fie unii prin alții, sau să dezvăluie destine care au fost determinate de la început, fie cu referire doar la ei înșiși, fie cu referire unii la alții, așa cum există unii cu alții în sunet, fie parțial și formal. Li se poruncește să se supună sau partea lor este generată și formală. Fie li se poruncește de către vocalele lungi [H și Ω], fie de către cele cu dublă valoare temporală [A, I, Y], fie de către vocalele scurte [E și O] care sunt mici [...] sau cele care sunt înalte în ton [oxitone] sau cele din mijloc [circumflex] sau cele care sunt joase în ton [bariton]. Și consoanele există împreună cu vocalele, iar individual sunt comandate și se supun. Ele constituie nomenclatura îngerilor. Și consoanele există de la sine și, pe măsură*

ce sunt schimbate, se supun zeilor ascunși prin intermediul ritmului și al tonului și al tăcerii și al impulsului. Ele cheamă semivocalele, care li se supun toate de comun acord; deoarece numai consoanele duble neschimbătoare coexistă cu semivocalele. Dar aspiratele și inaspiratele și intermediarii constituie consoanele fără voce. Din nou, ele sunt combinate unele cu altele și sunt separate unele de altele. Ele sunt comandate și se supun, și constituie o nomenclatură ignorantă. Și ele devin una sau două sau trei sau patru sau cinci sau șase până la șapte având un sunet simplu, împreună cu acestea care au două sunete,... locul celor șaptesprezece consoane. Printre primele nume unele sunt mai puține. Și cum acestea nu au ființă, ori sunt un aspect al ființei, ori sunt împărțite din natura minții, care este masculină și care este intermediară. Și se pun cele care seamănă între ele cu vocalele și consoanele. Unele sunt: ΒΑΓΑΔΑΖΑΘΑ, ΒΕΓΕΔΕΖΕθΕ, ΒΗΓΗΔΗΖΗΘΗ, ΒΙΠΔΙΖΙΘΙ, ΒΟΓΟΔΟΖΟΘΟ, ΒΥΓΥΔΥΖΥΘΥ, ΒΩΓΩΔΩΖΩθΩ. Iar restul ΒΑΒΕΒΗΒΙΒΟΒΥΒΩ. Dar restul sunt diferite: ΒΑΒΕΒΗΒΙΒΟΒΥΒΩ, pentru ca tu să le aduni și să fii separat de îngeri.

În pasajul de mai sus, Marsanes începe prin a face referire la speculațiile astrologice greco-romane menționate anterior, în care semnele zodiacale erau clasificate ca având formă animală, umană sau antropomorfă și erau asociate cu grupuri de litere conform diviziunilor gramaticale. Pornind de la formele acestor semne zodiacale, Marsanes trece apoi la discutarea formelor diferitelor părți ale sufletului. Pe baza discuției despre construcția sufletului lumii care apare în *Timaeus* al lui Platon, sufletul uman este văzut ca fiind împărțit în trei părți, o doctrină care se presupune că provine de la pitagoreici. Marsanes atribuie aici diferite combinații de vocale acestor părți ale sufletului: „sufletul care se naște pe sine” este atribuit lui ΑΕΗΙΟΥΩ, în timp ce „a doua formă” a sufletului este legată de combinația redusă, ΕΗΙΟΥ. Repetarea vocalelor în pasajul de mai sus este un indiciu că acestea erau probabil menite să fie cântate.

Marsanes continuă să arate o familiaritate considerabilă cu munca gramaticienilor greci antici, precum Marcus, împărțind alfabetul în grupuri de șapte vocale, opt semivocale (Ζ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ) și nouă consoane fără voce, sau mute (Β, Γ, Δ, Θ, Κ, Π, Τ, Φ, Χ). Acestea sunt apoi împărțite în funcție de diferitele lor subgrupe gramaticale, iar fiecare subgrup este clasificat în funcție de calitățile sale percepute. De exemplu, aspiratele, numele dat consoanelor amestecate cu sunetul „h” (în greacă acestea sunt Θ, Φ și Χ, dând sunetele th, ph și ch), erau considerate mai bune decât inaspiratele. Un comentator antic al *Ars Grammatica* ne informează că acest lucru se datorează faptului că ele au mai mult spirit sau suflare (*pneuma*). Atât aspiratele, cât și literele duble (consoană + Σ) sunt formate din trei subgrupe de mute; labiale (Β, Π, Φ), guturale (Γ, Κ, Χ) și dentale (Δ, Τ, Θ), care pot fi clasificate și în netede (Π, Κ, Τ), medii (Β, Γ, Δ) și aspre (Φ, Χ, θ).

Învățăturile lui Marsanes și Marcus dovedesc că, până în secolul al II-lea e.n., munca gramaticienilor greci de a grupa literele alfabetului în funcție de calitățile lor sonore a avut o influență majoră în extinderea continuă a Qabalei grecești. De asemenea, Filon a asemănat vocalele cu mintea, semivocalele cu simțurile, iar consoanele cu corpul. Diferitele grupuri de litere sunt clasificate de Marsanes în funcție de locul lor perceput într-o ierarhie a puterii, în ordinea prezentată mai jos:

Vowels	Long	Η Ω
	Intermediate	Α Ι Υ
	Short	Ε Ο
Semi-vowels	Double	Ζ Ξ Ψ
	Single	Λ Μ Ν Ρ Σ
Voiceless	Aspirate	Θ Φ Χ
	Intermediate	Β Γ Δ
	Inaspirate	Κ Π Τ

Deși o mare parte din semnificația fragmentatului codex Nag Hammadi poate fi acum doar ghicită, este clar că atât Marsanes, cât și Marcus au învățat că literele alfabetului grecesc erau legate de puterile creatoare ale Kosmosului și că o cunoaștere a diferitelor combinații de vocale și consoane putea aduce controlul acestor puteri. Literele grecești sunt „nomenclatura zeilor și a îngerilor”; „și pe măsură ce sunt schimbate, ele se supun zeilor ascunși prin intermediul ritmului și al tonului, al tăcerii și al impulsului”. Acest concept a fost esențial pentru o mare parte a magiei elenistice și poate fi văzut în toate papirusurile magice grecești în combinațiile de vocale, permutările de litere și listele lungi de „nume barbare” sau *voces magicae*, care erau conținute în diferite farmece și invocații divine.

Hippolytus ne oferă, de asemenea, o relatare a învățăturilor lui Marcus și ale altor diverși gnostici, preluând majoritatea materialului său de la Irineu. Unul dintre aceștia este un gnostic arab numit Monoimus, care a folosit pe larg în învățătura sa litera **iota**. Putem vedea în raționamentul său o ilustrare vie a modului în care simbolismul mistic a ajuns să fie atașat diferitelor litere în virtutea formei lor geometrice și a valorii numerice.

> *Monoimus arabul . . . spune că omul este universul. . . . Și acest om constituie o singură monadă, care este necompusă și indivizibilă, și totuși, în același timp, compusă și divizibilă. .. . De asemenea, această monadă este, ca să spunem așa, o anumită armonie muzicală, care cuprinde toate lucrurile în sine. ... Ca o ilustrare, totuși, considerați, spune el, ca o cea mai mare imagine a omului desăvârșit, o singură bucățică - o singură mărgică. Și această mică bucățică este o monadă necompusă, simplă și pură, care își trage compoziția din absolut nimic. Și totuși, această ființă este la fel de compusă, multiformă, ramificată în multe secțiuni și formată din multe părți. Acea unică bucățică indivizibilă este, spune el, o bucățică a literei* ***iota****, cu multe fețe și nenumărați ochi și nenumărate nume, iar această bucățică este o imagine a acelui om invizibil perfect. Monada, adică unica bucățică, este deci, spune el, și o decadă. Căci prin puterea reală a acestei unice bucăți, sunt produse duada, și triada, și tetrada, și pentada, și hexada, și heptata, și ogdoada, și enneada, până la zece....*
>
> *Pentru că cuburile, octaedrele, piramidele și toate figurile asemănătoare cu acestea, din care se compun focul, aerul, apa și pământul, au apărut din numere care sunt cuprinse în acea mică parte simplă a lui* ***iota****. Și această bucățică constituie un fiu perfect al unui om perfect. Prin urmare, atunci când, spune el, Moise menționează că toiagul a fost fluturat în mod schimbător pentru introducerea plăgilor în tot Egiptul - acum aceste plăgi, spune el, sunt simboluri ale creației exprimate alegoric - el nu a modelat toiagul (ca simbol) pentru mai multe plăgi decât zece. Or, acest toiag constituie o bucățică din* ***iota*** *și este deopotrivă dublu și divers... . În conformitate cu această singură bucățică, legea lui Moise constituie seria celor zece porunci care exprimă alegoric misterele divine ale acestor precepte. Căci, spune el, toată cunoașterea universului este cuprinsă în ceea ce se referă la succesiunea celor zece plăgi și la seria celor zece porunci*.

Astfel, Monoimus preia semnificația cuvântului **iota**, un **jot** sau *bucățică*, și îl conectează cu valoarea sa rădăcină, deoarece 10 se reduce la 1, monada și cea mai mică unitate, din care derivă toate celelalte numere și forme. Valoarea sa completă de 10 este reprezentativă pentru perfecțiunea decadului pitagoreic și, prin urmare, „un fiu perfect al unui om perfect”, precum și pentru legătura sa cu diverse alte decade, cum ar fi cele zece porunci. Forma sa liniară este văzută, de asemenea, ca simbolizând toiagul lui Moise, care a fost „transformat într-un șarpe în relatarea din Exod a confruntării lui Moise cu faraonul și a introducerii celor zece plăgi din Egipt.

După cum s-a văzut anterior în discuția lui Hippolytus despre simbolismul literelor **lambda** și **mu**, convenția antică era de a folosi mâna stângă în limbajul semnelor pentru a reprezenta numere mai mici de o sută, ceea ce a dus la atribuirea unei conotații negative cuvintelor cu o *izopsefie* de 99 sau mai mică. Irineu face referire la această practică în argumentarea împotriva nebuniei utilizării de către gnostici a Qabalei grecești:

Ei se străduiesc să aducă dovezi ale sistemului lor ... prin acele numere care, în conformitate cu practica urmată de greci, sunt conținute în litere diferite; aceasta, spun eu, demonstrează în modul cel mai clar confuzia lor....

Căci, transferând numele Iisus, care aparține unei alte limbi, la numerotarea grecilor, ei îl numesc uneori „Episemon”, ca având șase litere, iar alteori „Plenitudinea Ogdoadelor”, ca conținând numărul opt sute optzeci și opt. Dar numele său grecesc corespunzător, care este „Soter”, adică Salvator, deoarece nu se potrivește cu sistemul lor, nici în ceea ce privește valoarea numerică, nici în ceea ce privește literele sale, ei îl trec sub tăcere ... deoarece este un cuvânt cu cinci litere, iar valoarea sa numerică este de o mie patru sute opt [ΣΩΤΗΡ = 1408], ... Mai mult, Isus, care este un cuvânt aparținând limbii proprii a evreilor, conține, după cum declară cei învățați dintre ei, două litere și jumătate [ebraică ישו, IShU: socotind **’** *sau* **yod** *ca jumătate de literă]. . . . Prin urmare, din faptul că numele cele mai importante, atât în ebraică, cât și în greacă, nu se conformează sistemului lor, nici în ceea ce privește numărul de litere, nici în ceea ce privește calculul efectuat pe baza lor, caracterul forțat al calculelor lor privind restul devine clar evident. . . .*

Dar, mai departe, în ceea ce privește faptul că ei numesc substanțele materiale „pe mâna stângă” și susțin că acele lucruri care [însumează mai puțin de 100 și] sunt astfel pe mâna stângă cad în corupție .... Acest cuvânt grecesc ***Agape*** *(iubire), atunci, conform literelor grecilor, prin intermediul cărora se face socoteala între ei, având o valoare numerică de nouăzeci și trei [ΑΓΑΠΗ = 93], este în același fel atribuit locului restului de pe mâna stângă.* ***Aletheia*** *(adevărul), de asemenea, având în mod similar, conform principiului indicat mai sus, o valoare numerică de șaizeci și patru [ΑΛΗΘΕΙΑ = 64], există printre substanțele materiale. Și astfel, în fine, ei vor fi obligați să recunoască faptul că toate acele nume sacre care nu ating valoarea numerică de o sută, ci conțin doar numere însumate de mâna stângă, sunt coruptibile și materiale.*

Hippolytus ne oferă, de asemenea, o descriere a unei tehnici folosite în numerologia gnostică cunoscută sub numele de **pythmenes** (tronuri sau rădăcini).

Deci, cei care presupun că ei profețesc prin intermediul calculelor și numerelor, elementelor și numelor, constituie originea sistemului lor încercat ca fiind după cum urmează. Ei afirmă că există o rădăcină pentru fiecare dintre numere; în cazul miilor, atâtea monade câte mii există; de exemplu, rădăcina a șase mii, șase monade .... Și în cazul sutelor .... Și este similar în ceea ce privește decadele. ... . Iar în cazul monadelor, monadele însele sunt o rădăcină .... În acest fel, de asemenea, ar trebui să acționăm în cazul elementelor [cuvintelor], deoarece fiecare literă a fost aranjată conform unui anumit număr: de exemplu, litera N conform a cincizeci de monade; dar din cincizeci de monade cinci este rădăcina, iar rădăcina literei N este deci cinci. Să admitem că de la un nume luăm anumite rădăcini ale acestuia. De exemplu..... Numele Hector [ΕΚΤΩΡ] are cinci litere - E, și K, și T, și O, și R. Rădăcinile acestora sunt 5, 2, 3, 8, 1; și acestea adăugate împreună fac 19 monade [10 + 9]. Din nou, din zece, rădăcina este una [10 = 1 + 0 = 1]; iar din nouă, nouă; care, adunate împreună, fac zece: rădăcina este adesea o monadă. Prin urmare, numele Hector, atunci când devine subiect de calcul, a format o rădăcină, și anume o monadă.

Cu toate acestea, ar fi mai ușor să efectuăm calculul astfel: Împărțim rădăcinile stabilite din litere - în cazul lui Hector avem nouăsprezece monade - în nouă și tratăm ceea ce rămâne ca rădăcini. De exemplu, dacă împart 19 în 9, restul este 1, căci 9 ori 2 fac 18, și rămâne o monadă: căci dacă scad 18 din 19, rămâne o monadă; astfel că rădăcina numelui Hector va fi din nou o monadă. . . . Dar atunci când cineva calculează nume și găsește litera care apare de două ori, o calculează o dată; așa cum, de exemplu, numele Patrocle [ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ] are litera O care apare de două ori în el, ei o iau deci în calcul doar o dată. . . .

În mod similar, numele Sarpedon [ΣΑΡΠΗΔΩΝ], atunci când face obiectul unui calcul, produce ca rădăcină, conform regulii de nouă, două monade. Patrocle, însă, produce nouă monade; prin urmare, Patrocle obține victoria. Căci atunci când un număr este impar, iar celălalt este par, numărul impar, dacă este mai mare, prevalează. Dar, din nou, când există un număr par, opt, și cinci un număr inegal, opt prevalează, pentru că este mai mare. Dacă, totuși, ar exista două numere, de exemplu, ambele pare sau ambele impare, cel mai mic prevalează. Dar cum face numele Sarpedon, conform regulii lui nouă, două monade, din moment ce litera lungă ***O*** *[omega] este omisă? Pentru că atunci când într-un nume pot exista atât litera lungă* ***O*** *[Ω], cât și litera lungă* ***E*** *[H], ei o omit pe cea lungă* ***O****, folosind doar o singură literă [lungă], pentru că ei spun că ambele sunt echipolente; și același lucru nu trebuie să fie calculat de două ori, așa cum s-a declarat mai sus*.

Metoda de calcul menționată mai sus de Hippolytus era cunoscută de matematicienii clasici drept „regula lui nouă”. Atunci când orice număr este împărțit la nouă, restul este același cu cel rămas dacă suma cifrelor din numărul original este împărțită la nouă Rezultatele acestei metode sunt aceleași ca și atunci când valoarea fiecărei litere dintr-un cuvânt este redusă la o singură unitate, iar apoi redusă în continuare prin adăugarea acestor valori rădăcină la o singură cifră finală. Hippolytus consemnează și alte variante folosite de gnostici. Unii au folosit o „regulă de șapte” mai degrabă decât o „regulă de nouă”, în timp ce alții au împărțit mai întâi fiecare cuvânt în mute, vocale și semivocale, iar apoi au analizat fiecare grup de litere separat. Metoda **pythmenes** descrisă de Hippolytus ar folosi următoarele valori ale rădăcinilor pentru grupurile relevante de litere:

1 Α Ι Ρ	2 Β Κ Σ	3 Γ Λ Τ
4 Δ Μ Υ	5 Ε Ν Φ	6 Ξ Χ
7 Ζ Ο Ψ	8 Η Π Ω	9 Θ

Qabaliștii ebraici au adoptat și folosit ulterior tehnica **pythmenes** sub numele de **aiq beker** (איק בכר), denumită astfel după primele două grupuri de litere din alfabetul ebraic care au fost reduse prin această metodă la valorile rădăcinilor unu și respectiv doi (AIQ BKR). Uneori este denumită și Qabala celor nouă camere. **Pythmenes** a fost folosit și de Nicomachus din Gerasa pentru a atribui universului hexada și calitățile sale pitagoreice de pace și armonie, deoarece cuvântul **kosmos** se reduce la o valoare de șase (ΚΟΣΜΟΣ = 600 = 6+0+0 = 6; sau altfel 20+ 70 + 200 + 40 +70+ 200 = 2 + 7 + 2 + 4 + 7 + 2 = 24 = 2 + 4 = 6). Hippolytus menționează, de asemenea, „regula lui nouă” într-un sistem numerologic folosit de egipteni.

Prin urmare, pentru monadă, ca fiind benefică, ei afirmă că există în consecință nume ascendente, și benefice, și masculine, și atent observate, care se termină într-un număr impar; în timp ce cele care se termină într-un număr par au fost presupuse a fi atât descendente, cât și feminine și răuvoitoare. Căci ei afirmă că natura este alcătuită din contrarii, și anume rău și bine, ca dreapta și stânga, lumina și întunericul, noaptea și ziua, viața și moartea. Și mai mult, ei fac această afirmație, că au calculat cuvântul „Deitate”, (și au constatat că se întoarce într-o pentadă cu o enneadă sustrasă). Or, acest nume este un număr par, iar atunci când este scris (pe un material oarecare) ei îl atașează corpului și realizează vindecări prin el. În acest fel, de asemenea, o anumită plantă, care se termină în acest număr, fiind fixată în mod similar în jurul (cadrului), acționează datorită unui calcul similar al numărului. Mai mult, chiar și un medic vindecă oamenii bolnavi printr-un calcul similar. Dacă, totuși, calculul este contrar, acesta nu vindecă cu ușurință. Persoanele care

se ocupă de aceste numere socotesc tot atâtea câte sunt omogene după acest principiu; unii, însă, numai după vocale, în timp ce alții după întregul număr. Aceasta este, de asemenea, înțelepciunea egiptenilor, prin care, după cum se laudă ei, presupun că cunosc natura divină.

Cuvântul pentru divinitate în greacă și coptă este **theos**, ale cărui litere însumează 284 (ΘΕΟΣ = 9 + 5 + 70 + 200 = 284), un număr par care, conform regulii lui nouă, „se transformă în pentadă cu o eneadă sustrasă"; întrucât 284 devine 2 + 8 + 4 = 14 = 9 +5; sau, alternativ, 284 împărțit la 9 este 31, cu un rest de 5. Credința egipteană în calitățile numerelor pare și impare relatată aici poate fi urmărită ca descendentă directă a coloanelor de cognați sau dualități ale pitagoreicilor enumerate de Aristotel în *Metafizica* sa, din care se pretindea că au fost construite toate numerele și universul. Și din nou vedem aici că gnosticii împărțeau adesea cuvintele în grupuri gramaticale, cum ar fi vocalele și consoanele, înainte de aplicarea tehnicilor de analiză pur numerică.

Pentru a rezuma, informațiile care ne-au supraviețuit despre învățăturile gnosticilor ne oferă o imagine a celei mai dezvoltate forme și a celei mai sistematice aplicări a Qabalah-ului grecesc în lumea antică la acea vreme. În învățăturile gnostice pe care le-am văzut, literele alfabetului sunt descrise ca entități spirituale capabile de sentimente și acțiune, agenți divini implicați în crearea universului, astfel încât cunoașterea combinațiilor și a anunțurilor lor adecvate ar permite controlul puterilor universului. Știm că, până în secolul al II-lea e.n., gnosticii au dezvoltat un sistem de Qabalah greacă în care fiecare literă a alfabetului avea asociații religioase și simbolice specifice, inclusiv eoni, îngeri, ceruri și părți ale sufletului uman și ale corpului fizic. Calitățile diferite ale literelor rezultate din considerente de gramatică și fonetică au dus, de asemenea, la clasificarea literelor în funcție de puterea lor relativă percepută, de la vocale lungi până la mute neaspirate. În plus, *izopsefia* folosită de pitagoreici se dezvoltase până în epoca gnostică în mai multe tehnici diferite care erau folosite pentru o gamă largă de scopuri, inclusiv divinație, alegorie doctrinară și prognostic și tratament medical. Deși unele dintre aceste idei sau tehnici existau deja în Qabalah greacă din epoca elenistică pe care ei au moștenit-o, nu există loc de îndoială că gnosticii au fost o forță majoră în dezvoltarea acesteia.

Cap. 9 - ROMANII

Merită să analizăm pe scurt cele câteva exemple pe care le avem de utilizare a Qabalei grecești de către romani. Romanii au dominat Grecia de la începutul secolului al II-lea î.e.n., deși s-au abținut să o anexeze complet. Deși îi considerau superiori în artele războiului, dreptului și conducerii statului, romanii au fost impresionați de alte aspecte ale civilizației grecești, precum arta, arhitectura, religia și filosofia, pe care le-au adoptat în mare parte. Această influență inversă a crescut odată cu dominația romană asupra vecinului său mai vechi, iar clasa superioară romană a devenit din ce în ce mai elenizată, în special începând cu primul secol î.Hr. Majoritatea romanilor educați vorbeau greaca și erau adesea trimiși în Grecia în tinerețe pentru a studia filozofia și retorica cu profesori greci, de obicei la Atena sau la Rodos. Greaca comună (*koine*) era, de asemenea, frecvent utilizată printre comercianți, devenind răspândită în lumea antică în urma cuceririlor lui Alexandru cu secole mai devreme. În plus, Roma rivaliza din ce în ce mai mult cu Alexandria ca destinație a artiștilor și intelectualilor greci.

Faptul că romanii au folosit *izopsefia* greacă nu este surprinzător, din cauza fuziunii ulterioare dintre cele două culturi. Latina nu putea fi utilizată pentru *izopsefie*, deoarece doar câteva dintre literele sale erau folosite ca cifre. Cu toate acestea, știm că cunoașterea *izopsefiei* grecești era suficient de răspândită printre romani în secolul I pentru ca aceasta să fie folosită în *graffiti* obișnuite, deoarece au fost găsite exemple la Pergamum și la Pompei. Un astfel de exemplu, păstrat sub straturile de cenușă vulcanică care au îngropat Pompeiul în timpul erupției Muntelui Vezuviu din 79 e.n., este o declarație timidă care spune: „O iubesc pe cea al cărei număr este 545” (**φιλώ ης αριθμός φμε**). Un altul afirmă: „Amerimnus s-a gândit la doamna sa Harmonia pentru bine. Numărul numelui ei onorabil este 45” (**Αμέριμνος εμνησθη Αρμονίας της ειδιας κυρίας επ αγαθω, ης ο αριθμός με** [?]).

Un exemplu mai timpuriu și deosebit de interesant este consemnat în scrierile avocatului și istoricului roman Suetonius, născut în anul 69 e.n., care în cele din urmă a devenit secretarul-șef al împăratului Hadrian în timpul domniei acestuia din 117-138 e.n. Suetonius a fost autorul a numeroase lucrări, printre care una dintre cele mai fascinante și mai bogate istorii latine, *Cei doisprezece cezari*. În scurta sa descriere a domniei celebrului Nero, împărat al Romei în perioada 54-68 e.n., Suetonius menționează că această bucată de graffiti a fost postată pe zidurile orașului:

Socotiți valorile numerice
ale literelor din numele lui Nero,
Și în „și-a ucis propria mamă”:
Veți vedea că suma lor este aceeași.

Aluzia, desigur, este la faptul bine cunoscut că Nero a aranjat asasinarea mamei sale, Agrippina, în 59 e.n., o treabă plictisitoare consemnată de istoricul Tacitus. În greacă, atât Nero (Νέρων), cât și „și-a ucis propria mamă” (**ιδίαν μητέρα απεκτεινε**) însumează 1005 atunci când literele lor sunt numărate. Este interesant să reflectăm la motivul pentru care autorul s-a deranjat să folosească *izopsefia* pentru a-și expune punctul de vedere. Este evident că un roman relativ bine educat s-a chinuit să ajungă la acest calcul și a riscat pedepse groaznice pentru a-l scrie pe zidurile Romei. Poate că, la fel ca în cazul utilizării sale în oracole, scopul folosirii *isopsefiei* a fost acela de a da afirmației forța adevărului divin și a predestinării.

Exemplele de mai sus de utilizare a *izopsefiei* grecești ca *graffiti* comun de către romani sunt interesante prin faptul că oferă dovezi clare că *izopsefia* în lumea antică nu era o știință ezoterică sau o gnoză interioară. Ea era folosită în mod curent și cunoștințele sale erau răspândite printre oamenii obișnuiți, chiar dacă greaca nu era prima lor limbă. Acest lucru este destul de firesc dacă ne amintim că cifrele alfabetice erau, de asemenea, utilizate pe scară largă în Imperiul Roman, care cuprindea atât de multe ținuturi mediteraneene aflate anterior sub dominație greacă înainte de ascensiunea romană. Într-o mare parte a Imperiului, *izopsefia* ar fi devenit o a doua natură numai după ce cifrele grecești au fost înlocuite cu cifre romane sau arabe.

Cap. 10 - CREȘTINII

Într-una dintre puținele surse contemporane independente de care dispunem cu privire la mișcarea creștină timpurie, Pliniu cel Tânăr (61-113 e.n.), pe atunci guvernator al Bithniei, i-a scris împăratului Traian că, investigând religia creștinilor din vremea sa, a găsit doar „un fel de cult degenerat dus la limite extravagante” (*superstitionem pravam et immodicam*). Dar, până în secolul al IV-lea e.n., acest cult divergent al iudaismului, bazat pe învățăturile lui Iisus din Nazaret (circa 6 î.Hr. - 30 d.Hr.)” un tâmplar și predicator din Palestina romană, a devenit suficient de răspândit pentru a fi adoptat de împăratul Constantin. Din acel moment, scena a fost pregătită pentru ca ea să devină religia oficială a Imperiului. Cum s-a întâmplat acest lucru? Pentru cei interesați de subiect, probabil că nu există încă un studiu mai bun despre apariția, stabilirea și sectele creștinismului decât incomparabila lucrare a lui Edward Gibbon (1737-1794), intitulată aproape înșelător *Declinul și căderea Imperiului Roman*. Întrucât creștinismul este un subiect despre care s-au scris numeroase lucrări de către nenumărați cercetători, ne vom limita aici la un scurt rezumat al evoluției sale timpurii, prezentând în același timp câteva puncte relevante.

Învățătura creștină afirmă că Iisus a fost cel uns (Christos) ca Răscumpărătorul așteptat de Iehova și că a fost chiar fiul lui Iehova însuși. Trebuie să ne amintim că această afirmație nu era deosebit de neobișnuită pentru acea perioadă. Într-adevăr, ea a urmat un lung șir de precedente. Ridicarea unor figuri umane venerate la rangul de zei este un fenomen ale cărui exemple pot fi găsite în majoritatea culturilor mediteraneene din cele mai vechi timpuri. În secolul al III-lea î.e.n., filosoful sceptic sicilian Euhemeros a publicat teoria conform căreia chiar și zeii Olimpului erau eroi culturali divinizați ai generațiilor anterioare. Alexandru cel Mare a cerut să fie onorat ca zeu în timpul vieții sale, la fel ca mai mulți împărați romani. Liderii religioși au pretins, de asemenea, descendență divină, așa cum a consemnat Lucian despre Alexandru din Abonoteichus, sau acest statut le-a fost atribuit de adepții lor. Această ultimă tendință a fost încurajată de așteptarea larg răspândită a unei figuri a răscumpărătorului în mai multe religii contemporane, inclusiv zoroastrianismul persan, iudaismul și gnosticismul. Din cauza acestei credințe zoroastriene, primii creștini au afirmat mai târziu că mai mulți preoți zoroastrieni, cunoscuți sub numele de magi, l-au recunoscut și s-au închinat pruncului Isus ca fiind propriul lor Răscumpărător așteptat (Matei 2:1-12). „Steaua din est” urmată de cei trei magi este atât o referire indirectă la expertiza persană recunoscută pe scară largă în astrologie și astronomie în lumea antică, cât și la «profeția stelei» din cartea *Numeri* care prezicea venirea unui Mesia evreu: „O stea din Iacov preia conducerea, un sceptru se ridică din Israel".

Creștinii timpurii și filosofii evrei și păgâni contemporani au fost cu toții de acord că Iosif nu a fost adevăratul tată al lui Isus. Singura relatare posibilă din punct de vedere istoric și biologic a paternității lui Isus, care este consemnată atât de Celsus, cât și de surse evreiești contemporane, afirmă că Isus a fost fiul nelegitim al lui Miriam și al unui soldat roman pe nume Panthera sau Pandira; o afirmație pe care *Evangheliile* lui Luca și Matei au încercat să o depășească cu povestea mai puțin plauzibilă, dar mai memorabilă, a nașterii din fecioară.

Doi dintre primii adepți ai lui Isus, Pavel și Barnaba, au evitat la limită divinizarea prin același proces care urma să îl înalțe pe fondatorul lor atunci când au predicat la Lystra, după cum este relatat în *Faptele Apostolilor*:

> *Poporul și-a ridicat glasul, zicând în limba licaonă: „Zeii s-au coborât la noi în chip de oameni!” Iar pe Barnaba îl numeau Zeus, iar pe Pavel, Hermes, pentru că el era cel mai mare vorbitor .... Și cu greu puteau stăpâni mulțimile să nu le aducă jertfe*. (Fapte 14:11-12,18).

Dacă aceasta a fost experiența lui Pavel și Barnaba, nu putem fi surprinși de aclamarea similară a lui Isus, care, în mod previzibil, a fost fatală în cele din urmă, alarmând atât autoritățile laice romane, cât și pe cele religioase evreiești suficient de mult pentru ca acestea să coopereze la arestarea și execuția sa. În ciuda acestui eșec, urmașii lui Isus au fost preluați de fratele său, Iacov, a

cărui execuție ulterioară de către marele preot gelos, Anas, în anul 62 e.n., a fost consemnată de istoricul evreu contemporan, Flavius Josephus (circa 37-100 e.n.). Execuția lui Isus nu a făcut nimic pentru a atenua tensiunile religioase și politice din regiune care, la scurt timp după aceea, au explodat în dezastruoasa revoltă evreiască din 66-70 e.n.

Există numeroase exemple în care Iisus însuși a folosit simbolismul alfabetic grecesc, păstrate în numeroasele biografii și povestiri despre Iisus care au apărut în primele secole ale erei creștine. Am văzut deja exemple din papirusurile gnostice și din *Pistis Sophia* a lui Valentinus. Următoarele se găsesc în *Evanghelia apocrifă a lui Toma*:

> *Iar un învățător, pe nume Zaheu, stătea acolo și a auzit în parte când Isus a spus aceste lucruri tatălui său și s-a mirat foarte mult că, fiind un copil tânăr, vorbea astfel de lucruri. După câteva zile, s-a apropiat de Iosif și i-a zis: Tu ai un copil înțelept și el are înțelegere. Vino, dă-mi-l ca să învețe literele. Și-l voi învăța cu literele toată știința .... Și i-a spus clar toate literele de la Alfa la Omega, cu multe întrebări. Dar Isus s-a uitat la învățătorul Zaheu și i-a zis: Tu, care nu cunoști Alfa după natura ei, cum poți să înveți pe alții Beta? Ipocritule, mai întâi, dacă știi, învață Alfa și apoi te vom crede cu privire la Beta. Atunci a început a încurca gura învățătorului cu privire la prima literă, iar el nu s-a putut convinge să-i răspundă. Și în auzul multora, tânărul copil i-a spus lui Zaheu: Ascultă, O învățătorule, rânduiala primei litere și ia aminte la aceasta, cum are [ceea ce urmează este cu adevărat neinteligibil în acesta și în toate textele paralele: o versiune literală ar suna oarecum așa: cum că are linii și un semn de mijloc, pe care îl scot, comun amândurora, depărtându-se; apropiindu-se, ridicat în sus, dansând (un cuvânt corupt), de trei semne, asemănător în fel (un cuvânt corupt), echilibrat, egal în măsură]: tu ai regulile Alfa. Iar învățătorul Zaheu, auzind atâtea și atâtea alegorii ale primei litere spuse de tânărul copil, a rămas perplex, răspunsul și învățătura lui fiind atât de mari, și a zis către cei ce erau acolo: Vai de mine, nenorocit ce sunt, sunt nedumerit*.

Exemplele apar și în scrierile selectate în cele din urmă pentru *Noul Testament*, de exemplu:

> *Caci adevărat vă spun, câtă vreme nu vor trece cerul și pământul, nu va trece o iota sau o frântură de slovă din Lege înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile*. (Matei 5:18)

„Legea” la care se face referire este legea mozaică, iar aceste cuvinte sunt citate de cercetătorii biblici drept dovadă că Isus a insistat asupra respectării continue a legii mozaice de către adepții săi. Nu este surprinzător faptul că respectarea strictă a *Torei* a fost cerută cu insistență și de fratele său, Iacov, o practică care a stârnit gelozia ucigașă a lui Ana. Acest lucru evidențiază reinterpretarea radicală ulterioară a învățăturii lui Isus de către Pavel, care, fără să-l fi întâlnit pe Isus în timpul vieții sale, a susținut în mod controversat că mesajul său ar trebui predat și celor „necircumciși”, neamurilor (*Faptele Apostolilor* 15). Convingerea lui Pavel că neprihănirea vine din credința în Isus ca Mesia, și nu din respectarea legilor religioase iudaice, l-a făcut să se certe serios cu Iacov și cu ceilalți apostoli stabiliți în Ierusalim care, spre deosebire de Pavel, îl cunoscuseră personal pe Isus. Acest lucru a dus la prima ruptură majoră în mișcarea creștină timpurie. Cu toate acestea, ajutată de tulburările care au urmat distrugerii Ierusalimului de către romani în anul 70 e.n., secta neevreiască a creștinismului paulin a reușit în cele din urmă să înlăture alți rivali și să devină baza dezvoltării ulterioare a religiei. Nu mai puțin de paisprezece din cele douăzeci și șapte de cărți reunite în cele din urmă în *Noul Testament*, puțin peste jumătate, aparțin corpusului paulin. În locul învățăturilor lui Isus, creștinismul a devenit o religie *despre* Isus.

Conform spuselor care îi sunt atribuite în *Noul Testament*, Iisus însuși nu a avut nicio pretenție la divinitate. Așa cum ne-am putea aștepta în aceste condiții, identificarea sa ca Fiu al lui Iehova începe aparent abia după moartea sa, la insistențele ucenicilor săi. Adoptarea formală de către creștini a acestei relații dintre Isus și Iehova a fost cea care avea să le fie reproșată mai târziu de criticii păgâni precum Celsus, Porfirie și Iulian, deoarece a implicat încălcarea edictului dat de

Dumnezeu lui Avraam: „Să nu te închini altui dumnezeu în afară de mine”. Islamul, pe de altă parte, s-a împotrivit atribuirii unui statut divin lui Iisus sau lui Mahomed (circa 570-632 e.n.), susținând în schimb, în mod mai rezonabil, că ambii au fost profeți ai unicului Dumnezeu. Într-adevăr, tensiunea rezultată între Iisus ca persoană istorică și Iisus ca Fiu al lui Iehova avea să creeze controverse și schisme enorme în biserica creștină timpurie. Această problemă a fost soluționată în cele din urmă la Conciliul de la Niceea din anul 325 e.n. prin adoptarea oficială a sugestiei lui Eusebiu privind o Trinitate consubstanțială (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt) ca punct de vedere ortodox; „Crezul de la Niceea”.

Putem încheia acest scurt context istoric cu un extras dintr-o prelegere ținută la începutul acestui secol de Gilbert Murray, pe atunci profesor Regius de greacă la Oxford, despre ceea ce el a numit „eșecul nervilor” în triumful final al religiei creștine asupra filosofiei grecești:

> *Este o experiență ciudată și arată din ce material ciudat suntem făcuți noi, oamenii, să studiem aceste congregații obscure, extrase din proletariatul Levantului, superstițioase, pline de șarlatanie și neputincioase ignorante, care încă mai credeau că zeii nasc copii din mame muritoare, care considerau că ”Cuvântul”, „Spiritul” și „Înțelepciunea Divină” sunt persoane numite prin aceste nume și transformau nemurirea sufletului în „ridicarea cadavrelor”; [**η αναστασις των νεκρών**. Cf. Faptele Apostolilor 17:32] și să reflecteze la faptul că aceștia au fost cei care au ținut calea principală de înaintare spre cea mai mare religie a lumii occidentale*.

Nu există nicio îndoială că primii creștini au folosit pe scară largă Qabalah greacă în toate formele sale și că au fost în mare parte responsabili pentru rafinarea și dezvoltarea sa în primele secole ale Erei Actuale. Un număr mare de exemple de *izopsefie*, *notarichon* și simbolism al literelor care au supraviețuit provin din scrierile, farmecele, amuletele și vrăjile creștinilor greci și copți. Reverenzii Simcox Lea și Bligh Bond au sugerat chiar că *Noul Testament* încorporează utilizarea extensivă și deliberată a *izopsefiei* și a geometriei sacre și că *izopsefia* face parte din învățăturile interioare ale creștinismului.

> *La greci, această asociere între literă și număr era de cea mai intimă natură. Crearea de cuvinte pentru reprezentarea preferințelor în număr a început foarte devreme și o mare parte a tradiției este asociată cu școlile pitagoreice, în care numerele sunt adesea recunoscute ca simboluri convenționale ale raportului. Termenii utilizați în muzică, în astronomie și în cronometrie trădează o influență similară, iar acele nume de divinități care sunt simboluri ale timpurilor și anotimpurilor planetare pot fi adesea identificate prin gematria sau numărul lor. Astfel, de exemplu, divinitatea solară, stăpânul anului de 365 de zile, este cunoscută sub numele de Abraxas (ΑΒΡΑΞΑΣ) sau, cu aceeași numerotare, ΜΕΙΘΡΑΣ, ΝΕΙΛΟΣ, ΒΕΛΗΝΟΣ, ΣΑΡΔΙΝ etc. Mai mult decât orice altceva, noțiunea de număr-simbolism intră și colorează nomenclatura religioasă. Și avem dovezi ample de la Părinții Bisericii că primul simbolism al lui Dumnezeu Tatăl a fost de natură geometrică*.

Lea și Bond enumeră aproximativ 500 de fraze care au valoarea 2368, cea a numelui lui Iisus Hristos (ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ), într-un efort de a arăta că cărțile *Noului Testament* au fost scrise pentru a include o gnoză interioară ascunsă în originalul grecesc. Din păcate, în ciuda geometriei elaborate și a *izopsefiei* expuse de Lea și Bond în cărțile lor *Gematria* și *The Apostolic Gnosis*, a căror teorie de bază a fost dezvoltată de John Michell în *City of Revelation* și, mai recent, de eruditul David Fideler în *Jesus Christ, Sun of God*, nu există nicăieri vreo dovadă că acest „canon grecesc reconstruit” era în cea mai mică măsură cunoscut de autorii antici cărora ei doresc să le impute utilizarea sa sau că este ceva mai mult decât o serie selectivă de coincidențe matematice. Ca instrument subiectiv, Qabala greacă are, fără îndoială, valoare pentru acești scriitori ca tehnică de analiză a scripturilor care îi ajută să se apropie de Dumnezeul lor sau să înțeleagă Kosmosul, la fel cum a servit în antichitate. Totuși, istoria nu este bine servită dacă confundă coincidențele

impresionante din punct de vedere subiectiv cu dovezile obiective mai limitate ale utilizării deliberate a Qabalei grecești de către autorii antici.

Cu toate acestea, din dovezi reiese clar că a existat o gnoză creștină interioară a Qabalei grecești și a *izopsefiei*, și că aceasta era foarte îndatorată gnosticilor. Am văzut deja că Părinții Bisericii primare, Irineu și Hipolit, au remarcat observația gnosticului Marcus conform căreia Iisus (ΙΗΣΟΥΣ) se adăuga la 888 și era, prin urmare, „plenitudinea Ogdoadei, ”, precum și corelația sa numerică a Alfa și Omega, Primul și Ultimul, cu cea a Porumbelului (A și Ω = 1 + 800 = 801 = ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ). Scrierile lui Irineu și Hipolit au fost păstrate și studiate de generațiile de creștini de mai târziu și astfel, printr-un paradox ciudat, au asigurat supraviețuirea numerologiei gnostice, în ciuda faptului că sectele sale au fost persecutate până la dispariție.

Mai mulți alți Părinți ai Bisericii se folosesc, de asemenea, de Qabalah greacă, dezvăluind faptul că analiza scripturilor folosind aceste tehnici nu era în sine neapărat considerată eretică. De fapt, viziunea religioasă a utilizatorului și punctul de vedere ilustrat erau decisive pentru acceptarea sau nu a tehnicii. Un exemplu apare în scrierile lui Iustin (circa 100-165 e.n.), cunoscut în mod tradițional ca „Martirul”, care a fost interesat de pitagoreanism și platonism înainte de convertirea sa la creștinism. Iustin a fost autorul a două lucrări creștine timpurii: *Apologia*, pe care a adresat-o împăratului roman Marcus Aurelius; și *Dialogul cu Trypho*, o apărare a creștinismului împotriva părintelui său, iudaismul. În timp ce susține în *Apologia* că scopul *Vechiului Testament* ebraic a fost să indice venirea lui Hristos, Iustin se referă la litera **chi** (X) din *Psychogonia* din *Timaeus* al lui Platon:

> *De asemenea, Platon a împrumutat de la Moise atunci când, cercetând natura Fiului lui Dumnezeu în Timeu, afirmă: „L-a plasat în univers în felul literei X”. Pentru că, în scrierile lui Moise, se afirmă că, în momentul în care israeliții au părăsit Egiptul și trăiau în deșert, au întâlnit fiare otrăvitoare, vipere, aspide și tot felul de șerpi care aduceau moartea poporului și că Moise, prin inspirația și impulsul lui Dumnezeu, a luat niște aramă, a modelat-o în figura unei cruci, a așezat-o deasupra cortului sfânt și a anunțat poporul: „Dacă vă uitați la această figură și credeți, veți fi salvați prin ea”. El a relatat că, după ce s-a făcut acest lucru, șerpii au pierit, iar tradiția spune că poporul lui Israel a fost astfel salvat de la moarte. Când Platon a citit acest lucru, el nu l-a înțeles clar, deoarece, nepercepând că se vorbește despre figura crucii, a luat-o drept forma literei X și a spus că puterea alături de primul Dumnezeu a fost plasată în univers sub forma literei X.*

Pasajul din *Vechiul Testament* la care se referă Iustin (Numeri 21:8) nu menționează deloc un tabernacol sau o cruce, ci spune: „Moise a făcut un șarpe de aramă și l-a ridicat ca semn.” (Numeri 21:9). Când a fost tradus în greacă pentru versiunea *Septuaginta* a *Vechiului Testament*, cuvântul folosit pentru „semn” a fost **semeion**, pe care Iustin și alți scriitori l-au interpretat ca fiind figura crucii.

Ieronim (342-420 e.n.) interpretează, de asemenea, cartea *Geneza* cu ajutorul simbolismului literelor în cea de-a optzeci și patra din *Omiliile* sale. Cu toate acestea, el face legătura mai obișnuită a crucii cu litera **tau** (T) mai degrabă decât cu **chi**, și folosește și *izopsefia*:

> *Citim în Geneza că arca pe care Noe a construit-o avea trei sute de coți lungime, cincizeci de coți lățime și treizeci de coți înălțime. [Geneza 6:15-16) Observați semnificația mistică a numerelor. În numărul cincizeci, penitența este simbolizată, deoarece al cincizecilea psalm al regelui David este rugăciunea de pocăință a acestuia. Trei sute conține simbolul răstignirii. Litera T este semnul pentru trei sute, de unde Ezekiel spune: „Marcați TAU pe fruntea celor care gem; și nu ucideți pe nimeni marcat cu TAU”. Nimeni marcat cu semnul crucii pe frunte nu poate fi lovit de diavol; el nu este capabil să șteargă acest semn, doar păcatul poate.*

Printre formulele magice care apar în textele și inscripțiile creștine timpurii, inițialele XMΓ (ChMG) apar frecvent, o abreviere pentru „Hristos născut din Maria” (*Christos [o ek) Marias Genetheis*), sau poate „Maria îl naște pe Hristos” (*Christon Maria Genna*). De asemenea, s-a sugerat că literele sunt, de fapt, o referire la *izopsefie*, având valoarea 643 (XMΓ = 643), pentru care au fost oferite două posibile soluții. Acestea sunt **Αγείος ο Θεος** (Sfântul Dumnezeu), care apare frecvent în liturghiile grecești; și **Η Αγια Τρίας Θ[εος]** (Dumnezeu este Sfânta Treime), ambele însumând 643. Arheologul William Prentice a găsit următoarea inscripție pe un hotar de casă sirian datând din secolul al V-lea sau al VI-lea e.n.

XMΓQθIXΘYΣ [disc cu chi-rho] AKOHKYPIBTΩΔΠAY

În primul grup de litere, semnificațiile *notarichon*-ului XMΓ și ale acrostihului sibilin IXΘYΣ au fost deja explicate. În centrul acestora, litera arhaică **qoppa** (Q) și theta (Θ) semnifică împreună numărul nouăzeci și nouă, o convenție coptă comună, fiind valoarea cuvântului **Amen** (AMHN), după cum a remarcat Hippolytus. În centru vine un disc care conține unul dintre cele mai frecvente simboluri creștine, **chi-rho**, monograma stilizată reprezentând primele două litere ale numelui lui Hristos. Următorul grup de litere, AKOH, pe lângă faptul că este cuvântul grecesc pentru *a auzi*, are valoarea de nouăzeci și nouă ca mai înainte, aceeași ca AMHN. Prentice sugerează că restul inscripției este o abreviere pentru **Κ**υρι(ε), **Β**(οηθει) **Τ**ωι **Δ**(ουλω) (σου) **Π**αυ(λω), sau *Doamne, ajută-l pe robul tău Pavel*, care are, de asemenea, o valoare în *izopsefie* de 2127, egală cu cea a lui Iisus din Nazaret (**Ιησούς (ο) Ναζωροαος**). Această interpretare este susținută de faptul că Prentice a găsit cuvântul pentru ajutor (βοηθεί sau βοηθησον) în inscripții mai complete de aproximativ douăzeci de ori în prima sa expediție siriană, aproape întotdeauna pe dalele, în general ale caselor. Astfel de fraze sunt frecvente și pe sigiliile din perioada bizantină.

O altă inscripție protectoare și decorativă comună găsită de Prentice pe dalele creștine din regiunea siriană este următoarea formă a textului din Psalmi 120:8:

Κύριος ουλαξη την εισοδον σου και την εξοδον σου, απο νυν και εως αιώνων, αμην.
Domnul să păzească intrarea ta și ieșirea ta, de acum și în vecii vecilor, Amin.

Se pare că acest psalm a avut o puternică atracție pentru primii creștini ca binecuvântare protectoare potrivită pentru ușile de intrare. La Serdjilla, deasupra ușii exterioare a unui pasaj dintre biserică și locuințe, probabil folosit de cler, Prentice a găsit o dală de bloc mare care poartă doar literele sculptate HNA, care este reprezentarea numerică a 8051, valoarea *izopsifică* a textului întregului psalm prezentat mai sus. Într-un mormânt de la Shnan, refrenul **Ιησούς Ο Χρειστος**, sau Iisus Hristos, este scris în întregime și apoi exprimat și sub forma BYMΓ, sau 2443, valoarea numerică a frazei în întregime. În mod evident, aceste corelații nu ar fi putut fi observate decât ca rezultat al unei ample analize *izopsefice* a *Noului Testament* de către primii creștini.

În plus față de monograma **chi-rho** ca abreviere pentru Hristos, primii creștini au folosit și primele trei litere grecești din numele lui Iisus, IHΣ. În perioada creștină ulterioară, litera greacă **eta** (H), cu valoarea fonetică „E”, a fost identificată în mod eronat cu litera romană H, care era aspirată în latină, așa cum este în engleză. Literele latine echivalente, IHS, au ajuns astfel să fie interpretate ca o abreviere a expresiei **In Hoc Signo** (În acest semn), amintind de faimoasa legendă a viziunii lui Constantin, în care monograma **chi-rho** i-ar fi fost revelată împăratului cu o voce care spunea: „Cu acest semn vei învinge”. În interpretarea sa romană greșită, literele IHS au ajuns să reprezinte și un alt *notarichon*, și anume *Iesus Hominem Salvator*, sau Isus, Răscumpărătorul Omenirii.

Cel mai cunoscut exemplu de *isopsefie* creștină, și subiectul unor comentarii neîncetate și neinformate, este ”numărul fiarei”, 666, care apare în *Apocalipsa* 13:18. Acesta a fost numele dat unei lucrări din genul apocaliptic încorporată în *Noul Testament* în secolul al IV-lea e.n. Deși nu sunt cunoscute pe scară largă, apocalipsele sau revelațiile (grecescul **apokalypsis**, „revelație”) sunt de fapt numele date unui număr mare de lucrări de literatură religioasă care au fost produse de evrei ca reacție la elenizarea, și mai târziu romanizarea, culturii și religiei evreiești de către cuceritorii lor.

Cel puțin cincisprezece astfel de lucrări au supraviețuit din perioada 250 î.e.n. până în 150 e.n.. Viziunea apocaliptică a împărăției lui Dumnezeu are suficiente puncte comune cu viziunea gnostică pentru a sugera o anumită formă de legătură: de exemplu, diverse ființe angelice, o figură mesianică a salvatorului, călătorii cerești și recompense pentru cei care dețin înțelepciunea corectă.

Literatura apocaliptică este, în general, escatologică sau se referă la sfârșitul lumii, profețind un moment în care forțele răului care asupresc iudaismul, în fapt grecii sau romanii, vor fi respinse de forțele drepte ale lui Iehova. Anticiparea de către evreii evlavioși a unui Mesia militar care va conduce un astfel de război sfânt a fost cea care i-a inspirat pe unii să îl aclame fatal pe Isus și a izbucnit la scurt timp după aceea în dezastruoasa Rebeliune evreiască, care s-a încheiat cu distrugerea Ierusalimului și a Templului de către legiunile romane în anul 70 d.Hr. Prin urmare, primii creștini evrei l-au înțeles pe Isus pe fondul literaturii și simbolismului apocaliptic, astfel încât, după cum a remarcat Ernst Kasemann, „*apocaliptica ... a fost mama întregii teologii creștine*".

Autorul lucrării intitulate *Apocalipsa* în *Noul Testament* a fost Ioan din Patmos, care a trăit în partea îndepărtată a Imperiului Roman, în Asia Mică (Turcia de astăzi), în secolul I e.n. Ioan a fost strâns asociat cu Biserica Creștină din Efes. Deși a scris în greacă, iar referința sa la numărul fiarei, „666", este în litere grecești (χξς), el cunoștea cel puțin puțină ebraică, după cum reiese din utilizarea unor termeni precum Armaghedon și Abaddon. *Apocalipsa*, denumită uneori *Apocalipsa ioanină*, a fost scrisă probabil între anii 90 și 100 e.n. și este în esență o polemică antiromană menită să încurajeze opoziția creștinilor față de Imperiu. Roma este echivalată cu cuceritorul anterior al Ierusalimului (în 587 î.Hr.), Babilonul, iar împăratul roman este identificat cu Antihristul. Cele șapte capete ale fiarei se referă la cei șapte împărați din trecut ai Romei, iar al șaptelea cap, cu rana mortală care se vindecă, este o referire la legenda lui Nero Arisen (*Nero redivivus*), menționată și în alte lucrări apocaliptice, cum ar fi *Oracolele Sibiline* (a se vedea fig. 18).

Fig. 18. Bestia 666 din Apocalipsă de Albrecht Durer din ***Images of the Apocalypse****. 1510. (Retipărit din The Complete Woodcuts of Albrecht Durer, New York: Dover, 1963).*

Astăzi, este larg acceptat de către cercetătorii academici ai literaturii apocaliptice - deși există numeroase alte interpretări - că referința 666 din *Apocalipsa lui Ioan* este la împăratul roman, Nero. Printre alte considerente, acest lucru este modelat pe literatura anterioară de acest gen, cum ar fi *Apocalipsa lui Daniel* găsită în *Vechiul Testament*, în care Bestia este, fără îndoială, conducătorul grec al Siriei, Amiochus IV Epiphanes, care a început o persecuție a evreilor în 167 î.Hr. care a provocat revolta macabeană. O altă analogie este cu Alexandru cel Mare, care, până în ziua de azi, în toate ținuturile vechiului Imperiu Persan, apare în folclorul popular ca o figură supranaturală de diavol cu două coarne. Prin urmare, nu este surprinzător să vedem conducătorii opresivi, Antioh și Nero, portretizați în mod similar ca figuri diavolești cu coarne în legendele evreilor cuceriți.

Isopsefia lui 666 se bazează pe versiunea ebraică a numelui lui Nero și utilizează valorile literelor ebraice, mai degrabă decât cele grecești. Deoarece ebraica nu are vocale, numele Nero Caesar devine NRUN QSR, totalizând 666. De asemenea, este convingătoare varianta timpurie a unui codex al *Apocalipsei* care dă această cifră ca fiind 616, număr care este obținut atunci când se renunță la litera finală (N = 50) pentru a da NRU QSR. Era puțin probabil, de altfel, să fi trecut neobservat faptul că echivalentul grecesc, ΝΕΡΩΝ ΚΑΕΣΑΡ, se adăuga la 1332 (666 + 666). Robert Graves subliniază că transliterarea lui Johns în ebraică nu este perfectă, deoarece litera inițială a lui Caesar ar trebui să devină **kaph** (K) și nu **qoph** (Q). Cu toate acestea, poate că acest lucru se datorează faptului că transliterarea exactă nu era la fel de importantă ca nevoia de a-l identifica pe Nero cu un număr care era clar opus din punct de vedere matematic valorii deja cunoscute de 888 pentru Isus Hristos. Întreaga *Apocalipsă* și, în general, întreaga literatură apocaliptică se bazează pe dualismul etic și cosmologic: binele și răul; cerul și pământul; Ierusalimul și Babilonul; Estul și Vestul; Mielul și Bestia; Hristos și Anticristul; 888 și 666. Acest dualism, redat în lupta dintre forțele luminii și ale întunericului, în care binele triumfă în cele din urmă, apare nu numai în *Apocalipsă*, ci joacă, de asemenea, un rol major în mitraism și gnosticism și poate fi urmărit până la învățăturile zoroastrianismului persan. Atracția populară și influența corespunzătoare a dualismului asupra creștinismului timpuriu au condus, de asemenea, la ridicarea lui Satana, de la îngerul persecutor supus care apare în Iov, la figura Diavolului în competiție deschisă cu Iehova, o idee care rămâne răspândită în creștinismul de bază chiar și astăzi, deși este încă oficial eretică.

Ioan din Patmos scria probabil după moartea lui Nero și, prin urmare, după ce *graffiti*-ul înregistrat de Suetonius a apărut pe zidurile Romei. Astfel, cel mai cunoscut exemplu de *izopsefie* din istorie, faimosul 666 din *Apocalipsă*, poate fi văzut pe fundalul convingător al analizei cabalistice contemporane a numelui lui Nero în alte părți ale Imperiului, așa cum s-a văzut anterior atât în Suetonius, cât și în *Cartea a cincea* din *Oracolele Sibiline*. Atât în *Apocalipsă*, cât și în exemplul lui Suetonius, *isopsefia* este folosită ca un instrument de către oponenții împăratului roman, o critică politică codificată pentru cunoscători. Cu toate acestea, odată cu trecerea timpului și cu declinul mitului lui *Nero redivivus*, obscuritatea referinței la *isopsifie* a lui Ioan a crescut. În decurs de un secol, Irineu a început jocurile de ghicitori care încă afectează faimosul pasaj 666 din Apocalipsă:

> *Dacă. . . acest număr este plasat în toate copiile autentice și străvechi, iar cei care l-au văzut pe Ioan față în față îl atestă, iar rațiunea ne învață că numele fiarei conform modului grecesc de numărare după literele din el este 666, adică, cu zecile egale cu sutele și sutele egale cu unitățile (pentru că numărul șase păstrat același prin toate indică recapitularea întregii apostazii la început și la mijloc și la sfârșit) - nu știu cum anumiți oameni au greșit urmând o opinie specială și renunțând la numărul mijlociu al numelui, scăzând cincizeci și dorind doar un zece în loc de șase [616 în loc de 666], sunt sigur că aceasta a fost o eroare a scribilor, destul de comună atunci când numerele sunt scrise prin litere, deoarece litera* ***Xi*** *(60) este ușor răspândită ca* ***Iota*** *(10) în greacă[!] . . .*
>
> *Dacă se găsesc multe nume cu acest număr, pe care îl va purta omul care va veni? Vorbim în felul acesta nu pentru că ne lipsesc numele cu numărul lui Antihrist, ci din frică de Dumnezeu și din zel pentru adevăr. Căci cuvântul EUANTHAS [ΕΥΑΝΘΑΣ] are numărul*

necesar, dar nu putem spune nimic despre el. De asemenea, LATEINOS [ΛATEINOΣ] are numărul 666, și este foarte probabil pentru că ultimul regat are acest nume: latinii conduc în acest moment, dar nu ne lăudăm cu asta. De asemenea, TEITAN, cu cele două vocale **Epsilon** *și* **Iota** *în prima silabă, este, dintre toate cele găsite printre noi, cel mai demn de credit. El conține numărul menționat și este format din șase litere, fiecare silabă având trei litere. Este un nume străvechi și excepțional, pentru că niciunul dintre regii noștri nu se numește Titan și niciunul dintre idolii venerați în public printre greci și barbari nu are acest nume. Este considerat divin de mulți, astfel că Soarele este numit Titan de către conducătorii noștri actuali [romanii]. Acest nume evocă, de asemenea, răzbunarea și un răzbunător, deoarece Antihrist va pretinde să răzbune victimele opresiunii. În plus, este regal și chiar tiranic. Astfel, numele Titan are suficientă putere de convingere și probabilitate pentru ca noi să concluzionăm din multele nume că ar putea fi cel al omului care va veni. Cu toate acestea, nu vom risca să ne pronunțăm în acest sens sau să afirmăm în mod pozitiv că el va avea acest nume, deoarece știm că, dacă numele său ar fi trebuit să fie proclamat deschis în prezent, ar fi fost rostit de cel care a văzut Apocalipsa. Aceasta a fost văzută nu cu mult timp în urmă, ci aproape în generația noastră, spre sfârșitul domniei lui Domițian*.

Mai multe dovezi ale Qabalei grecești apar în altă parte în *Apocalipsa*. Lui Iisus i se dă să spună, nu mai puțin de trei ori:

Eu sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul. (Apocalipsa 1:8 și 21:6; Isaia 44:6)

Acest pasaj a oferit primilor creștini autoritatea supremă pentru utilizarea Qabalei grecești în interpretarea credinței lor, conferindu-i sancțiunea nimănui altcuiva decât lui Iisus Hristos însuși. Acesta este originea apariției frecvente a literelor grecești **alfa** și **omega** împreună în simbolismul creștin, din cele mai vechi timpuri până în prezent (a se vedea fig. 19).

Fig. 19. Gemă creștină cu alfa și omega și inscripția IXΘYX (Retipărit din David Fideler, Jesus Christ Son of Cod, Wheaton, II: Quest Books, 1993, folosit cu permisiune)

În plus față de simbolismul alfabetic repetat al faimoaselor **alfa** și **omega**, *Apocalipsa* 4:1-8 este, de asemenea, demn de remarcat:

Iată un tron așezat în cer și Unul ședea pe tron. Și Cel care ședea acolo era ca jaspul și ca piatra de sardiu la înfățișare; și era un curcubeu în jurul tronului, la înfățișare ca un smarald. În jurul tronului erau douăzeci și patru de tronuri și pe tronuri am văzut douăzeci și patru de bătrâni șezând, îmbrăcați în haine albe; și aveau coroane de aur pe cap. Și de la

tron ieșeau fulgere, tunete și glasuri. În fața tronului ardeau șapte lămpi de foc, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu. Înaintea tronului era o mare de sticlă, ca de cristal.

Și în mijlocul tronului și în jurul tronului erau patru făpturi vii pline de ochi în față și în spate. Prima făptură vie era ca un leu, a doua făptură vie era ca un vițel, a treia făptură vie avea fața ca a unui om, iar a patra făptură vie era ca un vultur zburător. Cele patru făpturi vii, fiecare având șase aripi, erau pline de ochi în jur și înăuntru. Și nu se odihneau nici ziua, nici noaptea, zicând: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Doamne Dumnezeule Atotputernic, care ai fost și ești și vei veni!

Cele „șapte spirite" și toate celelalte șapte care apar în viziunea lui Ioan își au originea în cele șapte planuri sau puteri, simbolizate și în sfeșnicul evreiesc cu șapte ramuri sau **menorah**. Cuvântul grecesc repetat de trei ori, **hagios** (sfânt), o formulă cunoscută sub numele de **trisagion** sau **sanctus**, apare frecvent în scrierile creștine de mai târziu și supraviețuiește în liturghiile bisericilor catolice și ortodoxe grecești moderne. Celelalte figuri din acest pasaj au ajuns, de asemenea, să fie de mare importanță în rugăciunile și invocațiile creștinilor egipteni timpurii, iar numeroase amulete magice și vrăji papirusate au supraviețuit cu invocații precum:

O douăzeci-patru bătrâni și cele patru creaturi care susțin tronul tatălui, îndepliniți judecata mea.

Cei douăzeci și patru de bătrâni din *Apocalipsă* (a se vedea fig. 20) erau văzuți ca litere ale alfabetului grecesc, după cum reiese clar dintr-un manuscris coptic de vrăji din secolul al X-lea, intitulat *Lauda Arhanghelului Mihail*, care include următoarea invocație:

Te conjur astăzi prin cei douăzeci și patru de bătrâni care sunt sub supravegherea ta, pe care i-ai stabilit în ziua în care i-ai creat de la ***Alfa*** *la* ***Omega****. Te conjur astăzi prin marea mână pe care ai pus-o asupra lor. Te conjur astăzi prin cele douăzeci și patru de tronuri pe care stau și prin diademele lor de aur de pe capetele lor ...*.

Fig. 20. Cei 24 de bătrâni, cele 7 lămpi și cele 4 făpturi vii, din Albrecht Durer. Imagini ale Apocalipsei. 1510. (Retipărit din The Complete Woodcuts of Albrecht Durer. New York: Dover, 1965).

Un alt text coptic creștin sau gnostic timpuriu se referă la „cei douăzeci și patru de îngeri care stau lângă cei douăzeci și patru de bătrâni". În folclorul coptic, cei douăzeci și patru de bătrâni

din Apocalipsa au ajuns să fie considerați ca puteri cerești individuale, ale căror nume începeau cu fiecare dintre literele alfabetului grecesc cu care erau identificați:

> *Trebuie să-mi trimiți cei douăzeci și patru de bătrâni ai voștri, ale căror nume sunt: Achael, Banuel, GanucI, Dedael, Eptiel, Zartiel, Ethael, Thathiel, lochael, Kardiel, Labtiel, Merael, Nerael, Xiphiel, Oupiel, Pirael, Rael, Seroael, Tauriel, Umnuel, Philopael, Christuel, Psilaphael, Olithiel, care șed pe cele douăzeci și patru de tronuri, cu douăzeci și patru de coroane pe cap și douăzeci și patru de potire în mâini, ca să-și întindă dreapta, fiecare cu numele său.*
>
> *Trebuie să-mi trimiți astăzi cele patru creaturi necorporale ale tale, cu patru fețe și șase aripi, Alpha Leon Phone Aner, Paramara Zorothion Perion Akramata, ca ele să-și întindă cele patru degete spirituale și să pecetluiască uleiul care este în mâna mea, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.*
>
> *Trebuie să trimiți astăzi pe cei șapte sfinți arhangheli ai tăi, Mihail, Gabriel, Raphiel, Suriel, Zetekiel, Solothiel, Anael, ca ei să-și întindă cele șapte degete după nume și să sigileze uleiul care este în mâinile mele, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh*.

Numele date celor patru creaturi vii, sau heruvimi, care apar în *Apocalipsa* și Ezechiel, cuprind o altă formulă care este adesea repetată în farmecele și amuletele paleocreștine. Ea a fost denumită formula Alfa, deoarece prima literă a fiecărui nume face un **notarichon** din prima literă a alfabetului grecesc (Alfa, Leon, Phone, Aner). **Alfa** este taurul, derivat, după cum am văzut, din fenicianul *aleph*, **leon** este cuvântul grecesc pentru „leu”; numele vulturului, **phone**, este cuvântul grecesc pentru „voce”; iar **aner** este cuvântul grecesc pentru „om”.

Din cele de mai sus reiese că tratatul *Apocalipsa* al lui Ioan din Patmos a avut o mare influență, atât ca sursă, cât și ca inspirație pentru utilizarea Qabalei grecești de către primii creștini. Interesant este faptul că Eusebiu consemnează că statutul *Apocalipsei* în zilele sale a fost considerat fals, dar, în ciuda argumentelor, a fost inclus ulterior în corpus-ul „Noului” Testament - o expresie inventată de Irineu, pentru a sta alături de „Vechiul” - atunci când conținutul său a fost finalizat în secolul al IV-lea e.n. În retrospectivă, această decizie a fost o greșeală teribilă. Nu numai că adoptarea creștinismului ca religie a statului roman la scurt timp după aceea a făcut ca polemica antiromană din *Apocalipsa* să fie redundantă, dar contorsionările ulterioare ale numeroaselor alegorii din „viziunea” lui Ioan, în special de către puritani și milenariști, au dus la distorsiuni masive ale mesajului creștin original. În ciuda unor pasaje cu imagini frumoase, creștinismul ar fi fost probabil mult mai bine dacă *Apocalipsa* nu ar fi fost inclusă în cărțile selectate pentru *Noul Testament*.

Este evident că creștinismul, sub influența gnosticismului și a filosofiei și teurgiei elene contemporane, a absorbit și adaptat tehnicile Qabalei grecești, așa cum a făcut și părintele său, iudaismul. Ar fi fantezist să sugerăm că *Biblia* conține un cod interior de numerologie pe baza dovezilor pe care le avem, deși dovezi recente sugerează că o concluzie contrară ar fi făcut din această carte un *best-seller. Vechiul Testament* nu poate face acest lucru, deoarece scrierile sale ebraice sunt anterioare utilizării de către evrei a cifrelor alfabetice. De asemenea, exemplele de *izopsefie* greacă extrase din *Noul Testament* de autori recenți nu pot fi considerate în mod sigur sau obiectiv mai mult decât o coincidență. Cu toate acestea, am văzut că există câteva exemple de utilizare a Qabalei grecești în textele incluse în *Noul Testament* (în *Apocalipsă*) și în scrierile creștine contemporane care au fost respinse (precum *Evanghelia lui Toma* și *Epistola lui Barnaba*).

Cercetările Părinților Bisericii primare sunt și mai fructuoase și dezvăluie numeroase cazuri de simbolism al literelor, misticism al numerelor, *notarichon* și *izopsefie*. Știm, de asemenea, din dovezile arheologice ale farmecelor creștine, amuletelor magice și inscripțiilor, că toate aceste tehnici cabalistice au fost folosite de primii creștini ca parte a exprimării credinței lor. Urmele supraviețuiesc, chiar și în zilele noastre, în simbolism, cum ar fi cel al peștelui lui Hristos, al **chi-rho** și al alfa-omega. Prin urmare, putem concluziona că Qabalah greacă este și a fost întotdeauna parte a gnozei creștine interioare.

Cap. 11 - NEOPLATONICIENII

Contribuția incomparabilului Platon (427-347 î.Hr.) la gândirea occidentală este atât de importantă încât s-a spus că, pe lângă ideile sale, toată filosofia occidentală ulterioară este doar o notă de subsol. Platon a înregistrat pentru posteritate învățăturile propriului său profesor, Socrate (469-399 î.Hr.), și a fost el însuși profesorul lui Aristotel (384-322 î.Hr.). A scris mult de-a lungul vieții sale și a fost găsit mort la biroul său la vârsta de 80 de ani. Școala fondată de Platon la Atena a fost cunoscută sub numele de Academie și a dăinuit timp de secole după moartea sa. El a acordat o importanță considerabilă geometriei ca o etapă preliminară necesară filosofiei, în măsura în care, deasupra intrării în Academie, ar fi existat celebra inscripție: „*Să nu intre nimeni care nu știe geometrie*" (ΑΓΕΩΜΕΤΡΗΤΟΣ ΜΗΔΕΙΣ ΕΙΣΙΤΩ). Doctrinele principale ale noii metafizici a lui Platon pot fi rezumate pe scurt astfel:

> *... nemurirea și divinitatea sufletului rațional, precum și realitatea și neschimbabilitatea obiectelor cunoașterii sale. Aceste doctrine constituie ... pilonii gemeni ai platonismului: arhitrava acestor piloni este* ***Anamnesis****, doctrina conform căreia învățarea este amintire și că adevărul tuturor lucrurilor se află întotdeauna în suflet*.

Recurența acestor concepte în numeroase filosofii și religii indică influența omniprezentă a gândirii platonice chiar și astăzi.

Neoplatonismul este numele dat amalgamului de platonism și pitagoreanism dezvoltat în secolul al III-lea e.n. Este în general atribuit lui Plotin (204-270 e.n.), un egiptean de origine care a predat filosofia la Roma din 242 e.n. până la moartea sa. Printre adepții ulterior ai neoplatonismului s-au numărat discipolii lui Plotin, Amelius și Porfirie din Tyr (232-305 e.n.), elevii lor Theodorus din Asine și Iamblichus din Chalcis (242-326 e.n.), Proclus din Atena (412-485 e.n.) și faimoasa matematiciană și filosofă Hypatia din Alexandria, care a fost linșată de o gloată creștină relativ nefilosofică în 415 e.n. Neoplatonicienii considerau că nu reafirmă nimic altceva decât o adevărată înțelegere a filosofiei lui Platon, dar, de fapt, au adoptat o abordare sincretică a filosofiei, care se inspira din alte surse, inclusiv Aristotel, mistica numerelor pitagoreică și idei magice teurgice, precum cele găsite în *Oracolele caldeene*. De asemenea, ei s-au folosit de o serie de scrieri filosofice cunoscute sub numele de *Hermetica*, compuse în jurul secolelor II și III e.n. și atribuite unui personaj cunoscut sub numele de „Hermes cel de trei ori mare" (Hermes Trismegistos). Cele mai influente dintre acestea au fost consolidate în *Corpus Hermeticum*.

Neoplatonicienii au făcut parte din opoziția filosofică față de creștinism. Porfirie, de fapt, a fost autorul unei polemici majore intitulată *Împotriva creștinilor.* Totuși, în ciuda eforturilor lor, creștinismul a devenit religia oficială a împăraților romani la începutul secolului al IV-lea d.Hr. odată cu convertirea lui Constantin. În 529 e.n., împăratul creștin Iustinian a suprimat toate școlile filosofice păgâne. Filosofia neoplatonică și cea hermetică s-au bucurat de o renaștere în Occident în timpul Evului Mediu.

Neoplatonicienii și alții au invocat autoritatea lui Platon în sprijinul *aritmologiei*, al *izopsefiei* și al practicilor conexe datorită următorului pasaj din *Timeu*, care descrie crearea Kosmosului din haos:

> *Înainte de acel moment, toate erau fără proporție sau măsură; focul, apa, pământul și aerul purtau unele urme ale măsurii lor adecvate, dar se aflau în starea dezorganizată de așteptat de la orice lucru pe care Dumnezeu nu l-a atins, iar primul pas pe care l-a făcut atunci când a început să le pună în ordine a fost să le dea un model definit de formă și număr.*

După cum s-a menționat anterior, există un alt pasaj în *Timeu* care a devenit o sursă fructuoasă de speculații ulterioare. În el, Platon menționează litera **chi** (X) în descrierea creării sufletului lumii:

Dumnezeu a luat apoi întreaga țesătură și a tăiat-o la mijloc în două fâșii, pe care le-a așezat încrucișate în punctele lor de mijloc pentru a forma o formă asemănătoare literei ***X****; a îndoit apoi capetele pentru a forma un cerc și le-a fixat una de cealaltă vizavi de punctul în care fâșiile se încrucișau, pentru a forma două cercuri, unul interior și unul exterior. Le-a înzestrat cu o mișcare uniformă în același loc și a numit mișcarea cercului exterior după natura aceluiași, iar a celui interior după natura celui diferit. A făcut ca cercul aceluiași să se rotească de la stânga la dreapta, iar cercul celui diferit de la dreapta la stânga pe o axă înclinată spre el; și a făcut ca revoluția principală să fie cea a aceluiași. Căci a lăsat cercul aceluiași întreg și nedivizat, dar a împărțit cercul interior de șase ori pentru a face șapte cercuri inegale, ale căror intervale erau duble și triple, câte trei din fiecare; și a făcut ca aceste cercuri să se rotească în cercuri contrare unul față de celălalt*.

Scopul lui Platon în această descriere este de a oferi un model pentru explicarea mișcării planetelor (cele șapte cercuri sau sfere ale Diferitului) în raport cu stelele fixe (cercul Diferitului). Acestea sunt imaginate ca două cercuri cu circumferințele în unghi drept unul față de celălalt, ca și cum ar fi desenate pe suprafața unei sfere. Neoplatonicienii au folosit exemplul literei **chi** (X) a lui Platon pentru a specula asupra naturii sufletului sau a universului prin analogie cu forma literelor. Proclus, în comentariul său asupra textului lui Platon, spune:

Figura X . . . are o mare afinitate cu universul, dar și cu sufletul. După cum relatează Porfirie, un astfel de caracter, și anume X, înconjurat de un cerc, este la egipteni un simbol al sufletului lumesc. Căci poate că el semnifică, prin liniile drepte într-adevăr, progresia biformă a sufletului, dar prin cerc viața sa uniformă și regresia conform unui cerc intelectual. ... . . Căci complicația liniilor drepte indică unirea unei vieți biforme. Pentru că o linie dreaptă este, de asemenea, un simbol al unei vieți care curge de sus. Totuși, pentru ca, omițând lucrurile în sine, să nu fim prea ocupați cu teoria caracterului, Platon adaugă „ca și cum, indicând că aceasta este asumată ca un văl și de dragul ascunderii, încercând astfel să investească cu figură natura nefigurată a sufletului”.

Proclus relatează, de asemenea, ideile atribuite neoplatonicianului Theodorus din Asine (secolul al IV-lea e.n.), care, spune el, „speculează generarea sufletului într-un mod inedit, din litere, caractere și numere”. El ne informează că Theodorus se baza pe doctrinele unui neopitagorean, Numenius din Apamea, un contemporan aproximativ al gnosticului Marcus, ale cărui doctrine, după cum am văzut, includeau și Qabala greacă într-o formă avansată. Theodorus folosește *izopsefia*, *pythmenes*, numerologia pytagoreană și simbolismul literelor individuale într-o analiză a *psihicului*, cuvântul folosit de Platon pentru sufletul lumii.

Deși neglijat de Thomas Taylor în traducerea sa, fragmentul relevant din Proclus a fost, din fericire, tradus și comentat de Stephen Ronan în eseul său, *Theodorus of Asine and the Kabbalah*.

Dar filosoful Theodorus din Asine, care a fost pătruns de doctrinele lui Numenius, a tratat subiectul generării sufletului într-un mod destul de revoluționar, bazându-și ideile pe sunetele, formele și valorile numerice ale literelor ....

*1. Ceea ce vine mai întâi este pe bună dreptate celebrat de el ca Inefabilul [****arrhetos****]. Inefabilul [****anaklaletos****], sursa tuturor și cauza binelui.*

2. După acest Prim Principiu - care, de asemenea, transcende totul - urmează triada care, pentru Theodorus, determină Planul inteligibil. El o numește Unicul [εν; (h)en) și este compusă:

*(a) din suflul [****asthmatos****] care aparține într-un mod particular cuvântului Inefabil [****arrhetos****], suflu al cărui aspirat aspru [h] din* ***hen*** *[εν] este o imitație;*

(b) din însăși bolta ***epsilon****-ului [ε], luată de la sine și fără consoana următoare;*

(c) și imediat după aceea de la litera ***nu*** *[ν].*

3. După această triadă urmează o alta care delimitează adâncimea intelectuală și o alta care determină adâncimea demiurgică ....

*4. După această triadă urmează o alta; Sufletul-Sine, Sufletul-în-general și Sufletul-Totului... Este acesta din urmă, Sufletul-Totului, pe care, potrivit lui Teodor, Platon își propune să îl descrie [în **Timeu**] ....*

*Pornind de la tetrada elementelor, el spune că se poate demonstra că Sufletul [ΨΥΧΗ; **psyche**] este o tetradă [pentru că are patru litere], și că numărul în întregul său poate fi un număr geometric.*

*Pe de altă parte, pentru a nu concepe acest număr ca fiind lipsit de viață, se va constata că în literele de la capetele cuvântului „Suflet” [Ψ + H], există de fapt Viața, dacă în locul celui de-al treilea **heptad** [Ψ = 700] se ia primul [Z = 7; Z + H = **ze** (i), „trăiește”]. Sau, în schimb, dacă se pun alături de această literă numerele fundamentale ale primei litere [Ψ], se va vedea că Sufletul este o viață Intelectuală. Luați **zeta**, **omicron** și **psi** [Z, O, Ψ = 7, 70, 700]: în mijloc este cercul [O] care este Intelectual, deoarece Intelectualul este cauza Sufletului. Cel mai mic număr fundamental [Z = 7] ne arată că Sufletul este un fel de intelect geometric din cauza liniei care unește liniile paralele ca o diagonală dreaptă [Z], un Intelect care, odihnindu-se la înălțime, se poartă spre linia opusă și care se manifestă într-o formă de viață care este în același timp neoblică, dar într-un mod oblic. Cel mai mare număr fundamental [Ψ = 700] este elementul sferei. Căci este sigur că în orice caz în care liniile se arcuiesc [ca în litera Ψ] ele vor forma o sferă.*

*După aceasta, numerele fundamentale ale următoarelor litere **delta**, **mu** și **upsilon** [Δ, M, Y = 4, 40, 400], care din nou sunt trei și în același timp tetradic [având o rădăcină de 4] și din acest motiv alcătuiesc 12 [3x4], și produc cele 12 sfere ale universului. Cel mai mare dintre aceste numere fundamentale [Y = 400] ne arată că esența Sufletului aspiră și tinde spre două lucruri [datorită formei sale bifurcate] - de aceea unii oameni numesc această literă „iubitor de înțelepciune” [**philosophos**] - dar că Sufletul Însuși plonjează spre adâncul celor două lucruri. În orice caz, și noi am găsit acest titlu pentru **upsilon** printre unii dintre oamenii de mare înțelepciune.*

*Iar **upsilon** [Y] este comun între cele două sfere, **psi** [Ψ] și **chi** [X], aceasta din urmă care din cauza respirației [deoarece **chi** este un aspirat], este mai fierbinte și mai vitalizantă, primele posedând aceste două calități într-un grad mai mic. Rezultă că, încă o dată, Sufletul este un **y** intermediar între două Intelecte; unul anterior, celălalt posterior, iar faptul că litera **upsilon** se află în mijloc indică afinitatea și relația Sufletului cu acestea două. Cu toate acestea, Platon a atribuit mai des litera **chi** Sufletului - deși litera **psi** este, de asemenea, o sferă - pentru a manifesta echilibrul mișcării Sufletului, deoarece toate liniile drepte sunt egale în **chi**, și pentru a face perceptibilă în acest fel calitatea de auto-mișcare a Sufletului. Dacă, pe de altă parte, Demiurgul creează Sufletul doar cu esența sa, atunci este clar că și el este analog cu **chi**: căci **chi** este cel mai primar intelect. Așadar, prin această explicație a literei **upsilon**, Theodorus afirmă că Sufletul procedează și se creează pe sine ca un fel de existență intermediară între cele două Intelecte. Așadar, acesta este modul în care trebuie să înțelegem aceste lucruri.*

*În ceea ce privește ultima literă [din **psyche**], **eta**, trebuie să o considerăm ca fiind procesiunea Sufletului către cub [deoarece H = 8 = 2x2x2; primul număr cubic din decadă] ..... Din nou am văzut apariția octadei ca derivată din diada Sufletului.*

*Referitor la heptadă; cel care este în unități [Z = 7] reprezintă prima formă a Vieții [**zoe**], cel care este în zeci [O = 70] reprezintă partea Intelectuală ca și cauză a cercului, cel care este în sute [Ψ = 700], și în al treilea și ultimul loc, reprezintă caracteristica proprie a Sufletului ....*

*Și întrucât forma Sufletului este ca o literă **chi** [X], iar forma sa este diadică - căci împărțirea este în două - și că diada înmulțită cu hexada, care este numărul fundamental al **chi** [600 = 6 + 0 + 0 = 6], produce dodecada [2x6 = 12]. Se pot extrage de aici cele douăsprezece suflete primare de rang conducător.*

Acestea sunt, mai mult sau mai puțin, considerațiile filosofice ale lui Theodorus pe această temă, pe care le explică bazându-se pe litere și pe pronunția lor - pentru a vă pune în fața ochilor ceea ce nu este decât o mică selecție dintr-o lungă expunere.

Această „lungă expunere”, dacă ar fi supraviețuit, ar fi prezentat probabil forma neoplatonică a Qabalei grecești, care pare, din scurtul eșantion prezentat, să fi progresat chiar mai mult decât cea a gnosticilor. Analiza lui Theodorus este unul dintre cele mai bune exemple de exegeză qabalistică din Grecia antică, deoarece încorporează o gamă interesantă de tehnici. El începe cu sunetul, remarcând că **epsilonul** aspirat cu care începe cuvântul grecesc **hen** (εν), „Unul”, se reflectă în litera aspirată **rho** (P) din **arrhetos** (άρρητος), „Inefabil”. Următoarea referire este la formă, „bolta” curbată a literei **epsilon** (ε) comparată cu arcul subcelest platonic. Apoi folosește cea mai evidentă metodă de analiză a unui cuvânt în termeni numerici, numărând numărul literelor sale compuse. Deoarece există patru litere în **psyche** (ΨΥΧΗ), el spune că acest lucru face natura sa tetradică și, prin urmare, similară celor patru elemente ale lui Empedocles și Aristotel.

Theodorus folosește apoi *pythmenes* pentru a reduce litera inițială, **psi** (Ψ = 700), la valoarea sa rădăcină în decadă, reprezentată de literar **zeta** (Z = 7). Această substituție este apoi utilizată pentru a crea un *notarichon* cu ultima literă, **eta** (H = 8), deja un singur număr, deoarece împreună aceste două litere dau cuvântul grecesc **ze** (i), „a trăi”, precum și prima și ultima literă a cuvântului **zoe**, „viață”. Alte câteva litere sunt introduse prin intermediul *pythmenes*, printre care **omicron** (O), **delta** (Δ) și **mu** (M). Forma este apoi folosită din nou de Theodorus pentru a atribui semnificații figurative suplimentare: **omicron** este notat ca având forma unui cerc perfect; geometria lui **zeta** înfățișează atât linii paralele neoblice, cât și oblicitate diagonală; iar **psi** este asociată cu sfera, deoarece liniile sale curbe vor defini această formă dacă este extinsă.

A doua literă din numele lui Psyche este **upsilon** (Y), care, după cum notează Theodorus, este faimoasa „literă filozofică” a lui Pitagora, numită astfel deoarece forma ei bifurcată era considerată a simboliza alegerea morală. Poziția literei **upsilon** în cuvânt este, de asemenea, importantă pentru Theodorus: „comună între cele două sfere, **psi** și **chi**”.

Următoarea literă, **chi** (X), este chiar simbolul folosit de Platon în pasajul din *Timeu* în discuție pentru a descrie forma folosită în construcția sufletului, după cum observă Theodorus. El observă, de asemenea, echilibrul și dualitatea în forma sa cruciformă, care, atunci când este multiplicată cu valoarea rădăcinii sale (2x6), produce doisprezece, numărul celor „douăsprezece sfere ale universului” și al celor „douăsprezece Suflete primare de rang conducător”. Mai interesant, **chi** este văzut ca fiind „mai fierbinte și mai vitalizant”, deoarece este un aspirat. Acest simbolism fonetic din Qabalah greacă timpurie pare să se bazeze pe teoria gramaticală, precum cea a gnosticilor Marcus și Marsanes - încă o dovadă că teoriile limbajului au contribuit la evoluția și dezvoltarea continuă a simbolismului qabalistic.

Theodorus ajunge în cele din urmă la litera **eta** (H), care are valoarea opt și, după Iamblichus, este asociată cu primul cub din decadă, fiind cubul doi (2 x 2 x 2). Pornind de la această analiză, Theodorus susține că literele din numele lui Psyche declară însăși natura sufletului lumii.

Eminentul neoplatonician Iamblichus, care scrisese o biografie a lui Pitagora și căruia i se atribuia și paternitatea principalei lucrări de aritmologie, *Teologia aritmeticii*, s-a plâns că Theodorus a mers prea departe în utilizarea metodei *pythmenei* de interpretare a cuvintelor. Proclus povestește că:

Iamblichus adaugă că analiza raporturilor primare ale numerelor și stăruința asupra acestora transferă teoria de la unele numere la altele. Căci heptada nu este aceeași care este în unități, și zeci, și sute. Cu toate acestea, existând în numele sufletului, de ce este necesar să se introducă discuția despre raporturile primare? Pentru că astfel el poate transfera toate lucrurile la toate numerele, prin împărțire, compunere sau multiplicare. Pe scurt, el acuză întreaga teorie ca fiind artificială și că nu conține nimic sănătos.

Iamblichus a combătut, de asemenea, propunerile lui Numenius și ale profesorului lui Theodorus, Amelius, „ale căror scrieri conțineau opinii similare”, argumentând, printre altele, că:

Nu este sigur să ne bazăm pe caractere. Pentru că acestea subzistă prin poziție, iar modul antic de a le forma era diferit de cel actual. Astfel, de exemplu, litera Z, pe care Numenius o face subiect de discuție, nu avea liniile opuse complet paralele, nici linia din mijloc oblică, ci în unghi drept, așa cum reiese din literele antice.

Acest lucru este adevărat, deoarece versiunile timpurii ale literei **zeta** arată că paralelele superioare și inferioare ale lui Z nu erau unite de o linie diagonală, așa cum sunt acum, ci de o linie verticală, mai asemănătoare literei H întoarsă pe o parte. În măsura în care observațiile lui Theodorus se bazau pe forma literei Z, acestea ar fi putut fi făcute și cu privire la litera **nu** (N), care este pur și simplu un Z întors pe o parte și care diferă de acesta doar prin poziție, după cum a observat Aristotel în *Metafizica* sa.

Utilizarea de către neoplatonicieni a geometriei formelor literelor pentru a ilustra concepte filosofice era în conformitate cu tradiția stabilită de Pitagora și Platon. Pe lângă exemplul **chi-**ului lui Platon din *Timeu*, exista și precedentul atribuit lui Pitagora al literei **upsilon** (Y) reprezentând răscrucea alegerii morale, iar ideea s-a răspândit în mod natural cu greutatea unei autorități atât de venerate și auguste. Câteva scurte extrase din comentariul lui Proclus la *Elementele*, scrise de Euclid în jurul anului 300 î.e.n., demonstrează suprapunerea considerabilă dintre matematică și filosofie, o suprapunere pe care neoplatonicii au exploatat-o analizând literele grecești în funcție de unghiurile, liniile și curbele lor.

Linia dreaptă este un simbol al providenței inflexibile, invariabile, incoruptibile, neîncetate și atotputernice care este prezentă în toate lucrurile; iar cercul și mișcarea circulară simbolizează activitatea care se întoarce la sine, se concentrează asupra sa și controlează totul în conformitate cu o singură limită inteligibilă. Prin urmare, ***Nous****-ul demiurgic a instituit în sine aceste două principii, cel rectiliniu și cel circular, și a produs din sine două monade, una acționând circular pentru a desăvârși toate esențele inteligibile, cealaltă mișcându-se rectiliniu pentru a da naștere tuturor lucrurilor perceptibile. Întrucât sufletul este intermediar între sensibile și inteligibile, el se mișcă circular în măsura în care este aliniat naturii inteligibile, dar în măsura în care prezidează sensibilele, își exercită providența în linie dreaptă. Atât în ceea ce privește asemănarea acestor concepte cu ordinea de a fi .....*

Unghiul este un simbol și o asemănare, spunem noi, a coerenței care se obține în domeniul lucrurilor divine - a ordinii care conduce lucrurile diverse la unitate, lucrurile divizate la indivizibil și pluralitatea la conjuncție și comuniune. Pentru că unghiul funcționează ca o legătură între mai multe linii și planuri, concentrând magnitudinea asupra nemărginimii punctelor și ținând împreună orice figură care este construită cu ajutorul său. De aceea, ***Oracolele*** *[caldeene] numesc aceste conjuncții unghiulare „legăturile” figurilor, din cauza asemănării lor cu unitățile și cuplajele constrângătoare din lumea divină, prin care lucrurile separate sunt unite între ele ... Unghiurile circulare imită cauzele care înfășoară diversitatea inteligibilă într-o unitate, deoarece liniile circulare care se îndoaie mereu asupra lor însele sunt imagini ale lui* ***Nous*** *și a formelor inteligibile ... În rândul pitagoricilor găsim unele unghiuri dedicate anumitor zei, altele altora. Astfel, Philolaus face ca unghiul unui triunghi să fie sacru pentru unii, iar unghiul unui pătrat să fie sacru pentru alții, atribuind diferite unghiuri diferiților zei, sau același unghi unui zeu și mai multe unghiuri aceluiași zeu, în funcție de diferitele potențe din el. Și cred că filosoful din Asine [Theodorus] are în minte aceste caracteristici ale triunghiului demiurgic, cauza primară a întregii ordini dintre elemente, atunci când așează unii zei la laturi și alții la unghiuri, primii prezidând asupra apariției și potențialității lucrurilor, cei din urmă asupra*

unificării întregurilor și reasamblării în unitate a lucrurilor care au apărut. Astfel, aceste caracteristici ale unghiului ne aduc gândurile la contemplarea ființei. . . .

Pitagoricii . ... referă unghiurile drepte la esențele imaculate din ordinele divine și la puterile lor particulare, ca cauze ale providenței neîndurătoare care prezidează asupra lucrurilor secundare - căci ceea ce este drept, neînclinat spre rău și inflexibil se potrivește cu caracterul acestor zei înalți - în timp ce ei spun că unghiurile obtuze și acute sunt lăsate în sarcina divinităților care supraveghează apariția lucrurilor și schimbarea și varietatea puterilor lor .... Astfel, perpendiculara este, de asemenea, un simbol al directului, al purității, al forței neclintite și imuabile și al tuturor lucrurilor de acest fel, un simbol al măsurii divine și inteligente .... De aceea se spune că virtutea este asemenea dreptății, în timp ce viciul este constituit după moda nedeterminatului obtuz și acut, posedând atât excese cât și deficiențe și arătând prin acest mai-mai-mai lipsa sa de măsură ....

Prima și cea mai simplă și mai perfectă dintre figuri este cercul. Acesta este superior tuturor figurilor solide deoarece ființa sa este de un ordin mai simplu și depășește toate celelalte figuri plane datorită omogenității și identității sale proprii .... Prin urmare, fie că analizați lumea cosmică sau cea supercosmică, veți găsi întotdeauna cercul în clasa mai apropiată de divin. Dacă împărțiți universul în ceruri și lumea generării, veți atribui forma circulară cerurilor și linia dreaptă lumii generării ....

Pitagoricii afirmă că triunghiul este sursa ultimă a generării și a producerii de specii printre lucrurile generate. În consecință, Timeus spune că ideile științelor naturii, cele folosite în construcția elementelor cosmice, sunt triunghiuri.

Simbolismul menționat s-ar fi atașat automat acelor litere grecești cu forme geometrice simple, cum ar fi **gamma** sau **tau** (unghiul drept), **delta** (triunghiul), **iota** (linia perpendiculară), **lambda** (unghiul ascuțit) și **omicron** (cercul). Este ușor de văzut cum acest tip de raționament a fost curând aplicat formelor acestor și altor litere de către neopitagorici și neoplatonici precum Numenius, Amelius și Theodorus, acesta din urmă fiind „filosoful din Asine” la care se referă Proclus în pasajul de mai sus. Aplicarea unor astfel de considerații de către Theodorus este evidentă în exegeza sa asupra cuvântului **psyche** citată mai sus, de exemplu în observațiile sale asupra literelor **zeta** (Z), **omicron** (O) și **psi** (Ψ).

Pe baza dovezilor de care dispunem, neoplatonicienilor trebuie, prin urmare, să li se atribuie meritul de a fi subliniat forma printre diferitele calități sau atribuții ale literelor disponibile pentru exegeza qabalistică greacă a unor nume sau cuvinte importante. Geometria trebuie, de asemenea, să fie enumerată alături de gramatică printre acele progrese ale epocii elenistice care au condus la dezvoltarea substanțială a simbolismului Qabalei grecești.

Cap. 12 - EVREII

Cultura și gândirea greacă au avut un impact uriaș asupra omologilor lor din Orientul Apropiat după invazia imperiului persan de către Alexandru al Macedoniei în 334 î.Hr. Alexandru și armata sa greco-macedoneană au cucerit Asia Mică, Siria, Iuda, Egipt, Babilonia, Persia, Bactria și părți din India, făcându-l pe Alexandru conducătorul celui mai mare regat pe care l-a cunoscut vreodată lumea, greaca comună, sau **koine**, a devenit rapid *lingua franca* vorbită pe întreg teritoriul imperiului alexandrin.

În 332 î.e.n., Alexandru a cucerit Iuda, care a devenit cunoscut în limba greacă drept Iudeea, țara evreilor (a se vedea figura 21).

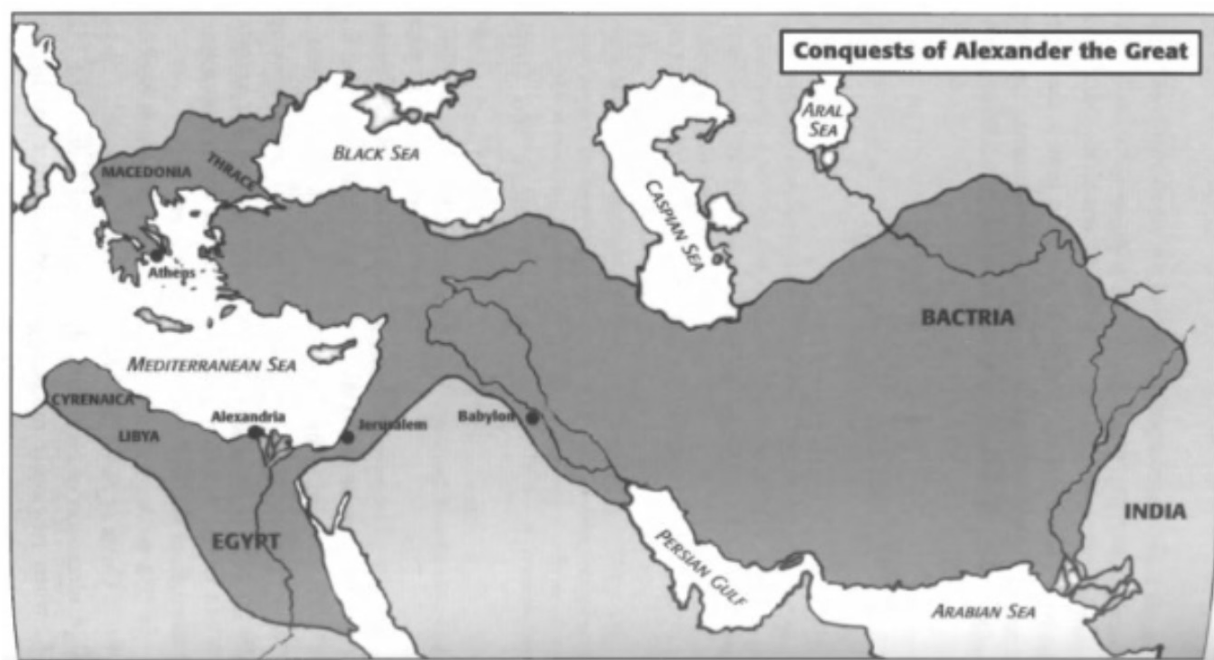

Fig. 21. Cuceririle lui Alexandru cel Mare până în 327 î.Hr.

O succesiune de dinastii elenistice a condus Iudeea până în anul 152 î.e.n., când rezistența armată motivată religios, condusă de Macabei, sau „Ciocanii”, a dus la crearea unui stat semi-independent. Acesta a fost cucerit un secol mai târziu de către romani, care l-au instalat pe detestatul Irod ca domnitor în numele lor. Sub conducerea macedoneană, evreii au adoptat, de asemenea, sistemul alfabetic grecesc de numerație, care s-a impus curând în Iudeea. Utilizarea de către evrei a alfabetului pentru numere se regăsește pentru prima dată pe monedele din perioada macabeană (secolul al II-lea î.Hr.) și se pare că sistemul a fost introdus chiar și în Templu, unde literele grecești erau de asemenea folosite pentru a indica numerele. Prin urmare, este surprinzător să observăm că mulți scriitori persistă în concepția greșită potrivit căreia cifrele alfabetice au fost inventate pentru prima dată de evrei, când, de fapt, aceștia erau cu o jumătate de mileniu în urma grecilor în utilizarea unui astfel de sistem. Deoarece numărul 15 în ebraică ar apărea ca (יה) , primele două litere din IHVH sau Iehova (יהיה), numărul 15 a fost în schimb scris ca 9 și 6 (טו). S-a sugerat că reprezentarea timpurie a numărului 4 la romani ca IIII în loc de IV a fost similară deoarece acesta forma primele două litere ale zeității lor supreme, Jupiter (IVPPITER).

Influența gândirii grecești și elenistice a crescut în mod natural pe măsură ce pământurile cucerite de Alexandru au fost învăluite de obiceiurile, ideile și limba greacă. Acest lucru este evident de timpuriu în iudaism: chiar și cuvântul „sinagogă” este grecesc. În Alexandria, marele oraș egiptean din delta Nilului pe care Alexandru l-a fondat și căruia i-a dat propriul nume, erau mai mulți evrei decât în Ierusalimul însuși. În Alexandria, în secolul al III-lea î.e.n., cele mai importante cărți ale iudaismului au fost traduse în greacă și au devenit cunoscute sub numele de *Septuagint* (latină *septuaginta*, „șaptezeci”).

Acest nume este derivat din povestea conform căreia Ptolemeu Filadelfia a delegat sarcina la șaptezeci și doi de traducători diferiți, șase din cele douăsprezece triburi. După șaptezeci și două de zile, spune povestea, fiecare dintre ei a venit independent cu traduceri identice. Această legendă este utilă pentru a ilustra credința în inspirația divină din spatele fiecărei litere și al fiecărui cuvânt din aceste cărți sfinte. Până în secolul al IV-lea e.n., *Septuaginta* a fost folosită și de Biserica creștină timpurie ca singura sa versiune a *Vechiului Testament*. Diaspora evreiască a fost accelerată de cea de-a doua revoltă evreiască eșuată din anii 132-135 e.n., după care împăratul Hadrian, iritat, i-a expulzat pe toți evreii din Ierusalim sub pedeapsa cu moartea, redenumind orașul de acum pașnic Aelia Capitolina.

Numeroase secte și școli au apărut din amestecul de culturi din Alexandria în timpul acestei ere sincretice a dominației greco-romane. Printre învățăturile lor, la începutul erei actuale, se pot distinge originile Qabalei ebraice, care rezultă dintr-o fuziune între misticismul ebraic și neoplatonismul grec. Acesta din urmă, reamintim, derivă el însuși dintr-un amestec de platonism și pitagoreism. În general, lucrările filosofului și teologului evreu elenist Philo Ludaeus (circa 30 î.Hr. - 45 e.n.), care a fost liderul unei mari comunități evreiești din Alexandria, Egipt, sunt considerate influente în această evoluție. Filon a fost primul care a aplicat tradițiile neopitagoreice la scripturile ebraice și astfel a introdus ideea grecească a exegezei scripturilor prin număr la evrei. Există numeroase referințe în scrierile sale care arată că acesta cunoștea lucrările de aritmologie care circulau în Alexandria la acea vreme. De exemplu, știm că Filon cunoștea *izopsefia* din comentariul său la Geneza 17:15, în care menționează povestea populară conform căreia numele surorii vitrege și soției incestuoase a lui Avraam, Sara, a fost schimbat în Surra deoarece, în greacă, litera suplimentară **rho**, egală cu 100, făcea aluzie la vârsta înaintată la care a trăit.

> *Încă o dată, unii dintre oamenii proști pot râde de adăugarea unei litere care valorează 100 [=* ***rho****], o ridiculizează și își bat joc de ea pentru că nu sunt dispuși să se aplice faptelor și să urmărească adevărul. Căci ceea ce pare a fi adăugarea unei singure litere produce toată armonia. În locul celui mic (dă) cel mare, și în locul celui particular, cel general, și în locul celui muritor, cel nemuritor. Căci printr-un singur* ***rho*** *ea este numită Sara, ceea ce în traducere înseamnă „domnia mea", în timp ce cu doi* ***rho*** *înseamnă „conducător".*

Peste trei secole mai târziu, eruditul Ieronim (342-420 e.n.) menționează, de asemenea, povestea în propriile sale *Întrebări ebraice asupra Genezei*, subliniind eroarea inerentă acesteia:

> *Se înșeală acei oameni care cred că numele Sara a fost scris mai întâi cu un* ***R*** *și că un alt* ***R*** *a fost adăugat ulterior; și deoarece la greci* ***R*** *reprezintă numărul 100, ei presupun multe lucruri absurde despre numele ei. În orice caz, indiferent de modul în care ei susțin că numele ei a fost modificat, acesta nu ar trebui să aibă o pronunție grecească, ci una ebraică, deoarece numele în sine este ebraic*.

După cum s-a menționat anterior, evreii au început în cele din urmă să utilizeze *izopsefia* ca tehnică de interpretare a *Torei*, dar au denumit-o cu numele de *gematria*, un cuvânt derivat din geometria greacă sau geometrie. Exemple de *gematria* apar pentru prima dată în literatura rabinică în secolul al II-lea e.n. Împotriva acestei date, este important de observat că majoritatea textelor *Vechiului Testament* datează din perioada persană, între exilul în Babilon în urma jefuirii Ierusalimului în 587 î.e.n. și cucerirea acestuia de către Alexandru în 332 î.e.n. Chiar și cele mai vechi cărți, inclusiv *Pentateuhul* în cinci volume atribuit lui Moise - *Geneza, Exodul, Leviticul, Numeri și Deuteronomul* - prezintă urme de revizuire majoră în această perioadă. Din numărul mare de scrieri sacre ebraice, canonul cărților care au fost selectate în cele din urmă pentru *Biblia ebraică*, sau „*Vechiul Testament*", așa cum l-au numit creștinii mai târziu, a fost stabilit abia după căderea Ierusalimului în mâinile romanilor în anul 70 e.n., de către rabinii supraviețuitori din Jamnia, care erau nerăbdători să își protejeze religia de catastrofa revoltei evreiești eșuate.

Deoarece chiar și cele mai recente texte preluate în *Biblia ebraică* datează din secolele al III-lea și al II-lea î.e.n., ceea ce precede utilizarea de către evrei a cifrelor alfabetice alexandrine, nu există exemple de *gematrie* ebraică deliberată în *Vechiul Testament*, deși qabaliștii ulteriori s-au străduit să interpreteze scripturile *Vechiului Testament* în această lumină.[22] Cu toate acestea, referințele de mai sus din Filon și Ieronim sunt dovezi ale aplicării *izopsefiei* grecești încă din secolul I e.n. în analiza scrierilor *Vechiului Testament* în traducerea lor din *Septuaginta* de către evreii vorbitori de greacă din Alexandria (pentru cei din Iudeea, limba de zi cu zi era aramaica). Am văzut deja cum, în această perioadă, Iustin Martirul, în *Apologia* sa, a fost, de asemenea, influențat de textul grecesc al versiunii *Septuaginta* pentru a conecta semnul (*semeion*) din *Numeri* 21:9 cu **chi**-ul în formă de cruce din *Timeul* lui Platon. Alte exemple înregistrate de Irineu arată că, până în secolul al II-lea e.n., numeroasele nume ebraice ale lui Dumnezeu, în virtutea traducerii lor în greacă, erau supuse principiilor exegezei qabalistice grecești, în care fiecare literă avea o semnificație:

> ***Adonai** înseamnă uneori „nenumit” și „admirabil”, iar alteori cu un dublu Delta și o aspirație (Haddonai) înseamnă „Cel care separă pământul de apă astfel încât apa să nu se poată ridica împotriva lui”. În mod similar, Sabaoth cu Omega în ultima silabă [ΣΑΒΑΩΘ] înseamnă „voluntar.” În timp ce cu Omicron [ΣΑΒΑΟΘ] înseamnă „primul cer.” Tot astfel, **Iaoth** cu Omega [ΙΑΩΘ] înseamnă „măsură fixă”, în timp ce cu Omicron [ΙΑΟΘ] înseamnă „Cel care pune relele pe fugă”.*

Prin urmare, este evident că traducerea cărților sfinte ale iudaismului în limba greacă a reprezentat un moment de răscruce în dezvoltarea Qabalei ebraice, deoarece a expus în mod natural aceste texte pentru prima dată la aplicarea simbolismului alfabetic elenistic și a *izopsefiei*. Până atunci, o astfel de practică nu a existat și nici nu ar fi putut exista, deoarece cifrele alfabetice erau necunoscute evreilor.

Una dintre aceste afirmații privind existența Qabalei ebraice în *Vechiul Testament* a fost aceea că cei „318 oameni” menționați în *Geneza* 14:14 era o referință *gematrică* la servitorul lui Avraam, Eliezer, al cărui nume în ebraică (אליעזר) era echivalent cu 318. Regretatul Gershom Scholem (1897-1982), printre cele mai importante autorități din lume în ceea ce privește istoria Qabalei ebraice, a recunoscut că această sugestie ar fi putut fi un răspuns rabinic la interpretarea creștină mai timpurie a acestui pasaj, găsită în *Epistola lui Barnaba*, citată anterior, în care Qabala greacă era folosită pentru a susține 318 ca referință la Isus. Acest exemplu timpuriu ar indica faptul că adoptarea *izopsefiei* de către evrei ca tehnică de analiză a scripturilor s-ar fi putut datora nu numai influenței neopitagorienilor, neoplatonicienilor și gnosticilor, ci și creștinilor care, până la sfârșitul secolului I e.n., se distingeau de iudaism ca sectă separată. Cu toate acestea, în general, singurul punct despre care putem fi siguri este, așa cum a remarcat Farbridge în lucrarea sa, *Studies in Biblical and, Semitic Symbolism*:

> *Numai după ce evreii au intrat în contact cu filosofia greacă, simbolismul numerelor a început să joace un rol foarte important în interpretarea evreiască a **Bibliei**. Urme ale influenței pitagoreice există în cea mai veche lucrare iudeo-elenistică, **Septuaginta**. Astfel, pasajul din Isaia XL; 26, „care-și scoate oastea după număr”, este tradus de **Septuaginta** „cel care-și scoate la iveală oastea după număr”.*

După cum s-a menționat deja, cea mai veche lucrare qabalistă evreiască care a supraviețuit, **Sefer Yezirah** sau *Cartea Creației*, a fost scrisă într-un spirit platonic-pitagoreic, probabil cândva între secolele al III-lea și al VI-lea d.Hr., cu siguranță mult după ce Qabalah greacă fusese deja stabilită. *Sefer Yezirah* prezintă fiecare dintre cele douăzeci și două de litere ale alfabetului ebraic ca

22 Prima utilizare consemnată a literelor ebraice ca numere a fost făcută de Macabei în secolul al II-lea î.Hr. și doar cea mai recentă carte inclusă în Biblia evreiască, cartea apocaliptică anti-elenică Daniel, poate fi datată atât de târziu.

un simbol cu semnificații și corespondențe specifice. Acestea au constituit ulterior baza ramurii literale a Qabalei ebraice, care a adoptat metodele folosite de greci și a implicat analiza textelor sacre în funcție de valoarea numerică și de corespondențele simbolice ale fiecărei litere. Atribuțiile originale ale literelor ebraice din *Sefer Yezirah* sunt prezentate mai jos. Ulterior, ordinea planetelor a fost aproximativ inversată, similar cu vechiul sistem grecesc, în care Saturn, ca cea mai îndepărtată planetă, era legată de ultima literă a alfabetului, **omega** (Ω); în alfabetul ebraic, **tau** (ת) (a se vedea fig. 22).

א	Air	🜁	ל	Libra	♎
ב	Saturn	♄	מ	Water	🜄
ג	Jupiter	♃	נ	Scorpio	♏
ד	Mars	♂	ס	Sagittarius	♐
ה	Aquarius	♒	ע	Capricorn	♑
ו	Taurus	♉	פ	Venus	♀
ז	Gemini	♊	צ	Aries	♈
ח	Cancer	♋	ק	Pisces	♓
ט	Leo	♌	ר	Mercury	☿
י	Virgo	♍	ש	Fire	🜂
כ	Sun	☉	ת	Moon	☽

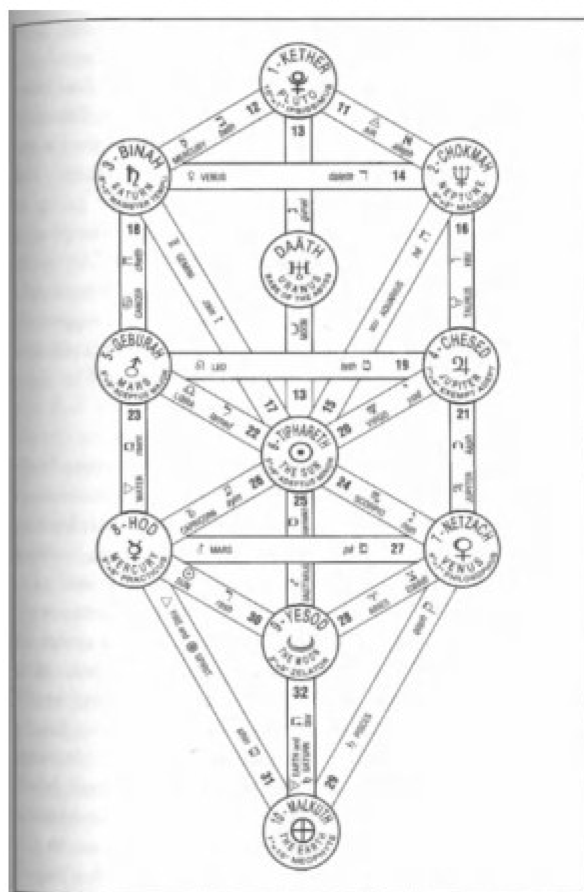

Fig. 22. Arborele vieții prezentând diverse atribute, inclusiv literele alfabetului ebraic, așa cum este folosit de magicienii și cabaliștii moderni. (Retipărit din Aleister Crowley, Magick - Book Four - Liber Aba, a doua ediție revizuită, York Beach. ME: Samuel Weiser, 1997).

Deși *Sefer Yezirah* conține singurul set combinat de atribuții planetare, elementare și zodiacale din literatura antică, ar fi puțin credibil să sugerăm că sistemul nu are legătură cu corelarea anterioară a literelor cu zodiacul în astrologia elenistică sau cu atribuirea pe scară largă a celor șapte vocale grecești celor șapte planete, care datează din scrierile lui Hipocrate și Aristotel. Se pare că autorul *Sefer Yezirah* a încercat să bazeze aceste grupuri de corespondențe simbolice pe considerații gramaticale, așa cum s-a întâmplat în cazul împărțirii alfabetului grecesc de către gnostici. Deoarece alfabetul ebraic nu avea vocale, așa cum avea alfabetul grecesc, a trebuit să se aleagă alte litere pentru a reprezenta planetele. Prin urmare, autorul *Sefer Yezirah* a ales propriul său grup de șapte litere speciale care să corespundă numărului planetelor, la fel ca vocalele în greacă, și anume cele șapte litere „duble” (ת ר פ כ ד ג ב), numite astfel deoarece fiecare dintre aceste litere ebraice ar putea fi pronunțate în două moduri. În realitate, sugestia că există o dublă pronunție pentru litera **resh** este tensionată din punct de vedere fonetic, indicând o potrivire ușor forțată. *Sefer Yezirah* afirmă:

> *Șapte duble:* ת ר פ כ ד ג ב *.... Fiecare are două sunete: B-Bh, G-Gh, D-Dh, K-Kh, P-Ph, R-Rh, T-Th. O structură de moale și tare, o structură de puternic și slab, duble pentru că sunt transpuneri .... Gravați-le, sculptați-le, combinați-le, ca planete în Univers, zile în An și porți în Suflet. Din ele gravați cele șapte firmamente, șapte pământuri, șapte săptămâni. Prin urmare, șapte este iubit sub toate cerurile. Cum? Fă-l pe* ***beth*** *rege peste viață, leagă-i o coroană și cu ea reprezintă Saturn în Univers, duminica în An și ochiul drept în Suflet. Fă-l rege pe* ***gimel****, leagă-i o coroană și înfățișează-l pe Jupiter în Univers, luni în An și ochiul stâng în Suflet. Fă-l rege pe* ***daleth****, leagă-i o coroană și cu ea înfățișează Marte în Univers, Marți în An și urechea dreaptă în Suflet. Fă-l rege pe* ***kaph****, leagă-i o coroană și cu ea înfățișează Soarele în Univers, miercuri în An și urechea stângă în Suflet. Fă-l rege pe* ***peh****, leagă-i o coroană și înfățișează cu ea Venus în Univers, joi în An și nara dreaptă în Suflet. Fă-l rege pe* ***resh****, legați-i o coroană și reprezentați cu ea Mercur în Univers, vineri în An și nara stângă în Suflet. Fă-l rege pe* ***tau****, leagă-i o coroană și înfățișează cu ea Luna în Univers, Sabatul în An și gura în Suflet .... Acestea sunt cele șapte planete ale Universului, cele șapte zile ale creației și cele șapte porți ale Sufletului*.

După asocierea dintre cele șapte planete și aceste șapte litere „duble”, mai rămâneau de atribuit cincisprezece litere din alfabetul ebraic. Din nefericire pentru autorul *Sefer Yezirah*, alfabetul ebraic de douăzeci și două de litere era mai puțin potrivit pentru această acomodare decât alfabetul grecesc, deoarece cele douăsprezece semne ale zodiacului și cele șapte planete lăsau doar trei litere pentru cele cinci elemente aristotelice. Pământul și eterul au fost, prin urmare, pur și simplu omise cu totul. Cele trei elemente alese rămase au fost atribuite literelor **aleph**, **mem** și **shin**, pe care autorul, în conformitate cu propriul său sistem fonetic ciudat, le desemnează litere „matrice”. Ultimele șapte litere, numite „unice”, au fost atribuite semnelor zodiacale în succesiunea lor naturală.

Atribuirea primei litere, **aleph** (**א**), elementului aer se poate baza pe Qabalah greacă, în care litera echivalentă **A** era inițiala cuvântului grecesc pentru acest element (aer), după cum reiese din pasajul referitor la Adam din lucrarea lui Zosimus *Despre litera Omega*, citată anterior. Litera **mem** (מ) a fost alegerea evidentă pentru apă, deoarece „apă” a fost sensul literei-nume în feniciană și ebraică, reflectând originea sa în hieroglifa egipteană pentru apă. Al treilea și ultimul element aristotelic încorporat a fost focul. Acesta a fost atribuit penultimei litere înainte de **tau** (**ת**), și anume **shin** (ש), care înseamnă „dinte”. Această asociere se regăsește și în scrierile grecești, respectiv *Apocalipsa* 21:8, unde Ioan din Patmos a scris despre purificarea prin „dintele de foc”.

În *Sefer Yezirah*, fiecare dintre literele ebraice este asociată cu puterile creatoare ale Kosmosului. Asemănarea cu învățăturile gnostice ale lui Marcus și Marsanes este evidentă, sugerând că autorul *Sefer Yezirah* cunoștea o formă a acestei doctrine gnostice. Teoria gnostică a creației prin emanații este reflectată în text, în care lumea este proscrisă într-o serie de zece

emanații, sau **sefiroth**, la rândul lor clar modelate pe decadența pitagoreică. Cu toate acestea, Scholem a fost de părere că:

> *În timp ce speculația numerico-mistică a **sefiroth** își are probabil originile în surse ηeo-pitagoreice - Nicomah din Gerasa, celebrul autor al unei aritmologii mistice care a trăit în jurul anului 140 e.n., provenea din Palestina de la vest de Iordan -, ideea „literelor cu ajutorul cărora au fost create cerul și pământul” poate proveni chiar din iudaism. În prima jumătate a secolului al III-lea, ea este întâlnită într-o declarație a **amora** [vorbitorului] babilonian, Rab, originar din Palestina. Este perfect imaginabil ca două teorii inițial diferite să fi fost fuzionate sau juxtapuse în doctrina autorilor cu privire la cele treizeci și două de căi. Această gamă de idei s-ar potrivi bine în secolul al II-lea sau al III-lea în Palestina sau în împrejurimile sale imediate*.

Cu cel mai mare respect pentru Scholem, această concluzie este în mod evident contrară greutății dovezilor pe care le avem acum. Putem fi de acord cu el, la fel ca Ronan, cu privire la originea geografică probabilă a conceptului, deoarece Numenius, Iamblichus, Nicomachus și, posibil, și Marcus, proveneau din regiunea palestiniano-siriană; deși influența Alexandriei din apropiere nu poate fi niciodată neglijată ca centru major de învățare în zonă. Cu toate acestea, chiar și prin amânarea *Sefer Yezirah* până la cea mai timpurie dată posibilă pentru Scholems, secolul al III-lea e.n., mai degrabă decât secolul al VI-lea, nu este posibil să susținem că această lucrare qabalistă evreiască a fost contemporană cu scrierile disponibile din alte școli care au legat alfabetul de creație. De fapt, toate dovezile istorice indică faptul că ideea își are originea în doctrina gnostică, deoarece apare în învățăturile lui Marcus, care a murit în jurul anului 175 e.n., și în cele ale lui Marsanes, care, de asemenea (cel mai probabil), sunt anterioare *Sefer Yezirah*. Gershom Scholem nu face nicio referire la Marcus în cartea sa *Origins of the Kabbalah* și nici la textul lui Marsanes din codicele Nag Hammadi, publicate cu doar un an înainte de moartea sa. Am văzut că noțiunea de participare a alfabetului grecesc la crearea sufletului sau a Sufletului Lumii era menționată și în doctrinele neopitagoreice și neoplatonice din aceeași perioadă.[23]

În orice caz, este imposibil să susținem o origine evreiască pentru tehnicile colective pe care le numim acum Qabalah literală, sistemul de analiză a scripturilor în care corespondențele matematice și simbolice atribuite fiecărei litere au fost aplicate textelor sacre în căutarea sensului ascuns, așa cum a făcut Teodor cu *Timeu* al lui Platon. După cum a subliniat Stephen Ronan, *Sefer Yezirah* nu face nicio referire la valoarea numerică sau la forma literelor, sau la oricare dintre celelalte concepte ale exegezei cabalistice care au fost utilizate de mult timp de numeroși scriitori greci. Am văzut că aceste aspecte, cum ar fi *izopsefia* și alte metode, au evoluat ca parte a tradițiilor pitagoreice și platonice și nu au fost adoptate de evrei decât mult mai târziu, când aceste tehnici erau deja foarte evoluate. Simbolismul alfabetic și diviziunea pseudogramaticală asociată a alfabetului care apar în *Sefer Yezirah* sunt, de asemenea, concepte grecești care erau deja bine dezvoltate încă din epoca elenistică. Având în vedere toate dovezile, nu există nimic care să susțină încercarea lui Scholem de a separa conceptul particular al rolului creator al alfabetului în *Sefer Yezirah* de influențele grecești recunoscute în restul lucrării. Într-adevăr, în *Encyclopaedia Judaica*, pentru care a scris o discuție detaliată a dovezilor literare evreiești pe această temă, Scholem a concluzionat pur și simplu că *Sefer Yezirah* a fost scrisă de un evreu devotat care încerca să „iudaizeze” speculațiile gnostice sau pitagoreice neevreiești care se potriveau spiritului său.[24]

---

23 Semnele acestei idei pot fi urmărite până la primii pitagoreici, care au subliniat că „intervalul de la alfa la omega în alfabet ... este egal cu cel al întregului sistem al universului”; Aristotel. *Metaphysics*, 1093b, H. Treddenick (trad.) (Cambridge: Harvard University Press, 1962), p. 301.

24 G. Scholem, „*Sefer Yezirah*”, în *Encyclopatedia Judaica*, vezi și *Kabbalah*, pp. 27-28, în care Scholem notează originea greacă a mai multor termeni din carte, inclusiv permutările lui YHW (יהו) ca transliterare a lui IAO. În cartea sa Origins of the Kabbalah, pp. 32-33, fn. 55, Scholem notează că istoricul Reitzenstein, pe baza unui studiu comparativ al literelor mistice din acea perioadă, a fost de părere că această carte este de origine elenistică și poate fi datată încă din secolul al II-lea e.n.; R. Reitzenstein, Poimandra (Leipzig: Teubner, 1904), p. 291.

O altă tehnică a Qabalei ebraice a fost **temurah**. Aceasta implica înlocuirea unor litere cu altele, în conformitate cu diverse sisteme de perechi stabilite, până când (sperăm) se crea un cuvânt nou recognoscibil. De exemplu, unul dintre aceste sisteme, numit **athbash** (אתבש), se numește astfel deoarece implica luarea fiecărui cuvânt și schimbarea primei litere din alfabet (א) cu ultima (ת), a celei de-a doua (ב) cu penultima (ש) și așa mai departe. Astfel, conform acestui sistem, cuvântul **Sheshak** (ששכ) din scriptura ebraică devine Babel (בבל) și, prin urmare, se presupune că este o referință ascunsă la Babilon. Acest sistem a fost aproape sigur dezvoltat de evrei, deoarece era puțin probabil să producă vreun cuvânt semnificativ în greacă din cauza utilizării vocalelor în această limbă. Cu toate acestea, împerecherea literelor în **temurah** reflectă alocarea anterioară a perechilor de litere grecești la părți ale corpului de către gnosticul Marcus și la semnele zodiacului de către astrologii eleniști, după cum a consemnat Vettius Valens. Un exemplu timpuriu de **temurah** citat de Scholem se găsește într-o amuletă magică ebraico-greacă datând din secolele II-IV e.n., care include un verset din textul ebraic al *Deuteronomului* (28:58), dar, în mod interesant, chiar și acesta este transcris în greacă.

Pe scurt, dovezile istorice arată că cea mai timpurie manifestare a Qabalei ebraice literale, setul de corespondențe din *Sefer Yezirah*, nu a fost o idee nouă, ci, în cel mai bun caz, o adaptare la alfabetul ebraic a practicii Qabalei grecești existente deja de multe secole. Grecii, cărora le plăcea să se joace cu cuvintele, pe lângă faptul că au fost primii care au atribuit literele lor constelațiilor, zodiacului, planetelor și elementelor și care au creat un simbolism alfabetic extins și corespondențe, au fost, de asemenea, responsabili pentru dezvoltarea altor aspecte ale Qabalei literale utilizate ulterior de evrei, cum ar fi exegeza qabalistică, cifrele alfabetice, *izopsefia*, notarichon, și *pythmenes* sau **aiq beker**. Acest ultim fapt a fost prea adesea ignorat de cabaliștii evrei, atât antici, cât și moderni, care, din păcate, au fost în general inconștienți de datoria lor istorică față de greci. Qabaliștii greci precum Marcus, Marsanes și Theodorus cunoșteau și foloseau un întreg sistem coerent de simbolism și exegeză a alfabetului grecesc și nu menționau niciun fel de sistem similar al Qabalei ebraice. Într-adevăr, nu există nicio dovadă că ar fi existat vreuna la acea vreme.

Școala qabalistă a iudaismului își are începuturile cu peste un mileniu mai târziu, apărând brusc în secolul al XIII-lea e.n. în sudul Franței și în Spania. Doctrinele Qabalei evreiești pot fi găsite în principala colecție de scrieri conexe din secolul al XIII-lea, cunoscută sub numele de *Zohar*. Cu toate acestea, ea pretinde că își trage moștenirea din texte anterioare, inclusiv *Sefer Yezirah*, și din altă literatură a gnosticismului evreiesc. Acestea includeau speculații ale misticismului **Merkabah** (*merkabah* fiind numele carului sau tronului divin care apare în 1 Ezechiel), în care vizionarul extatic se ridica prin regiunile celor șapte palate sau ceruri (*hekhaloth*) pentru a ajunge la tronul lui Dumnezeu, în mod clar similar cu călătoriile de ascensiune descrise în textele gnostice și papirusurile magice grecești. Prin urmare, în ciuda intervalului considerabil de timp, Qabala ebraică din Evul Mediu a fost legată de tradiția anterioară prin referința sa la aceste texte și la comentariile ulterioare aferente.

După cum s-a indicat în introducerea la această carte, Qabala literală despre care am discutat este o combinație de tehnici de interpretare a scripturilor care au format doar o mică parte din filosofia și doctrinele Qabalei ca sectă a iudaismului. O analiză a influențelor grecești, gnostice sau a altor influențe străine asupra întregului spectru al Qabalei ebraice, spre deosebire de măsura în care această școală a evoluat din speculațiile interne ale iudaismului, este un studiu care nu intră în domeniul de aplicare al acestei cărți și un subiect despre care Scholem și alții au scris deja cu autoritate. Pentru scopurile noastre actuale limitate, este suficient să observăm că doctrinele qabaliste ebraice au atins apogeul importanței lor în iudaismul din Europa în timpul Evului Mediu. În consecință, ele au avut o influență uriașă și asupra tradiției magice occidentale, care s-a inspirat în mare măsură din învățăturile ezoterice iudaice, și ca sursă pentru gnoza interioară a gândirii creștine ortodoxe.

Cap. 13 - EXEGEZA QABALISTICĂ GREACĂ

Am văzut că grecii au dezvoltat, de-a lungul a o mie de ani, o varietate de tehnici diferite pe care le-au folosit pentru a găsi straturi suplimentare de semnificație în nume, cuvinte și fraze importante, căutând mesaje de la zei. Pornind de la simbolismul pictural al unor litere individuale, literele alfabetului au atras un simbolism suplimentar și diverse seturi de corespondențe. Crearea cifrelor alfabetice și dezvoltarea *izopsefiei* au adăugat acestui simbolism posibilitățile de permutare matematică și mistica numerelor pitagoreice. Numerele magice își transmiteau calitățile cuvintelor cu valoare echivalentă, iar numele și cuvintele magice sporeau calitățile numerelor asociate cu ele. Existau, de asemenea, și alte mijloace de joc de cuvinte independente de matematică, cum ar fi *palindromurile*, jocurile de cuvinte, anagramele și acronimele. Exegeza cabalistică, sau cabala literală, constituie aplicarea acestor tehnici combinate și a simbolismului la fiecare literă individuală a unui cuvânt sau nume specific, în căutarea unor niveluri suplimentare de semnificație. Din fericire, după cum am văzut, din lumea antică au supraviețuit câteva exemple care arată modul în care principiile colective ale Qabalei grecești au fost utilizate în acest fel în practică.

Deși știm că **izopsefia** și simbolismul literelor individuale aveau o mare vechime și erau utilizate pe scară largă în Epoca elenistă, combinația acestor tehnici și a altora în analiza detaliată literă cu literă a cuvintelor - de obicei numele zeităților - nu este evidențiată decât mult mai târziu. Se pare că gnosticii au jucat un rol central în sinteza și dezvoltarea acestui aspect al Qabalei grecești, deoarece ei oferă cele mai timpurii exemple de exegeză Qabalistică. Pasajele din Irenaeus și Hippolytus care păstrează învățăturile lui Marcus arată că numele lui Isus ar fi putut fi printre primele care au fost analizate în acest fel, nu mai târziu de secolul al II-lea e.n. În *Pistis Sophia*, compilată în jurul anului 300 e.n., îl găsim pe Isus însuși oferindu-le discipolilor săi o exegeză a numelui **IAO**, numele grecesc pentru Yahweh sau Iehova:

> *Aceasta este interpretarea sa: **Iota**, Universul a ieșit; **Alfa**, le vor transforma; **Omega**, va deveni completarea tuturor completărilor*.

Analiza elaborată și extinsă a cuvântului **psyche** de către Theodorus, expusă anterior, arată că în secolul al IV-lea e.n., în mâinile neoplatonicienilor, exegeza qabalistică a înflorit pe deplin ca tehnică. Ne este imposibil acum să stabilim dacă Qabala literală a fost dezvoltată în principal de o școală, precum gnosticii, neopitagoricii sau neoplatonicienii, sau în ce măsură aceste școli erau îndatorate unei surse comune, precum divinația și magia populară elenistică.

Savantul cartaginez Martianus Capella, care a înflorit în jurul anului 400 e.n., ne oferă un alt exemplu excelent al modului în care Qabalah greacă a fost folosită în aplicații practice. Acesta se găsește în lucrarea sa majoră, intitulată *Despre căsătoria dintre mercur și filologie*, care a fost timp de secole un manual popular despre așa-numitele „șapte arte liberale”: aritmetică, geometrie, muzică, astronomie, gramatică, dialectică și retorică. Fiecare dintre aceste arte a fost personificată de Martianus în eseurile sale ca o zeitate. Într-un astfel de eseu, de exemplu, zeița Aritmetică, care este însoțită de Pitagora ca ghid, calculează numărul 717 pe degete; zeița Filosofie explică apoi că acesta este modul Aritmeticii de a-l saluta pe Jupiter cu propriul său nume, deoarece grecii îl numeau pe Jupiter „Începutul” (**H APXH** = 717).

Martianus oferă o exegeză detaliată a altor două nume divine, utilizând câteva dintre tehnicile Qabalei grecești, inclusiv simbolismul literelor individuale, *izopsefia*, regula lui nouă și numerologia pitagoreică. Pasajul relevant are loc atunci când zeița Filologie („dragostea de învățătură”) recurge la divinație prin numerologie pentru a determina dacă Mercur va fi un soț potrivit:

> *Și astfel, ea a încercat să afle din numere dacă o căsătorie ar fi benefică și dacă rapiditatea înaripată a vârtejului ceresc s-ar uni cu ea printr-o legătură potrivită de căsătorie. Ea a numărat pe degete literele numelui său și pe cele ale lui [Mercur] Cyllenian - nu numele pe care i l-au dat poveștile contradictorii ale diferitelor națiuni, nu numele pe*

care l-au creat diferitele ritualuri ale popoarelor, variind în funcție de interesele și cultele fiecărui loc, ci acel nume pe care Jove însuși i l-a stabilit printr-o proclamație celestă la nașterea sa și despre care cercetările greșite ale omului au susținut că a fost făcut cunoscut doar prin ingeniozitatea egiptenilor. Ea a luat de la fiecare capăt al numelui său elementul de delimitare care este atât primul, cât și terminusul perfect al numărului. Apoi a venit numărul care este venerat ca Domn în toate templele pentru soliditatea sa cubică. În poziția următoare, ea a luat o literă pe care înțeleptul Samian o considera ca reprezentând ambiguitatea dublă a destinului muritor. În consecință, a apărut numărul 1218.

Micșorând acest număr prin regula lui nouă, prin înlocuirea zecilor cu unități, ea l-a redus în mod inteligent la numărul trei. Propriul său nume, care era exprimat numeric sub forma 724, a fost redus la numărul patru; aceste două numere (trei și patru) sunt marcate de o relație armonioasă între ele. Numărul trei este cu siguranță perfect, deoarece poate fi aranjat rațional ca un început, un mijloc și un sfârșit; el singur formează o linie și definește solidele (deoarece solidele sunt definite prin lungime și adâncime); în plus, triplarea numărului trei este prima care dă un cub din numerele impare. Cine nu cunoaște triplul armoniilor în muzică? Iar un număr impar este atribuit masculinității. Tot timpul se schimbă într-o triplă succesiune [trecut, prezent și viitor]; numărul trei este, de asemenea, germenul numerelor perfecte, și anume al lui șase și al lui nouă, prin diferite forme de legătură [3x2 și 3 x 3]. Prin urmare, el este asociat în mod corespunzător cu zeul raționalității.

Dar Filologia, pentru că ea însăși este o femeie foarte învățată, deși este socotită printre numerele feminine (pare), totuși este făcută perfectă prin calcul complet. Căci numărul patru, cu părțile sale, alcătuiește el însuși întreaga putere a decadenței [1 + 2 + 3 + 4 = 10] și, prin urmare, este perfect și numit ***cvadrat****, ca și Cilenianul însuși, cu care sunt asociate cele patru anotimpuri ale anului, regiunile cerului, elementele pământului. Acel jurământ celebru al bătrânului Pitagora, care nu se abținea să jure „pe tetradă” - ce semnifică acesta dacă nu numărul raportului perfect? În sine, ea conține unu, duada, triada și este ea însăși pătratul lui doi, în cadrul căror proporții se produc armoniile muzicale .... Astfel, în examinarea concordanței dintre numere, fecioara isteață a fost încântată*.

În timpul Evului Mediu, savanții au căutat fără succes să descopere „numele divin” al lui Mercur și să explice acest pasaj, care, la fel ca cel din Apocalipsă, a devenit o enigmă pentru generațiile următoare. Aceasta a fost în cele din urmă deslușită în 1599 de tânărul olandez strălucit - pe atunci avea doar 17 ani - Hugo Grotius (1582-1645), care va deveni mai târziu celebru atât ca erudit religios, cât și ca fondator al dreptului internațional. „Primul și cel mai perfect capăt al numărului” este 9, care completează primul deceniu pitagoreic. Este numit „perfect” deoarece este pătratul lui trei și este reprezentat prin litera **theta** (Θ). Urmează numărul venerat „ca Domn în toate templele pentru soliditatea sa cubică”. Am văzut anterior că Iamblichus și Theodorus se referă la opt ca la „primul cub” (2 x 2 x 2), la fel ca Plutarh, atunci când notează atribuirea sa de către pitagoreici zeului Poseidon. Numărul sugerat este 800, fiind 8 (primul cub) înmulțit cu 100 (pătratul lui 10) și valoarea literei omega (Ω = 800). „Înțeleptul samian” nu este altul decât Pitagora însuși, care provenea din insula Samos. Potrivit lui Pitagora, litera care reprezenta „ambiguitatea dublă a destinului muritor” era litera de răscruce, **upsilon** (Y).

Aceasta ne dă atunci literele pentru numele Thouth, sau Thoth (ΘΩYΘ), numele egiptean pentru Hermes Trismegistus, sau Mercur. Numele se adaugă la 1218. În mod similar, valorile literelor grecești pentru Filologie (ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ) se adaugă la 724. Prin aplicarea regulii lui nouă, 1218 și 724 se reduc la trei (1+2+1+8=12 = 1+2 = 3) și, respectiv, la patru (7 + 2 + 4 = 13 = 1+3 = 4). Acestea, atunci când sunt adunate, formează șapte. Aceste numere sunt apoi explicate de Martianus în funcție de calitățile lor, conform corespondențelor tradiționale extinse găsite în aritmologia greacă pentru fiecare dintre cifrele decadenței pitagoreice. Se va reaminti că utilizarea acestei tehnici de către Martianus este similară cu relatarea mai veche a numerologiei pitagoreice tradiționale dată de Hippolytus și citată anterior.

Exemplele lui Theodorus și Martianus arată exact cum tehnicile Qabalei grecești erau aplicate în practică în lumea antică. Deși, prin urmare, ar fi fost o chestiune simplă să se utilizeze Qabalah greacă în conformitate cu metodele anticilor, din păcate, aceste surse originale nu par să fi fost cunoscute sau menționate de autorii celor mai multe cărți moderne New Age despre numerologia pitagoreică, misticismul enneadei, Qabalah și altele asemenea. Pentru cei care sunt interesați de aceste domenii, valorile numerice ale literelor grecești au fost rezumate în tabelele de la sfârșitul acestei cărți, împreună cu toate acele cazuri de utilizare a simbolismului literelor autentificate în istoria antică și la care s-a făcut referire mai devreme în text. Cea mai bună sursă timpurie pentru corespondențele aritmologice pentru decadă este, fără îndoială, *Teologia aritmeticii*, atribuită lui Iamblichus. Așa-numita numerologie „pitagoreică”, sau tehnica regulii lui nouă folosită de gnostici și de alții, care este fundamentul numerologiei simplificate încă în uz astăzi, a fost, de asemenea, descrisă în pasajul lui Hippolytus citat mai sus cu suficientă claritate pentru a nu necesita explicații suplimentare.

Pentru a rezuma, știm că Qabalah greacă încorpora cel puțin următoarele tehnici:

Numărul de litere. Cel mai simplu mod de a reduce un cuvânt la analiza numerică, care implică numărarea numărului de litere dintr-un cuvânt. Această abordare apare adesea în papirusurile magice grecești, unde numele sau cuvintele magice sunt notate în mod expres ca având șapte litere, același număr ca planetele, sau un alt număr important, cum ar fi o sută, fiind pătratul decadenței. Poziția ocupată de o anumită literă într-un cuvânt și relația sa cu cele din jurul său a fost un alt motiv posibil de comentariu.

Simbolismul literelor individuale: Interpretarea unui cuvânt în conformitate cu simbolismul sau corespondențele atribuite literelor individuale de către tradiție; adesea bazată pe forma sau valoarea numerică a literei.

Isopsefia sau gematria: Adunarea literelor dintr-un cuvânt sau dintr-o frază pentru a obține o valoare numerică. Acest număr era fie important în sine, fie folosit pentru a-l lega de un alt cuvânt sau frază de valoare egală.

Aritmologie: Interpretarea numerelor în decadența primară, la care cuvintele sau literele au fost reduse prin diferite metode, în conformitate cu asociațiile și atribuțiile filosofice tradiționale date fiecăruia dintre aceste numere sau litere de către Pitagora și extinse de adepții săi în secolele următoare.

Pythmenes sau aiq beker: Reducerea valorii numerice a fiecărei litere la rădăcina sa primară în numerele de la 1 la 9. Fiecare dintre aceste cifre sau litere putea fi apoi supusă unei alte tehnici, cum ar fi interpretarea în funcție de atribuțiile lor pitagoreice tradiționale. Theodorus arată că această metodă servea și la conectarea literelor cu aceeași valoare de rădăcină, de exemplu cele cu valoarea 700, 70 și 7, triplând astfel posibilitățile de simbolism și exegeză.

Numerologia pitagoreică sau regula lui nouă: O extensie a *pythmenes*, prin care valorile rădăcinilor literelor dintr-un cuvânt erau reduse matematic prin adunare pentru a obține o singură valoare de la 1 la 9 pentru întregul nume sau cuvânt. Alternativ, întreaga valoare a unui cuvânt putea fi împărțită la nouă, iar restul era utilizat în scopuri interpretative. În cea mai veche descriere a tehnicii de către Hippolytus, orice repetare a unei litere sau a unui sunet lung de vocală era eliminată.

Grupări gramaticale: Diviziunea preliminară a literelor dintr-un nume sau cuvânt în grupuri stabilite, înainte de aplicarea regulii de nouă sau a altor tehnici de analiză cabalistică. Aceste grupuri erau de obicei bazate pe gramatică, cum ar fi aspiratele, vocalele, semivocalele și mutele, deși cele trei „litere duble” erau de asemenea identificate ca un grup separat. Numărul de vocale dintr-un

cuvânt era deosebit de important, deoarece acestea erau percepute ca fiind cele mai puternice litere datorită legăturii lor cu cele șapte planete. Pronunția aspirată era, de asemenea, o calitate notabilă, reflectând respirația, viața și spiritul.

Numerele din stânga: Convingerea conform căreia cuvintele cu o valoare în isopsefie mai mică de 100 aveau o conotație negativă.

Numerele pare și impare: O practică similară invocată după aplicarea regulii de nouă, bazată pe ideea că numerele impare sunt masculine, ascendente și pozitive, iar numerele pare sunt feminine, descendente și negative. Se pare că această practică era folosită în special de egipteni și deriva din coloanele pitagoreice de cognați și din calitățile atribuite monadei și duadei.

Notarichon: Un cuvânt grecesc care desemnează abrevierea sau acrostihul, în care simbolismul unei litere era derivat din faptul că era inițiala unui anumit cuvânt. Prin extensie, o întreagă frază era redusă la un cuvânt format din inițialele sale sau la un cuvânt utilizat ca abreviere pentru o frază. Uneori, o abreviere era formată atât din prima, cât și din ultima literă a unui cuvânt.

Cap. 14 - CONCLUZII

Simbolismul literelor este inerent în istoria alfabetului în sine și în originile sale din scrierile pictografice utilizate de egipteni, mesopotamieni, micenieni și minoieni. Utilizarea (literelor alfabetice ca simboluri pentru concepte filosofice și cosmologice a fost inițiată de Pitagora și Platon, iar mai târziu a fost răspândită de greci de-a lungul istoriei lor, în special în epoca clasică și elenistică. Această practică a ajuns în cele din urmă să includă o întreagă gamă de idei și obiecte, precum note muzicale, părți ale corpului uman, îngeri, elemente, planete, stele și semne ale zodiacului.

Colateral cu aceasta a fost dezvoltarea cifrelor alfabetice. Acestea au fost concepute de greci, deși este posibil să fi fost influențate de o numerologie similară a limbajului, care se pare că era folosită mai devreme de asirieni. Unul dintre aceste sisteme numerice, cel alexandrin sau milesian, a fost răspândit în întreaga lume antică, împreună cu toate celelalte aspecte ale culturii grecești, prin cuceririle lui Alexandru cel Mare în secolul al III-lea î.Hr. Sistemul de cifre alfabetice, împreună cu partenerul său natural, numerologia populară contemporană a pitagoricilor, s-a dezvoltat în cele din urmă într-o filosofie și un sistem cuprinzător de analiză lingvistică. Simbolismul antic și în continuă evoluție al literelor grecești s-a combinat cu științele *izopsefiei* și *aritmologiei* pentru a forma un sistem pe care îl putem numi - în lipsa unui termen mai bun - Qabalah greacă, evidențiată, după cum am văzut acum, în numeroase exemple din lumea antică.

Utilizarea cifrelor alfabetice și a Qabalei grecești a fost introdusă la alte popoare din Mediterana în timpul epocii elenistice, o epocă sincretică din punct de vedere cultural. În această perioadă, au existat și alte speculații cu privire la simbolismul literelor grecești, rezultate din progresele înregistrate în diverse domenii, precum alchimia, gramatica și geometria. Combinațiile de litere ale alfabetului grecesc erau considerate capabile să controleze zeii înșiși. Acestea apar în nenumărate papirusuri magice, cântece, farmece și amulete. Până în primul și al doilea secol al erei actuale, alfabetul a devenit clar identificat cu puterile cerului, iar literele sale au fost considerate de diverse grupuri religioase ca fiind bătrâni, îngeri și eoni. Gnosticii au dezvoltat Qabalah greacă în mod extensiv, după cum se poate vedea în învățăturile care au supraviețuit ale unor figuri precum Marcus, Monoimus și Marsanes. Influența gnostică în special a condus la utilizarea Qabalei grecești în Biserica creștină timpurie, unde se găsește în scrierile primilor Părinți ai Bisericii, inclusiv Iustin, Tertulian, Hipolit, Irineu, Lactanțiu, Ieronim și Augustin. Exemple de simbolism qabalistic grecesc supraviețuiesc încă în Biserica Creștină. În secolele al III-lea și al IV-lea e.n., neoplatoniști precum Amelius Theodoras au adoptat și dezvoltat, de asemenea, principii qabalistice grecești pentru a-și susține și explica teoriile.

În aceeași perioadă, doctrinele creștine și gnostice din Orientul Apropiat, împreună cu impactul global al culturii și filosofiei elenistice asupra misticismului evreiesc, au influențat textele evreiești care au fost fundamentale pentru evoluția ulterioară a Qabalei ebraice. Un punct crucial în această evoluție a fost traducerea cărților sacre ale iudaismului în greacă, în *Septuaginta*. Aceasta, la rândul său, a dus la aplicarea tehnicilor qabalistice grecești în literatura ebraică. În același timp, adoptarea sistemului numeric alexandrin de către evrei și adaptarea simultană a acestuia la alfabetul ebraic au creat posibilitatea aplicării *izopsefiei* autohtone la textele în ebraică. Întreruperea Qabalei în iudaism în timpul Evului Mediu, împreună cu o recrudescență contemporană a interesului pentru neoplatonism, a avut la rândul său un efect major și de durată asupra gnozei creștine și a tradiției magice occidentale.

Astfel, grecilor antici le datorăm doctrina pe care astăzi o cunoaştem doar sub numele său ebraic, Qabalah. Ca bază originală a tehnicii de analiză literară prin simbolism alfabetic și numerologie, Qabalah greacă reprezintă un corp de cunoștințe și un domeniu de studiu care poate fi cu adevărat de sine stătător, la fel cum a fost pentru anticii care l-au folosit. Prin urmare, este de sperat că lucrarea de față îi va ajuta pe viitorii autori să evite eroarea inutilă și regretabilă de a confunda Qabalah greacă antică și Qabalah ebraică ulterioară. De asemenea, se speră că cercetarea preliminară prezentată aici, împreună cu citarea surselor originale și a datelor istorice, acolo unde

este posibil, va oferi celor interesați un corpus de materiale de referință utile și o bază academică mai fiabilă pentru continuarea lucrărilor în acest domeniu decât a fost disponibilă până acum.

Kieren Barry

ANEXA 1

TABELE DE CORESPONDENȚĂ

Tabelul 1. Originea alfabetului grecesc în alfabetul fenician și hieroglifele egiptene

Greek Letter		Greek Letter Name	Phoenician Letter	Egyptian Hieroglyphic
Α	α	alpha	aleph	ox
Β	β	beta	beth	house
Γ	γ	gamma	gimel	
Δ	δ	delta	daleth	door
Ε	ε	epsilon	heh	
F	ς	digamma; episemon	waw	prop
Ζ	ζ	zeta	zayin	
Η	η	eta	cheth	courtyard, fence
Θ	θ	theta	teth	
Ι	ι	iota	yod	
Κ	κ	kappa	kaph	
Λ	λ	lambda	lamedh	
Μ	μ	mu	mem	water

Greek Letter		Greek Letter Name	Original Phoenician Letter	Original Egyptian Hieroglyphic
Ν	ν	nu	nun	snake
Ξ	ξ	xi	samekh	
Ο	ο	omicron	ayin	eye
Π	π	pi	peh	
Q	Q	qoppa	qoph	
Ρ	ρ	rho	resh	head
Σ	σ ς	sigma	shin	
Τ	τ	tau	tau	cross
Υ	υ	upsilon	waw	prop
Φ	φ	phi		
Χ	χ	chi		
Ψ	ψ	psi		
Ω	ω	omega	ayin	eye

Tabelul 2. Valori numerice atribuite alfabetului grecesc

Greek Letter		English Equivalent	Alexandrian or Milesian Value	Herodianic or Acrophonic Value	Ordinal Value
Α	α	A	1		1
Β	β	B	2		2
Γ	γ	G	3		3
Δ	δ	D	4	10	4
Ε	ε	EE	5		5
F	ς	W	6		-
Ζ	ζ	Z	7		6
Η	η	H	8	100	7
Θ	θ	TH	9		8
Ι	ι	I	10	1	9
Κ	κ	K	20		10
Λ	λ	L	30		11
Μ	μ	M	40	10,000	12
Ν	ν	N	50		13

Greek Letter		English Equivalent	Alexandrian or Milesian Value	Herodianic or Acrophonic Value	Ordinal Value
Ξ	ξ	X	60		14
O	o	O	70		15
Π	π	P	80	5	16
Ϙ	Ϙ	Q	90		-
P	ρ	R	100		17
Σ	σ ς	S	200		18
T	τ	T	300		19
Y	υ	U	400		20
Φ	φ	F	500		21
X	χ	KH	600	1,000	22
Ψ	ψ	PS	700		23
Ω	ω	OO	800		24

Tabelul 3. Îngeri și nume magice atribuite alfabetului grecesc

Greek Letter		24 Elders or Angels	Magical Name of Letter	
Α	α	Achael	ΑΚΡΑΜΜΑΧΑΜΑΡΙ	Akrammachamari
Β	β	Banuel	ΒΟΥΛΟΜΕΝΤΟΡΕΒ	Boulomentoreb
Γ	γ	Ganuel	ΓΕΝΙΟΜΟΥΘΙΓ	Geniomouthig
Δ	δ	Dedael	ΔΗΜΟΓΕΝΗΔ	Demogened
Ε	ε	Eptiel	ΕΝΚΥΚΛΙΕ	Enkyklie
Ζ	ζ	Zartiel	ΖΗΝΟΒΙΩΘΙΖ	Zenobiothiz
Η	η	Ethael	ΗΣΚΩΘΩΡΗ	Eskothore
Θ	θ	Thathiel	ΘΩΘΟΥΘΩΘ	Thothouthoth
Ι	ι	Iochael	ΙΑΕΟΥΩΙ	Iaeouoi
Κ	κ	Kardiel	ΚΟΡΚΟΟΥΝΟΩΚ	Korkoounook
Λ	λ	Labtiel	ΛΟΥΛΟΕΝΗΛ	Louloenel
Μ	μ	Merael	ΜΟΡΟΘΟΗΠΝΑΜ	Morothoepnam

Letter		or Angels	Magical Name of Letter	
Ν	ν	Nerael	ΝΕΡΞΙΑΡΞΙΝ	Nerxiarxin
Ξ	ξ	Xiphiel	ΞΟΝΟΦΟΗΝΖΞ	Xonophoenax
Ο	ο	Oupiel	ΟΡΝΕΟΦΑΟ	Orneophao
Π	π	Pirael	ΠΥΡΟΒΑΡΥΠ	Pyrobaryp
Ρ	ρ	Rael	ΡΕΡΟΥΤΟΗΡ	Reroutoer
Σ	σ ς	Seroael	ΣΕΣΕΝΜΕΝΟΥΡΕΣ	Sesenmenoures
Τ	τ	Tauriel	ΤΑΥΡΟΠΛΙΤ	Tauropolit
Υ	υ	Umnael	ΥΠΕΦΕΝΟΥΡΥ	Ypephenoury
Φ	φ	Philopael	ΦΙΜΕΜΑΜΕΦ	Phimemameph
Χ	χ	Christuel	ΧΕΝΝΕΟΦΕΟΧ	Chenneopheoch
Ψ	ψ	Psilaphael	ΨΥΧΟΜΠΟΙΑΨ	Psychompoiaps
Ω	ω	Olithiel	ΩΡΙΩΝ	Orion

Tabelul 4. Simbolismul și notarichonul atribuite alfabetului grecesc

Greek Letter		Meaning by Notarichon	Other Symbolism
Α	α	man, air, source, east, north, cherubim	beginning, source, God, Apollo, Zeus, Jesus
Β	β	king, help	duality, second, Artemis, Isis, Rhea
Γ	γ	Gaia, earth, born	Moon, Hecate, the Fates
Δ	δ	decad, west, God	tetraktys, pudenda, Hermes, the four elements
Ε	ε	build	Apollo, Sun, justice, ether, quintessence
Ζ	ζ	Zoe, life	Athena, the seven planets
Η	η	Hera	Poseidon, the first cube
Θ	θ	God, death, Thoth, rushing one (Mars)	the nine Egyptian gods, the universe
Ι	ι	Jesus, jot	line, decad, perfection, primal man, Rod of Moses, Ten Commandments
Κ	κ	Lord, Caesar	
Λ	λ	lion	ratio, progression

Greek Letter		Meaning by Notarichon	Other Symbolism
M	μ	Mary, south, myriad	middle
N	ν		
Ξ	ξ	Zeus (on Thera)	
O	o		circle, heaven
Π	π	Father, fire, flaming one (Mars)	
P	ρ		old age
Σ	σ ς	Savior	
T	τ		cross
Y	υ	Son	moral choice
Φ	φ	voice, sound	
X	χ	Chronos, Christ	world soul
Ψ	ψ	Psyche, soul	Holy Spirit
Ω	ω	Oceanus, Orion	end, Saturn

Tabelul 5. Părți ale corpului uman, semne zodiacale și grupuri gramaticale atribuite alfabetului grecesc

Greek Letter		Part of the Body	Grammatical Group	Sign of Zodiac
Α	α	head	Intermediate Vowel	♈
Β	β	neck	Intermediate Mute	♉
Γ	γ	shoulders and hands	Intermediate Mute	♊
Δ	δ	breast	Intermediate Mute	♋
Ε	ε	diaphragm	Short Vowel	♌
Ζ	ζ	back	Double Semi-Vowel	♍
Η	η	belly	Long Vowel	♎
Θ	θ	thighs	Aspirate Mute	♏
Ι	ι	knees	Intermediate Vowel	♐
Κ	κ	legs	Inaspirate Mute	♑
Λ	λ	ankles	Single Semi-Vowel	♒
Μ	μ	feet	Single Semi-Vowel	♓
Ν	ν	feet	Single Semi-Vowel	♈
Ξ	ξ	ankles	Double Semi-Vowel	♉

Greek Letter		Part of the Body	Grammatical Group	Sign of Zodiac
Ο	ο	legs	Short Vowel	♊
Π	π	knees	Inaspirate Mute	♋
Ρ	ρ	thighs	Single Semi-Vowel	♌
Σ	σ ς	belly	Single Semi-Vowel	♍
Τ	τ	back	Inaspirate Mute	♎
Υ	υ	diaphragm	Intermediate Vowel	♏
Φ	φ	breast	Aspirate Mute	♐
Χ	χ	shoulders and hands	Aspirate Mute	♑
Ψ	ψ	neck	Double Semi-Vowel	♒
Ω	ω	head	Long Vowel	♓

Tabelul 6. Corespondențe alfabetice și de altă natură atribuite celor șapte planete

Greek Letter	Gnostic Heaven	Word of Power	Planet	Archangel	Attribute	Direction
A	First	EIA	Moon	Michael	Peace	East
E	Second	EIIAK	Mercury	Gabriel	Grace	North
H	Third	MIIAK	Venus	Raphael	Power	West
I	Fourth	SEMIIAK	Sun	Suriel	Will	South
O	Fifth	ARTORE	Mars	Raguel	Truth	Down
Y	Sixth	ARTORAN	Jupiter	Anael	Glory	Up
Ω	Seventh	NARTORAK	Saturn	Saraphuel	Healing	Center

Tabelul 7. Corespondențe alfabetice și de altă natură atribuite celor cinci elemente

Greek Letter	Element	Qualities	Greek God	Platonic Solid
Γ	Earth	Cold and Dry	Hades	Cube
Δ	Water	Cold and Wet	Chronos	Icosahedron
Θ	Ether	All	[Zeus]	Dodecahedron
Π	Fire	Hot and Dry	Ares	Tetrahedron
P	Air	Hot and Wet	Dionysus	Octahedron

ANEXA 2

DICȚIONAR DE IZOPSEFIE

Notă privind formatul intrărilor

Dicționarul atașat este o listă de exemple de *isopsefie*, aranjate mai degrabă în ordine numerică decât alfabetică. Unele numere nu au încă localizate cuvinte de valoare egală, caz în care intrarea este lăsată goală. Așa cum este descris în capitolul 2, *izopsefia* este practica prin care valorile numerice alexandrine ale fiecărei litere grecești sunt adunate astfel încât o frază, un nume sau un cuvânt să se transforme într-un singur număr. Alte fraze, nume sau cuvinte care totalizează aceeași valoare au fost apoi considerate ca fiind legate într-un fel. De exemplu, Irineu a asimilat *porumbelul* (**peristera** greacă) cu Alfa și Omega, deoarece ambele însumează 801. În astfel de cazuri, o egalitate pur întâmplătoare a valorilor este utilizată în scop alegoric sau exegetic. Aceasta este principala utilizare a *izopsefiei* simple. Cu toate acestea, în câteva cazuri rare, un nume sau un cuvânt este ales în mod deliberat pentru a fi egal cu o anumită valoare numerică (sau viceversa). De exemplu, acesta este probabil cazul zeității solare gnostice Abraxas, al cărei nume este egal cu 365, numărul de zile din an.

Cel mai mare risc în utilizarea *izopsefiei* este confundarea exemplelor din prima cu cele din a doua.

Pentru cei care nu sunt familiarizați cu limba greacă, trebuie reținute următoarele puncte atunci când se lucrează cu *izopsefia*:

1. În greacă, sunetul N (nu) era scris G [gamma) atunci când apărea înaintea unui G (gamma) sau a unui X (χι). Deși acest lucru nu a modificat pronunția sunetelor relevante ca KG sau NX, a modificat *izopsefia*. Un exemplu este cuvântul grecesc **sphinx**, care se scrie **sphigx** (σφίγξ), cu o valoare de 773.
2. Litera **beta** este uneori folosită pentru sunetul V, ca în transliterarea greacă a lui Iehova (ἴεχωβα).
3. Grecii nu foloseau o literă separată pentru sunetul aspirat H din limba engleză. De aceea Hermes este scris ca Ermes (Ηρμες), iar Hector ca Ektor (Εκτωρ), și cuvântul pentru *sfânt* (bagtos), ca **agios** (Αγιος).
4. Ca și în latină, numărul, genul sau cazul (nominativ, acuzativ, genitiv și așa mai departe) unui substantiv sau adjectiv duce la o schimbare a terminației cuvântului. De exemplu, cuvântul grecesc pentru „luminos” se scrie **phoebus** (φοίβος) dacă descrie o singură persoană de sex masculin sau un substantiv de gen masculin (de unde Phoebus Apollo, un epitet homeric al zeului Soare), dar devine **phoebe** (φοιβη) pentru feminin singular, **phoebon** (φοίβον) pentru neutru singular, **phoeboi** (φοίβοί) pentru masculin plural și așa mai departe. Aceste terminații variază, de asemenea, în funcție de care dintre mai multe declinări, sau tipuri diferite, poate aparține un substantiv sau adjectiv și în funcție de cazul său.
5. Accentele, care au fost introduse de Aristofan din Bizanț în secolul al III-lea î.Hr. pentru a ajuta la pronunție, sunt omise aici, deoarece nu au fost folosite de grecii antici în *isopsefie* și sunt o povară nenecesară în contextul actual.
6. Litera greacă **digamma**, denumită astfel deoarece forma sa semăna cu două litere **gamma** (Γ) așezate una peste alta (F), a căzut în desuetudine și a fost păstrată doar ca semn numeric, folosit pentru numărul șase. Forma sa s-a simplificat treptat până când nu a mai fost decât o virgulă mare, **episemonul** sau, cum a fost cunoscut mai târziu, **stigma** (ς). Aceasta este aproape identică ca aspect, nu numai cu forma minisculă a literei **sigma** (σ, ς) folosită atunci când apare la sfârșitul unui cuvânt, ci și cu o literă semicompusă cunoscută sub numele de **stau**, care a fost folosită în greaca Byantină ulterioară pentru a reprezenta sunetul S și T împreună. În funcție de simbolul cu care era scris sunetul „ST”, era posibil să fie contabilizat fie ca **sigma** plus **tau** (500), fie ca **stau** (= stigma = 6), ceea ce dădea o izopsefie diferită. Un exemplu deosebit de important se găsește în cuvântul grecesc pentru „cruce”, **stauros** (σταυρός), care totalizează 777 dacă primele două litere sunt luate

ca **stau/stigma**, dar 1271 dacă aceste litere sunt numărate în întregime. În cazul în care primul procedeu a fost utilizat aici, cuvântul a fost marcat cu un asterisc; astfel, σταυρός* = 777 și σταυρός = 1271.

1	
2	
3	
4	
5	Him/her/itself; mostly (ε)
5	Had, Hadit (Egyptian deity) (Αδ)
6	Father (Galatians 4:6) (αββα)
6	If (εα)
7	
8	Truly; where, how; if; I was; the (definite article) (η)
8	At least; indeed (γε)
9	Today (James 4:3) (αγε)
9	But; thus (δε)
9	Earth; Gaea, Earth goddess (Γεα)
10	
11	Earth; Gaea, Earth goddess (Γη)
11	One, the same; voice; arrows: violets (ια)
11	If (αι)
11	Youth; manhood (ηβα)
12	Earth, land (αια)
12	Now; manifestly (δη)
12	Astonishment; envy (αγη)
12	Treasury (γαζα)
13	Strength, force (βια)
13	His, hers (εη)
13	If (ηε)
14	
15	Goddess; a view (θεα)
15	Earth; Gaea, Earth goddess (Γαια)
15	Asunder; through (δια)
15	Thou art; if (ει)
16	Forever, immortal (αει)
16	Dirt (αζη)
16	Up, on (εια)
17	And (ηδε)
18	Youth, manhood; Hebe (ηβη)
18	Arrows (ιη)
19	Behold! Lo! (ιδε)
19	Food; prey (ηια)
19	One must (δει)
20	Form; idea; way; nature (ιδεα)
20	Now; therefore (ηδη)
20	Force, strength (βιη)
21	Liberty; fearlessness (αδεια)
21	The force (η βια)
22	Long (δηθα)
22	Woody mountain; wood (ιδη)
22	Hearth; house; altar; Hestia; Vesta (εστια*)
23	The earth (η γαια)
24	Hadit (Αδιθ)
25	Asunder, through (διαι)
25	Out of; because of (εκ)
25	Divine (θεια)
25	Privately (ιδια)
26	Forever; immortal (αιει)
27	
28	How, why; anyhow (κη)
29	Softly, gently (ηκα)
30	Ten (δεκα)
31	And; especially (και)
32	Salt (αλα)
33	
34	Baal (Βααλ)
34	Live! The numerals 7-10 (ζηθι)
35	Milk (γαλα)
36	
37	Heat; escape (αλεα)
37	Olive tree; olive (ελαα)
38	

39	Rush; impact (αικη)
39	Madness (αλη)
40	It seemed good (εικε)
41	Up; on high (αμ)
41	Handle; weak side (λαβη)
41	Forgetfulness (λαθα)
41	To the sea (αλαδε)
42	Law (Acts 25:15) (δικη)
42	Ill-treatment (αικια)
42	Assembly (αλια)
42	Together, at once (αμα)
42	Troubles, evils (κακα)
43	Leda (Ληδα)
43	Loss, damage (βλαβη)
43	In vain (εικη)
44	Piercing (λιγα)
45	Tomb; chest; sheath (θηκη)
46	Splendor; pride (αγλαια)
46	Adam (Αδαμ)
46	Injustice (αδικια)
46	Surge; storm (ζαλη)
46	Delights (θαλεα)
46	Booty, plunder (λεια)
47	Olive tree; olive (ελαια)
47	Herd, flock (αγελη)
48	Not (μη)
48	Troop, band (ιλη)
49	A throw (ημα)
49	Somehow (αμη)
49	Great (μεγα)
50	A wind (αημα)
51	Happiness; a feast (θαλια)
51	If (αν)
51	One, the same (μια)
51	Step; throne (βημα)
52	Blood; life (αιμα)
52	Arise! Upwards; above; on high (ανα)
52	Brightness, luster; daylight; torch (αιγλη)
52	Wickedness, vice (κακια)
52	Healing (ιαμα)
52	Mother (μαια)
52	Pillar, stone; stele (στηλη*)
52	Wicked women (κακαι)
52	Beautiful (pl.) (καλα)
53	Message (αγγελια)
54	
55	One; with, within (εν)
55	Magic (μαγια)
55	A forgetting (ληθη)
55	Much (αγαν)
55	Books (βιβλια)
56	Dana, the Celtic mother-goddess (Δανα)
56	Bite, sting (δηγμα)
56	If (εαν)
56	Sight, spectacle (θεαμα)
56	Booty, plunder (ληιη)
56	Garment, robe (ειμα)
56	To wonder, praise (αγαμαι)
57	Evening (δειλη)
58	He, she, it was; if (ην)
58	Plentifully (ηλιθα)
58	Promiscuously (μιγδα)
58	Yes; truly (νη)
58	I say (ημι)
59	To breathe (αημι)
59	Force; defensive power (αλκη)
59	To be at leisure; to lie in wait (ημαι)
60	Fear, terror (δειμα)
60	Magic (μαγεια)
60	Step (ιθμα)
60	Mark, brand; point; letter name of *stigma* (στιγμα*)
61	There; that (ινα)
61	Yes; truly (ναι)
62	Pain, grief (ανια)

62 Long (δην)
62 Drunkenness (μεθη)
62 But (αλλα)
62 Ignorance (αμαθια)
62 Athene (Doric) (Αθανα)
63 Female (θηλεια)
63 Abundantly (αδην)
63 War-cry (αλαλα)
63 Proof (δειγμα)
64 Truth (αληθεια)
64 Birth; generation (γενεα)
65 I am; to be, come to pass, exist (ειμι)
65 Six; out of, from (εξ)
65 Slowly (βαδην)
65 Scream; sound (κλαγγη)
65 With, within; through (ειν, ενι)
65 There; where; when (ενθα)
65 Name of Zeus (Ζην)
66 Damage, loss (ζημια)
66 Chatterer (βαβαξ)
67 Abundantly (αδδην)
67 Storm (αελλα)
67 Certainly (θην)
68 To send off; to utter; to desire (ιημι)
68 Medea (Μηδεια)
69 Athena (Αθηνα)
69 Praise, reknown (αινη)
69 Point; highest point; perfection (ακμη)
69 Otherwise (αλλη)
70 Letter name of *xi* (ξι)
70 Any one, a certain one (δεινα)
70 The (definite article) (ο)
70 Purity (αγνεια)
70 Athene (Homeric) (Αθηναα)
71 Goat (αιξ)
72 The truth (η αληθεια)
72 Leap, bound (αλμα)
72 A talking (λαλια)
72 Much; wholly (μαλα)
73 Change (αλλαγη)
74 To learn; to know (δαηναι)
75 In nature; in idea (εν ιδεα)
76 Athene (Αθηνη)
76 Goddess (θεαινα)
76 Ornament, statue (αγαλμα)
77
78 Letter name of *lambda* (λαμβδα)
78 Spear, javelin (αιγανεη)
79 Prime of life; manhood; age; time (ηλικια)
79 Will; courage (λημα)
79 Athens (Αθηναι)
79 Silently (ακην)
79 Seawater (αλμη)
80 War-cry; voice; prayer; battle; ox-hide; shield (βοη)
80 Athena; Athens (Αθηναια)
80 Io, priestess of Hera; the rapture-cry of the Greeks (Ιο)
81 Shot, wound (βλημα)
81 As (οια)
81 IAO, Gnostic name of God (ΙΑΟ)
82 Thorn; spine (ακανθα)
82 Knot (αμμα)
82 Shamelessness (αναιδεια)
83 Necessity; fate (αναγκη)
83 Sorrow (αλγημα)
84 Wrong, injury (αδικημα)
85 Letter name of *gamma* (γαμμα)
85 Eleven (ενδεκα)
85 Life (ζοη)

85	To know (οιδα)	99	Letter name of *digamma* (διγαμμα)
86	Sixteen (εκ–και–δεκα)	99	Listening; report; sermon (ακοη)
86	Kindness (ενηειη)	99	Amen; truly, in truth (Hebrew) (AMHN)
86	And one (και εν)	99	Knowledge; teaching of the Mysteries (μαθημα)
87		99	Thread (νημα)
88	Victory, conquest; the goddess Nike (Νικη)	100	Feast of the dedication of the temple (εγκαινια)
88	How? Where? Why? Somehow; anywhere; anyway (πη)	100	Stalk of corn (καλαμη)
89	Bridal chamber; palace (θαλαμη)	100	Him, her, it (μιν)
90	Letter name of *pi* (πι)	100	Lust (λαγνεια)
91	Destruction, ruin (δηλημα)	101	Ra, the Egyptian Sun god (Ρα)
91	With the heel (λαξ)	101	The love (η αγαπη)
91	Very much (λιαν)	102	Prayer; curse; destruction (αρα)
92	Snare, trap (παγη)	102	Madness, frenzy (μανια)
92	Carelessness (αμελεια)	103	Softness, weakness (μαλακια)
92	Doubt (δοιη)	104	For (γαρ)
92	Wreath (στεμμα*)	105	Circle, coil; twisted (ελιξ)
93	Love (αγαπη)	105	Chase, hunting (αγρα)
93	Will (θελημα)	106	Spring, prime (εαρ)
93	Words; oracles (επη)	106	Child's play (παιδια)
93	End, top; foot (πεζα)	106	To seem; to believe (εοικα)
93	Lazy, stupid (βλαξ)	106	Moon (μηνη)
93	Legend, myth (αοιδη)	106	The goddess Rea (Ρεα)
93	By necessity (αναγκηι)	107	Nothing; no one (μηδεν)
94	Mixture (μιγμα)	107	To satiate (αμεναι)
94	Nowhere; never (μηδαμα)	107	Execration (αναθεμα)
94	Necessity; fate (αναγκαιη)	108	Nothing; no one (μηδεμια)
95	On; at; by reason of; during; near; over; at hand (επι)	108	Whole; perfect (ολη)
95	Indeed; certainly (μεν)	109	Air; mist, cloud (αηρ)
96	Morning; east (ηοιη)	109	Hera, Juno (Ηρα)
96	The victory (η νικη)	110	Him, her, it (νιν)
97	Fetter (πεδη)	110	Of stone (λιθαξ)
97	Lioness (λεαινα)	110	Consecrated gift (αναθημα)
98	Month, new moon (μην)		
98	To be propitious (ιλημι)		
98	Said (ελεγεν)		

110 Promiscuously (αναμιγδα)

111 Nine (εννεα)

111 Knowledge, discipline (παιδεια)

111 House, temple (οικια)

112 King, prince, lord, master (αναξ)

112 Contest, desire (αμιλλα)

113

114

115 Riddle (αινιγμα)

115 Master, rabbi (ραββι)

115 Star (αστηρ*)

115 Disregard (αλογια)

115 To flow (ρει)

116

117 Beast (θηρ)

117 Mouth; tongue; point (στομα*)

118 Origin; root (ριζα)

118 Dogma (δογμα)

119 Struggle (Ephesians 4:12) (παλη)

119 Even now (ακμην)

119 To another place (αλλην)

120 Being (ον)

120 Libation (λοιβη)

120 Master, rabbi (ραββει)

120 To be within (ενειμι)

121 Attack, rage (οιμα)

121 Head; goddess of death or fate (Καρ)

121 Disobedience (απειθεια)

121 Bad men (κακοι)

121 Unnatural lust (κιναιδεια)

122 Head, summit (καρα)

122 End, point, height (ακρα)

123

124

125 Waves (οιδμα)

125 His, hers (εον)

126 Heart (κεαρ)

126 To wonder; to praise (αγαο–μαι)

126 Black (μελαν)

127 Egeria (Ηγερια)

127 Salve (αλειμμα)

128 Heart; goddess of death or fate (Κηρ)

128 Ether, spirit (αιθηρ)

129 A suffering (πημα)

129 Axe (Matthew 3:10) (αξινη)

129 Motion (κινημα)

129 Hesitation (στραγγεια*)

130 Knowledge; skill (ιδρεια)

130 A violet (ιον)

131 Pan; all (Παν)

131 Priestess (ιερεια)

131 Change, exchange (αμοιβη)

131 Birth, origin; seed (γονη)

131 Dove (πελεια)

132 Folly (Luke 6:11) (ανοια)

132 All, whole (απαν)

133

134 Holy, sacred (αγιον)

135 Splendor, glory; principle; honor (δοξα)

135 Ignorance (Acts 3:17) (αγνοια)

135 Unanimously (αμοθει)

136 Choice (εκλογη)

136 To wonder; to praise (αγαιομαι)

136 Heart (καρδια)

137 Arcadia (Αρκαδια)

137 To be leader (ηγεομαι)

137 Black (μελαινα)

137 The hesitation (η στραγγεια*)

138 Lake; sea (λιμνη)

138 Promise (επαγγελια)
138 To be offered (ανακειμαι)
139 The dove (η πελεια)
140 Lust; delight, joy (ηδονη)
141 Belly, womb (κοιλια)
142 Vessel, receptacle (Matthew 13:48) (αγγειον)
142 Manna (μαννα)
142 Savior; paean (παιαν)
142 Once (απαξ)
142 Day; time; fate (αμαρ)
143 The glory (η δοξα)
143 Youthful spirit (νεοιη)
143 Heart (καρδιη)
144 The choice (Romans 11:7) (η εκλογη)
144 Abram, Father of Israel (Αβραμ)
144 The heart (η καρδια)
146 Wife, spouse (δαμαρ)
146 Drama, play (δραμα)
146 Thought, intellect (διανοια)
146 Ill-repute (αδοξια)
146 To go away (αμειμι)
146 Foundation; cause; prop, defense (ερμα)
147 To heal (ακεομαι)
147 Day; time; fate (αμερα)
148
149 House; temple (οικημα)
149 Word, saying (ρημα)
149 Accuracy; perfection (ακριβεια)
149 Day; time; fate (ημαρ)
150 Elsewhere; else (αλλοθι)
150 Trench, ditch (αμαρη)
150 Said (ειπεν)
151 Dust, ashes (κονια)
151 Eye; image (ομμα)
151 From (απο)
152 Mary (Μαρια)
152 Downfall (ρηγμα)
152 Protection (αλκαρ)
153 To wander, doubt (αλαομαι)
154 Day; time; fate (ημερα)
154 Gabriel (Γαβριηλ)
155 Spring, fountain (πιδαξ)
155 Seeker (μαστηρ*)
156 *lambda* + *lambda* (λαμβδα + λαμβδα)
157 To avoid (αλεομαι)
157 Knowledge; science; art (επιστημη*)
158 Circe (Κιρκη)
159 Man, warrior (ανηρ)
159 Lamb (Luke 10:3) (αρην)
160 Hand; power, force (παλαμη)
160 Prize (αθλον)
160 Combat; desire (αμιλλημα)
161 Intercourse (ομιλια)
161 To get healed (αλθομαι)
161 Furrow (αλοξ)
161 Climax; staircase (κλιμαξ)
162 Happy, blessed (μακαρ)
162 Promiscuously (αναμιξ)
162 Mound; cloak (αναβολη)
163 Chamber; vault (καμαρα)
163 Love-charm (στεργημα*)
164 Solitude, desert (ερημια)
164 Calm (νηνεμια)
165 Wrong, injury (αδικιον)
165 From the sea (αλοθεν)
166
167
168 Promise (2 Peter 3:13) (επαγγελμα)
168 The force; the hand (η παλαμη)

169 Error (πλανη)
169 The Amen (ο Αμην)
170 Concubine (παλλακη)
171 Beauty, virtue; joy; wood; ship (καλον)
171 Sword (αορ)
171 Backward (παλιν)
171 Wife; consort (οαρ)
172 Nineteen (εννεα–και–δεκα)
172 Filth; outcast (καθαρμα)
172 Lawlessness (ανομια)
173 Name of Athens (Κραναα)
174 Book; letter (βιβλιον)
175 From anywhere (αμοθεν)
175 To be within one (ενειμι εν)
175 Afresh, anew (νεον)
176 Hawk, falcon (ιεραξ)
176 To go; to return (νεομαι)
177
178 Arrow (κηλον)
178 A cutting; slaughter (κοπη)
178 Deadly (ολοη)
179 Activity, effect (ενεργεια)
179 Hair (θριξ)
179 ABLANATHANALBA, a common magical palindrome (ΑΒΛΑΝΑΘΑΝΑΛΒΑ)
180
181 Peace, blessing (ειρηνη)
181 Passion (οργη)
182 Letter name of *kappa* (καππα)
182 To spring (αλλομαι)
183
184 Secret rites, mysteries (οργια)
185 Cloak (διπλαξ)
185 The master (ο ραββι)
186 Spring, fountain (κρηνη)
186 To speak the truth (αληθι–ζομαι)
186 Love + Will (αγαπη + θελημα)
187 She-dragon (δρακαινα)
187 A curse (επαρα)
187 Semen (θορη)
188
189 Sleep (κοιμημα)
189 Heart; liver (ηπαρ)
189 Falcon; sickle (αρπη)
189 The peace (η ειρηνη)
189 Secret rites; rituals (οργεια)
189 The passion (η οργη)
190
191 Drink (πομα)
192 A fire (John 21:9) (ανθρακια)
192 Ignorance (αδαημονιη)
192 Mary (Μαριαμ)
193
194 Feast, banquet (ειλαπινη)
195 Around; about (περι)
195 From another place (αλλο–θεν)
195 Empty, void (κενον)
196 Trial, experience (πειρα)
196 Lightning (αστραπη*)
197
198 Maid; daughter; eye-ball (κορη)
199
200 Inclines (ρεπει)
201 The Wicked (οι κακοι)
202
203
204 Restitution (ανακομιδη)
205 Into, toward (ες)
205 Motion toward (σε)
206

207 Prison (ανακειον)
207 Height, swelling (εξαρμα)
208
209 Beauty, excellence (καλλονη)
209 Earth (πεδον)
209 Woe (αση)
209 Work; poem, book (ποιημα)
210 Strength, force (ις)
210 Fertile (πιον)
211 Hail Pan! (ιο Παν)
211 Equilibrium (ισα)
212 Fate, destiny (αισα)
213 Hades, Pluto (Αδης)
213 Unbroken (ααγης)
213 Unfruitfulness (ακαρπια)
214 Silently, secretly (σιγα)
214 Ignorant (αδαης)
214 Twice, double (δις)
215 One; one alone; toward (εις)
215 Name of Zeus (Διας)
215 Earth (γαιας)
216 Intercourse (επιμιξια)
217 Suffering (κακοπαθεια)
218 Vengeance (ποινη)
218 Pederasty (παιδεραστια*)
218 Impulse; onset (ορμη)
218 Fearless (αδεης)
218 Much, many (πολλη)
218 Equilibrium (ιση)
218 Jesus (abbrev.) (ΙΗΣ)
219 Sand, desert (θις)
219 Foundation (θεμελιον)
220 Whole, perfect (ολον)
220 House, temple (οικον)
221 Fate; destiny; death (Μοιρα)
221 Dream, vision (οναρ)
221 Silence, stillness (σιγη)
221 Offering bowl (αμνιον)
222 Ibis (ιβις)
222 Of earth (γαιης)
223 Hades, Pluto (Αιδης)
224 Shield of Jupiter or Minerva; storm (αιγις)
224 Bright, white, swift; not working (αργον)
225 Deed, action (πραγμα)
225 Hammer (ραιστηρ*)
225 Child (παιδιον)
226 The equilibrium (η ιση)
227 Trust (παραθηκη)
227 Star (αστρον*)
228 Work, labor; great work (εργον)
229 The silence (η σιγη)
230 Peak (ριον)
230 Theban (θηβαις)
230 House, temple (οικιον)
231 Salt (αλς)
231 Shadow, darkness; phantom, specter, shade (σκια)
231 Name (ονομα)
232 Threshold; step; foundation (βαθρον)
232 Perseverence (λιπαρια)
232 Stone (λαας)
232 Isaac (Ισαακ)
232 Salt (αλας)
233 To strive (αμιλλαομαι)
233 To deny (αναινομαι)
233 Oracle (λογιον)
234
235 Sacrifice; temple; ritual; mystery (ιερον)
235 The trust (η παραθηκη)
236
237 To choose (Hebrews 11:25) (αιρεομαι)
238 Tomb (ηριον)
238 The Theban (η θηβαις)

239 Endurance; victory (καμ–μονιη)
240 Of the dead (ενεροι)
240 Lion; smooth; linen (λις)
241
242 Ill-will, enmity (κακονοια)
242 Receptacle; urn, coffin (λαρναξ)
243 Offering (Mark 7:11) (κορ–βαν)
244
245
246
247 The Beast (Revelation 13:11) (θηριον)
247 Image (εικασια)
247 Steel (αδαμας)
248
249 Sandal (πεδιλον)
249 Sign, omen; tomb (σημα)
249 Great, mighty (μεγας)
249 Name of Aphrodite (βασιλεα)
249 Us (ημας)
249 Breath (αμπνοη)
250 Sacrificial victim (ιερειον)
250 Before; in front; outside (προ)
250 Intoxication; debauch (κραιπαλη)
250 He, she, it falls (ρεπειν)
251 Purity (ειλικρινεια)
251 Experience, knowledge, skill (εμπειρια)
251 Thong, strap; girdle of Venus (ιμας)
251 Raven (κοραξ)
252 Altogether (παμπαν)
253 Inaction (απραξια)
254 Letter name of *sigma* (σιγμα)
254 Change (James 1:17) (παρ–αλλαγη)
255 Month (μεις)
255 Licentiousness (ασελγεια)
256 Virginity (παρθενια)
256 House (στεγασμα*)
256 True (αληθης)
257 Pillar (σταμις*)
258 Shepherd (ποιμην)
258 Key (κλης)
259 Man (αρρην)
259 Queen, princess; kingdom (βασιλεια)
259 Destiny (ειμαρμενη)
259 Passionate desire (ορμημα)
259 Ignorant (αμαθης)
259 They were (ησαν)
260
261 Child of the Sun (Ηλιαδης)
261 Loss (Acts 27:22) (αποβολη)
262 Doubt (απορια)
263 We (ημεις)
264 Of truth (αληθειας)
264 The virginity (η παρθενια)
264 Justice, law; the goddess Themis (Θεμις)
265 Key (κλεις)
265 A sending; apostle's office (αποστολη*)
266 Way, journey (πορεια)
267 Bound by an oath (εναγης)
267 Nothing (μηδεις)
267 The kingdom (η βασιλεια)
268 Glorious (αγακλεης)
268 Key (κληις)
269 Lightning-flash (στεροπη*)
270
271
272 Union; the goddess

Harmony (Αρμονια)
273 Oracle; speech (βαξις)
273 In order (εξης)
274 Leader; reverence; abomination (αγος)
275 Andromeda (Ανδρομεδα)
275 Satiety (αδος)
275 One perfect (εν ολον)
275 His, her own (εος)
276 Black (μελας)
276 Temple of Hermes (Ερμαιον)
277 To deny (αρνεομαι)
278
279 Temple, altar; foundation (εδος)
279 Fear (δεος)
280 Arrow; poison; one (ιος)
280 Unto thee (σοι)
281 Shit, filth (κοπρια)
281 Divine law (οσια)
281 All, entire (πας)
281 Wizard (γοης)
281 Heart (στερνον*)
281 Lamb (αρνιον)
281 Sickness (ασθενεια)
282 All, whole, entire (απας, πασα)
282 Folly; despair (απονοια)
282 Life; a bow (βιος)
283 All, whole, entire (απασα)
284 Holy, sacred (αγιος)
284 God, deity (θεος)
284 Shining, brilliant; noble, divine (διος)
284 Of earth (γαιος)
285 Godless, infidel (αθεος)
285 A spell (βασκανια)
286 House, temple (σκηνη)
286 Black (μειλας)
286 We (αμμες)
287 Title of Zeus (βαγαιος)
288 Semele, mother of Dionysus (Σεμελη)
288 Path (στιβος*)
289 Shape, form; beauty; nature (ειδος)
290 Eaten, consumed (εδεστος*)
290 Magi, magicians (αοιδες)
291 Child, son, daughter (παις)
291 Healing; remedy (ακος)
292 Most holy (ζαθεος)
292 Pollution (2 Peter 2:20) (μιασμα)
293 Heart, understanding (στηθος*)
293 Violent, mighty (βιαιος)
294 Of the gods; holy, sacred (θειος)
294 Young, fresh (νεαλης)
294 Rose (ροδον)
294 Church, assembly (εκκλη–σια)
295 Pitcher, urn (καδος)
296 End; snare (πειραρ)
296 Obedience (πεισα)
296 Six times (εξακις)
297
298 Sword (σπαθη)
299 Holy art thou (*Corpus Hermeticum* I 31) (αγιος ει)
299 The child (η παις)
300 Armor, weapon (οπλον)
301 Salt (αλος)
301 Selene, Moon (Σεληνη)
302 Youth (ηιθεος)
302 Maenad; raving (μαινας)
302 Blind (αλαος)
303
304 Selene, Moon (Σηληνη)

304 Sorrow, pain (αλγος)
304 Chosen (λογας)
305 Guardian spirit; devil; genius (with Socrates) (δαιμονιον)
305 Speech (λεξις)
306 Trust, faith (πιστις*)
306 Boy, young man (μειρακιον)
307 Dove (περιστερα*)
307 Mockery (εμπαιγμονη)
307 Missile (βελος)
308 Nail (ηλος)
308 Wrath (μηνις)
308 Harlot (πορνη)
308 Selene, moon (Σηληναια)
308 Laughter (γελος)
309 Letter name of *eta* (ητα)
309 Kingdom (βασιλειαν)
309 Delusion, stupor; evil, woe; guilt (ατη)
309 Ares, Mars (Αρης)
309 The Moon (η Σεληνη)
310 Threshold (βηλος)
310 Mercy, pity (ελεος)
310 Ship, vessel (πλοιον)
310 Why? how? Any one; every one (τι)
310 Nose (ρις)
311 Letter name of *beta* (βητα)
311 God-like (θεοειδης)
311 Body; life (σομα)
311 Sun; east; Helios; of the sea (Αλιος)
311 Propitious; gentle (ιλαος)
311 Ill, evil, wicked (κακος)
311 Left, left-hand (λαιος)
311 Unity (ομονοια)
311 Mine; ours (αμος)
311 Covetousness (πλεονεξια)
312 Angel, messenger (αγγελος)
312 Manifest, clear (δηλος)
312 Wizards (θελγινες)
313 Dew, dewdrop (ερση)
313 Madness (παρανοια)
313 Secret, unknown (αδηλος)
313 To listen (ακροαομαι)
314 Magus, wizard (μαγος)
314 Book; letter (βιβλος)
315 Twenty (εικοσι)
315 The Egyptian god Hadit (Αδιτ)
315 Right; lawful; just (δικαιος)
315 The goddess Eris; strife, discord (Ερις)
315 The dove (η περιστερα*)
316 Letter name of *zeta* (ζητα)
316 Fornication (πορνεια)
316 Rope (σειρα)
316 Sun; east; Helios (Αελιος)
317 Profane; unholy (βεβηλος)
318 Letter name of *theta* (θητα)
318 Helios (Ηλιος)
318 Why? (τιη)
318 Dearest (κηδιστος*)
318 Number of servants of Abraham
319 Stone (λιθος)
319 Wickedness (πονηρια)
320 Rainbow; the goddess Iris (Ιρις)
321 Beautiful, favorable; omen (καλος)
321 Temple (ναος)
321 The raven (ο κοραξ)
322 Downward; against (κατα)
322 Armor (Ephesians 6:11) (πανοπλια)
322 People (δημος)
322 Cause (αιτια)
323 Foresight (προμηθεια)

323 The goddess Eris; the strife, discord (η Ερις)
324 Pure, sacred, holy (αγνος)
325 Hope, expectation (ελπις)
325 Glory, honor (κλεος)
325 Just (δικαιοις)
325 New; youthful (νεος)
325 Of one (ενος)
326 Life; intercourse (διαιτα)
326 Divine things; oracles; worship (τα θεια)
326 Horn, antlers; mountain peak (κερας)
326 Flesh, meat (κρεας)
327
328 Birth; generation (γενος)
329 Newborn (νεηγενης)
329 Goddess of death or fate (Καρης)
330 Flower (ανθος)
330 Equilibrium (ισον)
331 Projection; defense; armor; spear (προβλημα)
331 The Roman god Janus (Ιανος)
331 Another (αλλος)
332 Might, power (μεγεθος)
333 Girl, maiden (παιδισκη)
333 The hope (η ελπις)
333 Excess (1 Corinthians 7:5) (ακρασια)
333 Wantonness, dispersion (ακολασια)
334 Passage (παρακομιδη)
334 Hecate (Εκατη)
334 Tribe, race (εθνος)
335
336 To worship (Romans 1:25) (σεβαζομαι)
337
338
339
340 Delta (δελτα)
340 Horned (κεραστης*)
341 Worthy (Revelation 3:4) (αξιος)
341 Of earth (γηινος)
341 Pestle (κοπανον)
342 Pallas (Athene); brandisher; virgin,
maiden-priestess (Παλλας)
342 Demigod (ημιθεος)
343 Poor (πενης)
343 A spell (γοος)
344 Way, path; threshold (οδος)
344 River (ρειθρον)
344 Magical (μαγικος)
345 Empty, void (κενος)
345 Order, rank (1 Corinthians 15:23) (ταγμα)
346
347 Headdress (κρηδεμνον)
348 Prayer, entreaty (λιτη)
348 Eight (ογδοας)
349 Israel (Ισραηλ)
350 Sprung from Zeus (διογενης)
350 The Pallas; name of Athene (η Παλλας)
350 Victory, conquest (νικος)
350 Empty, void (κενεος)
351 New, strange (καινος)
351 Beauty, excellence (καλλος)
351 Sand (αμμος)
351 The wizard (ο γοης)
351 Throat (λαιμος)
351 Maiden (ταλιθα)
351 Thou (ταν)
351 Redeemer (ακακητα)
352 Lamp; light, sun (λαμπας)

352 Folly (ματια)
352 Image (Romans 9:20) (πλασμα)
352 The way (η οδος)
352 The life (ο βιος)
352 Opposite, against (αντα)
353 Hermes, Mercury (Ερμης)
354 Indivisible (αμερης)
354 Lustful (λαγνος)
355 Word; oracle (επος)
355 Guide (οδηγος)
355 Magician; bard (αοιδος)
355 Most holy; abominable (εξαγιστος)
355 Fox (κιναδος)
356 Arrow (οιστος*)
356 Male; strong (αρσεν)
357
358 Estimate; esteem; honor, dignity (τιμη)
359 Helper (Hebrews XIII 6) (βοηθος)
359 Male; strong (αρσην)
359 Perfect and perfect (ολον και ολη)
360 Letter name of *omicron* (ομικρον)
360 Mithras (Μιθρας)
360 Vengeance (οπις)
360 The victory of truth (η νικη αληθειας)
360 Sickle (Revelation 14:14) (δρεπανον)
360 Suffering (παθος)
360 Number of degrees in a circle (360)
361 Flesh, body (Revelation 19:18) (σαρξ)
361 A monad (μονας)
361 Distant (απιος)
361 Lamb (αμνος)
361 The child (ο παις)
362 Tender, gentle (μαλακος)
363 Curve; atom (ογκος)
364 Hermaphrodite (εναρης)
365 Abraxas, Abrasax (Αβραξας, Αβρασαξ)
365 Mithras (Μειθρας)
365 The god Belenos (Βεληνος)
365 Desire; spirit, courage (μενος)
365 Pile of dust, ashes (σποδια)
365 The river Nile (Νειλος)
365 Voluptuary, sodomite (κιναιδος)
365 Middle, center (μεσον)
365 Number of days in the solar year (365)
366 Nymph, nereid (νηρης)
366 Sixfold (εξαπλοον)
367 Visible; bright, manifest (εναργης)
367 Hercules (Ηρακλης)
368 Gentle, kind (ηπιος)
369 Camel (καμηλος)
369 Foundation (θεμελιος)
369 Goods, treasure (κτημα)
369 Earthen vessel (πιθος)
369 Wandering (πλανης)
369 Instructed ones (μαθηται)
369 The monad (η μονας)
370 House; temple (οικος)
370 Whole; temple (ολος)
370 The many (οι πολλοι)
370 The (definite article) (το)
371 Rope (καμιλος)
371 Name of Apollo (Λοξιας)
371 Birth (γενετη)

372 Bliss; power (ολβος)
373 Logos; word (λογος)
373 Siren (Σειρην)
373 Confusion (αταξια)
374 Deceit, treachery (δολος)
374 Bright, white; swift; lazy (αργος)
374 The pain (ο αλγος)
375 Sincere (1 Peter 2:2) (αδολος)
375 Sometimes (οτε)
376
377 Curse; accursed (καταθεμα)
377 Wand (ραβδος)
377 Cassandra (Κασανδρα)
378 North wind; north (Βορεας)
378 Watch-tower (σκοπη)
378 Expectation (Philippians 1:20) (αποκαραδοκια)
378 Another beast (Revelation 13:11) (αλλο θηριον)
379 Shit (μινθος)
380 Dagger; sword; liar (κοπις)
380 In truth (τοι)
380 Because (οτι)
380 Nineveh (Νινος)
380 The daemons, spirits (δαιμονες)
381 To invoke (επικαλεισθαι)
381 Watch-tower (σκοπια)
382 Depth, abyss (λαιτμα)
382 Erebus, the dark nether-world (Ερεβος)
383 Of the earth (επιγειος)
383 Frost, cold (ριγος)
383 Sign, wonder (Revelation 15:1) (σημειον)
384 Countenance, face (ρεθος)
384 The magician (ο μαγος)
384 All-truth (παναληθες)
384 Chosen (λογαιος)
384 Summer (θερος)
385 Stranger (ξενος)
385 Fresh; holy, sacred (ιερος)
385 Fascination (κηληθμος)
386 Seven (επτα)
386 Dark, black (κελαινος)
386 End, goal (περας)
386 Solid (στερεος)
387 The Devil (Διαβολος)
387 Of the Beast (θερος)
388 The Sun (ο ηλιος)
389 Long-lived; fresh; quick (διερος)
390 Deceitfulness (*Corpus Hermeticum*, XIII 7) (απατη)
390 Mind, reason; understanding (νοος)
390 Way, road (οιμος)
390 City, citadel (πολις)
391 Evening; west (εσπερα)
391 Barren (στειρος*)
391 Epithet of Athena (Πολιας)
392 Ancient (παλαιος)
392 The people (ο δημος)
393 Equivalent (αμοιβος)
393 Eleventh (ενδεκατη)
394 Unborn; barren (αγονος)
395 Two hundred (διακοσιοι)
395 Cities (πολιες)
396 Horned (κεραος)
397 All black (παμμελας)
397 Serpent sacred to Aesculapius (παρειας)
397 The people (πληθος)
397 Magic; witchcraft (γοητεια)

398 New birth (*Corpus Hermeticum* III 26) (παλιγγενεσια)
399 Shit (ονθος)
399 To endure (τληναι)
399 Inheritance (κληρονομια)
400 Ram (κριος)
400 Wine (οινος
400 Grain (κοκκος)
400 Vinegar (οξος)
401 Pure, perfect (καθαρος)
401 Icarus (Ικαρος)
401 The god Pan; all (Πανος)
401 Time, season (Revelation 1:3) (καιρος)
402
403
404 On the right hand; favorable (ενδεξιος)
405 Archer (εκηβολος)
405 Most good (παγκαλος)
405 Well (ευ)
406 Eve (Ευα)
406 Perfection (εντελεια)
407 Letter name of *stau* (σταυ*)
407 The inheritance (Isaiah 58:14) (η κληρονομια)
407 Commandment (επιταγη)
408 Worship; glory (σεβας)
408 Coitus; offspring (κοιτη)
408 Festival of Sarapis (Σαραπιεια)
409 Exodus; way out, gate; mouth; end (εξοδος)
409 Defeat (ησσα)
410 Dirt, filth (πινος)
411 Three (τρια)
411 Thorned (John 19:5) (ακανθινος)
412 Splendor, brilliance; ray, beam (αυγη)
412 Libation (σπονδη)
412 Pleasant, sweet (ηδυ)
413 Voice, speech (αυδη)
413 Step, pace; basis, foundation (βασις)
413 The spell (η γοος)
414 Darkness; twilight (αμολγος)
414 Perfection; virtue (αρετη)
414 Mad; lustful (μαργος)
414 Grief, sorrow (πενθος)
414 Names of Dionysus, Bacchus (Θεοινος)
414 Honest, straightforward (ευθυ)
414 The way (η οδος)
415 Way, path (αγυια)
415 Lover of boys (παιδεραστης*)
415 All-holy (παναγιος)
415 Part (μερος)
416 Ungodly (ασεβης)
417 Mysteries; sacrifices; sacred rites; temples (τα ιερα)
417 Keeping off evil (αλεξικακος)
418 Such are the words (ειδε τα επη)
418 The not, the nothing (το μη)
418 Foundation, base; shoe (κρηπις)
418 Pallas Athene (Παλλας Αθηνη)
418 Cut, stroke (τομη)
418 To be Hermes; I am Hermes (Ηρμες ειμι)
419 The great (το μεγα)
419 The Egyptian god Tuat, Thoth (Θυαθ)

419 Health (υγεια)
419 Steep, straight; erect (ιθυ)
420 The Egyptian goddess Isis (Ισις)
420 Mistress, lady (δεσποινα)
420 Bacchante (θυια)
420 Hawk (κιρκος)
420 Ring, circle (κρικος)
420 Practice, skill (τριβη)
420 Evil, ruin (ατηρια)
420 May you live (Christian catacombs) (ΖΗΣΕΣ)
421 Smoke, vapor (καπνος)
421 Incredible (απιθανος)
421 A howling (ιυγη)
422
423 Solitary; desert (ερημος)
423 Curse (καταρα)
423 Shaft, spear (πελτη)
423 To deceive by false reasoning (παραλογιζομαι)
424 Ambrosia, food of the gods (αμβροσια)
425 Attendant; deacon (διακονος)
425 Child, scion (ερνος)
425 Love; a longing (ιμερος)
425 Prophecy, oracle (θεο–προπια)
426 Seed; descent, origin; offspring (σπερμα)
426 Offence (σκανδαλον)
427 Prayer, entreating (δεησις)
428 Curse (Revelation 22:3) (καταναθεμα)
428 Wall; veil (περιβολαιον)
428 Progress, growth (προκοπη)
429 To set up, erect; consecrate, charge (ανατιθημι)
429 Love, desire (ποθος)
429 Hygeia, goddess of health (Υγιεια)
430 United, joined; friend (αρθμιος)
430 Law (νομος)
430 Universal; Catholic (καθολικος)
430 Bird; prophecy (ορνις)
430 Number (αριθμος)
430 Kind; simple (ευηθη)
431 Lawless; pagan (ανομος)
431 Brother, sister (κασις)
432 Priesthood, body of priests (ιερατεια)
432 Foundation (καταβολη)
432 Everywhere, wholly (παντα)
433
434 Wantonness (στρηνος*)
435 The sodomite (ο κιναιδος)
436 Unholy, wicked (ανιερος)
436 Light; fire, flame (σελας)
436 Ram (αρνειος)
437
438 Goodness, simplicity (ευηθεια)
438 Dry (ξηρος)
438 Matter (*Corpus Hermeticum*, III 18) (υλη)
438 Everywhere, wholly (παντη)
439
440 Letter name of *mu* (μυ)
440 Five (πεντε)
440 A showing forth (αποδειξις)
440 Horse; chariot (ιππος)
440 Current, stream (ροος)
440 The foundation (η καταβολη)
440 Limit; mountain (ορος)
440 Cybele (variant of) (Κυβηβη)

440 The house; the temple (ο οικος)
440 Everywhere (απαντη)
441 Triumphant, beautiful (καλλινικος)
441 Courage (τολμα)
441 Consort, wife (οαρος)
442 Sea (θαλασσα)
442 Blessed (Revelation 1:3) (μακαριος)
442 Ecstasy (εκστασις*)
443 The Logos; the Word (ο λογος)
443 Sun-bright; pure; manifest (ειλικρινης)
444 Offering (Matthew 27:6) (κορβανας)
444 Flesh and blood (σαρξ και αιμα)
444 Oedipus (Οιδιπος)
445 Temperence (εγκρατεια)
445 Dead; corpse (νεκρος)
445 Divine being, guardian spirit; devil; death; genius (with Socrates) (δαιμονος)
446 One hundred (εκατον)
446 End, goal (τερμα)
447 Seventeen (επτα–και–δεκα)
447 Female (θηλυ)
448 Remnant, residue (Romans 9:27) (καταλειμμα)
448 The true (ο αληθινος)
449 Prayer, vow (ευγμα)
449 Semen (θορος)
449 Womb (μητρα)
449 Hole, aperture (τρημα)
449 Warrior (πολεμιστης*)
449 Mocking (εμπαιγμος)
449 Upright, erect (ορθος)
450 Toward, to, at (προς)
450 Letter name of *nu*; now; the Egyptian goddess Nu, Nuit (νυ)
450 Offering, sacrifice (θυμα)
450 Axis; firmament (πολος)
450 Feast of the tabernacles (σκηνοπηγια)
450 The ecstasy (η εκστασις*)
450 The sea (η θαλασσα)
450 Song at a banquet (σκολιον)
451 Marvel; admiration (Revelation 17:6) (θαυμα)
451 Square (πλαισιον)
451 Deed, action (πραξις)
451 Silver Star (αστρον* αργον)
451 Gentle, kind (πραος)
451 Beetle (κανθαρος)
451 Seed (σπορα)
452 Wickedness (αλιτρια)
452 Lance-bearer (δεξιολαβος)
453 Failure, error (αμαρτια)
453 Mistress, lady (ανασσα)
454 Wine (μεθυ)
454 Demeter (Δαματηρ)
455 Divine, god-like; possessed (δαιμονιος)
456 Mother (μητηρ)
456 Righteous judgment (Romans 2:5) (δικαιοκρισια)
456 Hurled by Zeus (διοβολος)
456 Bond (ζευγμα)
457 Reaper (αμητηρ)
457 Spark (σπινθηρ)
457 Ten horns (Revelation 12:3) (δεκα κερατα)
457 Exchange (Matthew 16:26) (ανταλλαγμα)

458
459 Glorious, honored (ενδοξος)
459 The seed (*Corpus Hermeticum*, XIII 2) (η σπορα)
460 Sunrise, east (ανατολη)
460 Youth, warrior (ορκος)
460 Gematria, isopsephy (γεμα–τρια)
460 Horned (κερεινος)
460 Remaining (λοιπος)
461 The failure, the error (η αμαρτια)
461 Woman, mistress (γυνη)
461 Demeter, Ceres (Δημητρα)
461 Temple of Hecate (Εκατειον)
462 Will (θελησις)
463 Symbol; letter name of *episemon* (επισημον)
463 The will (το θελημα)
463 Bed (ευνη)
463 Priest of Artemis (εσσην)
464 The mother (η μητηρ)
465 Ascent; stairway (αναβασις)
465 Robe, cloak (πεπλος)
465 Cybele (Κυβελη)
466 Diaspora, dispersion (διασ–πορα)
466 End; sign (τεκμαρ)
466 The river Styx (Στυξ*)
466 Infinite (απειρος)
467 Mistake, failure (διαμαρτια)
468 Demeter, Ceres (Δημητηρ)
468 Teaching of the Mysteries; knowledge (μαθησις)
469 The Egyptian goddess Nuit (Νυιθ)
469 Resurrection (αναστασις*)
470 Dark, gloomy (ερεμνος)
470 Bosom; womb; depth; vagina (κολπος)
470 Suffering (πονος)
470 Not (ου)
470 The will (η θελησις)
471 Cancer, crab (καρκινος)
471 Mind, heart (πραπις)
471 Be satisfied (εξαρκομενον)
471 Circles (κυκλα)
472 Trident (τριαινα)
473 Genesis; origin; birth (γενεσις)
473 Spell, charm (ιυγξ)
474 Two (δυο)
474 To sacrifice (θυειν)
475
476 Dedication (αναθεσις)
476 Nectar, the drink of the gods (νεκταρ)
477 Repentance (μετανοια)
477 The curse (το αναθεμα)
478 Heart, mind, soul; life, spirit (ητορ)
479 Exorcist (εξορκιστης*)
479 But not (ουδε)
480 Fate, destiny; death (μορος)
480 Many, mighty (πολλος)
480 Lawful (νομιμος)
480 Evoe! The Bacchic cry (ευοε)
480 Equal (ισος)
480 Wealth, prosperity (ευθενια)
481 The beginning (η γενεσις)
481 IAOU, Gnostic name of God (variant of) (ΙΑΟΥ)
481 Father, Son and Holy Spirit by notarichon (Πατηρ, Υιος, Αγιον Πνευμα) (Π. Υ. Α.)

481 Raiment (Revelation 4:4) (ιματιον)
482 Immortal (αθανατον)
482 Giver (δοτηρ)
482 Of life (βιου)
482 Magic wheel; whirling motion; rhombus (ρομβος)
482 Consummation; Pythagorean name for the number ten (παντελεια)
483 Avenger (παλαμναιος)
484 Ruin, defeat (ολεθρος)
484 Of God (θεου)
485 Abomination (Revelation 17:5) (βδελυγμα)
485 IEOU, Gnostic name of God (IEOY)
485 The all-holy (ο παναγιος)
485 The repentance (η μετανοια)
485 Health; wealth (ευθενεια)
486 Honey (μελισσα)
486 Stone (πετρα)
486 Gladness (Hebrews 1:9) (αγαλλιασις)
487 The Beast (το θηρ)
487 The mouth; the point (το στομα*)
488 To provide for (προβλεπο–μαι)
488 Health; wealth (ευθηνεια)
489 Father (πατηρ)
490 Slavery (ειρερος)
490 Not (ουκ)
490 Being (το ον)
490 Prosperous course (ευοδια)
491 Shield (σακος)
492 Mason (λιθολογος)
492 Descent, lineage (πατρια)
492 Name of Dionysus, Bacchus (Βρομιος)
492 Left; of the left hand (αριστερος*)
493
494 Measure (μετρημα)
495 War (πολεμος)
495 Child (τεκνον)
495 Does ritual; brings to perfection, accomplishes (επιτελειν)
496 The heart (το κεαρ)
497
498 Shrine (σηκος)
498 Hymen (Υμην)
498 Motion (κινησις)
498 The heart (το κηρ)
499 Throne (θρονος)
500 Robe (ενδυμα)
500 Now; therefore (νυν)
500 The number (ο αριθμος)
501 Fifteen (πεντε–και–δεκα)
501 Jasper (ιασπις)
501 The whole, the universe; Pan (το παν)
501 Mistress (ποτνα)
501 Surge (σαλος)
501 Left, on the left (σκαιος)
502 Air, breath (αυρα)
502 Winged (ποτανα)
503 A rising of a star (επιτολη)
504 The Good (*Corpus Hermeticum*, I 26) (το αγαθον)
504 Disk (δισκος)
504 Divine; inspired by God (θεσπις)
504 Twelve (δυοδεκα)
504 Waters; moist (υγρα)

505 Dream, vision (ονειρος)
505 Hail to thee! (ουλε)
505 Little child (τεκνιον)
505 Hydra, water-serpent (υδρα)
505 Warlike (πολεμιος)
505 Five + six (πεντε + εξ)
506
507 Impotence (αδυναμια)
508
509 Speech; law (ρητρα)
509 Touch (αφη)
510 Letter name of *phi* (φι)
510 Door, threshold (θυρα)
510 Will (βουλη)
510 The goddess Night, daughter of Chaos; night (Νυξ)
510 Mine, of me (μου)
510 Nemesis, goddess of vengeance; anger (Νεμεσις)
510 Knight (ιππηλατα)
510 Anyone, everyone (τις)
510 Kronos, Saturn (Κρονος)
511 Sensual pleasure; luxury (ευπαθεια)
511 Mistress (ποτνια)
511 Cup; shell (καλυξ)
511 Anywhere (αμου)
511 The rising of a star (η επι–τολη)
512 Rest, end (παυλα)
512 The equalities (τα ισα)
512 Delicate (παναπλος)
512 The waters (η υγρα)
513 Throat (λαυκανια)
513 Destroyer (ολετηρ)
514 Good, kind; favorable (εσθλος)
514 Destined, fated (μοιριδιος)
514 Thoughtlessness (αβουλια)
514 Sixty (εξηκοντα)
515 Maiden, virgin; Virgo (παρθενος)
515 He, she, it is (εστι)
516 The goddess Hestia, Vesta; hearth, house; altar (Εστια)
516 Sixfold (εξαπλοος)
517 Priest; one praying (αρητηρ)
517 Door, threshold (θυρη)
518 Mistake, error (εξαμαρτια)
518 Not (ου μη)
518 Sorrow, grief (λυπη)
518 Gate, door (Matthew 7:13) (πυλη)
518 The door (John 10:9) (η θυρα)
518 The elect (οι κλητοι)
518 The bad woman (η κακη γυνη)
519 The word (το ρημα)
519 The seed, the semen (ο θορος)
519 The day; the fate (το ημαρ)
519 Bond, fetter (δεσμος)
520 Slavery, bondage (δουλεια)
520 Hatred; hateful thing (μισος)
520 Passage (πορος)
520 Cup (κυλιξ)
520 Everywhere (παντοθι)
521 Shining, brilliant; magnificent; manifest (λαμπρος)
521 Silence, stillness (σιγηλος)
521 Of the temple (ναου)
521 Wide (ευρεια)
522 Angel-like (ισαγγελος)
522 A fasting (ασιτια)
523 Daughter (επικληρος)

523 The goddess Hestia, Vesta (Εστιη)

524 Torment; test (βασανος)

525 Holiness (αγιασμος)

525 Passage; entrance (παροδος)

525 Wickedness (2 Peter 2:7) (αθεσμος)

525 Of tears (δακρυ)

526 I will be (εσομαι)

527 Shadowy (σκιοειδης)

527 Temple of Sarapis (Σαραπιειον)

528 Kingly, royal (βασιλειος)

528 Fresh (ερσηεις)

528 Island (νησος)

528 The goddess Hestia, Vesta (variant of) (Ιστιη)

529 Corinth (Κορινθος)

529 None, nothing (ουδεν)

529 Fettered, captive (δεσμιος)

530 Thunder (βροντη)

530 Harm (σινος)

530 Yoke, union (ζυγον)

530 None, nothing (ουδεμια)

531 Goddess; mistress (κυρια)

531 Altogether (πανυ)

531 Evil, suffering (το κανον)

531 Light, splendor (ακτις)

532 Letter name of *alpha* (αλφα)

532 Veil (καλυμμα)

532 Pain, grief (οδυνη)

532 Enduring, patient (ταλας)

532 Atlas (Ατλας)

533 Thunderings (Revelation 4:5) (βρονται)

534 Force, power (σθενος)

534 None, nothing (ουθεν)

535 Comb; pudenda (κτεις)

535 Treachery (προδοσια)

535 Lord; God (vocative) (κυπιε)

536

537

538 Non-being (το μη ον)

538 Thought (νοησις)

539 Period, cycle; circumference (περιοδος)

540 Division (διαιρεσις)

540 Messenger; guide (πομπος)

540 Feather (πτιλον)

540 Justice, judgment; separation (κρισις)

540 Teacher (διδασκαλος)

540 None, nothing (ουδενια)

541 Priapus, god of generation (Πριαπος)

541 Sprout, bud; growth; origin (βλαστη)

541 Knight; mounted (ιπποτα)

541 Maiden (ταλις)

541 The beautiful; the beauty; the virtue (το καλον)

542

543 Delightful (τερπνη)

544 Without object (ατελης)

544 Prophecy, oracle (θεοπροπιον)

545

546 Stele, pillar, stone (στηλη)

546 Current, river (ρευμα)

547 Opportunity (ευκαιρια)

548 Force (ρυμη)

548 Friend, mistress (φιλη)

548 Sister (αδελφη)

549 Urn, cup, vessel (φιαλη)

549 The archangel Auriel (Αυριηλ)

549 Word, speech (φημα)

550 Arrow (τοξον)

550 By (υπο)

550 Cythereia, surname of Aphrodite (Κυθερεια)

551 Will (βουλημα)
551 Love (φιλια)
551 On all sides, about, around (αμφι)
551 Vapor (Acts 2:19) (ατμις)
552 The angel Satan (Σαταν)
552 The magic wheel; the whirling motion; the rhombus (ο ρομβος)
553
554 Letter name of *stigma*; mark, brand; point (στιγμα)
555 Separation; division (διακρισις)
555 Desire; lust (επιθυμια)
555 Foundation; image (ιδρυμα)
555 Necronomicon, or book of the dead (νεκρονομικον)
556 All-desired (πανιμερος)
556 Speech; omen, oracle (φημη)
557 Leader; teacher (καθηγητης)
557 The urn (η φιαλη)
558 None, nothing (μη–τις)
558 Counsel, wisdom (μητις)
558 Perfect, complete (τεληεις)
558 Solstice; change (τροπη)
559 Ninety (ενενηκοντα)
559 The father (ο πατηρ)
560 Champion; prince (προμος)
560 One who wills; a wizard (θελητης)
561 Carelessness (ραθυμια)
561 Efflux (ρυαξ)
562 Verily (Hebrews 2:16) (δηπου)
563 Poimandres, tutelary figure in the *Hermetica* (Ποιμανδρης)
563 Daphne (Δαφνη)
564 Deity, divine being (το θειον)
564 Godlike (ισοθεος)
564 Head; end, point; source (κεφαλη)
564 Hardness of heart (σκληροκαρδια)
565 Freedom (ελευθερια)
565 Sacred, holy (σεμνος)
565 The void, the space (το κενον)
565 From every side (παντοθεν)
566 Disciple (μαθητης)
567
568
569 Passage (πορθμος)
569 Denial (αρνησις)
569 The throne (ο θρονος)
570 Of the temple (οικου)
570 Seventy (εβδομηκοντα)
570 Fornicator (πορνος)
570 Mandrake (μανδραγορας)
571 Order, arrangement (ταξις)
571 Father, ancestor (γενετης)
572
573
574 Wood; spear; war; warrior (δορυ)
574 Good fortune (ευκληρια)
575 Year (ετος)
575 Who am I? (τις ειμι?)
576 Breath; spirit; inspiration (Revelation 1:10) (πνευμα)
577 Cassandra (Κασσανδρα)
578 Wicked (πονηρος)
578 A making, creating; poetry (ποιησις)
578 Chamber (τεγος)
579 Obedience (υπακοη)
579 Flame, fire (φλεγμα)

579 The order (*Corpus Hermeticum*, XI 2) (η ταξις)
580 True, real (ετεος)
580 Courage, daring (θαρσος)
580 Fire; lightning (πυρ)
580 Rotten (σαθρος)
580 Pit (σιρος)
580 Hair (φοβη)
580 To destroy (ολλυμι)
580 Much; mighty (πολυ)
580 Udder (ουθαρ)
581 Wheel (αμπυς)
581 Deadly; of death (θανασιμος)
581 Reality (υπαρ)
582 Giver (2 Corinthians 9:27) (δοτης)
583
584 Woman (γυναιον)
585 Across; beyond (υπερ)
585 The god of oracles (η φαμαιθεια)
586 Wreath (στεμμα)
586 Lance, spear (ξυστον*)
587 Foundation (πυθμην)
588 Will (ιοτης)
589 Kiss (φιλημα)
589 A howler (γοητης)
590 Circle (κυκλον)
590 The whole; the perfect (το ολον)
590 Bright (Moon) (φοιβη)
591 The dream, the vision (το οναρ)
591 Eight (οκτας)
592 Holiness, sanctity (αγιοτης)
592 Traveller (οδιτης)
592 Sword; iron (σιδηρος)
592 Divinity, godhead (θεοτης)
592 Divinity (αγαθοτης)
592 The Graeco-Egyptian god Sarapis, Osiris-Apis (Σαραπις)
593 Voice (φλογγη)
593 Immortal (αβροτον)
594 Dawn (περιορθρον)
595 Child (τεκος)
595 Perfect, complete (εντελες)
595 Center; sting (κεντρον)
595 The thing; the deed (το πραγμα)
595 Sirius, the dog-star (Σειριος)
596 Eighty (ογδοηκοντα)
596 Forgiveness (παρεσις)
596 End; passage from life (περασις)
596 The Graeco-Egyptian god Sarapis, Osiris-Apis (Σεραπις)
597
598 Abyss (κητος)
598 Entire, perfect (ολοκληρος)
598 Cloud (Revelation 1:7) (νεφελη)
598 Perfect, complete (εντελης)
598 The eight (η οκτας)
599
600 Sister (κασιγνητη)
600 Thou (συ)
600 World, universe (κοσμος)
600 One hundredth, hundredth (δεκατος)
600 Success, well-doing (ευπρα-για)
600 Swine, pig (υς)
600 The godhead (η θεοτης)
600 Tortuous (σκολιος)
601 Prophet (μαντις)
601 Unholy (1 Timothy 1:9) (ανοσιος)
601 The name (το ονομα)

601 Epithet of Dionysus (Υας)
602 Father (αττα)
602 Divinity (θειοτης)
602 Unbelief (απιστια)
602 Stars (αστρα)
603 Emission of seed; orgasm (εκποιησις)
603 Infallible proof (Acts 1:3) (τεκμηριον)
603 The oracle (το λογιον)
604 The end (η περασις)
605 End, result; death; full power (τελος)
605 Flight; omen (πτερον)
605 Shady, shaded (σκιερος)
605 Sacrifice; temple, oracle; mystery, sacred rite (το ιερον)
605 Brave, noble (ευς)
606 Temptation (πειρασις)
606 Omen (τερας)
606 Young man (νεανισκος)
606 The perfect (η εντελης)
607 Cleopatra (Κλεοπατρα)
608 Monster (φηρ)
608 Epithet of Dionysus (Υης)
609 Star (Revelation 1:16) (αστηρ)
610 Letter name of *chi* (χι)
610 Wood; spear; cross (ξυλον)
610 The teacher (ο διδασκαλος)
610 Winged (πτεροεν)
611 Whip, scourge (μαστιξ)
611 Assassin (σικαριος)
611 Mouth; speech; point (στομα)
611 Triad (τριας)
611 Wanderer (μεταναστης*)
611 The summit (το ακρον)
612 Zeus (Ζευς)
612 Womb; belly (γαστηρ)
612 Enough (επιτηδες)
612 Sweet, joyous (ηδυς)
613 Servant, slave (οικετης)
614
615 Three (τρεις)
616
617 Pure, guiltless; shining; purifying (ευαγης)
617 The Beast (το θηριον)
617 All-begetter (vocative); epithet of Pan (παγγενετορ)
618 Oracle (ομφη)
619 Undertaking; straight, true (ιθυς)
619 Fear, defeat (κακοτης)
619 Delphi (Δελφοι)
619 To raise up, to excite (ανιστημι)
619 Sun + Moon; Helios + Selene (Ηλιος + Σεληνη)
619 The sign, the seal (το σημα)
620 Bacchante (θυιας)
620 A sacrifice (θυσια)
620 Web; thread; semen (Orphic) (μιτος)
620 Perfect, complete (τελειος)
621 Of flesh; sensual (σαρκικος)
621 Terror (φοβημα)
621 To save, guard (ρυομαι)
621 The Iynges, a group of divinities appearing in the *Chaldean Oracles* (Ιυγγες)
622 Winged (ποτανον)
623 To will (βουλομαι)
623 Justice (δικαιοτης)
623 Thought, reasoning (λογισμος)
623 Hesitation (στραγγεια)
624 To swear, take an oath; affirm solemnly (διομνυμι)

624 Heap of dust, ashes (σποδος)
625 Within (Luke 17:21) (εντος)
626 The Egyptian god of the Sun at midnight, Keph-Ra (κεφρα)
627
628 Harsh, cruel (σκληρος)
628 To be learned (μαθητος)
628 Reverent (ευσεβεια)
629
630 The hesitation (ηστραγγεια)
630 All-devourer (vocative); epithet of Pan (παμφαγε)
630 Adjuration (επιθειασμος)
630 Ram (κτιλος)
630 Precious, honored (τιμιος)
630 Kind; simple; silly (ευηθης)
631 Death (θανατος)
631 Olympia (Ολυμπια)
632 Immortal (αθανατος)
632 Purity (αγνοτης)
632 Failure, defeat (πταισμα)
632 Thirty (τριακας)
633 Spear (προβολαιος)
633 Dress; vessel; ornament (σκευη)
633 Harmony (ευαρμοστια*)
634 Baptism (βαπτισμα)
634 The Holy Trinity (η αγια τριας)
634 Epithet of Dionysus (Ιυγγης)
635 Strong, mighty (σθεναρος)
635 Master, Rabbi (ραββουνι)
636
637 Unborn (αγενητος)
637 Mortal (θνητος)
637 Self-disciplined; strong (Titus 1:8) (εγκρατης)
638 Accomplished (επιτελης)
639
640 Mouse (μυς)
640 Watcher, guardian (σκοπος)
640 Urn, coffin (σορος)
640 The archangel Raphael (Ραφαηλ)
641 Slave (λατρις)
642
643 Thief (κλεπτης)
644 Dew, dewdrop (δροσος)
644 Emmanuel (Εμμανουηλ)
645 Godlike (αντι–θεος)
646
647 Female, effeminate (θηλυς)
647 To understand (επισταμαι)
648 Initiation, celebration; mysteries (τελετη)
648 The House of Truth (δομος αληθειας)
648 The Truth + Spirit (η αληθεια + πνευμα)
648 The Kingdom of Peace (η βασιλεια ειρηνης)
649 Seeker (μαστηρ)
649 Fight, battle (μαχη)
650 Strength, vigor (κικυς)
650 With, to (συν)
651 Ship (ναυς)
651 Worthless (σαπρος)
651 Of flesh; sensual (σαρκινος)
651 Intelligence, insight; science, art (επιστημη)
652
653
654 One initiated (μυστης*)
655 Eleventh (ενδεκατος)
655 Pleasant, delightful (τερπ–νον)
656 Artemis (Αρτεμις)

656 Messiah (Μεσσιας)
656 The initiation; the Mysteries; the celebration (η τελετη)
657 Messenger (μεταγγελος)
657 Love-charm (στεργημα)
658 Soul, mind, heart; understanding (φρην)
658 Half (ημισυ)
659 Invincible (ανικητος)
659 Dew; foam (αχνη)
659 Blood (λυθρον)
659 Sufficiency (2 Corinthians 3:5) (ικανοτης)
660 Child; birth (τοκος)
660 Fire; flame (φλοξ)
661
662 Belly, womb (νηδυς)
662 Sanctuary (ανακτορον)
663 Enduring (τολμηεις)
663 Beloved (αγαπητος)
664 A mocker (εμπαικτης)
664 Sixfold (εξαπλησιος)
665 Ancient of Days (Παλαιος Ημερον)
665 Sirius, the dog-star (ο Σειριος)
666 The Great Beast (το μεγα θηριον)
666 Transmission (παραδοσις)
666 The Graeco-Egyptian god Sarapis, Osiris-Apis (ο Σεραπις)
666 Titan (τειταν)
666 Latin (adjective) (λατεινος)
666 The heart, the soul, the mind (η φρην)
666 Five times (πεντακις)
666 I am a god on earth (θεος ειμι επι γαιης)
666 Sum of the first six Roman numerals, D + C + L + X + V + I (666)
667 The Scarlet Woman (η κοκκινη γυνη)
668 Test; means of judging (κριτηριον)
668 Mushroom (μυκης)
668 Spider (φαλαγγιον)
669
670 Coitus; marriage-bed; offspring (κοιτος)
670 Precincts of the temple (τεμενος)
670 Groin (ιξυς)
670 The manifestation (η επι–φανεια)
670 The universe, the world (ο κοσμος)
671 Paradise (παραδεισος)
671 Thirteen (τρισ–και–δεκα)
671 Bread (αρτος)
671 Unripe (ομφαξ)
671 Perfect, complete (παντελες)
672 Ox (βους)
672 Trust (πεποιθησις)
673 Fear (ταρβος)
674 He-goat (τραγος)
674 Setting forth; purpose (προθεσις)
674 All, perfect (παντελης)
674 In six parts (εξαχη)
675 Earth (ουδας)
675 Divine being; genius (with Socrates) (το δαιμονιον)
676 Thirteen (τρεισ–και–δεκα)
676 Creator; poet (ποιητης)
677

678 Witchcraft, medicine (φαρ–μακεια)
679 Incense, medicine (θυος)
679 Mother (παιδουργια)
679 The river Styx (Στυγος*)
679 The star (ο αστηρ)
679 Wanton, lustful (μαχλη)
680 Son (υιος)
680 Destruction; death (φθορα)
680 Another (Acts 7:18) (ετερος)
681 Perfect (2 Timothy 3:17) (αρτιος)
681 Abyss, depth (βυθος)
681 Essence (ουσια)
681 Buddha (βουδδας)
682 Path (τριβος)
682 Of the whirling motion; of the magic wheel (ρυμβου)
683 Intercourse (συνηθεια)
683 Sender of lightning (στεροπηγερετα*)
684 Secret rite, mystery (μυστηριον*)
685 Shouting; Bacchic; rejoicing (ευιος)
685 Star (τειρος)
685 Union; couple (ζευγος)
686 Immense (απλετος)
687 War-like (στρατιος*)
688 Cup (ποτηριον)
689 The archangel Michael (Μιχαηλ)
689 None, nothing (ουδεις)
690 Lightning (αστραπη)
690 Cord; chord (τονος)
690 South; south wind (νοτος)
690 The perfect (ο τελειος)
691 Power, force; victory, dominion (κρατος)
691 Knowledge; science; history (ιστορια)
691 North; a bear (αρκτος)
692 Pure; perfect (ακρατος)
692 Cube (κυβος)
693
694 None, nothing (ουθεις)
695 Destruction; ruin; corruption (διαφθορα)
695 Double, twofold (διπαλτος)
695 Excess; passage (υπερβολη)
696 The True Sun (Αληθινος Ηλιος)
697
698
699 Without understanding (ανοητος)
700 The equilibrium (το ισον)
700 Chosen, picked out (κριτος)
700 Age, antiquity (παλαιοτης)
700 Priest (προπολος)
700 Purple-red, crimson; phoenix (φοινιξ)
700 Chronos or Christ (abbreviated); the *chi-rho* (XP)
701 Letter name of *tau* (ταυ)
701 Crystal, glass (υαλος)
701 Beloved (στερκτος*)
701 Command, shout (1 Thessalonians 4:16) (κελευσμα)
702 Strong, mighty (κραταιος)
702 Delight, joy (χαρα)
703 Oppressive; deep; loud; cruel; mighty (βαρυς)
704 Mad; wandering (πλαγκτος)
704 Tragic (τραγικος)
704 In the nether world (υπεν–ερθεν)
704 Abyss, depth (κευθος)

705 Power (δυναμις)
706 Never-failing (εκατηβολος)
706 Pillar (στυλος*)
707 War-engine (μηχανη)
707 Strongest, best, mightiest (κρατιστος*)
707 Pan + Spirit (Παν + Πνευμα)
708 Winged, fleet (πτηνος)
708 Battle (υσμινη)
709 Purity (καθαροτης)
709 Fun (υθλος)
709 Origin, cause (αρχη)
709 War-cry; battle (αυτη)
710 Letter-name of *psi* (ψι)
710 Holy Spirit (Πνευμα Αγιον)
710 Willingness, desire (προ–θυμια)
711 Spear, lance (λογχη)
711 Wholly, utterly (αχρι)
711 Muse (Μουσα)
712 Love of boys (παιδεραστια)
712 Surge; surf (ραχια)
712 Sacrifice, slaughter (σφαγη)
712 Wantonness (υβρις)
712 Manifold universe (παντοιας)
712 Angels (αγγελους)
713 Perfect; wholly (1 Thessalonians 5:23) (ολοτελης)
713 All-powerful; epithet of Pan (παγκρατης)
713 The power (η δυναμις)
714 Congregation (αγυρις)
714 Dagger (ξιφιδιον)
714 Forerunner (Hebrews 6:20) (προδρομος)
715 Hand, side; close fight; bravery; power (χειρ)
715 Dream, vision (ενυπνιον)
715 To have intercourse (with) (συνειμι)
715 Woman (2 Timothy 3:6) (γυναικαριον)
715 Ineffable (ανεκλαλητος)
716 Hail! (χαιρε)
716 Child; child-birth (λοχεια)
716 Humble (ταπεινος)
717 To shun (παραιτεισθαι)
717 The beginning; name and number of Zeus (Martianus Capella) (η αρχη)
718 Form (Philippians 2:6) (μορφη)
718 Endurance, patience (Revelation 1:9) (υπομονη)
719 Soul; will; mind, spirit; heart (θυμος)
719 Chariot; vessel (οχημα)
719 Hammer (ραιστηρ)
719 Purity (καθαριοτης)
719 Cause, occasion (αφορμη)
719 Myth (μυθος)
719 Amphora (αμφορα)
720 Hiereus; priest (ιερευς)
720 The Holy Spirit (ο Αγιος Ανεμος)
720 Seed, birth (σπορος)
720 Spirit of God (Θειον Πνευμα)
720 Sacred IEOU (ιερον ΙΕΟΥ)
720 Medusa (Μεδουσα)
720 Wolf (λυκος)
720 Atonement; vengeance (τισις)
720 Space; position (τοπος)
720 Mind, understanding (νους)
721 Star (αστρον)
721 Shaft, stem (καυλος)

722 Sword (ρομφαια)
722 Hero, prince (αριστευς*)
722 Everywhere (εκασταχοθι)
722 The creatures (τα οντα)
723 Change; intercourse (συναλλαγη)
724
725 By hand (χειρι)
725 Bright, brilliant; white (λευκος)
725 Last, extreme (τερμιος)
725 Earthquake (Revelation 6:12) (σεισμος)
725 The word; the oracle (το επος)
726 Unutterable (αναυδος)
726 The Messiah (ο Μεσσιας)
727 Splendid, glorious (επικυδης)
727 Wonderful (Isaiah 9:6) (θαυμαστος*)
727 Brightness (Hebrews 1:3) (απαυγασμα)
728 Double, twofold (διδυμος)
729 The rock + the trust (η πετρα + η παραθηκη)
729 Ship; vessel (σκαφη)
729 Kephas, the name given by Jesus to Peter (Κηφας)
729 The Perfected Work (ευεργεσια)
729 Abominated (στυγνος*)
730 Fiery, active (Revelation 1:16) (οξυς)
730 To receive (δεχομαι)
730 Critic (Hebrews 4:12) (κριτικος)
731
732 Cup (κυμβος)
733 Anubis, the Egyptian god of the dead (Ανουβις)
733 A seeking, quest (ζητησις)
734 Ordeal (πειρατηριον)
734 Feminine (γυναιος)
734 Forerunner (προδρομος)
735 Hidden, precious (αποθετος)
735 Ill-will; dislike (δυσνοια)
735 The center (το μεσον)
735 Guardian; bishop (επισκοπος)
736 Battle of the gods (θεομαχια)
737 Indolence (ραδιουγημα)
738 An acquiring; possession, goods (κτησις)
739 Way, path (κελευθος)
740 Foundation, creation (κτισις)
740 Circle, wheel; cycle; eye, disk (κυκλος)
740 Sanctuary of God (Αγιασμα Θεου)
740 The God over All (Plato) (ο επι πασι Θεος)
740 Of Demeter, Ceres (Δημητριος)
741 Visible (ορατος)
741 The five (Platonic solids) (τα πεντε)
741 Celestial (ουρανον)
741 Spells, enchantments (καταδεσις)
742 Invisible (αορατος)
742 Man, mortal (βροτος)
742 The ox (ο βους)
743 Watcher, guardian (εποπτης)
743 Immortal, divine (αβροτος)
744 Word of Power (ενεργης λογος)

744 Threshold, entrance (ουδος)
745 Brain (μυελος)
745 Feast of Dionysus (Διονυσια)
745 Slaughter of the Magi (μαγοφονια)
746 Free will; means; power; fortune (εξουσια)
746 Mark; character (χαραγμα)
746 Secret; mystic (μυστικος*)
747 The curse (το καταθεμα)
748 War-engine (μηχανημα)
748 Of the Muses; music, dance (Μουσικη)
748 Truth (ασφαλεια)
748 Simple; smooth, naked (ψιλη)
749 Quiet, idle (λεγαμυος)
749 Dolphin (δελφις)
749 Easy path; prosperous course (ευοδος)
750 Scorpion (σκορπιος)
750 House (στεγασμα)
750 Foot (πους)
750 Of the law (της δικης)
751 Of the father (πατρος)
751 Pillar (σταμις)
751 All-honored (παντιμος)
751 The abyss (ο βυθος)
752 The mother (of Dionysus) Semele (η μητηρ Σεμελη)
753 Sword (μαχαιρα)
753 Revolution (περιτροπη)
753 Violence (υβρισμα)
753 The angel Satan (Σατανας)
753 The sign, the mark (το σημειον)
754 Fiery, active (ζαφλεγης)
755 Stone (πετρος)
756 Unchangeable (Hebrews 7:24) (απαραβατος)
757 Accursed (επαρατος)
758 Eye; eyelid (βλεφαρον)
759 A sending; apostleship (Romans 1:5) (αποστολη)
760 Secret, unseen, occult (αφανης)
760 Destiny, fate; death (ποτμος)
760 The Egyptian goddess Nuit (Νυιτ)
760 Song, hymn (υμνος)
760 In sacrifice (θυματι)
760 The south; the south wind (ο νοτος)
761
762 Full knowledge (περιφανεια)
762 Speed (σπουδη)
763 Lightning-flash (στεροπη)
763 Naked (γυμνος)
763 Mediator (μεσιτης)
763 Pearl (μαργαριτης)
763 Anarchy (αναρχια)
764 Lightning (αστεροπη)
765 Erinys, the god of vengeance; destruction, revenge; fury (Ερινυς)
766 Warlike (ενυαλιος)
767 The sacrifice, the victims (τα εντομα)
767 Weak; inferior (υποδεης)
768
769 Will; mind, thought (φρονημα)
769 Feminine (γυναικειος)
769 Pythian; Delphian; epithet of Apollo (Πυθιος)
770 Vow, prayer (κατευγμα)
770 Sea (ποντος)

770 Whole, perfect (ουλος)
770 Voice, speech (οψ)
770 Winged (πτεροεις)
771 Light; life; sunlight (θαος)
771 Eight hundred (οκτακοσιοι)
771 Winged (ποτανος)
772 Accuser (κατηγορος)
772 Failure, defeat (σφαλμα)
773 Filth (σκυβαλον)
773 Wet, moist (υγρος)
773 Round, curved (γυρος)
773 Justice (δικαιοσυνη)
773 Sphinx (σφιγξ)
774 Goat-footed (αιγιπους)
774 Slave (δουλος)
775 Messenger of the gods; guide (διακτορος)
775 Knight (ιππευς)
775 Heart (στερνον)
775 South-east; south-east wind (ευρος)
776 Darkness; twilight (κνεφας)
776 Hymen, the god of marriage (Υμεναιος)
777 The cross (σταυρος*)
778 A sound (ηχος)
778 Winged (ποτηνος)
779 Unsaid; unknown; secret, holy; abominable (2 Corinthians 12:4) (αρρητος)
779 Kamephis, Egyptian sage appearing in the *Hermetica* (Καμηφις)
780 Serpent (οφις)
780 Many; mighty (πολυς)
780 Lord of the sea; of the sea (ποντιος)
780 Gateway (πυλος)
780 Corn, wheat; food (σιτος)
780 Hole (τορμος)
780 Fear (τρομος)
780 The Gnostic goddess Sophia; wisdom (Σοφια)
781 Meditation (συννοια)
781 Light, splendor (φεγγος)
781 The sphinx (η Σφιγξ)
782 Path (στιβος)
783
784 Eaten, consumed (εδεστος)
785
786 Proper (Hebrews 11:23) (αστειος)
787 Heart; understanding (στηθος)
787 Magic (μαγευτικη)
788 Beggar (προικτης)
789 Countless (αναριθμητος)
789 The myth (ο μυθος)
789 The soul (ο θυμος)
790 Husband (παρακοιτης)
790 Tamed, tame (τιθασος)
791 Keeping silence (ευστομος*)
791 Wanton, lustful (μαχλον)
791 Three hundred (τριακοσιοι)
791 New, fresh (ποταινιος)
792 Wife (παρακοιτις)
792 To utter (Acts 2:4) (αποφθεγγομαι)
793
794 Path; advance (προσοδος)
795 Hephaestus, Vulcan (Ηφαιστος*)
795 War, battle (πτολεμος)
795 Epithet of Zeus (πολιευς)
796
797

798

799 Transgression; wantonness (υπερβασια)

799 To sound forth (εξηχεομαι)

799 Scourge (φραγελλιον)

800 *Omega*; the End, the Last (Ω)

800 Lord; god (κυριος)

800 Faith (πιστις)

800 Swine (συς)

800 Sleep (υπνος)

800 The Great Power; title of the Gnostic, Simon Magus (η Δυναμις Μεγαλη)

800 Of the world, of the universe (κοσμου)

801 Dove (περιστερα)

801 Rope (σπαρτον)

801 *Alpha* + *Omega*; Beginning and End; First and Last (A + Ω)

802

803

804 Visible, manifest (εμφανης)

804 Danger (κινδυνος)

805 To sing (Revelation 5:9) (αδω)

805 Delightful (τερπνος)

806 Gog (Revelation 20:8) (Γωγ)

806 Divine Wisdom; divine Sophia (θεια σοφια)

807 Infinite, endless (απεραντος)

807 Four (τεσσαρα)

808 Knavish (φηλος)

808 Ego, I (εγω)

809 Surname of Bacchus (Αττης)

809 Blood, gore (λυθρος)

809 Veil (παραπετασμα)

809 The dove (η περιστερα)

810 Wand (ριψ)

810 Disorder (τυρβη)

810 Beloved (φιλος)

810 Name of Aphrodite (Κυπρις)

810 To gather together in one (Ephesians 1:10) (ανακε–φαλαιοομαι)

810 To say (βαζω)

810 Io! The rapture-cry of the Greeks (ΙΩ)

811 IAO, Gnostic name of God (*Pistis Sophia*) (ΙΑΩ)

811 Needle (ραφις)

811 Breast (μαστος)

811 To fart (βδεω)

811 To perceive, to know (αιω)

812 Dark; blind (αμαυρος)

812 Dearest (κηδιστος)

812 Sphere (σφαιρα)

812 Song, poem (ωδη)

812 To live (βιω)

812 Magic wheel; whirling motion; rhombus (ρυμβος)

813

814 West; sunset (δυσις)

814 The Word of Power (Hebrews 4:12) (ο ενεργης λογος)

814 The Divine Wisdom; the divine Sophia (η θεια σοφια)

815 Life; Eve (*Septuagint*) (ζωη)

815 Force, power (παρασκευη)

816 Five hundred (πεντακοσιοι)

816 Loving (στεργης)

816 Mercy (ελεημοσυνη)

817 Penalty (θωη)

817 Without love (αστεργης)

817 Reverent (ευσεβες)
818 Thoth, the Egyptian god of wisdom and magic (Θωθ)
818 Enduring, magic (τολμηρος)
818 Wanton; luxurious (υβριστικος*)
819 To see (ειδω)
819 Rhythm, order (ρυθμος)
820 Strong, mighty (πυκνος)
820 Way; direction (τροπος)
820 Reverent (ευσεβης)
820 The sacrifice (το θυμα)
820 To overcome, force (βιαζω)
820 The sphere (η σφαιρα)
821 To doubt (διζω)
821 Daughter (θυγατηρ)
821 First matter; element; letter (στοιχειον*)
822 To consecrate (αγιαζω)
822 Spheres (σφαιραι)
823 The life (η ζωη)
824 Free (ελευθερος)
825 The stone, the rock (ο πετρος)
825 Sanctuary (αδυτον)
825 New (Mark 2:21) (αγναφος)
825 Cloud, heaven (νεφος)
826 To come; to return (ερχο–μαι)
827 Headless (ακεφαλος)
827 Spell, charm (γοητευμα)
828 Shining (ην–οψ)
828 Scepter, staff (σκηπτρον)
828 Exceeding great (2 Peter 1:4) (μεγιστος)
829 Splendor, glory (λαμπροτης)
830 Folly (ματαιοτηζ)
831 Phallus (φαλλος)
831 Rage, fury; Bacchic frenzy (λυσσα)
831 Pyramid (πυραμις)
831 Of death (θανατου)
832 Traitor (προδοτης)
832 *Alpha* and *Omega*; Beginning and End; First and Last (Α και Ω)
832 Beloved by God (θεοφιλης)
833
834 Twelve (δωδεκα)
834 Horned (κεραστης)
834 Loved by Zeus (διιφιλος)
834 Victim, sacrifice (σφαγιον)
834 To receive (δεχεσθαι)
834 Delivering, freeing (ελευθεριος)
835 To yield, retire (εικω)
835 Shining; glorious (φαιδιμος)
836 Pyramids (πυραμεις)
837 The delights (τα τερπνα)
838
839 To laugh (γελαω)
840 Sword (ξιφος)
840 Watcher, guard (ουρος)
840 Microcosm (μικροκοσμος)
840 A setting free (λυσις)
841 *Alpha* + *Mu* +*Omega*; Beginning, Middle and End (Α + Μ + Ω)
841 To seek, wish (μαω)
841 One in Three (μονας εν τριαδι)
841 Three in One (τριας εν μοναδι)
842 Wound, defeat (τραυμα)
842 Fear (φοβος)
843

844 Sad, sorry (δυσκηδης)
844 Oedipus (Οιδιπους)
844 The two (το δυο)
844 The slave (ο δουλος)
845 Palace, temple (δωμα)
845 My God! (ελωι)
845 To strive (2 Timothy 2:5) (αθλεω)
846 Lightning, thunderbolt (κεραυνος)
846 Phantom (σκιαγραφια)
846 Mytilene (Μυτιληνη)
847 West; darkness; reign of darkness (ζοφος)
847 To charm, enchant; to blind, seduce (θελγω)
848 King, prince (βασιλευς)
848 Prudence (πινυτη)
849 To will; to have power (εθελω)
849 Most holy; abominable (εξαγιστος)
849 Form, figure; nature (σχημα)
849 The ineffable (ο αρρητος)
849 Letter name of *omega*; the End; the Last (ωμεγα)
849 The Great Universe (μεγας κοσμος)
849 The Perfect Man (ο τελειος ανηρ)
849 The Three in One (η τριας εν μοναδι)
849 The One in Three (η μονας εν τριαδι)
850 My God! (ελωει)
850 Arrow (οιστος)
850 The serpent (ο οφις)
850 Dirt, filth (ρυπος)
850 Eleusis (Ελευσις)
850 Of fire (πυρος)
850 To vomit (Revelation 3:16) (εμεω)
851 Prophet, priest (προμαντις)
851 Three-headed (τρικρανος)
851 Narcissus (Ναρκισσος)
851 Transitory (προσκαιρος)
852 Letter name of *omega*; the End; the Last (ωμηγα)
852 Thirty (τριακοντα)
852 Female slave (δμωη)
852 Name of Apollo; bright, pure (φοιβος)
852 The immortal (το αθανα–τον)
853 Tower (πυργος)
854 Assembly; combat, contest; labor (αγων)
854 Subject to trial (Romans 3:19) (υποδικος)
855
856 Silent, mute (ανεω)
856 To call (καλεω)
857
858 Initiation (μυησις)
858 Half (ημισυς)
859 An offering (παροχη)
859 Thrice-great (τρισμεγας)
860 Faithful (πιστος)
860 Night; nether world (σκοτος)
860 Simple; smooth; naked (ψιλον)
861 Deep sleep, trance (κωμα)
861 The being first-born (πρεσ–βυγενεια)
861 Exceedingly mighty (υπερμηκης)
861 Night-hawk (χαλκις)

861 Seraphim (σεραφειμ)
861 Aeon; eternity (Αιων)
861 Phallic (φαλλικος)
861 The Egyptian god Apophis (Αποφις)
861 Assurance, confirmation (βεβαιωμα)
862 Presence (παρουσια)
862 Symbol (συμβολον)
862 Priesthood (ιερατευμα)
863 To charm, fascinate; to seduce (κηλεω)
864 Altar (θυσιαστηριον*)
864 Joiner's square; corner-stone (γωνια)
864 Holy of holies; of the saints (αγιων)
864 Jerusalem (Ιερουσαλημ)
864 Temple of the gods (Θεων)
864 Throne of Abraxas (Θρονος Αβραξας)
865 Letter name of *epsilon* (εψιλον)
865 Girdle; loins (ζωνη)
865 To adorn, glorify (αγαλλω)
865 Beyond measure (περισσος)
865 An angel of Satan (2 Corinthians 7:7) (αγγελος Σατανα)
866 Adonai, Hebrew name of God (Αδωναι)
866 Feast of Adonis (Αδωνια)
867 Dagger (εγχειριδιον)
867 Passionate, wanton (υπερβιος)
867 Lord, master (δεσποτης)
868 Fear; passion (πτοησις)
868 Loving knowledge (φιλομαθης)
869 Inborn; natural (συγγενης)
869 Cloak (φαινολης)
869 To lead away (εξαγω)
870 Shining; fiery (αιθων)
870 Journey; army (στολος)
870 Reed (φλοος)
871 Chaos (Χαος)
871 Pain, sorrow (αχος)
871 Secret, dark (σκοταιος)
871 Web; cloak (φαρος)
871 To purify (αγνιζω)
871 Against one's will (ακων)
872
873 Majesty (σεμνοτης)
874
875 Sword, knife (φασγανον)
875 Mirror (εσοπτρον)
876 Arrow (τοξευμα)
876 Eve of the Sabbath (προσ–αββατον)
877 Whirling (στροφας*)
877 Child (βρεφος)
878 Flaming, blazing (φλογεος)
878 Spear, lance; sword (εγχος)
878 The Graeco-Egyptian god Hermanubis, Hermes-Anubis (Ερμανουβις)
878 Thunderbolt (σκηπτος)
879 Epithet of Apollo (Δελφινιος)
880 Sorrow; burden (αχθος)
880 Companion; lover (ο φιλος)
880 Column, pillar (κιων)
880 Solid (στερεος)
880 Of union (ζυγου)
881 Formed, molded (πλαστος)
881 Flashing (στεροψ*)
882 To live; to preserve life (βιοω)
883 Pillar (παραστας)
883 Inexcusable (Romans 1:20) (αναπολογητος)

884 Chariot (διφρος)
884 Red (ερυθρος)
884 Fifty (πεντηκοντα)
885 Leo, lion (λεων)
885 Barren (στειρος)
885 Image (εικων)
885 To move, change, continue, begin (κινεω)
886 The Principle of the Father (Δοξα Πατρος)
886 Judgment (δικαιωμα)
887
888 Jesus (Ιησους)
888 I am the Life (η ζωη ειμι)
888 Hated by the gods (δυσθεος)
888 Excessively mighty (υπερμενης)
889 Boaster (Romans 1:20) (αλαζων)
890 Massacre; dagger (φονος)
890 Olympus (Ολυμπος)
890 Odyssey (Οδυσσεια)
890 Dust (κονιορτος)
891 To smite (παιω)
891 Heaven; Uranus (Ουρανος)
891 Most excellent (φεριστος*)
892 Dissolution, end; start (αναλυσις)
893 Bacchus (βακχος)
894 Mark, sign; knowledge (γνωμα)
895 All-devouring; epithet of Pan (παμφαγος)
895 To divide (νεμω)
895 Inspiration of God (2 Timothy 3:16) (Θεοπνευστος*)
896 Feast of Aphrodite (Αφροδισια)
897 Incantation; spell (επωδη)
898 To make new (καινιζω)
898 The seven stars (οι ζ αστερες)
899 Amazon (Αμαζων)
899 Ill-will; jealousy (φθονος)
899 Capacious (υποδεξιος)
899 The nothing; the zero (το ουδεν)
900 Letter name of *rho* (ρω)
900 Bloody (φοινος)
900 The union (το ζυγον)
901 Letter name of *stau* (σταυ)
901 Iacchus, Bacchus (Ιακχος)
901 Care; season; prime of life (ωρα)
901 Atys (Ατυς)
901 Mind, understanding (γνωμη)
901 The death (τον θανατον)
902 Mad (παρανους)
903 Bacchus (βακχιος)
903 Experienced, knowing (δαημων)
904 Ferryman (πορθμευς)
904 Continual, constant (ενδελεχες)
905 Guardian spirit; demon; fate; genius (with Socrates) (δαιμων)
905 Marriage-bed (λεχος)
905 To flow (ρεω)
905 Freedman (απελευθερος)
905 Demiurge (Δημιουργος)
905 Wide, broad (ευρυ)
905 With the just (τοις δικαιοις)
906 Four (τετρας)
906 Ashes (τεφρα)
907 Continual, constant (ενδελεχης)

908 To call up, summon (ανακαλεω)
908 Vault, crypt (κρυπτη)
908 Archer; saver (ρυτηρ)
908 Leisure (σχολη)
908 Terror (φυζα)
908 Heliopolis, City of the Sun (Ηλιου πολις)
908 Suffering, patient (τλητος)
909 To sacrifice, offer; to do, act (ερδω)
909 Lover of boys (παιδεραστης)
909 True, real (σαφης)
910 Fiery (πυρινος)
910 Bloody (φοινιος)
911 Axle, wheel (αξων)
911 Backbone (ραξις)
911 Joy, grace (χαρις)
911 The Hours (Ωραι)
911 To raise (αιρω)
911 Wholly, utterly (αχρις)
911 Center (ομφαλος)
911 Position (στασις)
911 Drop (ψιας)
911 Bloom of youth (ωρια)
912 To do, effect; to sacrifice (ρεζω)
913 Rest (ερωη)
913 Madness (παραφρονια)
913 Mean; weak; bad (χερης)
914
915 To unite, join (ζευγνυμι)
915 Beyond destiny (υπερμορον)
915 To account righteous (δικαιοω)
916
917
918 Poppy; poppy-juice (μηκων)
918 Moses (Μουσες)
918 The king (ο βασιλευς)
919 Swift (λαιφηρος)
919 The grace (η χαρις)
919 The word (το φημα)
920 To give forth, burst forth; to yield (αναδιδωμι)
920 Will (βουλησις)
920 Egg (ωον)
921 Cover, lid; potion (πωμα)
921 The whole (συμπας)
921 Copper disc (χαλκος)
921 Rod, staff; law, canon (κανων)
922
923 To awaken; to excite; to raise (εγειρω)
923 To yield, empty oneself, surrender oneself (ενδιδωμι)
924
925 Secret, dark (σκοτεινος)
925 Before, in front; earlier; superior (προτερος)
926 The voice, the oracle (το φημη)
927 Creature, beast; image (ζωον)
928 Wantonness (στρηνος)
929 Near; at hand (σχεδον)
929 Ineffable; secret (απορρητος)
930 Practical wisdom (φρονις)
930 Phoenix (φοινικος)
930 To come (ερχεσθαι)
930 In void (*Corpus Hermeticum*, II 10) (εν κενω)
930 Egg (ωιον)
931 Immutable (Hebrews 4:18) (αμεταθετος)
931 To threaten (Acts 4:17) (απειλεω)
931 The Aeon (*Corpus Hermeticum*, XI 2) (ο Αιων)

931 Ambrosia and nectar; food and drink of the gods (αμβροσια και νεκταρ)
932 Veil; covering (καλυπτρα)
933
934
935 Purple (φοινικεος)
936 Ecstasy (εκστασις)
937 Goat-footed (τραγοσκελης)
938 Compassionate (συμπαθης)
938 Tribe (φυλη)
938 Avenger; Alastor (αλαστωρ*)
939
940 Certain; true (Acts 21:24) (ασφαλης)
940 Destroyer (δηλημων)
940 Receptacle; chariot (οχος)
941 Io Pan! Hail Pan! (Ιω Παν)
941 Wanton, lustful (μαχλος)
942
943 Warrior (πολεμιστης)
943 Rest (Revelation 4:8) (αναπαυσις)
943 To mock; to deceive (εμπαιζω)
944 Thrice-greatest; epithet of Thoth (τρισμεγιστος*)
945 To fear (οκνεω)
945 To receive (εισδεχομαι)
946 The Spirit (1 Corinthians 15:1) (το Πνευμα)
947
948 To purify (καθαριζω)
948 Hermaphrodite (ανδρογυνος)
948 Mercy, pity (ελεητυς)
948 Deceiver (ηπεροπευς)
948 Force, might (ρωμη)
949 Destruction, death (φθορος)
949 Veil (καταπετασμα)
950 Red (πυρρος)
950 Of Thoth, Hermes (Ερμεω)
950 Of All (*Corpus Hermeticum*, I 27) (ολων)
950 The fire (το πυρ)
950 The udder (το ουθαρ)
951 Circle; edge (αντυς)
951 To summon, invoke (επικαλεω)
951 Folly (μωρια)
951 The reality (το υπαρ)
952 Bloodless (αναιμων)
953 Destroyer (διαλυτης)
954
955 Son (κελωρ)
956 Anointing (αλειψις)
957 My ecstasy (εκστασις* εμου)
958 Old man (γερων)
959 Oppression (θλιψις)
959 Staff; message (σκυταλη)
960 The circle (το κυκλον)
960 Marriage; a mixing together (συμμιξις)
960 The river Styx (Στυξ)
961 To desire (μενεαινω)
961 Adulterous (μοιχαλις)
961 The heaven; the circle (ο ουρανος)
961 Winged (πτεροεσσα)
962 Cup; bowl (κισσυβιον)
962 Cup; bowl (τρυβλιον)
962 To lead astray (πλαναω)
962 Perfect Trinity (Τριας Τελεια)
963 Resurrection (αναστασις)
963 Art; work of art (τεχνη)
964 Silence in ritual; good repute (ευφημια)
965 To do, make, cause, create (ποιεω)

965 The ecstasy of me (η εκστασις* εμου)
966
967 To lift up; to prophesy; to accept; to destroy (αναιρεω)
967 Foundation; matter (υποστασις*)
968 Mad (φρηνοβλαβης)
969 Chief shepherd (2 Peter 5:4) (αρχιποιμην)
969 Image; vision; idol (ειδωλον)
969 High Priest (Μεγας Ιερευς)
970 Of earth (χοικος)
971 Self; alone (αυτος)
971 To understand (οραω)
971 Ambition (φιλοτιμια)
972 A vanishing (αφανισις)
973 Exorcist (εξορκιστης)
973 Hermaphrodite; bisexual (αρρενοθηλυς)
974 Foundation (υποθεσις)
974 To deceive (2 Corinthians 4:2) (δολοω)
975 Serpent, dragon (Revelation 12:9) (δρακων)
975 To be wanton (στρηνιαω*)
975 The Demiurge (ο Δημιουργος)
975 The perfected; the end (το τελος)
976
977
978 Nourishment (τροφη)
979 Thyrsus, the wreathed staff of the Bacchantes (θυρσος)
980 Innocent (αθψος)
980 Eye; vision (οψις)
980 Six and fifty (εξ και πεντηκοντα)
981 Of wisdom (σοφιας)
981 The axis (ο αξων)
982 Ancient, primeval (αρχαιος)
983
984
985
986 Left; of the left hand (αριστερος)
986 Heavenly (επουρανιος)
986 Dangerous, difficult (χαλεπος)
986 Unprofitable (Matthew 25:30) (αχρειος)
987 Old; old man (πρεσβυς)
988
989 Hardship, misery (μοχθος)
990 Hammer (τυκος)
991 To enter, go into (εισ-πορευομαι)
991 Hollow vessel; ship (σκαφος)
991 Watcher, guard (φυλαξ)
992 Enjoyment (Hebrews 11:25) (απολαυσις)
993 Sustenance (διατροφη)
993 Accursed (καταρατος)
993 Aphrodite, Venus (Αφροδιτη)
993 Perfect Word (λογος τελειος)
994 Master (σοφιστης*)
995 Begetter (τοκευς)
996 Joyous (ευγαθητος)
997
998 Bride; maiden; nymph, nereid (νυμφη)
998 The Virgin of the World, a

figure in Gnostic theogony (Κορη Κοσμου)
999 My wrath (Hebrews 3:11) (τη οργη μου)
999 Ineffable place (το αρρητον)
999 The ineffable; the secret (ο απορρητος)
999 Ineffable God (Θεος ανεκλαλητος)
999 Restriction (κατοχη)
1000 Nail (τυλος)
1000 Of the Lord, of God (Κυριου)
1000 Thus (ως)
1001
1002
1003 To renew (Colossians 3:10) (ανακαινοω)
1004 Work of art (τεχνημα)
1004 Dionysus (Διονυσος)
1004 Mind of Zeus (anagram of Dionysus) (Νους Διος)
1004 The baptism (το βαπτισμα)
1005 Dawn; east (εως)
1005 To gain by toil; to suffer (πονεω)
1005 Swift-footed (χαλαργος)
1005 The deliverer (ο ρυομενος)
1005 Nero (Νερων)
1005 Killed his own mother (of Nero; Suetonius, *Twelve Caesars*, XXXIX 2) (ιδιαν μητερα απεκτεινε)
1005 Epithet of Dionysus (Υευς)
1006 The bride (η νυμφη)
1006 The Virgin of the World, a figure in Gnostic theogony (η Κορη Κοσμου)
1006 Votive, involved in prayer (ευκταιος)
1007 To worship (σεβω)
1008 Teacher (παιδευτης)
1008 Prayer (προστροπη)
1008 Belly (προτμησις)
1008 Archer (τοξοτης)
1008 Dawn; east (ηως)
1008 The avenger (ο αλαστωρ*)
1009 Dawn, twilight (αμφιλυκη)
1009 End (ποδεων)
1009 Earthly (χθονιος)
1010 Wonder-tree (σιλλικυπριον)
1010 Confusion (ταραχη)
1010 Naked; simple; smooth (ψιλος)
1010 The number of me (ο αριθμος μου)
1011 Four (τεσσαρες)
1011 To change, alter (αλλοιοω)
1011 Oppression; pride (βαρυτης)
1011 Communion; intercourse (κοινωνια)
1011 In three parts (τριχα)
1011 Apollo (Απολλω)
1011 Wide (Matthew 7:13) (πλατυς)
1011 Lukewarm (Revelation 3:16) (χλιαρος)
1012 Tomb (τυμβος)
1013 Prayer; vow; wish; curse (ευχη)
1013 Hosts, armies (σαβαωθ)
1013 To be godless (Jude 15) (ασεβεω)
1013 Archangel (αρχαγγελος)
1014 Seal; sign (1 Corinthians 9:2) (σφραγις)

1014 Straight, true (ευθυς)
1015 Real, true (ετυμος)
1015 To dare (θαρρεω)
1015 Monster (πελωρ)
1015 Ripe; gentle; a friend (πεπων)
1016 To yield (παρεικω)
1016 To shut to (Luke 13:25) (αποκλειω)
1017 Absolute power (δεσπο–συνη)
1018 Persephone (Περσεφονη)
1018 Interpretation (ερμηνευσις)
1019
1020
1021 Union, pair (συζυγια)
1021 Apostle (αποστολος)
1021 Mighty (κρατυς)
1021 The prayer; the vow; the wish (η ευχη)
1022 Without a leader (αναρχος)
1023 To go (βασκω)
1023 Communion (μετοχη)
1024 Baseness (ταπεινοτης)
1025 Wanton (υπερκοπος)
1026
1027 Fivefold (πεντα–πλασιος)
1028 Winged (ποτητος)
1029
1030 Encounter, visit; prayer (εντευξις)
1031 Bacchic frenzy; rage (λυττα)
1032
1033
1034 Sodomite (1 Corinthians 6:9) (αρσενοκοιτης)
1035 A sending (πεμψις)
1035 Swift; excellent (σπουδαιος)
1036 Pandora (Πανδωρα)
1037 Downcast, despised (κατηφης)
1037 Abundance; satiety (πληθωρη)
1037 Conciousness (συνειδησις)
1038 To veil (σκιαζω)
1038 Moonless (σκοτο–μηνιος)
1038 Laughter (γελως)
1039 Sacrificer (θυοσκοος)
1040 Wise (σοφος)
1040 Microcosm (Μικρος Κοσμος)
1040 Macrocosm (Κοσμος ο ολος)
1040 The goddess Night, daughter of Chaos (Νυκτος)
1040 Everywhere (πανταχη)
1041 Body, existence, life (σωμα)
1041 Psalm (ψαλμος)
1041 Witness (μαρτυς)
1042 Nonsense (φλυαρια)
1043 Blame (ψογος)
1044 A slave (δμως)
1045 Wall (τειχιον)
1045 Daily (Matthew 6:11) (επιουσιος)
1046
1047
1048 End, death (τελευτη)
1049 The thyrsus, the wreathed staff of the Bacchantes (ο θυρσος)
1050 Stroke; image; type (τυπος)
1050 Race; tribe; sex (φυλον)
1051 Rope (καλως)
1051 Highest; last (υπατος)
1052
1053 First-born (πρεσβυγενης)
1053 Saith the Lord (Hebrews X 30) (λεγει Κυριου)

1054 Unknown (αγνως)
1055
1056
1057
1058 The treasure (ο θησαυρος)
1059 Fatherhood (πατροτης)
1059 Pleroma; fullness (Πληρωμα)
1059 Great Paraclete, Great Comforter (μεγας παρακλητος)
1059 The Great Circle; the Mighty Eye (ο μεγας κυκλος)
1059 Mysteries (μυστηρια)
1060 I bring to you (σε αναγω)
1060 Zion (Σιων)
1060 Desirous; lover, adherent (επιθυμητης)
1060 Rope, cord (σχοινιον)
1060 Spell (φιλτρον)
1060 Priests of Zeus (τομουροι)
1061 All-productive (παμφορος)
1061 Apollo (Απολλων)
1062 The Ages (Αιωνας)
1062 The True Word (ο λογος ιθυς)
1063 Splendor (φαντασια)
1064 Egypt (Αιγυπτος)
1064 To have power (σθενω)
1064 *Alpha* + *Alpha* (αλφα + αλφα)
1065 Understanding, knowledge (συνεσις)
1065 Adonis (Αδωνις)
1065 Ignorance (1 Peter 2:15) (αγνωσια)
1066
1067
1068
1069 The viewpoint (η αποψις)
1070 Manifold (Ephesians 3:10) (πολυποικιλος)
1070 Not (ουχ)
1071 Bull, ox (ταυρος)
1071 Tomb; astonishment (ταφος)
1071 Division (φαρσος)
1071 Nakedness (γυμνοτης)
1072 Fourteen (τεσσαρες–και–δεκα)
1072 Unutterable; horrible; huge (αφατος)
1072 Abyss (βυσσος)
1073 Abyss; bottomless pit (Revelation 9:11) (αβυσσος)
1073 Buttock (γλουτος)
1073 Bisexual, hermaphrodite; name of God (*Corpus Hermeticum*, III 21) (Αρσηνοθηλυς)
1073 Auspicious, favorable (ευφη–μον)
1074 Prophecy (Revelation 1:3) (προφητεια)
1075 Of Dawn (Εωος)
1076 Free; sacred (αφετος)
1077 Alive, vital (ζωος)
1078 To sift (Luke 22:31) (σινι–αζω)
1079
1080 Lance, spear (ξυστον)
1080 Threefold (τρισσος)
1080 The Holy Spirit (το Πνευμα Αγιον)
1081 Undesired; involuntary (αβουλητος)
1081 Lord, master (ορχαμος)

1081 Way (τροχια)
1082 The prophesy (η προφετια)
1083
1084 Lovely (ευηρατος)
1084 Heart (σπλαγχνον)
1084 To bewitch (Galatians 3:1) (βασκαινω)
1085 IAO SABAO; God of Hosts (*Papyri Graeci Magicae*) (ΙΑΩ ΣΑΒΑΟ)
1085 Fear (ορρωδια)
1086 Four hundred (τετρακοσιοι)
1086 Blessed (ευλογητος)
1087
1088
1089 All-seeing (παντοπτης)
1089 Dead (φθιτος)
1090 Answer; hypocrisy (υποκρισις)
1090 The god Chronos, Saturn; time (Χρονος)
1090 Thorn (2 Corinthians 12:7) (σκολοψ)
1090 Secret, mystic (μυστικον)
1091 United (συναορος)
1092
1093
1094
1095 Temple of Athena (Παρθενων)
1095 To make war (πολεμοω)
1096
1097
1098 Top, summit; crown of the head (κορυφη)
1099
1100
1101 Joke (σκωμμα)
1102
1103 Vulture (γυψ)
1104 Earthy (επιχθονιος)
1104 Master (επιστατης)
1105 Eros, Cupid; love, desire (Ερως)
1105 Wanderer (μετανατης)
1105 Warlike (φιλοπολεμος)
1105 Wide (ευρυς)
1106 Precarious (σφαλερος)
1107
1108 Hero; demigod (ηρως)
1109
1110 Sacrificial (θυστας)
1110 Wise (πινυτος)
1110 Raw, savage (ωμος)
1110 The Microcosm (ο Μικρος Κοσμος)
1110 The Macrocosm (ο Κοσμος ο ολος)
1111 Letter name of *iota*; a jot (ιωτα)
1111 Absolute power; tyranny (τυραννις)
1112 Altar; step (βωμος)
1112 In every direction (πανταχοι)
1113
1114 Sweat (Luke 22:2) (ιδρως)
1115 To dare (θαρσεω)
1115 Poor (Luke 21:2) (πενιχρος)
1116
1117
1118 Love (φιλοτης)
1119 Of Mytilene (Μυτιληναιος)
1119 The teaching of God (η διδαχη Θεου)
1120 To seek (ζητεω)
1121
1122 Of double form; epithet of Bacchus (διφυες)

1123
1124 The most high (υπιστη*)
1125 To bring down; to lead to a place (καταγω)
1126
1127 Harmony (ευαρμοστια)
1128
1129 To abide by one's oath (εμπεδορκεω)
1130 Unknown (αγνωστος*)
1131
1132
1133 Night (ευφρωνη)
1134 Chance (συγκυρια)
1135 All-seeing; manifest (εποψιος)
1135 An observation (σκεψις)
1136 The river Alpheus (Αλφευς)
1136 Mid-heaven (μεσουρανος)
1136 One in four (μονας εν τετραδι)
1137
1138 Reason, pretence (σκηψις)
1138 Will; thought (φρονησις)
1139 Womb (δελφυς)
1139 Of laughter (γελωτα)
1140 Cup-bearer (οινοχοος)
1140 To initiate into the Mysteries; to end (τελεω)
1141 Eternal (αιωνιος)
1141 Destruction (συντριμμα)
1142 The Delphic Oracle (λογος Πυθιος)
1142 Do what thou wilt (αγε το θελημα σου)
1142 Restoration; perfection (καταρτισις)
1142 Web (υφασμα)
1142 The abyss (ο βυσσος)
1143 The abyss (ο αβυσσος)
1144 Violent; mighty (σφοδρος)
1145 Excellent (περιουσιος)
1146 Centaur (κενταυρος)
1146 The will (η φρονησις)
1147 Putrefaction (σηπεδων)
1147 Infinite essence (ουσια απειρος)
1147 Heavenly virgin (παρθενος ουρανια)
1148 One initiated (μυστης)
1148 To banish (αγηλατεω)
1149
1150 Treasure; power (πλουτος)
1150 Beloved (ευφιλες)
1151 Pure, without spot (Hebrews 9:4) (αμωμος)
1152
1153 Beloved (ευφιλης)
1154
1155
1156
1157 Warrior; warlike (μαχητης)
1158
1159 Magician; a refrain (επωδος)
1160 Staff (σκιπων)
1161 Pretext; cause; prediction (προφασις)
1161 Staff (σκυλατις)
1161 Without law (Romans 2:12) (ανομως)
1162
1163 Words of ill omen; lamentation (δυσφημια)
1164 Son of God (Υιος Θεου)
1164 The Egyptian goddess Nephthys (Νεφθυς)
1165 To accomplish, bring to an end (εκτελεω)
1166
1167

1168
1169 Union (συνδεσμος)
1170 Secret, hidden, occult (κρυπτος)
1170 The Egyptian god Horus (Ωρος)
1171 Swiftness (ταχος)
1171 Royal, kingly; lord, master (τυραννος)
1171 Watch, guard (φρουρα)
1172 Teacher (παιδαγωγος)
1173 The river Styx (Στυγος)
1174 Slain (ανδροφθορος)
1175
1176
1177 Sender of lightning (στεροπηγερετα)
1177 Evening wind (ζυφος)
1178 Secret rite, mystery (μυστηριον)
1179
1180 Descendent; sprout (μοσχος)
1180 To accept (προσδεχομαι)
1181 To study, practice (μελεταω)
1181 Warlike (στρατιος)
1181 Incorruptible, immortal (αφθαρτος)
1182 To first trust (Ephesians 1:12) (προελπιζω)
1183 To delude (απαταω)
1184
1185 Fortress (τειχος)
1185 Vivid, animated (ζωηρος)
1186
1187
1188 Useless (τηυσιος)
1189 The beginning (υπαρχη)
1189 Hexagonal; sextile (εξαγωνος)
1190 Threefold (τριπλους)
1190 Eight (οκτω)
1191
1192
1193 Ancient, legendary (παλαιφατος)
1193 To unite (συμμιγνυμι)
1194
1195 Beloved (στερκτος)
1195 The cloud, the heaven (το νεφος)
1196 Sorcery (γοητευσις)
1197 Sorceress (γοητευτρια)
1198 Thyrsus-bearer (ναρθηκοφορος)
1198 Beloved (προσφιλης)
1199
1200 Pillar (στυλος)
1200 Reed; rope, cord (σχοινος)
1200 Entire; sure (σως)
1200 To water (υω)
1200 Light, lamp (λυχνον)
1201 Evil, mean; sorry (φαυλος)
1201 Mightiest; best (κρατιστος)
1201 Hammer (σφυρα)
1202
1203
1204 To sink; to enter (δυω)
1205 To singe, dry up (ευω)
1206
1207
1208 To make peace (Colossians 1:20) (ειρηνοποιεω)
1209 To sacrifice, burn, slay (θυω)
1209 Torch-bearer (δαδουχος)
1210 Triumphant (υπερκυδας)
1210 Foolish (μωρος)
1211
1212 To perceive; to illuminate (αυγαζω)
1212 Giver (δωτηρ)

1213
1214
1215
1216 Prince, hero (αριστευς)
1216 Everywhere (εκασταχοθι)
1217
1218
1219 Fish; the Sibylline Acrostic (Augustine, *City of God*) (ιχθυς)
1219 Tragedy (τραγωδια)
1219 Watch, guard (φρουρημα)
1219 The *Omega*; the End; the Last (το ωμεγα)
1219 The Word of the Father (ο Λογος εκ Πατρος)
1219 Joy and gladness (χαρα και αγαλλιασις)
1219 Poseidon, Neptune (Ποσειδων)
1219 Hexagonal; sextile (εξαγωνικος)
1220 To perfect (τελειοω)
1220 Sweet savor, perfume (Ephesians 5:2) (ευωδια)
1220 With the foolish (μωροις)
1221 Ruin; corpse (πτωμα)
1221 Wonderful (Isaiah 9:6) (θαυμαστος)
1222
1223 Abominated (στυγνος)
1223 Favorable (ευφημος)
1224 The creation of God (κτισις Θεου)
1224 Fishes (ιχθυες)
1224 The net (το δικτυον)
1224 Sea-nurtured (αλιοτρεφης)
1225
1226
1227
1228 An undertaking, beginning; attack (επιχειρησις)
1229 Bound together (συνδετος)
1230 Thought; reflection (φροντις)
1230 Confirmation (Philippians 1:7) (βεβαιωσις)
1231 Swift (ταχινος)
1231 The confirmation (το βεβαιωμα)
1232 Foundation of the World (Καταβολη Κοσμου)
1233 To prepare (Revelation 19:7) (ετοιμαζω)
1234 To keep secret (κευθω)
1234 Twelve (δυωδεκα)
1234 Tongue, speech (γλωσσα)
1235 To accomplish; to perform ritual (επιτελεω)
1236
1237
1238 The Power of God (η Εξουσια Θεου)
1238 The confirmation (η βεβαιωσις)
1239
1240 Secret, mystical (μυστικος)
1240 To be closed, be shut, cease (μυω)
1240 Hippolytus (Ιππολυτος)
1241 The Chaos (το χαος)
1241 The tongue (η γλωσσα)
1243
1244 Hierophant, initiating priest (ιεροφαντης)
1245 To initiate into the Mysteries (μευω)
1246 Strong, mighty (ρωμαλεος)
1247 Killer of Argus; epithet of Hermes (Αργει–φοντης)

1247 To suck (μυζω)
1248 Of the king (βασιλευως)
1249 To enchant; to be a magician (μαγευω)
1250 Incense (θυωμα)
1250 Erect phallus (ιθυ φαλλος)
1251 Juggler; magician (θαυματο ποιος)
1251 To whip, scourge (ιμασσω)
1251 Purple (πορφυρα)
1251 Eighteen (οκτω–και–δεκα)
1252 Manifestation, proof (δηλωσις)
1252 To suck (μυζεω)
1253 To speak the truth (Ephesians 4:15) (αληθευω)
1254 That which cannot be understood (Romans 11:33) (ανεξερευνητος)
1255 To set free; to abrogate (εκλυω)
1255 Inspiration, ecstasy (ενθουσιασμος)
1255 Justification (Romans 5:18) (δικαιωσις)
1256 Life-giving (βιο δωρος)
1256 To mix together (διακυκαω)
1257
1258
1259
1260 Letter name of *upsilon* (υψιλον)
1260 Superior, more excellent (υπερτερος)
1260 Solomon (Σολομων)
1261 Vengeance (τιμωρια)
1261 The fixed star Arcturus (Αρκτουρος)
1262 To transmute (αλασσω)
1263 The Sun; beaming (ηλεκ–τωρ)
1263 Excess; excellence (υπεροχη)
1263 Gnosis; wisdom, knowledge (γνωσις)
1264 Geometry (γεωμετρια)
1264 The knowledge; the sign (το γνωμα)
1265
1266 Prophet (προφητης)
1267 Sorcerer (φαρμακευς)
1268 To cleanse (ραντιζω)
1269 Shame (αισχυνη)
1270 Dog; dog-star (κυων)
1270 To fall (Revelation 4:10) (πιπτω)
1270 In a circle, around (κυκλω)
1271 The Gnosis (η γνωσις)
1271 Thy name (το ονομα σου)
1271 Cross (σταυρος)
1271 Perseverence (συνεχεια)
1271 Delightful (χαρτος)
1272
1273 To search out, understand (Matthew 6:28) (καταμαν–θανω)
1274
1275 Orpheus (Ορφευς)
1275 Boast; glory; vow; wish (ευχος)
1276 Fourth (Revelation 6:7) (τεταρτος)
1277
1278 Power of the Word (Δυναμις Λογου)
1278 Distinguishing (διαγνωσις)
1279
1280 Guardian; avenger (μελετωρ)

1280 Intermingled; promiscuous (συμμικτος)
1280 Of the circle (κυκλωι)
1281 Great; wealthy (παχυς)
1282 Fatherless (Hebrews 7:3) (απατωρ)
1283 To grow together (Matthew 13:30) (συναυξανομαι)
1284
1285 Keeping silence (ευστομος)
1285 Decreed by God; made by God (θεσφατος)
1285 Babylon (βαβυλων)
1286
1287
1288
1289 The fish (ο ιχθυς)
1289 The god Poseidon (ο Ποσειδων)
1289 Hephaestus, Vulcan (Ηφαιστος)
1290 Strong (σωκος)
1290 Battle (φυλοπις)
1290 His own mother (of God; Lactantius, *Divine Institutes*, IV 8) (αυτομητορα)
1290 The egg (το ωον)
1291
1292
1293 Bending down (κατακαμψις)
1294 The seven vowels, representing the seven planets (ΑΕΗΙΟΥΩ)
1295 Old man (πρεσβυτης)
1296
1297 Fourfold (τετραπλασιος)
1298
1299 To banish (ανδρηλατεω)
1299 Vengeance (τιμωρημα)
1300 The egg (το ωιον)
1300 Epithet of Demeter (Ουλω)
1301 To shine (φαω)
1302 To bud, sprout; to cause to come forth (βρυω)
1302 Hard to be understood (2 Peter 3:16) (δυσνοητος)
1303
1304 Water (υδωρ)
1304 High-spirited; generous (υπερθυμος)
1305 Proud (υπεροπτος)
1305 Given of all (πανδωρος)
1306 Last (εσχατος)
1307
1308 Luxury; pride (τρυφη)
1308 Chance; fate (τυχη)
1309 Sword (σφαγευς)
1309 Throat (τραχηλος)
1309 To catch (Mark 12:13) (αγρευω)
1309 All-Mystery (Πανμυστηριον)
1310 Man (ανθρωπος)
1310 Universe; nature; origin (φυσις)
1310 To rule (Colossians 3:15) (βραβευω)
1310 Epithet of Demeter (Σιτω)
1311 Chance (συμφορα)
1312 Wanton, luxurious (υβριστικος)
1313
1314 The hierophant (ο ιεροφαντης)
1315 First matter (στοιχειον)
1315 Delight (τερψις)
1315 To fear (τρομεω)
1316 To fast (ασιτεω)
1317 Lying, false (ψευδης)

1318
1319 The veil (το καταπετασμα)
1320 To sacrifice, slaughter (ιερευω)
1320 Resistance (τριψις)
1321
1322
1323 True, real (ετητυμος)
1323 His own father (of God; Lactantius, *Divine Institutes*, IV 8) (αυτοπατορα)
1324
1325 To weep (John 11:35) (δακρυω)
1326 Crown; circle (στεφανος)
1327
1328
1329
1330
1331 To endure (Hebrews 11:27) (καρτερεω)
1332 The Gnostic deity Chnoubis (Χνουβις)
1332 Emperor Nero (= 666 in Hebrew) (Νερων Καεσαρ)
1332 666 x 2 (1332)
1333 Fleshy (σαρκωδης)
1333 Suffering (ταλαιπωρια)
1334
1335
1336 To keep secret (κατασιγαω)
1336 The prophet (ο προφητης)
1337 To overthrow, destroy (2 Timothy 2:18) (ανατρεπω)
1338 To shine, flame (φλεγω)
1339 Python (πυθων)
1340 Intense (συντονος)
1340 Wheel, disc; revolution (τροχος)
1340 Hermopolis, City of Thoth (Herodotus, *Histories*, II 67) (Ερμεω πολις)
1340 Of the temple (του οικου)
1341
1342
1343 Renewing (Titus 3:5) (ανακαινωσις)
1343 Sagittarius (Τοξευτης)
1344 Way of the Lord (Οδος Κυριου)
1344 The Word of Heaven (ο Ουρανιος Λογος)
1344 The Holy Spirit of Truth (το Αγιον Πνευμα Αληθειας)
1344 To corrupt (2 Corinthians 2:17) (καπηλευω)
1345
1346
1347
1348
1349 To receive the Law (Hebrews 7:11) (νομοθετεω)
1350 Light, lamp (λυχνος)
1351
1352 The Teletarchs, an order of divine beings (*Chaldean Oracles*) (τελεταρχαι)
1353
1354
1355
1356
1357
1358 Altar (θυσιαστηριον)
1358 Perfect knowledge (επιγνωσις)
1358 Of the Sun (Ελιωτις)
1358 Voice, word (φωνη)
1358 The Great Gnosis, the Mighty Knowledge (η Μεγαλη Γνωσις)

1358 Knowledge and Truth (Γνωσις και Αληθεια)
1359
1360 To sacrifice (αποθυω)
1361
1362
1363
1364
1365 Overmuch (υπερπολυς)
1365 Shining (φαεθων)
1365 Of midnight (μεσονυκτιος)
1366 O phallus (vocative) (Ω Φαλλε)
1366 Phallus + kteis (φαλλος + κτεις)
1366 The voice (η φωνη)
1367 Circular (τροχο–ειδης)
1368
1369 Image of God (εικων Θεου)
1369 To make unseen, annihilate (αφανιζω)
1370 Returning (υποτροπος)
1370 Sublimity; height (υψος)
1371 Foretold (προφαντος)
1371 Whirling (στροφας)
1371 Face (υπωπια)
1372
1373
1374 To enslave (δουλοω)
1375 Flashing (στεροψ)
1376 Beget; bring forth (James 1:18) (αποκυεω)
1376 Angels of God (αγγελοι του Θεου)
1377
1378
1379 Falsehood (ψευδος)
1380 Line (στιχος)
1381
1382
1383 Triangle (τριγωνον)
1384 *Alpha* + *Omega*; Beginning and End; First and Last (Αλφα + Ωμηγα)
1385 Most excellent (φεριστος)
1386 To show forth, appear, reveal (εκφαινω)
1387
1388
1389 Inspiration of God (2 Timothy 3:16) (Θεοπνευστος)
1390 Cup (σκυφος)
1391 Love of wisdom, philosophy (φιλοσοφια)
1392 Pleasant; thanksgiving; the Eucharist, sacrament (ευχαριστος*)
1393
1394
1395
1396
1397
1398 Thread (στημων)
1399
1400 Natural (φυσικος)
1400 Of the Law (του Νομου)
1401 To act according to one's will (ιδιοβουλεω)
1402 Priest (κληδουχος)
1402 Ark of the Covenant; chest (κιβωτος)
1403 Sin (παραπτωμα)
1404 Lion-hearted (θυμο–λεων)
1405 To bring forth; to desire (σευω)
1405 To follow (Revelation 6:8) (ακολουθεω)
1405 To bear (φερω)
1405 To have (εχω)

1406
1407 Vital, full of life (ζωτικος)
1408 Savior, redeemer (Σωτηρ)
1408 Echo, lament (Ηχω)
1408 Away all evil demons (phrase from liturgy of Greek Orthodox Church) (Απο παντος κακοδαιμονος)
1409 The Python (ο πυθων)
1410 Force, strength (ισχυς)
1410 The wheel, disc (ο τροχος)
1411 The body (το σωμα)
1412 To write in (2 Corinthians 3:2) (εγγραφω)
1412 *Alpha* and *Omega*; Beginning and End; First and Last (Αλφα και Ωμεγα)
1413
1414 Excellent (υπερηφανος)
1415 Girdle (ζωστηρ)
1415 Cruel, wicked (σχετλιος)
1416 Savior, redeemer (Σωτειρα)
1417 To be reverent (ευσεβεω)
1418 The Hebrew god Jehovah (Ιεχωβα)
1419 Salvation (σωτηρια)
1420 To be silent (φιμοω)
1420 By chance (τυχον)
1420 To have compassion (Hebrews 5:2) (μετρι–οπαθεω)
1420 To set on fire (James 3:6) (φλογιζω)
1421 To walk about (1 Peter 5:8) (ωρυομαι)
1422
1423
1424
1425
1426 To walk in (2 Corinthians 6:16) (εμπεριπατεω)
1427
1428
1429 The Pleroma; the fullness (το Πληρωμα)
1430
1431 Double-mouthed; double (αμφι–στομος)
1432 Avenger; Alastor (Αλαστωρ)
1433
1434
1435
1436
1437
1438 Thrice-greatest; epithet of Thoth (τρισμεγιστος)
1439 To be watchful (Hebrews 13:17) (αγρυπνεω)
1440 Rope, cord (στροφος)
1440 Archer (τοχοφορος)
1440 Watcher; guard (φρουρος)
1441 Tomb (χωμα)
1441 Hidden, secret (Colossians 2:3) (αποκρυφος)
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448 To exceed (υπερβαλλω)
1448 To reign (Revelation 5:10) (βασιλευω)
1448 Forty (τεσσαρακοντα)
1449
1450 To be neutral (μεσευω)
1450 Countenance; mask (προσωπον)

1451 Firmament (στερεωμα)
1452
1453 A filling-up, completion (εκπληρωσις)
1454
1455
1456
1457 Life-giving (φυσιζοος)
1457 To act with free will (επελευθεριαζω)
1458
1459 Rest, ease (ραστωνη)
1459 Earth; name of the goddess Gaea (Χθων)
1460 One in eight (εις εν οκτω)
1461 Foundation; matter (υποστασις)
1461 Apollyon, Abaddon (Απολλυων)
1462 Excess (αναχυσις)
1462 To interpret (μεθερμηνευω)
1463 Continuous (συνεχης)
1464 With God (common Coptic inscription (συν Θεω)
1465 Knowing, intelligent; warlike (δαιφρων)
1465 A uniting; synagogue (συναγωγη)
1465 Holy water (χερνιψ)
1466 To more than conquer (Romans 8:37) (υπερκιναω)
1467
1468 Life-destroying (θυμοφθορος)
1469 To be wanton (στρηνιαω)
1470 Smoke, mist; vanity (τυφος)
1471 Last, extreme (υστατος)
1472
1473
1474
1475 Builder (τεκτων)
1476
1477
1478 To come together (συνηκω)
1478 Righteous, good (χρηστος)
1478 The Savior (ο Σωτηρ)
1479 Odysseus (Οδυσσευς)
1480 The Star of Love (ο Αστηρ της Αγαπης)
1480 Throne of Wisdom (Θρονος Σοφιας)
1480 The Host (ο Πανδοχευς)
1480 The Holiness (Romans 1:4) (η Αγιωσυνη)
1480 The Goodness (η Αγαθωσυνη)
1480 Christ; anointed (Χριστος)
1480 Sodom and Egypt (Σοδομα και Αιγυπτος)
1481 Throat; stomach (στομαχος)
1481 Abominated (στυγητος)
1482
1483
1484 Simon Magus (Σιμων ο Μαγος)
1484 The Omnipotence (η Αυτοδυναμις)
1485
1486 Fourfold (τετραπλους)
1486 Most high, highest (καθυπερτατος)
1487
1488 Master (σοφιστης)
1489
1490
1491

1492 Paths of the Lord (Τριβοι Κυριου)
1492 One crying (βοωντος)
1492 The last Adam (1 Corinthians 15:45) (ο εσχατος Αδαμ)
1493 To perform sacred rites (ιερ–ουργεω)
1494 Bound by an oath (διωμοτος)
1495
1496
1497
1498
1499 Messenger (σημαντωρ)
1500 Light, life (Revelation 22:5) (φως)
1500 The Egyptian god Horus (Ωρυς)
1500 Unseen, secret; blind (τυφλος)
1500 Eye; countenance (ωψ)
1500 Robe of the Lord (Ενδυμα Κυριου)
1500 Destruction, ruin (καταστ–ροφη)
1501 Frequent (ταρφυς)
1501 Swift (ταχυς)
1501 Space (χωρα)
1502 Everywhere (πανταχου)
1504 Word of the Aeon (Λογος Αιωνος)
1510 Blood of the gods (ιχωρ)
1525 The Synoches, a group of Chaldean divinities (*Chaldean Oracles*) (Συνοχες)
1527 The True Gnosis (η Αληθης Γνωσις)
1549 The First Mystery (το Α Μυστηριον)
1549 Great Light (Μεγα Φως)
1549 Founder of Mysteries (Orphic) (Τελεταρχης)
1560 Perfection (τελειωσις)
1560 The eight (το οκτω)
1570 Gold (χρυσος)
1580 Strong (ισχυρος)
1601 Lights; wisdom (φωτα)
1601 Of the death (του θανατου)
1700 Body (Acts 19:12) (χρως)
1708 Psyche; soul (Revelation 12:11) (Ψυχη)
1724 Sword (κνωδων)
1730 Pluto, Hades (Πλουτων)
1815 United (συμφερτος)
1828 To keep the feast of Bacchus; to be in ecstasy (βακχευω)
1886 Eucharist, sacrament (ευχαριστος)
1910 Happy, lucky (ευτυχες)
1913 Happy, lucky (ευτυχης)
1919 The Word of the Law (το Ρημα του Νομου)
1945 Lucifer, light-bringer (Εωσφορος)
1984 Light of God (Φως Θεου)
1984 The Will of the Father (το Θελημα του Πατρος)
1990 The whole of the Law (το Ολον του Νομου)
2050 Typhon (Τυφων)
2150 Title of Hermes and Priapus (Τυχων)
2200 Hurricane (τυφως)
2220 I, the *Alpha* and *Omega*; I, the Beginning and End (Εγω Αλφα και Ωμεγα)
2220 The Nature of the Father (η Υποστασις Πατρος)

2220 Osoronnophris (*Papyri Graeci Magicae*) (Οσορουνωφρις)
2368 Jesus Christ (Ιησους Χριστος)
2368 And his number is 666 (Revelation 13:18) (και ο αριθμος αυτου χξς)
2440 Day-star; light-bringer (2 Peter 1:19) (φωσφορος)
2488 The Form of the Lord (Μορφη του Κυριου)
2488 The Universe is the Word of the Lord (Κοσμος εστι Λογος Κυριου)
2683 Almighty Aeon (Αιων Παντοκρατωρ)
2683 The Pleroma of God, the Fullness of God (το Πληρωμα του Θεου)
3663 Bainchoooch, soul of Khukh, god of darkness (*Papyri Graeci Magicae*) (Βαινχωωωχ)
3999 Sum of the 24 letters of the Greek alphabet (3999)

AUTORI ANTICI CITAȚI

Tema centrală a acestei cărți a fost elaborarea și prezentarea dovezilor unei filosofii originale și independente a misticismului alfabetic grec. Aceste dovezi includ *graffiti*, papirusuri, inscripții și amulete; dar o parte foarte mare și importantă este, de asemenea, mărturia multor autori antici recunoscuți ale căror lucrări ne sunt cunoscute. Scrierile lor nu numai că poartă greutatea autorității, dar permit și plasarea ușoară și fermă a diferitelor evoluții pe continuumul istoric. În orice lucrare care încearcă să tragă concluzii istorice, este, de asemenea, imposibil să subliniem prea mult importanța revenirii și a trimiterii la sursele originale. În afară de simpla neglijență sau ignoranță, descoperirea istorică ulterioară poate face ca până și cea mai reputată autoritate să devină nesigură sau incorectă. În această carte, o serie de greșeli grave au fost rectificate prin neacceptarea afirmațiilor sau concluziilor scriitorilor de mai târziu și, în schimb, verificarea primelor dovezi citate și disponibile ori de câte ori a fost posibil. De asemenea, prin această practică, oricine dorește să se familiarizeze cu sursele originale, poate fi sigur că propriile opinii sunt cât se poate de bine fundamentate. Autorii antici și lucrările citate în această carte sunt enumerate aici într-un singur loc, astfel încât oricine dorește să poată localiza cu ușurință și apoi să se refere la sursele originale din domeniu pentru propria verificare sau cercetare.

Aeschylus, Eumenides.
Aristofan, Păsările.
Aristofan, Lysistrata.
Aristofan, Pacea.
Aristotel, Metafizica.
Aristotel, Despre ceruri.
Artemidorus, Interpretarea viselor.
Augustin, Orașul lui Dumnezeu.
Augustin, Tractates on the Gospel of John.
Celsus, Doctrina adevărată.

Cicero, Despre îndatoriri.
Cicero, Visul lui Scipio.
Clemens Alexandrinus, Miscefanie.
Demetrius, Despre stil.
Dionysius Thrax, Arta gramaticii.
Hcliodorus, O poveste etiopiană.
Herodot, Istorii.
Hesiod, Lucrări și zile.
Hippolytus, Refutarea tuturor ereziilor. Homer, Iliada.
Homer, Odiseea.
Hyginus, Fabule.
Iamblichus, Viaţa lui Pitagora.
Iamblichus, Teologia aritmeticii.
Irineu, Împotriva ereziilor.
Ieronim, Despre Amos.
Ieronim, Omilii.
Johannis Lydus, Despre luni.
Josephus, Antichități.
Iustin Martirul, Apologia.
Lactantius, Institutele divine.
Liviu, Istoria Romei.
Lucian, Alexandru falsul profet.
Lucian, Hermotimus.
Lucian, Phibsophies de vânzare.
Lucian, Consoanele la lege.
Macrobius, Comentariu asupra visului lui Scipio.
Martianus Capella, The Marriage ofPhibbgy and
Nicomachus, Manual de armonie.
Olympiodorus, Prolegomene.
Origcn, Împotriva lui Celsus.
Pcrsius, Satire.
Philo Judaeus, Întrebări și răspunsuri asupra Genezei.
Philo Judaeus, Despre creație.
Platon, Republica.
Platon, Timaeus.
Pliniu cel Tânăr, Scrisori.
Plutarch, Viața lui Pompei.
Plutarh, Moralia.
Plutarch, Despre Isis și Osiris.
Proclus, Comentariu asupra primei cărți a Elementelor lui Euclid.
Proclus, Comentariu la Timaeus al lui Platon.
Pseudo-Callisthenes, Viața lui Alexandru.
Ptolemeu, Tetrabiblos.
Servius, Despre Eneida lui Virgils.
Suetonius, Nero.
Tacitus, Analele.
Virgil, Eneida.
Virgil, Ecloga a patra.
Xenofon, Memorabilia.
Xenofon, Educația lui Cyrus.
Zosimus, Despre litera Omega.

O nouă lucrare de referință în domeniul său, Qabalah greacă utilizează cercetări academice extinse pentru a ajunge la ceea ce unii pot considera a fi o concluzie controversată - că Qabalah ebraică literală are de fapt origini grecești. Pornind de la o gamă largă de autorități antice și evidențe arheologice - de la Aristotel la Zosimus, de la Pitagora la Sfântul Pavel, de la papirusuri egiptene la graffiti de la Pompei - Kieren Barry documentează cu atenție utilizarea alfabetului în filosofie, religie, oracole și magie în lumea antică. El vă poartă într-o călătorie prin istorie, de la zorii alfabetului, până la sfârșitul erei bizantine, urmărind evoluția continuă a simbolismului alfabetic de la misticismul numerelor al lui Pitagora, la filosofii greci, magicienii egipteni din Alexandria, romani, gnostici, Părinții Bisericii primare, neoplatonicienii și evreii. De asemenea, o atenție deosebită este acordată utilizării Qabalahului în Biblie, în gnosticism și în Codurile Nag Hammadi recent descoperite.

De asemenea, sunt incluse anexe care conțin tabele de simbolism alfabetic, o listă a autorilor antici și un dicționar numeric de câteva mii de cuvinte grecești, care reprezintă cea mai mare colecție de *gematrie* sau *izopsefie* disponibilă până în prezent pe hârtie. Qabala greacă este o lucrare revoluționară care va prezenta un interes durabil pentru o gamă largă de cititori, inclusiv pentru studenții istoriei antice și ai creștinismului timpuriu, pentru cabaliști și magicieni moderni, pentru mulți ani de acum înainte.

TRADUCERE REALIZATĂ CU :

DeepL Translator

+

Neural Writer